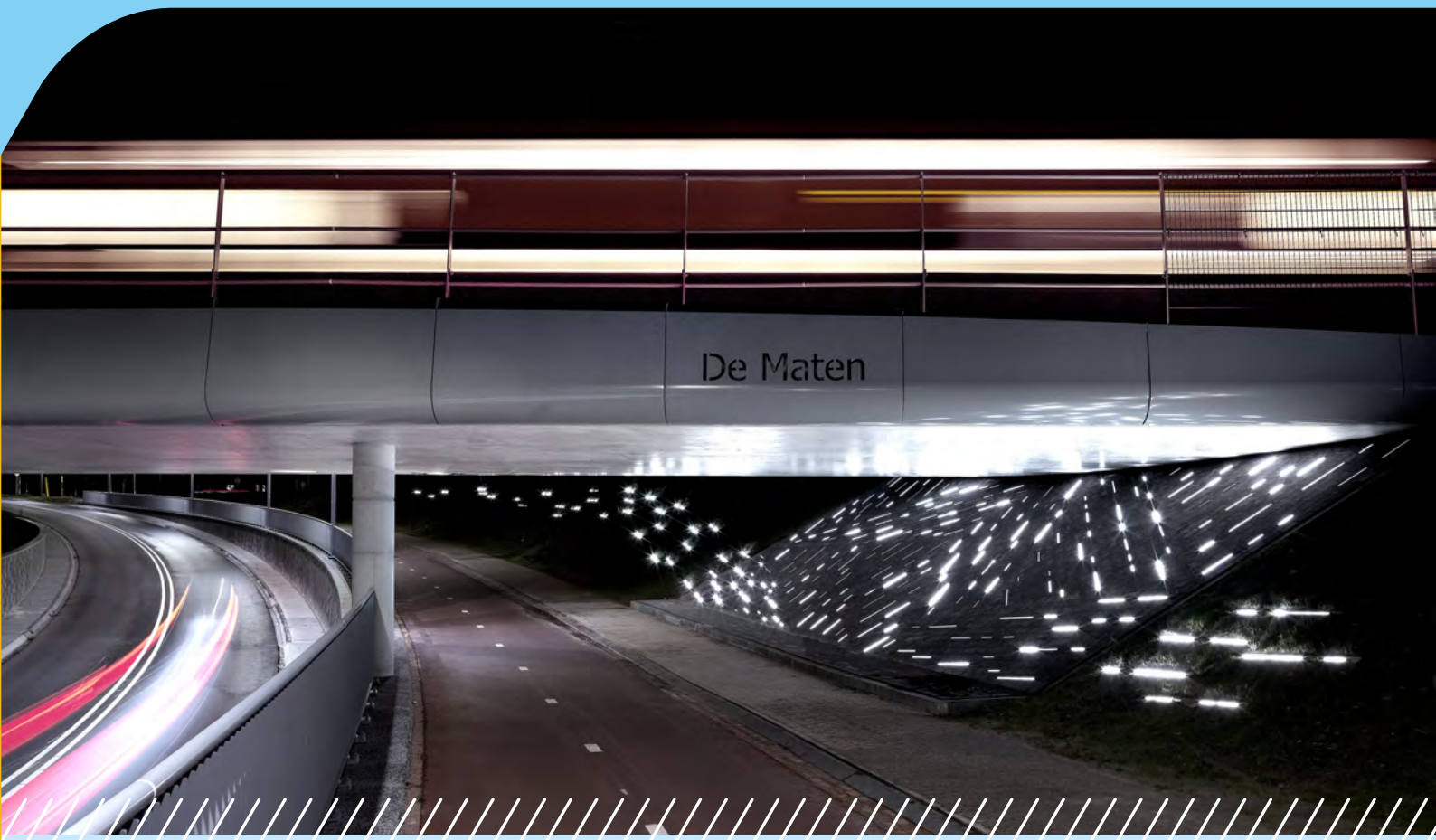
Gemeente Assen

Jaarrekening en Jaarverslag 2020

Inhoudsopgave
Jaarverslag 2020

Hoofdlijnen

1. Inleiding 4
2. College van burgemeester en wethouders 6
3. Hoofdlijnen beleidsuitvoering 7
4. Financieel resultaat en resultaatbestemming 9

Programmaverantwoording

1. Wonen in Assen 18
2. Werken in Assen 35
3. Meedoen in Assen 46
4. Aantrekkelijk Assen 66
5. Samen werken aan Assen 78
6. Bedrijfsvoering 87
7. Vastgoed en grondbedrijf 94
8. Algemeen financieel beleid 102

Paragrafen

1. Lokale heffingen 118
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 128
3. Onderhoud kapitaalgoederen 136
4. Financiering 142
5. Bedrijfsvoering 148
6. Verbonden partijen 157
7. Grondbeleid 173
8. Impact coronapandemie 179

Inhoudsopgave
Jaarrekening 2020

Jaarrekening

1. Lasten en baten per programma en beleidsthema 184
2. Lasten en baten per taakveld 188
3. EMU-saldo 195
4. Stortingen en onttrekkingen reserves. 196
5. Wet normering topinkomens. 199
6. Balans met toelichting. 201
7. Overzicht investeringen 231
8. SiSa-tabel 232

Verklaringen (volgt)

Bijlagen

1. Indicatoren 239
2. Verantwoording integraal bestuurlijk toezicht (IBT). 245
3. Bezuinigingen Herstelplan 2020 248

1. Inleiding

Inleiding

Deze jaarstukken over 2020 bestaan uit het beleidsmatig jaarverslag en de financiële jaarrekening, gebundeld in één document. We hebben de vormgeving gemoderniseerd om de toegankelijkheid voor u als lezer te verbeteren. Daarnaast verantwoorden we in de programma's de uitgaven en de afwijkingen hierop in afzonderlijke financiële tabellen vanaf nu per beleidsthema. De behandeling staat geagendeerd voor de raadsvergadering van donderdag 8 juli 2021. De accountantscommissie bespreekt de jaarrekening aan de hand van het rapport van bevindingen van de accountant en brengt hierover verslag en advies uit aan uw raad.

Coronapandemie

De coronapandemie heeft grote gevolgen voor de samenleving en de economie. De effecten zijn overal voelbaar. Mensen zijn dierbaren verloren. Tal van inwoners zijn ziek geworden en hebben soms last van aanhoudende gezondheidsklachten. De werkgelegenheid staat onder druk en ondernemers en instellingen zijn in financiële moeilijkheden gekomen. Zorgprofessionals zetten alle zeilen bij om de zorg te kunnen garanderen en liepen daarbij persoonlijke risico's. Lessen vielen uit en er zijn toenemende zorgen over de mentale gezondheid van jongeren. Door alle maatregelen komt ook het psychisch en fysiek welbevinden van grote groepen in het geding.

We hebben u in 2020 met twee impactanalyses geïnformeerd over de effecten van de coronapandemie op onze gemeente. In deze jaarstukken lichten we per begrotingsprogramma de gevolgen in 2020 voor beleid, uitvoering en financiën toe. Hoewel het beschikbaar komen van vaccins aanleiding geeft tot optimisme, zullen de gevolgen van deze uitbraak ook op de langere termijn hun uitwerking houden. In welke mate is nog niet te voorspellen. We blijven ons inzetten om onze inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven daar waar mogelijk te blijven ondersteunen.

Uitvoering bestuursakkoord

Na het vormen van het college van ChristenUnie, VVD, GroenLinks, D66 en SP is in januari 2020 het bestuursakkoord 'Sterke wijken in een sterke stad 2020 - 2022' vastgesteld. In dit akkoord is een accent gelegd op de wijken als belangrijke pijlers van de stad. Wijken waarin inwoners oog hebben voor elkaar en volop de mogelijkheid hebben zich te ontwikkelen. Door maatschappelijke partners, ondernemers en inwoners actief op te zoeken op stedelijk én wijkniveau zoeken we zo veel mogelijk aansluiting bij de energie en initiatieven in de samenleving.

Door de uitbraak van corona hebben we onze werkwijze aangepast. Het afgelopen jaar hebben we volop ervaring opgedaan met digitale vormen van participatie en communicatie en zo hebben we veel inwoners en ondernemers weten te bereiken. Verder hebben we als collegeleden regelmatig contact gezocht met ondernemers en instellingen om te informeren hoe het gaat en welke behoefte er was aan ondersteuning. Met onze digitale wijkbezoeken spraken we met inwoners over de gang van zaken in hun wijk. We zien dat via de digitale participatie een andere doelgroep wordt bereikt en ook als de coronapandemie achter ons ligt blijven we inzetten op zowel fysieke als digitale participatie.

Financiële situatie

Bij de start van het begrotingsjaar 2020 stonden we als gemeente onder preventief toezicht van de provincie. De structurele inkomsten en uitgaven in onze begroting 2020 en de meerjarenprognose 2021-2023 waren niet met elkaar in evenwicht, met name door ontoereikende vergoedingen van het Rijk binnen het Sociaal Domein. Om dit evenwicht te herstellen hebben we in het eerste kwartaal van 2020 het Herstelplan 2020-2024 opgesteld. Met als uitgangspunt het behoud van het sociaal gezicht én financiële ruimte om belangrijke maatschappelijke opgaven te realiseren, hebt u een omvangrijk pakket aan maatregelen vastgesteld. Hiermee realiseren we vanaf 2022 een structureel sluitende begroting.

Voor 2020 en 2021 is in het herstelplan inzet vanuit de algemene reserve voorzien om de nog aanwezige tekorten incidenteel op te vangen. De provincie heeft het herstelplan goedgekeurd en op 26 mei 2020 het preventief toezicht opgeheven. De in het herstelplan opgenomen maatregelen voor 2020 zijn nagenoeg geheel gerealiseerd.

Nog tijdens het afronden van het herstelplan brak de coronapandemie uit, met als gevolg nieuwe onzekerheden ten aanzien van onze financiële positie. Gemeenten hebben in 2020 te maken gekregen met achterblijvende inkomsten en hogere uitgaven. Het Rijk heeft hier in samenwerking met medeoverheden adequaat op gereageerd en via het gemeentefonds zijn inmiddels drie compensatiepakketten verdeeld. De financiële gevolgen voor onze gemeente zijn in dit verband vooralsnog beperkt.

Wij blijven continu aandacht vragen voor de ontoereikende vergoedingen van het Rijk binnen het Sociaal Domein en de naar onze mening onterechte opschalingskorting. Ook toekomstige nadelige financiële effecten als gevolg van het uitbreken van het coronavirus zijn onderwerp van gesprek met het Rijk.

Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk leest u in welke bestuurlijke samenstelling wij het afgelopen jaar hebben gewerkt, inclusief de portefeuilleverdeling. Hierna schetsen we op hoofdlijnen de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen per programma. Een meer gedetailleerd overzicht van de diverse activiteiten, resultaten en financiële gevolgen vindt u in het jaarverslag. Tot slot lichten we het financieel resultaat en het voorstel tot resultaatbestemming toe.

2. College van burgemeester en wethouders

Burgemeester Marco Out

Conform het Koninklijk Besluit benoeming Assen op 29 september 2020 is de heer Out met ingang van 16 december 2020 herbenoemd tot burgemeester van de gemeente Assen voor een nieuwe periode van 6 jaren.

Bestuurlijke coördinatie; Algemeen bestuurlijke en juridische aangelegenheden; Openbare orde en veiligheid; Brandweer, Veiligheidsregio, Politie; Wettelijke taken, burgerzaken; Ambassadeursfunctie, representatie; Dagelijks bestuur SNN; Communicatie; Internationale contacten; Handhaving.

Wethouder Harmke Vlieg-Kempe

Jeugd en Wmo; Maatschappelijke Opvang; Verslavingszorg en Beschermd Wonen; GGZ, Gezondheid; Verkeer en vervoer; Regio Groningen - Assen; Personeel en Organisatie.

Wethouder Karin Dekker

Energietransitie en duurzaamheid; Wonen, volkshuisvesting; Ruimtelijke ordening; Omgevingsvisie; Milieu en RUD; Gaswinning.

Wethouder Mirjam Pauwels

Economische zaken; TRZ; Binnenstad en evenementen; Promotie; Deelnemingen, aandeelhouders; Financiën; Grondbedrijf en vastgoed; aanbesteding en inkoop; Drenthe 4.0.

Wethouder Jan Broekema, vanaf 16 januari 2020

Welzijn; Wijken; Overheidsparticipatie; Participatiebeleid inclusief minimabeleid en WSW; Antidiscriminatie & minderheden, inclusief VN-verdrag en sociale inclusie; Inburgering; Schuldhulpverlening/ GKB/armoede; Preventie.

Wethouder Bob Bergsma, vanaf 16 januari 2020

Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt; Sport; Recreatie en toerisme; Cultuur; Groen, grijs en afval (water); Publieke dienstverlening; Bestuurlijke en ambtelijke vernieuwing en deregulering; Informatiemanagement, inclusief ict, digitale overheid en privacy (AVG).

Gemeentesecretaris Theo Dijkstra

Gemeentesecretaris, eerste strategisch adviseur college van burgemeester en wethouders en algemeen directeur gemeentelijke organisatie.

3. Beleidsuitvoering

Samenvatting beleidsuitvoering

Via acht programma's, waarvan zes beleidsinhoudelijk, hebben we gewerkt aan de uitvoering van het bestuursakkoord Sterke wijken in een sterke stad 2020 - 2022. Vanwege de coronapandemie moesten we onze focus verleggen. Desondanks hebben we belangrijke stappen gezet om samen van Assen een mooiere, sterkere, gezondere en toekomstbestendige stad te maken.

Wonen in Assen

Hoewel er flink is bijgebouwd blijft de vraag naar woningen groot. Een gevarieerd woningaanbod is van één van de sterke punten van onze stad en de Woonvisie vormt hiervoor de komende jaren het beleidskader. Dit kader is afgerond en uw raad heeft de visie begin 2021 vastgesteld.

De energietransitie staat boven aan op de agenda en ons doel voor 2030 is het opwekken van 0,2 TW uur aan hernieuwbare elektriciteit. Met het realiseren van de zonneparken die nu in voorbereiding zijn koersen we daarop aan. Toekomstige wijken leggen we direct aardgasvrij aan. Om verduurzaming betaalbaar te maken voor eigenaren en verhuurders van bestaande woningen werken we stapsgewijs wijkgericht verder aan isolatie en duurzame warmteoplossingen.

Werken in Assen

Het Rijk heeft maatregelen genomen om ondernemers te compenseren en ook lokaal hebben we ondersteuning geboden, onder andere via het Drents maatregelenpakket. Het aantal ontslagen, uitkeringen en faillissementen liep nog niet op. Wanneer de rijksmaatregelen vervallen kan echter alsnog een na-ijleffect op de werkgelegenheid zichtbaar worden.

Een sterke economische infrastructuur met kansen voor nieuwe en bestaande bedrijven is hiermee nog belangrijker geworden. Na het vaststellen van de economische agenda zijn we in 2020 aan de slag gegaan met de uitvoering. Er liggen mogelijkheden voor waterstof, groene productie en een transformatie binnen het onderwijs. Van innovaties in de zorg verwachten wij een positief effect. De samenwerking in de nieuwe Technologie en Zorg Academie (TZA) is een belangrijk concreet resultaat. Ook over de ontwikkeling van de vrijetijdseconomie hebben ondernemers en overheid afspraken gemaakt.

Begin december hebben we in de nieuwe spoortunnel De Maten het lichtkunstwerk Een spoor van Water onthuld. Dit kunstwerk is het symbolische sluitstuk van het grote project FlorijnAs, waarmee we Assen beter bereikbaar hebben gemaakt.

Meedoen in Assen

Alle Assenaren doen mee aan de samenleving door werk, onderwijs, vrijwilligerswerk of door actief te zijn in de wijk. Als gemeente ondersteunen we dit waar nodig. De continuïteit van zorg stond in coronatijd centraal. Waar mogelijk verliep dit zoals gebruikelijk en waar nodig is maatwerk geleverd.

We investeren in het versterken van onze wijken. Goede samenwerking met Mijn Buurt Assen en het Sociaal Domein stelt Vaart Welzijn in staat dienstverlening doelgericht in te zetten.

We zijn erin geslaagd om kosten in het Sociaal Domein terug te dringen. Met aanbieders zijn afspraken gemaakt over kwaliteit, zodat wij onze inwoners goede dienstverlening kunnen blijven bieden. Bij Toegang werken we intensiever samen met buurtteams waardoor de kosten lager zijn. Het afgelopen jaar is een groter beroep gedaan op het Preventiefonds en we verwachten dat meer aandacht voor preventie zal leiden tot minder geïndiceerde zorg.

Zo'n honderd organisaties hebben zich achter het Sportakkoord geschaard. Dat vormt zo een brede basis om Assenaren meer te laten bewegen en actief te laten werken aan hun gezondheid.

Aantrekkelijk Assen

Met de herinrichting van het Koopmansplein ontstaat een aantrekkelijk gebied voor ontspanning en ontmoeting. In het voorjaar heeft uw raad het definitief ontwerp vastgesteld en vervolgens zijn we met de herinrichting begonnen. Gedurende het werk houden we de binnenstad zo toegankelijk en aantrekkelijk mogelijk.

Door de coronapandemie konden veel culturele activiteiten niet doorgaan en onze aandacht ging uit naar het bieden van noodsteun aan de cultuursector. Na goedkeuring van de kadernota 'Assen cultuurt' hebben we samen met de betrokkenen gewerkt aan het uitvoeringsprogramma. Vanwege de pandemie is daarbij het accent gelegd op 2021.

De pandemie had grote impact op het veiligheidsdomein. Vanaf maart 2020 is, zowel bestuurlijk als ambtelijk, intensief inzet gevraagd binnen de Veiligheidsregio Drenthe, het Regionaal Beleidsteam, Regionaal Coördinatieteam, diverse stafsecties en het Veiligheidsberaad. Door de coronamaatregelen zijn de toezichts- en handhavingstaken toegenomen.

Samen werken in Assen

We zijn gestart met het opstellen van een visie op inwonersparticipatie. We hebben digitale participatie met succes ingezet en ook als de pandemie achter ons ligt blijven we inzetten op zowel fysieke als digitale participatie.

Ook onze dienstverlening hebben we als gevolg van de coronapandemie aangepast. We houden vooral telefonisch en online contact met inwoners. Voor Burgerzaken kunnen inwoners wel op afspraak naar het gemeentehuis komen.

Het is belangrijk dat ons Asser geluid duidelijk doorklinkt in Den Haag en Brussel. We trekken daarbij samen op met de regio of met andere Nederlandse gemeenten. Wethouder Karin Dekker is voorzitter van de G40 Themagroep Duurzaamheid. Vanuit deze rol zit zij ook in de Commissie 'Economie, Klimaat, Energie en Milieu' van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG). Wethouder Mirjam Pauwels is lid van de Commissie Financiën van de Vereniging Nederlandse Gemeenten.

Vastgoed en grondbedrijf

Met het opleveren van sporthal Marsdijk hebben we een eerste stap gezet in het verduurzamen van het gemeentelijk Vastgoed. We hebben omkaderd hoe we de komende jaren het gemeentelijk vastgoed verder gaan verduurzamen.

We hebben maatregelen genomen om tijdens de coronapandemie veilig gebruik te blijven maken van het gemeentelijk vastgoed. Daarnaast hebben we maatwerk geboden voor het betalen van huur en worden de huurprijzen tot juli 2021 niet geïndexeerd.

De uitgifte van bedrijfskavels blijft achter bij de begroting. De belangstelling voor bedrijventerreinen in Assen blijft echter onverminderd aanwezig. De uitgifte van woningbouwkavels verliep beter dan begroot. Met de vaststelling van Kloosterakker is nieuw aanbod voor ongeveer 500 woningen gecreëerd.

4. Financieel resultaat en resultaatbestemming

4.1 Financieel resultaat 2020

Resultaat

De uitvoering van de begroting 2020 is afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 0,1 miljoen. Dit betreft het rekeningresultaat voor resultaatbestemming. Ten opzichte van de begroting ziet dit resultaat er € 5,4 miljoen gunstiger uit. Hierbij moet in aanmerking worden genomen dat de begroting met de vaststelling van het herstelplan sluitend is gemaakt met een onttrekking aan de algemene reserve van € 7,1 miljoen.

Het totaalbedrag van het voorstel tot budgetoverheveling bedraagt € 2,6 miljoen. De oorzaak van deze aanzienlijke overheveling is voornamelijk gelegen in de coronapandemie. Als gevolg hiervan is er in diverse programma's sprake van vertraging in de beleidsuitvoering en is de planning doorgeschoven naar 2021.

Indien we rekening houden met de voorgestelde resultaatbestemming van totaal € 2,6 miljoen is het jaar 2020 afgesloten met een negatief resultaat van € 2,7 miljoen. In de voortgangsrapportage was een nadelig resultaat ingeschat van € 4,4 miljoen (inclusief prognose budgetoverheveling).

Het verbeterde resultaat is op hoofdlijn als volgt te verklaren. Naast bovenstaande oorzaak van vertraging in de uitvoering door de coronapandemie (€ 2,6 miljoen V) kunnen verder nog als positieve afwijkingen o.a. genoemd worden:

- Extra verkregen middelen uit het gemeentefonds als gevolg van afrekeningen uit voorgaande jaren (€ 1,8 miljoen V).
- Lager uitvallende financieringslasten als gevolg van dalende rentelasten en een geactualiseerde investeringsplanning (€ 0,7 miljoen V).
- Minder inzet van het gemeentelijk budget voor het onderwijsachterstandenbeleid door een hogere rijksbijdrage (€ 0,7 miljoen V).
- Incidentele opbrengsten uit de verkoop van vastgoed (€ 0,7 miljoen V).
- Voordeel in de uitvoering van de WSW (€ 0,6 miljoen V).

Het eindresultaat is negatief beïnvloed door o.a.:

- Stijging van de bijstandslasten in combinatie met een lagere rijksvergoeding voor deze bijstandsuitkeringen (€ 1,4 miljoen N).
- Extra noodzakelijke toevoeging aan de Appa-voorziening voor (voormalig) collegeleden (€ 0,5 miljoen N).
- Een negatief resultaat van de GKB door onder meer een getroffen frictievoorziening (€ 0,4 miljoen N).

Financiële impact covid-19

In de inleiding hebben we al aangegeven dat de coronapandemie grote gevolgen heeft voor de samenleving en de economie en dat deze nieuwe onzekerheden bracht ten aanzien van onze financiële positie. We hebben in 2020 te maken gekregen met achterblijvende inkomsten en hogere uitgaven. Het Rijk heeft hier in samenwerking met medeoverheden adequaat op gereageerd en via het gemeentefonds zijn compensatiemiddelen ter beschikking gesteld. De financiële gevolgen zijn hierdoor in 2020 beperkt gebleven.

Het totale financiële nadeel (saldo van meer lasten en minder baten) als gevolg van de coronapandemie bedroeg in 2020 totaal € 5,9 miljoen. De hiervoor ontvangen compensatie van het Rijk was totaal € 5,4 miljoen terwijl een bedrag van € 0,3 miljoen kon worden opgevangen binnen de begroting. Dit betekent een nadelig effect door corona van afgerond € 0,2 miljoen, maar door het overhevelen de ontvangen compensatie voor verkiezingskosten voor 2021 van € 0,1 miljoen resteert een totaal nadelig financieel effect door corona van afgerond € 0,3 miljoen. Mogelijk komen we nog in aanmerking

voor een aanvullende vergoeding voor inkomstenderving in 2020. Op basis van de door de gemeenten ingediende jaarrekeningen beoordeelt het Rijk in hoeverre gemeenten extra gecompenseerd gaan worden voor de nog resterende gederfde inkomsten. Aangezien over toekomstige financiële effecten nog geen goede indicatie kan worden gegeven houden we in ons weerstandsvermogen 1% van ons begrotingstotaal aan als coronarisico zijnde € 3,2 miljoen.

Verderop in deze jaarrekening treft u in een extra corona paragraaf een samenvatting van de gevolgen van de coronapandemie voor onze gemeente met een nadere toelichting aan. Ook is daarin een totaaloverzicht van de financiële afwijkingen te vinden inclusief de ontvangen compensatie van het Rijk. Daarnaast hebben we in de programma's een overzicht van de financiële afwijkingen als gevolg van covid-19 opgenomen.

Realisatie maatregelen herstelplan

De gemeente Assen ontvangt structureel te weinig middelen van het Rijk voor de uitvoering van de taken binnen de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet. Om toch tot een stabiel structureel begrotingsevenwicht te komen hebben we een omvangrijk maatregelpakket getroffen voor de periode 2020-2023. Het totaal aan maatregelen voor het boekjaar 2020 bedroeg € 6,6 miljoen. Enkele specifieke maatregelen konden door de coronapandemie nog niet worden gerealiseerd, maar de totale bezuinigingsopgave is wel gerealiseerd.

Uitvoering ambities bestuursakkoord 'Sterke wijken in een sterke stad'

In 2020 bedroeg het totaal aan geraamde ambitiemiddelen € 3,9 miljoen (inclusief een overheveling van middelen uit 2019 van € 0,5 miljoen). De ambities uit het bestuursakkoord worden gefinancierd vanuit de incidentele ruimte en de algemene reserve. Totaal is een bedrag van € 2,1 miljoen van deze middelen uitgegeven in 2020. Een budget van € 1,8 miljoen is dus (nog) niet tot besteding gekomen en heeft niet tot een onttrekking van de algemene reserve geleid. Van de resterende ambitiemiddelen blijft vanuit de algemene reserve beschikbaar voor uitvoering in 2021 een bedrag van € 1,0 miljoen.

Tabel 1. Resultaat programma's na resultaatbestemming

(bedragen x € 1.000)

Resultaat	Begroting na wijziging	Voortgangsrapportage	Jaarrekening
Exploitatieresultaat	-5.507	-3.262	-105
Voorstel resultaatbestemming:			
- budgetoverheveling	0	-1.092	-2.576
- toevoeging aan reserves	0	0	0
Resultaat na resultaatbestemming	**-5.507***	**-4.354**	**-2.681**

**De begroting is met de vaststelling van het herstelplan sluitend gemaakt met een onttrekking aan de reserve van € 7.073*

Algemene reserve

Het eindresultaat van de jaarrekening wordt verrekend met de algemene reserve.

De eindcijfers hebben het volgende effect op de ontwikkeling van de algemene reserve:

Tabel 2. Stand algemene reserve

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting na wijziging	Jaarrekening
Stand algemene reserve 1-1-2020	20.891	20.891
- via begroting en voortgangsrapportage vastgestelde mutaties	10.135	9.702
- inzet ten behoeve van tijdgebonden ambities bestuursakkoord	-2.605	-779
- dekking incidenteel exploitatietekort 2020	-5.507	-105
Stand algemene reserve 31-12-2020	**22.915**	**29.709**
Voorstel resultaatbestemming 2020:		
- voorstel budgetoverheveling 2020-2021	0	-2.576
- overheveling resterende ambitiemiddelen 2020 naar 2021	0	-1.013
Stand algemene reserve na voorstel resultaatbestemming	**22.915**	**26.120**

4.2 Resultaten per programma

Zoals aangegeven is de uitvoering van de begroting 2020 afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 0,1 miljoen. Rekening houdend met de voorgestelde resultaatbestemming is het jaar afgesloten met een negatief resultaat van € 2,7 miljoen. In de begroting is rekening gehouden met een negatief exploitatieresultaat van € 5,5 miljoen.

De uitvoering van de programmabegroting heeft zich dus, rekening houdend met de resultaatbestemming, binnen de door de raad vastgestelde financiële kaders voltrokken. De resultaten van de programma's in 2020 zien er, afgezet tegen de begroting enerzijds en de prognoses in de voortgangsrapportage anderzijds, als volgt uit:

Tabel 3. Resultaat Programma's

(bedragen x € 1.000)

Programma's	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Prognose voortgangs rap.	Rekening 2020	Afwijking			
					regulier	V/N	corona	V/N
Wonen in Assen	-1.436	-1.723	-1.049	-580	1.527	V	-384	N
Werken in Assen	-26.779	-28.446	-28.106	-26.775	343	V	1.328	V
Meedoen in Assen	-109.759	-115.387	-115.043	-114.153	2.281	V	-1.047	N
Aantrekkelijk Assen	-13.912	-15.506	-14.309	-13.574	263	V	1.670	V
Samen werken aan Assen	-3.254	-3.719	-3.728	-4.291	-532	N	-40	N
Bedrijfsvoering	-48.529	-49.373	-49.315	-50.232	-343	N	-517	N
Vastgoed en Grondbedrijf	-11.580	-11.992	-11.243	-10.533	2.124	V	-665	N
Resultaat Programma's	**-215.249**	**-226.146**	**-222.793**	**-220.139**	**5.663**	**V**	**345**	**V**
Algemeen financieel beleid								
Onvoorzien/incidenteel	-485	-49	-158	0	49	V	0	
Belastingheffing	17.931	19.651	19.363	19.441	21	V	-231	N
Financiering/Belegging	4.202	4.202	3.655	3.810	-392	N	0	
Gemeentefonds	181.741	191.182	190.270	192.356	1.724	V	-550	N
Heffing vennootschapsbelasting	-30	-50	-55	32	82	V	0	
Overige alg. dekkingsmiddelen	1.205	1.528	1.422	1.583	-234	N	290	V
Reserves en voorzieningen	1.306	3.256	4.148	2.103	-1.154	N	0	
Resultaat renteverdeling	920	920	885	708	-212	N	0	
Resultaat alg. financieel beleid	**206.790**	**220.639**	**219.530**	**220.034**	**-114**	**N**	**-491**	**N**
Saldo begroting / rekening: onttrekking alg. reserve	**8.459**	**5.507***	**3.262**	**105**	**5.548**	**V**	**-146**	**N**

**De begroting is met de vaststelling van het herstelplan sluitend gemaakt met een onttrekking aan de reserve van € 7.073*

4.3 Resultaatbepalende factoren

Onderstaande ontwikkelingen hebben het rekeningresultaat 2020 in belangrijke mate beïnvloed. In de afzonderlijke programma's zijn de afwijkingen ten opzichte van de begroting meer in detail opgenomen.

Positieve afwijkingen ten opzichte van de begroting

Restantbudgetten met uitvoering in 2021, € 2,6 miljoen V

Betreft restantbudgetten uit de programmabegroting 2020 die voor verdere beleidsuitvoering en beleidsrealisatie naar de begroting 2021 dienen te worden overgeheveld. Wij hebben uw raad over de aard en omvang van deze (restant)budgetten per brief op 11 februari 2021 geïnformeerd. De oorzaak is voornamelijk gelegen in de corona pandemie. Als gevolg hiervan is er in diverse programma's sprake van vertraging in de beleidsuitvoering en is de planning doorgeschoven naar 2021.

Afrekeningen voorgaande jaren, € 2,0 miljoen V

Voor de jaren 2018 en 2019 hebben zich nog mutaties voorgedaan in het gemeentefonds die geleidt hebben tot een totale na-uitkering van € 1,3 miljoen. Verder zijn in 2020 van de belastingdienst definitieve aanslagen ontvangen over de jaren 2014 tot en met 2018. Deze hebben onder andere betrekking op het toepassen van het sportbesluit voor de gemeentelijke binnensportaccommodaties en MFA's. Daarnaast is van de belastingdienst ook een teruggave vennootschapsbelasting 2018 ontvangen. Totaal werd € 0,7 miljoen terugontvangen van de belastingdienst.

Minder zorguitgaven jeugdhulp, € 1,6 miljoen V

Zowel de kosten voor ambulante jeugdhulp als jeugdhulp met verblijf zijn lager uitgevallen. Dit zijn de effecten van de nieuwe inkoop en het programma dat is ingezet voor transformatie en kostenbeheersing binnen het sociaal domein. Door een omzetting van jeugdzorgcliënten naar de Wlz, regie op verwijzing door gecertificeerde Instellingen en herinrichting van de dagbesteding kon een besparing worden gerealiseerd.

Uitvoering lokaal onderwijs, € 0,7 miljoen V

Er is sprake van een onderbesteding in de beschikbare budgetten voor de uitvoering van het lokaal onderwijs. Dit betreft deels het gemeentelijk budget voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB).

Zoals bekend is de rijksbijdrage OAB in 2019 aanzienlijk gestegen, waardoor de inzet van het gemeentelijke budget achterwege kon blijven. Sommige activiteiten hebben door corona niet of in mindere mate plaatsgevonden. Ook is de beleidsnotitie onderwijsachterstanden pas halverwege 2020 vastgesteld, waardoor de implementatie vertraging heeft opgelopen.

WSW, € 0,7 miljoen V

Ten opzichte van de begroting is de reguliere WSW-uitkering van het Rijk € 0,5 miljoen hoger uitgekomen. Daarnaast zijn de loonkosten van de medewerkers met een SW-indicatie is € 0,2 miljoen lager uitgekomen. Dit is vooral gelegen in het feit dat de SW-populatie (gemeten in arbeidsjaren) sterker daalt dan begroot.

Financieringslasten, € 0,5 miljoen V

De financieringslasten vallen lager uit als gevolg van het aantrekken van laagrentende leningen en een geactualiseerde investeringsplanning. Daarnaast laat de ontwikkeling van de gemeentelijke reservepositie ten opzichte van de in de begroting opgenomen basis een iets gunstiger beeld zien. Dit heeft geleid tot een lager beroep op externe financieringsbronnen.

Vertraging in projecten groot onderhoud, € 0,5 miljoen V

Door met name een langere voorbereiding als gevolg van Pfas is er sprake van vertraging in groot onderhoud van wegen. De betreffende projecten lopen door in 2021.

Lagere organisatiekosten WPDA, € 0,5 miljoen V

De totale bedrijfsvoeringskosten van het WPDA zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit voordeel is mede te danken aan de uitvoering van de TOZO-regeling. Het Rijk vergoedt een vast bedrag per TOZO aanvraag en het WPDA heeft door een efficiënte uitvoering hier op kunnen besparen.

Meeropbrengst bouwleges, € 0,4 miljoen V

In 2020 zijn vergunningen verleend voor een aantal grote projecten: het Wilhelmina Ziekenhuis Assen (WZA), Diepstroeten, Binnenstad en nieuwbouw projecten van Actium. Deze projecten hebben voor extra inkomsten van bouwleges gezorgd.

Uitvoeringsprogramma Mobiliteit, € 0,3 miljoen V

De realisatie van het uitvoeringsprogramma Mobiliteit loopt over meerdere jaren. Het grootste deel zal in 2021 en 2022 worden uitgevoerd, waardoor een deel van het beschikbare budget voor 2020 is vrijgevallen.

Opbrengsten verkoop Vastgoed, € 0,3 miljoen V

Een aantal verkopen van gemeentelijk vastgoed (waaronder Beilerstraat 32) hebben een incidenteel voordeel opgeleverd. Ook was sprake van een positief resultaat op de afwikkeling van de verkoop en nieuwbouw de Dissel.

Gemeentefonds, € 0,3 miljoen V

In het kader van de coronapandemie en de financiële positie van gemeenten is besloten om de ontwikkelingen in het accres voor 2020 en 2021 te bevriezen waardoor sprake is van een hogere uitkering uit het Gemeentefonds.

Negatieve afwijkingen ten opzichte van de begroting

Beschermd wonen, € 1,4 miljoen N

De lasten van beschermd wonen zijn met 9% gestegen door hogere tarieven en de autonome groei van de vraag die we de laatste jaren zien. De totale lasten zijn echter lager dan de ontvangen rijksbijdrage voor beschermd wonen, maar hier was in de begroting reeds rekening mee gehouden.

BUIG, € 1,1 miljoen N

Het nadeel op de BUIG is een combinatie van een lagere rijksvergoeding en een stijging van de bijstandslasten. De reguliere BUIG uitkering van het Rijk is € 0,8 miljoen lager uitgekomen dan begroot. Eerder in 2020 leek de uitkering nog veel lager uit te komen, maar uiteindelijk is bij de definitieve afrekening in september de uitkering fors opwaarts bijgesteld. Daarbovenop kwam nog een coronacompensatie van € 0,8 miljoen. De bijstandslasten zijn daarentegen gestegen met € 0,3 miljoen. Omdat het aantal bijstandsuitkeringen ultimo 2020 lager lag dan aan het begin van het jaar is de stijging van de bijstandslasten niet aangemerkt als corona-gerelateerd. Zonder corona zou het aantal uitkeringen nog eens circa 62 lager hebben gelegen, maar het negatieve effect hiervan is gecompenseerd door de ontvangen coronacompensatie. De verklaring voor de hogere bijstandslasten ligt voornamelijk in de gestegen prijs per uitkering.

Appa-voorziening (voormalig) collegeleden, € 0,5 miljoen N

De APPA-pensioenvoorziening voor (voormalig) collegeleden moest verhoogd worden als gevolg van de lage rentestand en door een toename van het aantal rechthebbenden als gevolg van de personele wisselingen en uitbreiding van het college.

Frictiekosten en negatief resultaat GKB, € 0,5 miljoen N

De GKB heeft voorgesteld een eenmalige voorziening te vormen voor verwachte frictiekosten de komende twee jaar. Dit vloeit voort uit de opdracht aan de GKB om de personeelskosten in lijn te brengen met de meerjarenbegroting rekening houdend met alle ontwikkelingen die rondom de GKB spelen. Het Asser aandeel in deze frictievoorziening bedraagt € 0,3 miljoen. Verder is sprake van een negatief resultaat van de GKB over 2020. Een deel van dit verlies wordt verklaard door de corona impact, maar € 0,2 miljoen betreft een nadelig resultaat op de reguliere uitvoering.

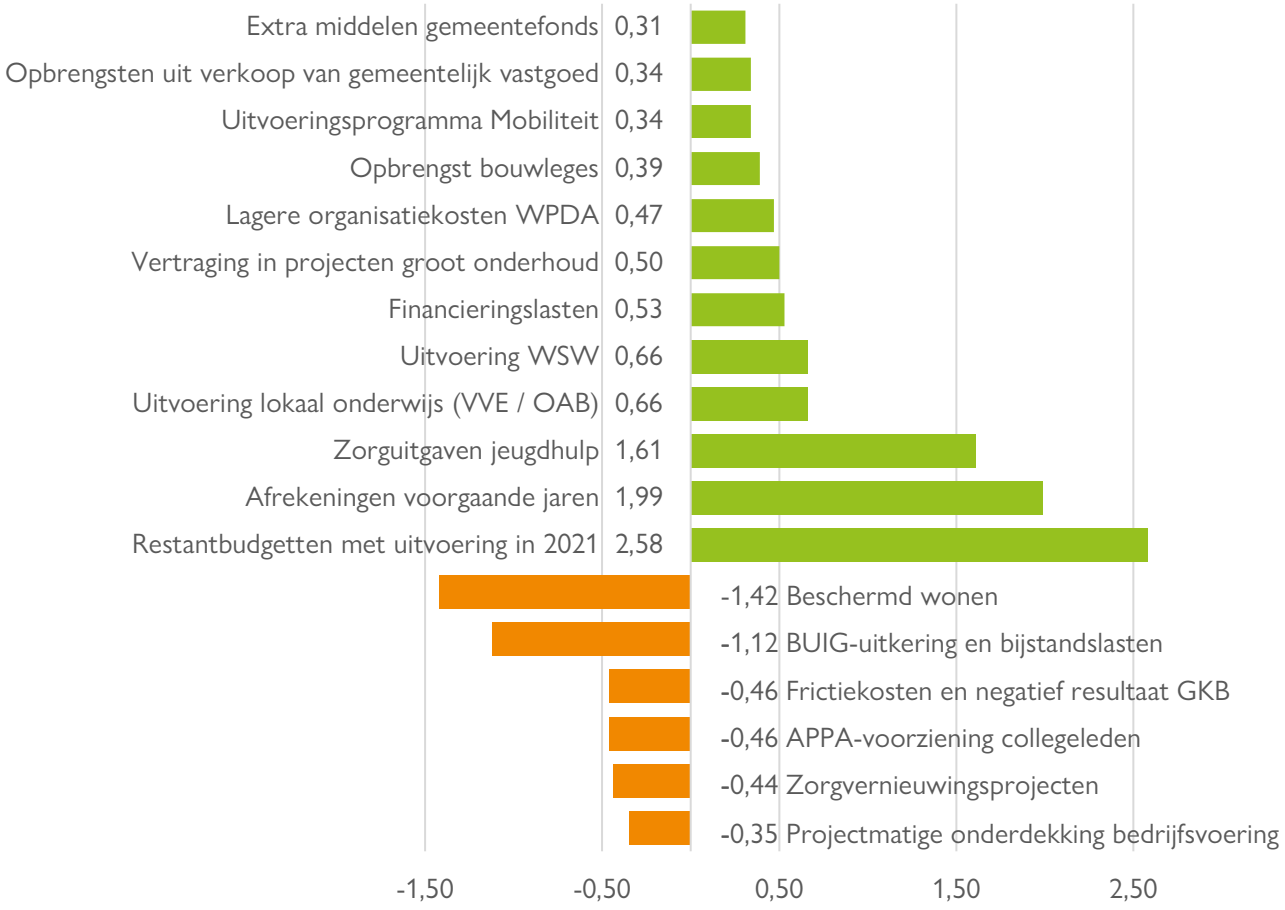
Zorgvernieuwingsprojecten, € 0,4 miljoen N

Deze overschrijding wordt veroorzaakt door de uitgaven voor de Cityline. De Cityline wordt voor het grootste gedeelte gefinancierd vanuit de rijksmiddelen Wmo. Doordat de rijksmiddelen Wmo niet (meer) toereikend zijn voor de uitvoering van de Wmo zorgen de lasten van de Cityline nu voor een nadeel in de jaarrekening.

Projectmatige onderdekking bedrijfsvoeringskosten, € 0,4 miljoen N

Doordat in de begroting 2020 nog geen budget beschikbaar is voor het opstarten van opgaven/dossiers veroorzaakt de voorbereidingsfase van projecten een onderdekking in de bedrijfsvoeringskosten. Vanaf de begroting 2021 is een budget van € 375.000 gereserveerd voor deze voorbereidingsfase van projecten. Een andere oorzaak is dat door de coronapandemie de projectuitvoering vertraging heeft opgelopen en dat daardoor de projectdekking ook achterblijft. Dit negatieve effect is ook meegenomen bij de afwijkingen als gevolg van corona.

Grafiek grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2020 (bedragen in € x miljoen)

Grondexploitatie

De opbrengsten uit grondverkoop bedragen € 5,2 miljoen. In de jaarrekening heeft dit echter geen direct effect op het resultaat aangezien de productiekosten (bouw- en woonrijp maken en planontwikkeling) en verkoopopbrengsten per saldo worden gemuteerd op de boekwaarde.

Op de complexen Hoekbree, Noorderpark en Kloosterveen 2012 heeft tussentijdse winstneming plaatsgevonden van in totaal € 1,2 miljoen. Deze tussentijdse winstneming is bepaald volgens de methode percentage of completion (POC) die sinds een aantal jaren door de BBV-regelgeving verplicht is gesteld. Hierbij wordt bij een voordelig resultaat naar rato van gerealiseerde kosten en opbrengsten, onder aftrek van een risicobedrag, tussentijds winst genomen, ongeacht de boekwaarde.

De voorziening correctie voorraadwaarde is verhoogd met € 0,7 miljoen. Dit als gevolg van het jaarlijks verhogen naar uiteindelijk de eindwaarde van nadelige exploitaties en als gevolg van gerealiseerde kosten op strategische gronden.

In het kader van het Herstelplan 2020 is € 1,0 miljoen onttrokken als bijdrage in het Investeringsfonds.

Het jaarresultaat voor bestemming bedraagt € 0,02 miljoen voordelig. Met de vaststelling van de jaarrekening wordt het resultaat overeenkomstig de financiële grondslagen verrekend met de betreffende bestemmingsreserves binnen het grondbedrijf. Aangezien de weerstandsreserve met € 0,9 miljoen toeneemt als gevolg van de vaststelling van de grondexploitatie Kloosterakker (toename exploitatiegebied), bedraagt de onttrekking aan de algemene reserve grondexploitaties € 0,9 miljoen.

Bovenstaande wordt geconsolideerd op het beleidsproduct bouwgrondexploitatie, conform de voorschriften in het BBV. Als gevolg van de verrekening met de grondbedrijfreserves is geen sprake van effect op het rekeningresultaat van de algemene dienst. Voor een toelichting op het verloop van de grondexploitatie verwijzen wij naar de paragraaf Grondbeleid

In de Voortgangsrapportage werd een eindresultaat geprognosticeerd dat er € 2,2 miljoen gunstiger uitzag dan het negatieve resultaat van € 5,5 miljoen uit de met het herstelplan vastgestelde begroting. Daarmee resteerde een negatief resultaat van € 3,3 miljoen. Het eindresultaat van de jaarrekening komt uit op negatief saldo van € 0,1 miljoen. Een verbetering derhalve met € 3,2 miljoen. Hierbij dient wel rekening te worden gehouden met het feit dat de voorgestelde budgetoverheveling van € 2,6 miljoen aanzienlijk hoger is dan de inschatting bij de Voortgangsrapportage (€ 1,1 miljoen). Deze toename is voornamelijk veroorzaakt door de coronapandemie. Als gevolg hiervan is er in diverse programma's sprake van vertraging in de beleidsuitvoering en is de planning doorgeschoven naar 2021.

Rekening houdend met de voorgestelde resultaatbestemming is sprake van een € 1,7 miljoen hoger resultaat als voorzien was bij de afgegeven eindejaarsprognose in de voortgangsrapportage met grotendeels incidentele oorzaken. In de afzonderlijke programma's worden de belangrijkste afwijkingen verder toegelicht.

Tabel 3. Analyse rekeningresultaat 2020

Afwijking ten opzichte van de programmabegroting en prognose voortgangsrapportage

Resultaat	Bijgestelde Programma-begroting 2020	Afwijking van Programma-begroting in Voortgangs-rapportage	Afwijking van Programma-begroting in resultaat Jaar-rekening	Verschil tussen resultaat Jaar-rekening en prognose Voortgangs-rapportage
Exploitatieresultaat	-5.507	2.245	5.402	3.157
Voorstel resultaatbestemming:				
- budgetoverheveling	0	-1.092	-2.576	-1.484
- toevoeging aan reserves	0	0	0	0
Rekeningresultaat na resultaatbestemming	**-5.507***	**1.153**	**2.826**	**1.673**

**De begroting is met de vaststelling van het herstelplan sluitend gemaakt met een onttrekking aan de reserve van € 7.073*

4.4 Inkomsten en uitgaven 2020

- Gemeentefonds € 197,4
- Doeluitkering € 53,9
- Reserves en voorzieningen € 34,8
- Belastingen € 35,9
- Huren en pachten € 14,3
- Grondexploitatie en projecten € 16,2
- Overige inkomsten € 6,7
- Dividend, aandelen en rente € 4,6
- Eigen bijdragen burgers € 3,0

- Meedoen in Assen € 124,6
- Werken in Assen € 78,2
- Bedrijfsvoering € 58,5
- Vastgoed en Grondbedrijf € 31,9
- Wonen in Assen € 21,6
- Algemeen financieel beleid € 21,3
- Aantrekkelijk Assen € 18,7
- Samen werken aan Assen € 5,0

4.5 Resultaatbestemming 2020

Het resultaat van de jaarrekening 2020, rekening houdend met de op grond van aanvaard beleid en besluitvorming vastliggende stortingen en onttrekkingen aan reserves, bedraagt in totaal € 0,1 miljoen nadelig.

Tabel 4. Resultaatbestemming 2020

Omschrijving	**bedrag**
Saldo van baten en lasten 2020	-4.734
Stortingen en onttrekkingen aan reserves conform besluitvorming en aanvaard beleid	4.629
Gerealiseerde resultaat 2020	**-105**
Storting in de reserve jaarovergang 2020-2021 (budgetoverheveling)	-2.576
Storting middelen reserves	0
Resultaat 2020 na voorstel resultaatbestemming	**-2.681**

Vorming reserve jaarovergang 2020-2021

Met uw raad is afgesproken om de niet bestede budgetten eerst te laten vrijvallen ten gunste van het resultaat. Vervolgens hebben wij geïnventariseerd welke van die budgetten in 2021 beschikbaar moeten blijven. Wij zijn daarbij uitgekomen op een bedrag van afgerond € 2,6 miljoen.

Over de uitkomsten van de inventarisatie en de aard en omvang van de daarin opgenomen (restant)budgetten hebben wij uw raad per brief op 11 februari 2021 geïnformeerd. Ten laste van het rekeningresultaat 2020 zal voor een bedrag van € 2,6 miljoen de 'reserve jaarovergang 2020-2021' worden gevormd. Dit is conform de afspraken in de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet.

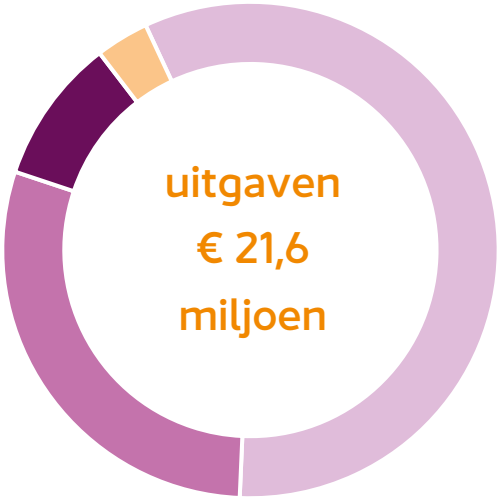
Gerealiseerde resultaat 2020

Het resterende tekort ad € 2,7 miljoen wordt conform de afspraken ten laste van de algemene reserve gebracht.

1. Wonen in Assen

Verdeling van inkomsten en uitgaven

- Belastingen 13.806
- Overige inkomsten 3.885
- Reserves en voorzieningen 2.327
- Grondexploitatie en projecten 697
- Doeluitkering 327
- Openbare ruimte 12.461
- Duurzaamheid 6.362
- Woningbouw/woonplan 2.050
- Bereikbaarheid, verkeer en vervoer 748

(Bedragen legenda in € x 1.000)

1. Wonen in Assen

Tabel resultaat programma Wonen in Assen

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	24.833	21.746	21.211	535	V
Baten	18.933	19.115	19.661	546	V
Saldo van lasten en baten	-5.900	-2.631	-1.550	1.081	V
Mutatie reserves	4.464	908	970	63	V
Resultaat	**-1.436**	**-1.723**	**-580**	**1.143**	**V**

Samenvatting

Het verslagjaar 2020 stond in het teken van de voorbereiding van twee belangrijke documenten, zodat we deze in 2021 ter besluitvorming aan uw raad kunnen voorleggen: de Omgevingsvisie en de Woonvisie. Zij geven richting aan hoe wij aan de belangrijke fysieke en sociale opgaven werken, die ontstaan door de grote maatschappelijke veranderingen, zoals vergrijzing, veranderingen in de zorg, verduurzaming, energietransitie en klimaatadaptatie. In de Woonvisie hebben we aandacht voor wonen met zorg.

Daarnaast hebben wij verder gewerkt aan de binnenstadvisie, de Regionale Energietransitie (RES), de transitievisie warmte en de wijkvisie voor De Lariks, in samenhang met het aardgasvrij maken. Deze beleidsplannen vormen, net als de Woonvisie, een uitwerking van de Omgevingsvisie.

Regionaal hebben wij samengewerkt aan de verstedelijkingsstrategie voor de Regio Groningen Assen (RGA) en de Omgevingsagenda Noord.

Al deze beleidsstukken worden in de tijd gezien parallel opgesteld en in de eerste helft van 2021 ter besluitvorming aan uw raad aangeboden.

Beleidsthema 1. Woningbouw en woonplan

Wat willen we bereiken?

Assen moet een plek zijn waar het fijn is om te wonen. Met voldoende betaalbare woningen voor alle leeftijden en beurzen. In aantrekkelijke, goed onderhouden wijken en in een levendige, groene binnenstad.

Het behoud van de kwaliteit van de bestaande stad is de basisopgave vanuit de Woonvisie 2016. Borgen - en waar mogelijk verbeteren - van die kwaliteit voor de toekomst is onze ambitie.

We stemmen de woonvraag en het woningaanbod op elkaar af, onderzoeken de wensen naar nieuwe woonvormen en bevorderen dat Assenaren een passende woning kunnen vinden.

We willen meer verschillende soorten woningen toestaan en hier flexibel mee omgaan.

Wijken vormen de pijlers van de stad.

Wij zijn trots op onze stad. Assen is als Drentse hoofdstad een belangrijk regionaal centrum. We vervullen een belangrijke functie in de regio. Daarin hebben we, met name op het gebied van wonen en economie, aanvullende kwaliteiten op de stad Groningen.

Gevarieerde wijken en een compleet woningaanbod maken Assen tot een aantrekkelijke woonstad voor uiteenlopende groepen.

Het groeiend aantal inwoners vindt een prettig woonklimaat in bestaande én in nieuwe buurten. Die laatste worden met name in Kloosterveen en het Centrum ontwikkeld.

Wijken in Assen zijn veilig, compact en overzichtelijk.

Voor nieuwe woongebieden streven we naar 30 % sociale woningbouw.

In de nieuwbouw is duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt. De nieuwe buurt Het Havenkwartier biedt ruimte aan experimenten met onder andere circulair bouwen.

Het Havenkwartier is één van de entreepoorten van onze mooie stad, met horeca en kleinschalige, in het gebied passende, recreatieve en toeristische bedrijvigheid.

We continueren de samenwerking met Mijn Buurt Assen. Actium investeert fors in renovatie en duurzaamheid van haar woningbezit. Als gemeente dragen we bij aan een fysieke verbetering van de openbare ruimte in Assen Oost, Lariks en Oude Molenbuurt. Er ligt een stevige investeringsopgave voor de huidige en toekomstige plannen. Bij het uitwerken van deze plannen betrekken we actief onze inwoners, waarbij we vanuit de gemeente sturen op een gezonde balans tussen ambitie, wensen en kaders.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Nieuwe Woonvisie voorbereid

Het afgelopen jaar heeft KAW Architecten en Adviseurs gewerkt aan de nieuwe Woonvisie op basis van het woningmarktonderzoek 2019, een korte internetenquête onder Assenaren en interviews met interne en externe professionals. De nieuwe Woonvisie heeft een nauwe relatie met de nieuwe Omgevingsvisie en daarom lopen beide visietrajecten parallel aan elkaar. De planning voor de Woonvisie is gericht op een inspraakronde in maart en besluitvorming door uw raad in april 2021.

In de Woonvisie hebben we aandacht voor wonen met zorg. Het gaat om de opgaven voor passend wonen voor ouderen en het ontwikkelen van tussenvormen van wonen voor kwetsbare inwoners, met begeleiding.

Assense woningvoorraad + 384 woningen

Afgelopen jaar werden door nieuwbouw 369 woningen opgeleverd, waarvan 195 huur- en 174 koopwoningen.

Daarnaast werden 93 woningen aan de Assense woningvoorraad toegevoegd door transformatie (verbouw) van bestaande panden.

Anderzijds werden 63 woningen gesloopt, waaronder 60 sociale huurwoningen van Actium in verband met

herstructureringsactiviteiten. Daarnaast verloren 15 woningen hun woonfunctie. Per saldo groeide de Assense woningvoorraad met 384 woningen.

We hebben voor 258 woningen bouwvergunning verleend (nieuwbouw en transformatie), waarvan 176 huur- en 72 koopwoningen. Eind 2020 zaten nog 287 vergunde woningen in de 'pijplijn', waarvan er 235 in aanbouw zijn.

Bevolkingsontwikkeling + 234 inwoners

Het aantal inwoners in Assen groeide per saldo met 234 personen. Er was voor het vijfde achtereenvolgende jaar sprake van een positief migratiesaldo. Er kwamen per saldo 265 nieuwe inwoners bij als resultaat van vestiging en vertrek. De totale bevolkingsgroei werd enigszins getemperd door een zogenoemde negatieve natuurlijke aanwas. Er zijn in Assen in 2020 31 inwoners meer overleden dan dat er door geboorte zijn bijgekomen.

Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en invoering BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen)

De invoering van de Wkb is uitgesteld naar 1 januari 2022 en de BENG naar 1 januari 2021. We hebben een deel van de interne implementatie van deze nieuwe wetgeving voorbereid. Dit vraagt om aanpassingen van werkprocessen en ict, die we in 2021 zullen uitvoeren. We hebben voor opleidingen en trainingen voor een deel gebruik gemaakt van het opleidingsbudget. In 2021 gaan we verder met opleiden, trainen en voeren we pilots uit met externe kwaliteitsborging.

De legesverordening passen we in 2021 aan zodat deze voldoet aan de nieuwe wetgeving en dan stellen we ook het communicatieplan op.

Prestatieafspraken woningcorporaties

We hebben prestatieafspraken gemaakt met de woningcorporaties Actium, Omnia, Woonconcept, Woonservice en Woonzorg Nederland en met hun huurdersorganisaties.

De belangrijkste afspraken zijn:

- Op basis van de nieuwe Woonvisie maken we nieuwe meerjarige raamwerkafspraken voor de periode 2021 tot en met 2025. Onze insteek hierbij is het maken van gezamenlijke meerjarige raamwerkafspraken met de vier woningcorporaties Omnia, Woonconcept, Woonservice en Woonzorg Nederland en hun huurdersorganisaties.
- Gemeente Assen en Actium zoeken naar aanleiding van de gestegen bouwkosten gezamenlijk naar mogelijkheden om sociale woningbouw (financieel) mogelijk te maken.
- Gemeente Assen en Actium vormen samen met woningcorporatie Woonservice een 'taskforce sociale woningbouw'. De taskforce dient te zorgen dat voldoende locaties voor sociale woningbouw beschikbaar komen.
- We zetten in op realisatie van sociale huurwoningen bij nieuwe woningbouwinitiatieven, waarbij een aandeel van tenminste dertig procent sociale huurwoningen ons uitgangspunt is.

Sociale huur: tekort aan betaalbare huurwoningen deels ingelopen

Door woningcorporatie Actium zijn enerzijds 150 sociale huurwoningen opgeleverd door nieuwbouw, anderzijds zijn ook 60 woningen gesloopt en 22 woningen verkocht. Actium voegde per saldo 68 sociale huurwoningen toe.

Door particuliere verhuurders zijn 49 woningen met een sociale huurprijs toegevoegd, met name door transformatie van bestaande (kantoor)panden.

In totaal zijn dus 117 woningen met een sociale huurprijs aan de woningvoorraad toegevoegd. Daarmee hebben we een stap gezet om het tekort aan betaalbare huurwoningen voor een deel in te lopen.

Achterstand in huisvesting statushouders

Assen had vorig jaar een netto taakstelling van 44 te huisvesten statushouders. Uiteindelijk hebben we 29 statushouders gehuisvest, 15 minder dan de taakstelling. De achterstand bij de huisvesting van statushouders is veroorzaakt door een combinatie van te late koppeling van statushouders aan de gemeente door het COA en de covid-19-lockdown in maart en december. Tijdens de lockdown kon Vluchtelingenwerk niet de noodzakelijke begeleiding geven bij de huisvesting. Vlak voor de tweede lockdown in december werd bovendien een aantal medewerkers besmet met corona, waardoor alle medewerkers in quarantaine moesten. Tien van de twaalf Drentse gemeenten sloten het jaar af met een achterstand in de huisvesting van statushouders.

Belangstelling voor tiny houses

Aan het begin van het jaar hebben wij voor alle belangstellenden een informatieavond georganiseerd over het bouwen van een tiny house in Assen. Daarna hebben wij tijdens twee vervolgsessies ingezoomd op de pilot-locaties aan de Groene Dijk en Witterhoofdweg. Er is genoeg belangstelling om samen met een kleine groep geïnteresseerden de realisatie van tiny houses op deze locaties verder te onderzoeken en we vervolgen het proces.

Gewenste locatie Knarrenhof niet beschikbaar

In de eerste helft van 2020 hebben we samen met de organisatie Knarrenhof gezocht naar bouwmogelijkheden binnen onze gemeente. Helaas voldeed geen van de locaties aan de behoeften van de Knarrenhof, of was de gewenste locatie niet beschikbaar.

Starters- en Verzilverleningen toegekend

Er werden 17 startersleningen aangevraagd en toegekend voor een bedrag van in totaal € 0,46 miljoen. Daarmee is driekwart van het budget van € 0,62 miljoen benut. Voor 2021 vullen we het beschikbare budget weer met € 0,5 miljoen aan.

Er werd aan het eind van het jaar 1 verzilverlening aangevraagd. Deze nemen we in 2021 in behandeling.

Voortvarende ontwikkeling Veemarkt- en Acmesa-terrein

Veemarktterrein: De eerste 14 van de 27 woningen zijn opgeleverd en bewoond. De andere 13 worden in april opgeleverd. De verkoop van de tweede fase is voorspoedig verlopen. Alle 14 woningen in deze fase zijn verkocht. 15 nog te bouwen stadswoningen worden aangeboden in de commerciële verhuur.

Acmesa-terrein: Eind februari 2020 hebben we het stedenbouwkundig plan gepresenteerd voor de invulling van het voormalige Acmesa-terrein en toegelicht in de Oranjebuurt. Het plan bestaat uit een mix aan appartementen en grondgebonden woningen. De rest van het jaar hebben we gewerkt aan het bestemmingsplan, beeldkwaliteitsplan en inrichtingsplan voor de openbare ruimte. We zijn gestart met het voorbereiden van het bestemmingsplan en de planning is om dit in het tweede kwartaal van 2021 in procedure te brengen, zodat de bouw in 2022 kan starten.

Voortgang ontwikkeling Havenkwartier

Conform uw raadsbesluit en voorbereidingskrediet uit september 2019, hebben we een vervolg gegeven aan de actualisering van het Masterplan Havenkade. Eind 2019 en de eerste helft van 2020 hebben wij de basisvoorwaarden voor een succesvolle gebiedsontwikkeling onderzocht en hebben wij nader onderzoek verricht naar technische, financiële en procedurele randvoorwaarden en mogelijkheden. Na de zomer van 2020 hebben wij de actualisatiewerkzaamheden afgestemd op de procedure van de subsidieaanvraag Woningbouwimpuls. In dat kader is het opstellen van het stedenbouwkundig masterplan en een voorlopige gebiedsbegroting opgepakt, om zo begin 2021 tot definitieve voorstellen te komen voor de vervolg-aanpak van de Havenkwartierontwikkeling. Wij hebben daarbij op visie- en uitvoeringsniveau samenhang aangebracht met de verdere uitwerking van de Binnenstadsvisie.

RGA-verstedelijkingsstrategie: de effecten in beeld

In het kader van de verstedelijkingsstrategie RGA hebben we in het derde kwartaal een doorberekening van het Dashboard opgeleverd. Aan de hand van indicatoren hebben we de effecten van vier verstedelijkingsmodellen in beeld gebracht voor verschillende maatschappelijke doelen. De uitkomsten van het Dashboard hebben we vervolgens in fase twee omgezet naar gezamenlijke ontwikkelprincipes, die richting geven aan de voorkeursvariant (het ontwikkelperspectief). Deze principes gaan we in de eerste helft van 2021 concreet uitwerken tot een ontwikkelperspectief.

Pilot Crisis- en Herstelwet afgerond

Onder het vorige college zijn we gestart met de voorbereidingen voor een bestemmingsplan onder de werking van Crisis en herstelwet (Chw) voor het plangebied Toeristisch Recreatieve Zone (inclusief het TT Circuit). Per 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Op dat moment vervalt de Chw. De voorbereiding op de Omgevingswet vraagt veel voorbereidingstijd. Daarom hebben we de Chw-pilot afgerond en beëindigd. De leerervaringen van de pilot nemen we mee in het omgevingsplan voor Assen waar we de komende jaren aan werken.

Wat willen we bereiken?

Omgevingswet

De gemeente Assen werkt aan de implementatie van de nieuwe Omgevingswet die op 1 januari 2022 van kracht wordt. De wet speelt in op de maatschappelijke behoefte om als initiatiefnemer makkelijker aan de slag te gaan met (bouw)initiatieven in de openbare ruimte en deze ook te realiseren.

In het Programmaplan Omgevingswet (vastgesteld in de raad van 11 april 2019) heeft de gemeente Assen de vier hoofddoelen van de Omgevingswet omarmd:

1. Een inzichtelijker, eenvoudiger, transparanter en meer voorspelbaar omgevingsrecht.
2. Van een sectorale naar een samenhangende benadering (vanuit de leefomgeving).
3. Meer ruimte voor maatwerk.
4. Snellere en betere besluitvorming.

De invulling en aanscherping van de bedoelingen van de wet naar Assense keuzes en invulling doen we via participatietrajecten en afspraken met samenwerkingspartners.

We willen een efficiënter en effectiever proces voor het aanvragen en verlenen van bouwvergunningen. Met minder bureaucratie en meer duidelijkheid voor onze inwoners. Daarbij willen we de rol van het welstandstoezicht heroverwegen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Omgevingswet

Omgevingswet algemeen

In 2020 heeft het Rijk besloten om de invoering van de Omgevingswet met een jaar uit te stellen naar 1 januari 2022. Bij dit besluit is tevens de motie Noren aangenomen, waardoor alle overheden verplicht zijn gesteld om een participatiebeleid op te stellen. Hier geven we in 2021 invulling aan.

Omgevingsplan, vergunningverlening en Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

In 2020 zijn we begonnen met de opbouw van het omgevingsplan. Het Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH). (VTH)-systeem is aangesloten op het DSO, en we hebben een systeem toepasbare regels aangeschaft dat ook is aangesloten op het DSO. We hebben de aanbesteding voor het nieuwe plansysteem voorbereid. Deze drie zaken worden gedekt uit het door uw raad beschikbaar gestelde investeringsbudget van € 1 miljoen. (Vastgesteld in de programmabegroting van 2020). Samen met onze provinciale partners hebben we de belangrijkste werkprocessen op VTH-gebied in hoofdlijnen uitgewerkt.

Opstellen Omgevingsvisie

We zijn in gesprek gegaan met inwoners, ondernemers, ketenpartners, uw raad en de ambtelijke organisatie, om de ambities op te halen voor in de Omgevingsvisie. Zo hebben wij onder meer ronde tafel sessies georganiseerd, inspiratiesessies gehouden met externe sprekers voor ons college en uw raad, een digitale campagne gevoerd en een gemeentebrede bijeenkomst georganiseerd voor medewerkers. Daarbij hebben we nadrukkelijk de samenhang gezocht met andere visietrajecten, zoals de Woonvisie en de Binnenstadsvisie.

..... Wat heeft het gekost? .....

Tabel beleidsthema 1 Woningbouw / woonplan

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	1.816	2.213	2.050	163	V
Baten	1.566	1.566	1.984	418	V
Saldo van lasten en baten	-250	-647	-66	582	V
Mutatie reserves	100	364	269	-95	N
Resultaat	**-150**	**-283**	**204**	**487**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema 1 Woningbouw / woonplan	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Meeropbrengst bouwleges (WZA, Diepstroeten, Binnenstad, Actium)	303	v-i	385	v-i
Later aanstellen stadsbouwmeester (supervisor)	90	v-i-bo	100	v-i-bo
Transparante schermen uitvoering in 2023/2024, ProRail kent een lange procedure	0		56	v-i
Lagere onttrekking reserve bestemmingsplannen in verband met Omgevingswet	0		-95	n-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		41	v-i
Totaal afwijkingen	**393**	**V**	**487**	**V**

Beleidsthema 2. Openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

We streven naar een doelmatig ingerichte en verzorgde openbare ruimte. Dat levert een grote bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de stad.

We werken aan het behoud en het versterken van ecologische waarden en het groene karakter. Ook dat vergroot de aantrekkelijkheid van de stad. Een groene omgeving nodigt bovendien uit tot ontmoeting en een gezonde leefstijl.

Bij het groenonderhoud willen we meer biodiversiteit bereiken.

Begraven in Assen blijft betaalbaar.

De komende vier jaar willen we onze inwoners nog beter betrekken bij veranderingen in onze stad. Daarom gaan we aan de slag met de inwoners van Assen en de maatschappelijke partijen, die willen samenwerken met Mijn Buurt Assen.

We koesteren de ambitie om de deskundigheid rond en de kwaliteit (stadsecologie) van het beheer van de gemeentelijke bossen en natuurterreinen te verbeteren en brengen daarvoor alle mogelijkheden in kaart. Voor het beheer van groen en landschap zoeken we de samenwerking met bedrijven en particulieren die actief zijn op het gebied van bos- en natuurbeheer, waaronder het Drents Landschap.

In alle wijken geven we extra aandacht aan speelvoorzieningen, beweeg- en ontmoetingsplekken. De inrichting van de openbare ruimte moet uitnodigen tot bewegen.

We zorgen voor een aantrekkelijke woonomgeving met minder zwerfvuil. We doen dit onder andere door bewustwording bij inwoners.

We vinden bewustwording over natuur, voedsel en groen vanaf jonge leeftijd van belang. Dit bereiken we door educatie en informatie en het laten meedenken over bijvoorbeeld stadslandbouwprojecten.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Omvormen heesters en hagen

We hebben de omvorming van hagen en heesters voorbereid en de uitvoering vindt plaats in 2021.

Beweging en ontmoeting stimuleren

In de uitvoering ligt onze focus op het bevorderen van ontmoeting in de wijk via speel- en ontmoetingsplekken. Dit willen we bereiken langs twee sporen:

Korte termijn: ondersteunen, faciliteren en versterken van initiatieven uit de samenleving voor het (gezamenlijk) realiseren van speel- en ontmoetingsplekken.

Voor de korte termijn (het initiatievendeel) hebben we samen met Mijn Buurt Assen gewerkt aan verzamelen van initiatieven van inwoners die spelen, bewegen en ontmoeten, en daarmee ook sociale inclusie, stimuleren. We zijn gestart met de voorbereiding van een buitenruimteplan dat bij nieuwe initiatieven helpt om de juiste accenten, passend bij de wijk en doelgroepen, te leggen. Dit plan vormt ook de basis voor keuzes in beheer en onderhoud van bestaande speelvoorzieningen.

Lange termijn: We ontwikkelen een visie op spelen, bewegen en ontmoeten, door deelname aan het Europees Interreg project I2I- From Isolation to Inclusion. In maart 2020 zijn we gestart met het I2I project, samen met 11 andere partners uit 7 landen in de Noordzeeregio. Dit onderzoek richt zich op onderzoek en experimenteren in de praktijk tot en met het jaar 2023. We hebben gewerkt aan de rapportage 'Setting the scope'. Dit rapport geeft inzicht in de situatie ten aanzien van sociale eenzaamheid in Assen inclusief de risicofactoren. Op basis hiervan wordt begin 2021 een keuze voorgelegd voor wijk en doelgroep van het onderzoekproject.

Verbouwing Stadsboerderij voltooid

We hebben de verbouwing van de Stadsboerderij op alle grote onderdelen gerealiseerd. Het tussenliggende

terrein tussen stadsboerderij en het Duurzaamheidscentrum Assen wordt in de eerste helft van 2021 verbeterd.

Overschrijding op Groenonderhoud door droogte en plaagdieren

Zoals gemeld in de voortgangsrapportage is bij het groenbeheer sprake van een overschrijding. De oorzaken zijn: extra kosten die gemaakt zijn door maatregelen tijdens de droogte in het voorjaar, het bestrijden van de eikenprocessierups, bestrijding van de letterzetter en een aanbestedingsnadeel. Het groen in de stad hebben we in 2020 beheerd zoals afgesproken met uw raad conform de agenda BOR.

We moeten de lijst met monumentale bomen herzien. Dit hebben we doorgeschoven naar 2021.

In de bossen en natuurterreinen zijn, onder regie van Het Drentse Landschap de eerste beheerwerkzaamheden volgens planning uitgevoerd, zoals in het Asser bos.

Aanpak hinder door ratten in het Noorderpark

Medio 2020 kregen we melding van hinder door ratten in het Noorderpark. We hebben hier onderzoek naar laten doen en de bestrijding daarna gezamenlijk met woningcorporatie stichting Actium opgepakt. Actium heeft op haar eigen terrein ratwerende maatregelen getroffen waarna bewoners geen hinder meer hebben ervaren. Wij hebben eind augustus een aantal beheersmaatregelen getroffen en we hebben begin 2021 vastgesteld dat de bestrijding effectief en afdoende is.

Onderhoud aan Wegen conform plan

We hebben verschillende onderhoudsprojecten uitgevoerd. Het wegenonderhoud aan verhardingen (asfalt, elementen en beton) vond zowel kleinschalig als grootschalig plaats. Aan de hand van risico-gestuurd beheer hebben we de wegen onderhouden. Zo zijn het Twiegenpad, de Minister Cremerstraat, de Kloosterweg en een deel van de Balkenweg voorzien van nieuw asfalt.

We hebben voorbereidingen getroffen voor de herinrichting van de Nobellaan en een deel van de Pelikaanstraat. De rijbaan van de Nobellaan tussen de Zwartwatersweg en de Meester Groen van Prinstererlaan wordt in 2021 heringericht. Het overig deel van de Nobellaan wordt later uitgevoerd. Met de uitvoering van de Pelikaanstraat wordt voor de zomervakantie 2021 begonnen.

De voorbereidingen voor wegenonderhoud aan Diepstroeten vinden in 2021 plaats. In dit onderhoudsproject wordt een voetgangersoversteek in de rijbaan Graswijk gerealiseerd, verlichting langs Diepstroeten aangebracht en een verkeersplateau nabij woonwijk Diepstroeten aangelegd.

Klimaatadaptatie

Naast de stresstest voor wateroverlast, zijn nu ook die voor hitte en droogte gereed. Daarmee zijn de kwetsbaarheden op het gebied van klimaatverandering in beeld gebracht en kunnen we verder met de volgende stap: het voeren van risicodialogen en het opstellen van een strategie. Dit doen we samen met bewoners, overheden, bedrijfsleven en kennisinstituten. We zijn dit jaar met de voorbereidingen voor deze gesprekken begonnen.

Meer inzet op groenonderhoud en milieupark door covid-19 maatregelen

Zie impact-covid-19 aan het eind van dit programma

Fors minder zwerfafval

Wij hebben met eenzelfde personele inspanning in 2020 veel minder zwerfafval ingezameld dan in 2019. Respectievelijk 408.000 kg tegen 497.000 kg. Wij kunnen dit vooralsnog niet verklaren.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema 2 Openbare ruimte

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	15.944	12.290	12.461	-171	N
Baten	7.962	7.909	8.239	330	V
Saldo van lasten en baten	-7.982	-4.381	-4.223	159	V
Mutatie reserves	4.111	613	614	0	V
Resultaat	**-3.871**	**-3.768**	**-3.609**	**158**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema 2 Openbare ruimte	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Vertraging in de GOH-projecten (o.a. door Pfas)	0		294	v-i
Herstraten -leggen kabels en leidingen	40	v-i	99	v-i
Compensatie aannemer Blauwe As GOH	0		50	v-i
Subsidie zwerfafval	80	v-i	80	v-i
Vertraging GOH civiele kunstwerken	0		152	v-i
Herstel Mannes uitvoering in 2021	0		90	v-i-bo
Minder gladheidsbestrijding nodig door zachte winter	72	v-i	66	v-i
In verband met droogte meer watergeven	-60	n-i	-60	n-i
Bestrijding letterzetter	-75	n-i	-75	n-i
Monumentale bomen	0		20	v-i-bo
Kapitaallasten door vertraging van projecten	106	v-i	0	v-i
Lagere beheer en onderhoud riool	0		-305	n-i
Hogere opbrengst uit heffing	0		78	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		-103	n-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-228	n-i
Totaal afwijkingen	**163**	**V**	**158**	**V**

Beleidsthema 3. Bereikbaarheid verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

We willen een bereikbare stad zijn voor alle modaliteiten.

We leggen de nadruk op een goede bereikbaarheid met de fiets. Met comfortabele routes van en naar de binnenstad en tussen de wijken onderling, met meer stallingsmogelijkheden en met de aanleg van de doorfietsroute Assen - Groningen.

We willen dat verkeersregels in de (binnen)stad worden nageleefd.

We willen een voor iedereen toegankelijke (binnen)stad.

We willen een verkeersveilige stad.

We willen met het thema mobiliteit ook de ambities op het gebied van gezondheid ondersteunen.

We streven ernaar onze positie als aandeelhouder van Groningen Airport Eelde af te bouwen.

In het kader van het SNN-programma Slimme Duurzame Mobiliteiten wordt intensief gewerkt aan slimme en schone vervoers- en transportsystemen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Uitvoeringsprogramma mobiliteit inclusief doorfietsroute

De realisatie van het uitvoeringsprogramma Mobiliteit is grotendeels volgens planning verlopen. In het afgelopen jaar zijn we doorgegaan met comfortverbetering van fietsroutes, het verbeteren van de verkeersveiligheid en de aanpak van knelpunten in het verkeersnetwerk.

In verband met covid-19 hebben we het gedragsprogramma in het kader van verkeersveiligheid en het stimuleren van het fietsgebruik veelal opgeschoven naar het voorjaar van 2021, en als dat niet kan later.

Daarnaast hebben we voorbereidingen getroffen voor uitvoering in 2021. Via de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer en het Strategisch Plan Verkeersveiligheid hebben we subsidie aangevraagd voor de aanpak van fietspaden vanuit de wijken naar het centrum. Voor een belangrijk deel zijn onze aanvragen gehonoreerd.

In het kader van een aantrekkelijke binnenstad hebben we gewerkt aan de voorbereiding van een Zero Emissie - zone en de voorbereiding van de invoering van handhaving via elektronische kentekenregistratie.

De Groene As doorfietsroute Assen-Groningen: Met de realisatie van de nieuwe vissteigers zijn de uitvoerende werkzaamheden gestart. In het najaar is de Vrieserweg (tussen zandpad en gemeentegrens) heringericht tot fietsstraat. In het najaar hebben we de delen Vrieserweg-Lonerbrug en Deurzerdiep-Europaweg aanbesteed. De uitvoering van het werk start in maart 2021.

In 2020 hebben we ruim 20 openbare laadpalen voor elektrische auto's, uit het 1.000 laadpalenplan van de provincies Groningen en Drenthe, in Assen geplaatst. We hebben samen met de brandweer een eerste verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor laadvoorzieningen in parkeergarages.

De Cityline heeft vanwege de beperkende corona-maatregelen beperkt gereden en tijdens de lockdownperiodes reed de Cityline niet. Voor de momenten dat de Cityline wel reed hebben we in de bussen aanvullende maatregelen getroffen.

Samen met SNN- en RGA-partners hebben we het project Slimme Duurzame Mobiliteit (ook wel Slim, Groen en Veilig genoemd) opgepakt. Veel van de thema's hangen samen met het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit. Een belangrijk onderdeel hierin is het genereren van verkeersdata en het ontsluiten daarvan. Met deze data kan het verkeer in de toekomst slimmer en duurzamer worden.

Tunnel de Maten

Medio augustus is de nieuwe spoortunnel De Maten in de Dennenweg opengegaan. De nieuwe tunnel wordt door alle verkeersdeelnemers al flink gebruikt. Ook hebben we het lichtkunstwerk 'Een spoor van Water' onthuld. (Zie verder het beleidsthema FlorijnAs in het Programma Werken in Assen).

Na de tunnel is de Dennenweg - onderdeel Stadsboulevard - aangepakt. Dit betreft het deel van de Dennenweg dat van 30 km/h naar 50 km/h is gegaan. De klinkers zijn vervangen door asfalt.

Aandelen Groningen Airport Eelde naar gemeente Tynaarlo

Op 10 december jl. hebben wij de Asser aandelen aangeboden aan de andere aandeelhouders. We dragen de aandelen over aan de gemeente Tynaarlo. Op basis van het raadbesluit van 17 oktober 2017 zijn we financiële verplichtingen aangegaan voor de periode 2017 tot en met 2026. Wij hebben Groningen Airport Eelde en de andere aandeelhouders geïnformeerd dat wij deze verplichtingen zullen nakomen.

Wat heeft het gekost?

Tabel Beleidsthema 3 Bereikbaarheid, verkeer en vervoer

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	1.189	1.167	748	419	V
Baten	185	185	274	89	V
Saldo van lasten en baten	-1.004	-982	-474	508	V
Mutatie reserves	253	340	145	-195	N
Resultaat	**-751**	**-641**	**-329**	**313**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema 3 Bereikbaarheid Verkeer en vervoer	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (de realisatie van enkele onderdelen loopt over meerdere jaren)	426	v-i	344	v-i
Btw-teruggave bereikbaarheid, verkeer en vervoer	64	v-i	64	v-i
Lagere onttrekking reserve door latere oplevering doorfietsroute	0		-120	n-i
Lagere bijdrage GAE	0		80	v-i
Lagere onttrekking reserve GAE door lagere bijdrage	0		-80	n-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	-47	n-i	25	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		0	
Totaal afwijkingen	**443**	**V**	**313**	**V**

Beleidsthema 4. Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

We willen een ambitieuze, groene gemeente zijn die duurzaam ontwikkelt en bouwt en actief de toepassing van onder andere zonne-energie stimuleert.

De komende jaren zetten we verdere stappen naar het toekomstbestendig maken van Assen. Duurzaamheid is daarom een belangrijk onderdeel in al onze activiteiten.

De omschakeling van fossiele energie naar duurzame vormen van energie betekent een grote verandering. Samen met onze inwoners en alle partijen die economisch en maatschappelijk actief zijn, geven we deze opgave gestalte.

Belangrijk aandachtspunt is de betaalbaarheid van de transities. Ook hiervoor geldt: Iedereen doet mee.

We zetten in op: klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2030; klimaatneutrale gebouwde omgeving in 2040 en de gehele gemeente klimaatneutraal in 2050.

Bij afval gaan we niet langer uit van afval, maar van grondstoffen die steeds beter hergebruikt kunnen worden.

Wij willen een bereikbare, duurzame stad. De CO_2-uitstoot van het gemotoriseerde verkeer moet worden teruggedrongen.

Als pilotgemeente voor een aardgasvrije wijk leggen we de basis voor een wijkgerichte aanpak van het energievraagstuk. Een stevige betrokkenheid in de wijk draagt bij aan een succesvolle stedelijke energietransitie. Die willen we bereiken door sociale, fysieke en energieopgaven met elkaar te verbinden. Inwoners beslissen mee over de wijze waarop dit plaatsvindt.

In programma 5. Samen werken aan Assen leest u in onderdeel 2. Regionale samenwerking over duurzaamheids-activiteiten met een regionale aanpak.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Programmaplan energietransitie

De werkzaamheden en resultaten vanuit het Programma Energietransitie over 2020 zijn samengevat in een Voortgangsrapportage. Deze hebben we begin januari 2021 aan uw raad gezonden. In 2020 lag onze focus op drie onderdelen:

- De lijnen vanuit het Klimaatakkoord uitzetten voor de lange termijn (2030-2040-2050): daartoe wordt beleid ontwikkeld in de Regionale Energiestrategie (RES), Transitievisie Warmte, Masterplan Verduurzaming Vastgoed.
- Inwoners en bedrijven klaarmaken voor de transitie: daartoe is een communicatie en participatiestrategie opgestart gericht op het bieden van handelingsperspectief (zelf aan de slag) en om in gesprek te gaan over toekomstig beleid en ambities (draagvlak).
- De eerste projecten hebben we uitgevoerd, zowel vanuit een leereffect als voorbeeldeffect. Voorbeelden zijn: proeftuin aardgasvrije wijk in de Lariks, pilot verduurzaming van sporthal Marsdijk en investeren in zon op onze eigen daken.

Duurzame opwek van energie: RES

De Regionale Energiestrategie (RES) wordt samen met de Drentse overheden en stakeholders opgesteld. De concept-RES-Drenthe is 1 oktober ingediend bij het Nationaal Programmabureau RES. We hebben toegewerkt naar de RES Drenthe 1.0 en deze dienen we voor de zomer van 2021 in. Voor de concept-RES Drenthe hebben we ingestemd met een bijdrage van de gemeente Assen van 0,191 TWh voor 2030, bestaande uit de locaties van het huidige beleidskader zonneparken en een aanvullende ambitie voor grootschalige opwek van zon-op-dak.

Ons Beleidskader Zonneparken biedt ruimte voor tien locaties, waarvan de eerste zonneparken inmiddels zijn gerealiseerd. Voor de overige locaties bereiden we een haalbaarheidsonderzoek en een MER (milieueffectrapportage) voor. Er is een adviesgroep opgericht met betrokken inwoners die meedenken over de landschappelijke

invulling van deze locaties, waaronder Ubbena. Voor het zonnepark op de zandwinplas bij Ubbena loopt de procedure van de omgevingsvergunning. Voor de Energietuin Assen Zuid hebben we het ontwerp uitgewerkt binnen de kaders van de omgevingsvergunning. Beide projecten kunnen worden aangesloten op het netwerk na uitbreiding van het trafostation Zeijerveen.

De locaties uit het Beleidskader Zonneparken bevinden zich op trede 2 en 3 van de zonneladder. Aanvullende locaties voor grondgebonden zonneparken op agrarische percelen maken hier vooralsnog geen onderdeel vanuit (trede 4). We hebben een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden van zonneparken op agrarische percelen. De afweging om agrarische percelen in te zetten voor zonneparken is van veel factoren afhankelijk, zoals ontwikkelingen in het landelijk gebied (landbouwtransitie, klimaatadaptatie, en biodiversiteit). Relevant is de energievraag voor de lange termijn en hoe we daarin willen voorzien (energiemix). Voor een integrale afweging is een breder perspectief nodig. Daartoe hebben we de integrale verkenning energie, klimaat en landschap uitgevoerd.

Aardgasvrij: Transitievisie Warmte en proeftuin

De transitievisie warmte geeft aan welke wijk wanneer en hoe van het aardgas af kan gaan. In 2020 hebben we op basis van een analyse van de beschikbare bronnen en alternatieve technieken de globale route richting 2050 en de strategie voor 2030 bepaald. We hebben het concept besproken met stakeholders, inwoners en uw raad. Vervolgens kunnen we de visie in het eerste kwartaal van 2021 ter vaststelling aan u aanbieden. Een van de kansrijke bronnen is geothermie. We onderzoeken de omvang en mogelijkheden van deze bron, zowel technisch als juridisch.

De proeftuin aardgasvrije wijk De Lariks bevindt zich aan het einde van de onderzoeksfase. Het afgelopen jaar hebben we toegewerkt naar een keuzemoment voor een warmteconcept. We zijn in gesprek met inwoners opdat ze aan de slag gaan met het besparen, isoleren en opwekken van energie, oftewel het aardgasready maken, vooruitlopend op het aardgasvrij maken. Onze volgende stap is het opstellen van de businesscase en uitwerken in een wijkuitvoeringsplan.

Het ministerie van BZK heeft dit jaar een tweede ronde proeftuin aardgasvrije wijken opengesteld. Vanuit Assen hebben we een aanvraag ingediend voor een aantal buurten aansluitend op de eerste proeftuin, vanuit een samenwerking met MBA, woningcorporaties en overige stakeholders. De aanvraag was gebaseerd op een gecascadeerd warmtenet, met een koppeling van verduurzaming van corporatiebezit (lage warmtevraag) en verduurzaming van particulier bezit (hoge warmtevraag). De aanvraag is niet gehonoreerd. We zijn in overleg met de betrokken partijen of en hoe we hier een vervolg aan kunnen geven.

Energietransitie – inwoners betrokkenheid en communicatie

Om inwoners en bedrijven te informeren, motiveren en activeren om aan de slag te gaan met de energietransitie is een communicatie en participatiecampagne opgestart. Hierbij wordt gewerkt vanuit de thema's 'je huis', 'je vervoer', 'je omgeving' en 'je bedrijf'. Corona stelde ons voor een aantal uitdagingen, maar inmiddels blijkt dat dit ook mogelijkheden biedt voor nieuwe werkwijzen en het bereiken van andere doelgroepen. Zo zijn er webinars georganiseerd over het verduurzamen van je huis, het grootschalig opwekken van energie en aardgasvrij wonen. We zijn met jongeren in gesprek via de online-tool 'swipocratie' om bewustwording te creëren over eigen gedrag en invloedsfeer en te zien hoe zij over dit thema denken. In samenwerking met het Duurzaamheidscentrum is een les ontwikkeld voor lagere scholen en de kinderraad is betrokken. Er is een energieplatform samengesteld bestaande uit 50 inwoners met een diversiteit in leeftijd, spreiding over de wijken, koop-huur en opgegeven motivatie (koploper, middenmoot of kritisch volger). Bedoeling is dat dit platform meermalen per jaar meedenkt over de energietransitie. De aanpak voor 2020 richtte zich met name op het bereiken van de 'middenmoot'; inwoners die na de koplopers komen en een duwtje zoeken en krijgen om over de drempel te stappen om aan de slag te gaan met verduurzaming.

We hebben onderzocht welke kredietmogelijkheden er zijn voor verduurzaming van woningen voor woningeigenaren met een smalle beurs. Onze conclusie is dat met de komst van het Nationaal Warmtefonds er voor de meeste woningeigenaren financieringsmogelijkheden zijn voor het verduurzamen van zijn of haar woning. Voor de korte termijn biedt dit nog niet voor al onze inwoners een oplossing. We werken aan maatwerkoplossingen, maar die zijn vooralsnog alleen in de proeftuinen beschikbaar. Om ook andere inwoners in de gelegenheid te stellen om hun huis te isoleren en geld te besparen zijn we gestart met verkennen of we hier andere tussentijdse maatwerkoplossingen voor kunnen inzetten, zoals

wellicht het verlenen van een Sociaal Krediet vanuit de Gemeentelijke Kredietbank. We verwachten dat we u over de mogelijkheden van tussentijds maatwerk kunnen informeren in het tweede kwartaal van 2021.

Kloosterakker wordt all-electric

U hebt het bestemmingsplan voor de nieuwbouwwijk Kloosterakker vastgesteld. De wijk wordt aardgasloos en all-electric. Het stedenbouwkundig plan is ontworpen met belangrijke duurzaamheidsprincipes, zoals optimale oriëntatie van daken op de zon in combinatie met een goede situering van de bomenlanen voor een goede opbrengst van zonnepanelen. Ook richten we de openbare ruimte klimaatbestendig in. Een bodemenergieplan voorziet in de noodzakelijke randvoorwaarden waardoor alle toekomstige woningeigenaren in staat worden gesteld voor een bodemwarmtepomp te kiezen.

Opruimwoede oorzaak meer huishoudelijk afval

Door covid-19 werkten veel mensen thuis waardoor er beduidend meer afval is geproduceerd. De opruimwoede was in Assen ook goed merkbaar. Om de inzameling niet teveel te belasten én om bewoners van grondgebonden woningen tegemoet te komen hebben we hun toegang gegeven tot storten in ondergrondse containers voor restafval tot medio juli. Inwoners hebben 30.000 bezoeken meer gebracht aan het milieupark (125.000 in 2019, 155.000 in 2020) en we hebben in totaal zo'n 20% meer afval ingezameld.

Uitvoeringsagenda Huishoudelijk afval 2021-2025 Verder op weg naar een circulaire verwerking

In de raadsvergadering van 17 december heeft uw raad de Uitvoeringsagenda Huishoudelijk Afval 2021-2025 vastgesteld. Hierin is een uitbreiding van het milieupark, GFT inzamelen bij appartementen, aanpassingen in de inzamelfrequenties van GFT en oud papier bij grondgebonden woningen en inzamelen van PMD en GFT bij scholen en verenigingen voorzien.

Subsidieregelingen duurzaam en gezonder leefklimaat

Ter verduurzaming van het Gemeentelijk Water en Rioleringsplan (GWRP2019-2024) heeft uw raad drie subsidieregelingen vastgesteld. Van 1 maart 2021 tot en met 1 maart 2023 verstrekken we aan inwoners van Assen subsidie op de aankoop van een regenton, groen dak en het afkoppelen van verharding. In 2023 zullen deze regelingen worden geëvalueerd.

Openingstijden milieupark gewijzigd

Met ingang van 1 januari 2020 hebben we de openingstijden van het Milieupark gewijzigd. De invoering hiervan heeft niet voor grote problemen gezorgd. Als gevolg van de coronapandemie hebben we de openingstijden in het tweede kwartaal tijdelijk verder beperkt. Meer dan de helft van de medewerkers van het Milieupark behoort tot de risicogroep en mochten op basis van de RIVM-richtlijnen niet werken. Aangezien het aantal bezoekers op het Milieupark sterk toenam, waren we genoodzaakt om de oorspronkelijke openingstijden weer te hanteren. De bezetting hebben we kunnen organiseren met inzet van medewerkers uit andere teams en extra uitzendkrachten. De taakstelling om € 100.000 te bezuinigen op personeelskosten is door het aanpassen van de openingstijden gehaald.

Evaluatie Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD)

We zijn gestart met een evaluatie van de GR-RUD. In artikel 34 van de Gemeenschappelijke Regeling (hierna: GR) Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Drenthe is bepaald dat het algemeen bestuur uiterlijk vijf jaar na inwerkingtreding van deze regeling evalueert of de regeling doeltreffend en doelmatig is. Het doel van deze evaluatie is in beeld brengen of het beoogde effect en doelstellingen door de RUD Drenthe zijn gerealiseerd. Meer concreet beantwoordt dit onderzoek de vraag: wat levert de RUD Drenthe op en hoe verhoudt de RUD Drenthe zich tot andere omgevingsdiensten? Daarmee verschaft dit onderzoek de deelnemers inzicht in de doeltreffendheid en doelmatigheid van de RUD Drenthe. Tot de scope van dit onderzoek behoort ook de evaluatie van de Drentse Maat. *(De Drentse Maat is het uniform uitvoeringsniveau van RUD Drenthe voor alle bevoegde overheden, dat gezamenlijk wordt bepaald op basis van de Drentse milieuopgave en de daarbinnen gestelde Drentse Prioriteiten.)* De RUD Drenthe heeft aangegeven dat de kengetallen zoals die voor de Drentse Maat in 2015 zijn vastgesteld, in de praktijk niet gerealiseerd worden. Of

de Drentse Maat aan actualisatie toe is, is daarom ook onderwerp van dit onderzoek. De organisatie en financiën van de RUD Drenthe zijn in 2017 uitgebreid doorgelicht. Voor deze twee organisatieonderdelen is dit onderzoek daarom beperkt tot het in beeld brengen van de situatie ná deze doorlichting.

De voorbereidingen voor het onderzoek hebben we in 2020 opgepakt en we ronden het in het eerste kwartaal van 2021 af.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur RUD Drenthe van 26 oktober 2020 is met betrekking tot de verrekensystematiek van de deelnemersbijdrage besloten om:

- In te stemmen met de uitgangspunten voor verrekening.
- Tot financiële verrekening tussen de deelnemers over te gaan op basis van het verschil tussen betaalde uren en gerealiseerde uren.
- De bevoorschotting 2020 aan te passen op basis van het verschil tussen betaalde en gerealiseerde uren.
- De deelnemersbijdrage 2021 te baseren op het jaarprogramma 2020.
- Op basis van de zienswijzen niet te verrekenen over 2018 en 2019 omdat uit de meerderheid van de ingediende zienswijzen hiervoor een voorkeur is uitgesproken.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema 4 Duurzaamheid

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	5.884	6.076	5.952	124	V
Baten	9.220	9.455	9.164	-291	N
Saldo van lasten en baten	3.336	3.380	3.212	-167	N
Mutatie reserves	0	-410	-58	352	V
Resultaat	**3.336**	**2.970**	**3.154**	**185**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema 4 Duurzaamheid	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Afrekening RUD 2020 in verband met grotere afname diensten (energie)			-60	n-i
Inzet rijksmiddelen transitievisie warmte en energieloket in 2021	251	v-i-bo	251	v-i-bo
Lagere inzet energiemaatregelen	0		208	v-i-bo
Afronding warmtevisie in 2021	0		32	v-i-bo
Opbrengst Zonnepark Assen Zuid wordt ontvangen na uitbreiding trafostation, waarschijnlijk 2022	0		-470	n-i
Lagere kosten in verband met nieuw verwerkingscontract	0		254	v-i
Lagere inkomsten afvalstoffenheffing in verband met minder aanslagen en andere verhouding tussen één- en meerpersoonshuishouden	0		-251	n-i
Hogere opbrengst inkomsten pmd in verband met nieuw contract	0		332	v-i
Hogere verwerkingslasten bedrijfsafval	0		-56	n-i
Hogere opbrengsten bedrijfsafval			96	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		5	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-156	n-i
Totaal afwijkingen	**251**	**V**	**185**	**V**

Impact covid-19

Binnen het programma Wonen in Assen was in 2020 beperkt sprake van covid-19-effecten.

Extra inhuur milieupark nodig

Op het milieupark en voor groenonderhoud zijn medewerkers werkzaam die behoren tot de coronarisicogroep. Bij het uitbreken van de eerste coronagolf mochten medewerkers uit deze risicogroep niet werken, omdat zij kwetsbaar zouden zijn bij het krijgen van het virus. We hebben daarom medewerkers van elders uit de organisatie ingezet, de kosten hiervan zijn binnen de begroting gedekt. Het inhuren van uitzendkrachten heeft wel extra kosten veroorzaakt. Bij uitbreken van de tweede golf was er meer kennis over het virus en was geen sprake meer van een risicogroep. Alle medewerkers konden, met alle genomen voorschriften, hun werk blijven uitvoeren.

Doordat er veel mensen thuis hebben gewerkt is circa 20 % meer huishoudelijk afval aangeboden, zowel via containers als op het milieupark.

Exploitatie buitenruimte

Als gevolg van de coronamaatregelen hebben wij minder inkomsten uit marktgelden en precarioheffing ontvangen. Voor de exploitatie van de markt heeft dit geen grote gevolgen, want het betreft maar een klein deel. Het grootste deel van de gederfde inkomsten van de precarioheffing is gecompenseerd door het Rijk.

Geen heffing Precariobelasting

Omdat de ondernemers in de horecasector hard geraakt zijn door de covid-19-pandemie heeft uw raad besloten om over het gehele jaar 2020 geen precariobelasting te heffen. Dit heeft een derving van ongeveer € 50.000 tot gevolg. Dit is ongeveer gelijk aan de daarvoor beschikbare compensatie vanuit het Rijk.

Tabel impact covid-19 programma Wonen in Assen

(bedragen x € 1.000)

per beleidsthema	Meer-lasten	Meer-baten	Niet gerealiseerde lasten	Niet gerealiseerde baten	Jaarrekening 2020 impact covid-19
Beleidsthema Openbare ruimte Groenbeheer: Groenonderhoud en milieupark: inhuur wegens niet inzetten SW-ers	178	0	0	0	-178
Lagere marktopbrengsten en geen precario	0	0	0	50	-50
Totaal covid-19 Beleidsthema Openbare ruimte	178	0	0	50	-228
Beleidsthema Duurzaamheid Hogere lasten milieupark in verband met extra verwerkingskosten en inzet personeel in verband met corona	156	0	0	0	-156
Totaal covid-19 Beleidsthema Duurzaamheid	156	0	0	0	-156
Totaal afwijkingen covid-19 Programma Wonen in Assen	**334**	**0**	**0**	**50**	**-384**

Verdeling van inkomsten en uitgaven

- Doeluitkering 44.170
- Reserves en voorzieningen 5.251
- Grondexploitatie en projecten 2.110
- Eigen bijdragen burgers -124
- Overige inkomsten 3

- Participatie en inkomen 66.439
- FlorijnAs 9.991
- Economische ontwikkeling en innovatie 1.754

(Bedragen legenda in € x 1.000)

2. Werken in Assen

Tabel resultaat programma Werken in Assen (bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	60.308	74.750	73.394	1.356	V
Baten	32.309	39.264	46.158	6.894	V
Saldo van lasten en baten	-27.999	-35.486	-27.236	8.250	V
Mutatie reserves	1.220	7.040	461	-6.580	N
Resultaat	**-26.779**	**-28.446**	**-26.775**	**1.671**	**V**

Samenvatting

De coronapandemie heeft zich stevig doorgezet en raakt iedereen in onze samenleving, de gehele economie en onze werkgelegenheid.

Tijdens de eerste en tweede lockdown moesten horeca en detailhandel de deuren grotendeels sluiten, met verstrekkende gevolgen voor ondernemers en werknemers in deze sectoren. Ondanks steun vanuit de rijksoverheid was er weinig perspectief. Waar mogelijk hebben we vanuit onze rol ondersteuning geboden via onder andere het Drents maatregelenpakket. Bijvoorbeeld door maatwerk, door uitstel van betaling of het niet heffen van precario bij terrassen. Bij het vaststellen van de Economische Agenda 2020-2025 heeft uw raad een ton aan middelen beschikbaar gesteld om de vrijetijdseconomie in de tijd van covid-19 een impuls te geven.

Het Rijk heeft in 2020 een aantal maatregelen ingezet om ondernemers te ondersteunen, zodat in deze periode het aantal ontslagen geminimaliseerd kon worden en faillissementen beperkt konden worden. Via de NOW-regeling (uitgevoerd door het UWV) is mogelijk gemaakt dat ondernemers de salarissen van bestaand personeel konden blijven betalen en via de TOZO-regelingen (uitgevoerd door het WPDA) zijn ondernemers ondersteund met bijdragen in de kosten van levensonderhoud en/of het verstrekken van noodkredieten.

Covid-19 had minder invloed op het aantal uitkeringsgerechtigden dan we in eerste instantie verwachtten. Gemiddeld hebben we in Assen 2.069 bijstandsuitkeringen per maand verstrekt. Dat zijn er 8 minder dan begroot en ook minder dan verstrekt in 2019 (2.094). Mede door de rijksmaatregelen voor ondernemers zijn minder mensen werkloos geworden en zijn uiteindelijk minder mensen vanuit de WW doorgestroomd naar de bijstand. Covid-19 heeft geen gevolgen gehad voor het aantal mensen dat vanuit de bijstand is uitgestroomd naar betaald werk. Wanneer de rijksmaatregelen vervallen, kan echter alsnog een grote groep mensen werkloos worden. Deze mensen kunnen op termijn vanuit de WW doorstromen naar de bijstand. Er is dan dus sprake van een na-ijleffect.

We hebben minder besteed aan re-integratiemiddelen, als gevolg van de coronamaatregelen. Hierdoor konden minder mensen worden voorbereid op hun terugkeer naar of start op de arbeidsmarkt. Dit betekent dat we in 2021 extra moeten inzetten op re-integratie, zodat we de opgelopen achterstand kunnen inhalen en ervoor kunnen zorgen dat de betreffende inwoners alsnog kunnen uitstromen naar de arbeidsmarkt. Hiervoor ontvangen we ook extra middelen van het Rijk.

De Noordelijke lobby op het Europese Just Transition Fund (JTF) heeft zijn vruchten afgeworpen. Er is € 330 miljoen beschikbaar voor het Noorden voor projecten op het gebied van vergroening van industrie, nieuwe energie, waterstof en arbeidsmarkttransitie. Vanuit Drenthe 4.0 sluiten wij aan op deze Noordelijke alliantie met onder andere het project Nieuwe Energie van Assen, Energy Hub.

Ter versterking van ondernemerschap en mkb zijn we een partnerschap aangegaan met de provincie Drenthe, een aantal onderwijsinstellingen en Drentse gemeenten. Met het programma Ik ben Drents ondernemer is een regionaal dekkend ecosysteem gecreëerd voor ondernemers en mkb die willen starten, groeien, internationaliseren en innoveren. De TechHub Assen maakt hier deel vanuit en versterkt deze samenwerking.

Beleidsthema 1. Participatie en inkomen

Wat willen we bereiken?

Een sterke economische infrastructuur met kansen voor nieuwe en bestaande bedrijven en een breed aanbod aan werkgelegenheid.

Betaald werk voor iedereen die dat wil.

Inwoners zijn zoveel mogelijk zelfredzaam op het gebied van werk, inkomen en meedoen.

Iedereen met arbeidsperspectief voorziet zoveel mogelijk in zijn of haar eigen levensonderhoud. Sommige inwoners hebben echter moeite om geheel op eigen kracht mee te doen in de samenleving. Indien nodig ondersteunen we deze mensen, vanuit de Participatiewet, bij het vinden van regulier werk. Uiteindelijk willen we dat daardoor meer mensen, met een afstand tot de arbeidsmarkt, kansen krijgen op regulier werk.

Lukt het niet om regulier werk te vinden of te verrichten, dan vinden wij het van grote waarde dat onze inwoners op een andere manier meedoen in de samenleving.

Om extra kansen te kunnen bieden, starten we een pilot met basisbanen.

Zoveel mogelijk jongeren halen een startkwalificatie om duurzaam in eigen onderhoud te kunnen voorzien en te kunnen participeren in de maatschappij.

Mogelijkheden om aan werk te komen of om mee te doen, verbeteren.

Iedereen met een SW- of beschut werk indicatie aan werk helpen.

Een passende rijksbijdrage via de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Samenwerking WPDA en monitoring bezuinigingsmaatregelen

De samenwerking met WPDA verloopt naar wens. De coronapandemie noopte tot een verhoogde staat van paraatheid en meer onderlinge afstemming. WPDA is er goed in geslaagd de dienstverlening op een aanvaardbaar peil te houden en de TOZO-regelingen ten behoeve van getroffen ondernemers snel en adequaat op te pakken en uit te voeren.

Jaarlijks maken we prestatieafspraken met WPDA, die we ook in 2020 hebben vastgelegd in een Prestatieovereenkomst. Van de tien prestatieafspraken uit de Prestatieovereenkomst 2020 zijn er zes gehaald, ondanks de beperkingen van de coronapandemie. Bij de overige prestatieafspraken vormden de beperkingen van de coronamaatregelen een belemmering.

De vorig jaar ingezette bezuinigingsmaatregelen hebben we in 2020 opgepakt. In de bedrijfsvoering hebben we stappen gezet die geleid hebben tot aanzienlijke kostenbesparingen. De monitoring is een continu proces. Waar

nodig gaan we met elkaar in overleg en blijven we bijsturen in nauwe samenwerking met onze collega-gemeenten in de gemeenschappelijke regeling WPDA.

Pilot Basisbanen

In 2020 hebben we gewerkt aan een plan van aanpak voor de Pilot Basisbanen, waarin we nauw samenwerken met WPDA en Vaart Welzijn. Door middel van deze pilot willen we inwoners, die moeite hebben om op eigen kracht aan het werk te komen, extra kansen bieden. Het gaat voornamelijk om inwoners die al geruime tijd een bijstandsuitkering ontvangen en voor wie doorstroming naar regulier werk niet mogelijk is. We hebben het plan van aanpak eind 2020 vastgesteld en de Pilot gaat van start op 1 januari 2021.

Ontwikkeling aantal bijstandsgerechtigden, BUIG-uitkering

Als gevolg van de coronapandemie is het aantal bijstandsuitkeringen tot in de zomer toegenomen, van 2.038 in januari naar 2.093 in juli. Door de beperkende maatregelen is de uitstroom naar werk in deze periode behoorlijk achtergebleven. Daarna heeft zowel een hogere uitstroom naar werk, alsook de uitstroom naar onderwijs ervoor gezorgd dat het bijstandsvolume in Assen, ondanks de voortdurende coronapandemie, is gedaald. In december 2020 hebben we 2.063 uitkeringen verstrekt. Het gemiddelde aantal over 2020 is uitgekomen op 2.069, een lager aantal dan de 2.077 die in de begroting 2020 was geraamd.

Voor het beleid rond re-integratie, met als doel de uitstroom te bevorderen, hadden we rekening gehouden met een daling in het cliëntenbestand van ongeveer 50 cliënten. In de begroting 2020 hebben ook rekening gehouden met deze daling. Echter vanwege de beperkingen in het persoonlijk contact als gevolg van de corona-pandemie is deze uitstroom niet behaald.

In 2019 is de verdeelsystematiek van de BUIG-uitkering herijkt. Dit leidt in Assen jaarlijks tot een structureel nadeel in de begroting. De BUIG-uitkering was daarom in 2020 opnieuw niet voldoende om de uitkeringslasten te dekken. Het totale tekort op BUIG-gelden komt uit op € 1,5 miljoen over 2020, inclusief corona-effecten. In de begroting was een tekort van € 0,5 miljoen voorzien. Het extra nadeel bedraagt daarmee € 1,0 miljoen. Eind 2020 hebben we een bezwaar ingediend bij de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de hoogte van de vastgestelde BUIG-uitkering 2021. Helaas zonder het gewenste resultaat.

Arbeidsmarktregio

De samenwerking in de Arbeidsmarktregio Werk in Zicht loopt erg goed. Projecten als ‘van werk naar werk’, ‘kansrijke beroepen’ en ‘een leven lang leren’ lopen, ondanks covid-19 gewoon door en leveren goede resultaten op. Ook het creëren van afspraakbanen verloopt in onze arbeidsmarktregio goed.) In 2020 werd bekend dat het Rijk de komende periode extra middelen beschikbaar stelt om effecten van de coronapandemie zoveel mogelijk op te vangen. Deze middelen worden toegedeeld aan de arbeidsmarktregio.

Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Samen met mbo-scholen hebben we gekeken naar een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Daarbij hebben we plannen ontwikkeld voor de aanpak 'Werken aan ontwikkeling'. Deze aanpak moet leiden tot een betere aansluiting tussen mbo en arbeidsmarkt. De ambitie is om in 2021 100 personen over de gehele arbeidsmarktregio een BBL-traject te laten volgen bij regionale bedrijven met kansrijke beroepen.

Beschut werk en realisatie quotumdoelstelling Wet banenafspraak

In 2020 hebben we een verschuiving gezien van beschut werk naar banen in de Wet banenafspraak. In onze arbeidsmarktregio zijn we er in geslaagd om veel banen te creëren in de Wet banenafspraak. In september 2020 waren er in de arbeidsmarktregio ruim 800 meer afspraakbanen dan het streefcijfer voor eind 2020 (3.649 tegenover 2.648). Ook in het werkgebied van het WPDA hebben we in 2020 de doelstelling gehaald om voor 190 inwoners een afspraakbaan te realiseren.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Participatie en inkomen

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	55.239	63.416	66.439	-3.023	N
Baten	29.509	36.464	40.650	4.186	V
Saldo van lasten en baten	-25.730	-26.952	-25.789	1.163	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-25.730**	**-26.952**	**-25.789**	**1.163**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Participatie en inkomen	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Hogere WSW-bijdrage Rijk exclusief coronacompensatie	500	v-i-s	500	v-i-s
Lagere loonkosten WSW	50	v-s	156	v-s
Lagere BUIG uitkering exclusief coronacompensatie	-879	n-s	-786	n-s
Meer bijstandslasten regulier exclusief corona-impact	-509	n-s	-248	n-s
Hogere bijdrage begeleiding beschut werk	-129	n-i	-126	n-s
Nagekomen lasten 2019, bonus beschut werk	-87	n-i	-87	n-i
Vrijval budget bonus beschut werk 2020	0		138	v-i-s
Extra uitgaven BBZ	-50	n-i	-152	n-i
Lagere organisatiekosten, incl. uitvoering TOZO	392	v-i	467	v-i-s
Btw nadeel	-213	n-i	-124	n-i
Overdracht BOR	0		116	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	-108	n-i	9	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	-52	n-i	1300	v-i
Totaal afwijkingen	**-1.085**	**N**	**1.163**	**V**

Beleidsthema 2. Economische ontwikkeling en innovatie

Wat willen we bereiken?

We willen met onze Economische agenda 2020-2025 samenhang en focus aanbrengen in het realiseren van onze ambities.

Er is ruimte voor ondernemers die investeren in nieuwe ideeën en innovatieve technieken. We dragen bij aan de economische groei van de stad en aan extra banen.

We stimuleren nieuwe ideeën en innovaties in de zorgsector.

We hebben oog voor de belangen van onze huidige ondernemers en bieden hun, waar nodig, goede ondersteuning en begeleiding. Vragen van ondernemers pakken we snel op en handelen we adequaat af.

We zetten meer en gericht in op een actieve acquisitie naar nieuwe ondernemers en bedrijven.

Het opvangen van het verlies van hoogwaardige werkgelegenheid bij de NAM. We streven in de gezamenlijke lobby Noord-Nederland naar een 'Langman-akkoord'.

De vrijetijdssector, toerisme en recreatie, stimuleren we en geven we meer ruimte.

We ontwikkelen de Toeristisch Recreatieve Zone van Assen.

We ondersteunen Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Samenwerking en afstemming in de Regio Groningen-Assen omdat deze cruciaal is voor een evenwichtige economische ontwikkeling.

Wij continueren de economische samenwerking in noordelijk verband. Hierbinnen zoeken we de samenwerking in NG4 verband en nemen we deel aan de Economic Board Noord-Nederland.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Economische agenda 2020-2025

Vlak voor het zomerreces heeft uw raad de Economische Agenda 2020-2025 vastgesteld. Bij de vaststelling van de begroting 2021 in november hebt u besloten over het budget voor de programmatische uitvoering vanaf 2021. De vastgestelde agenda geeft focus en economisch profiel over waar we de samenwerking in en met de regio, bedrijven en onderwijs- en kennisinstellingen hebben opgepakt. We bouwen verder op wat we hebben, zoals de TechHub, de Technologie en Zorg Academie en werken we regionaal slim samen in het programma Ik Ben Drents Ondernemer om het mkb te ondersteunen in starten, groeien, innoveren en internationaliseren.

De coronapandemie geeft extra uitdagingen voor de economische ontwikkeling van Assen en de regio. Met het Drents Maatregelenpakket hebben we binnen onze mogelijkheden steun kunnen bieden en hebben we een aantal projecten ondersteund, zoals de online winkelstraat en de nazomercampagne voor vrijetijdseconomie.

Drenthe 4.0: opvangen verlies werkgelegenheid door gasbesluit

We bouwen in Noord-Nederland onze rol als voorbeeldregio op het gebied van energie verder uit. Om in aanmerking te komen voor middelen uit het Europese Just Transition Fund (JTF-middelen) is een samenhangend geheel van projecten in Noord-Nederland op het gebied van vergroening van industrie, nieuwe energie, waterstof en bij behorende arbeidsmarkttransitie ontwikkeld. Vanuit Drenthe 4.0 sluiten wij aan op deze Noordelijke alliantie. Eind 2020 zijn wij gestart met het project Nieuwe Energie van Assen: EnergyHub. Vanwege de ligging op het kruispunt van het nationale energiesysteem zien we kans als gemeente een prominente rol te spelen in productie, distributie en kennisontwikkeling in het energiesysteem van de toekomst. Hiervoor werken we samen met de belangrijkste partners in de energiesector (NAM, Tennet), provincie en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Ontwikkeling Toeristisch Recreatieve Zone (TRZ)

Grondeigenaren in het gebied van de TRZ zijn bezig met een kansrijke ontwikkeling op het gebied van leisure. In 2020 hebben we samen met de provincie en deze partijen hierover doorgesproken. Betrokken partijen hebben eind 2020 afgesproken de haalbaarheid van deze ontwikkeling verder te gaan onderzoeken en onderling afspraken te maken over een ieders rol in het proces en bijdrage aan de beoogde ontwikkeling. De gemeente (en provincie) participeert in dit traject vanuit een faciliterende rol.

Wij participeren in het project hermeandering Witterdiep van het Waterschap Hunze en Aa's. Voor dit project is in 2020 een aanbestedingsprocedure gehouden en is op basis hiervan een bouwteam gestart met de verdere uitwerking van de plannen. Ook zijn de benodigde vergunningen aangevraagd en verleend. Start uit-voering staat gepland voor voorjaar 2021.

Voor de Baggelhuizerplas hebben we verkend of het haalbaar is om hier een nieuw paviljoen te laten realise-ren en exploiteren door een marktpartij. De resultaten hiervan zijn positief. Ook heeft deze verkenning ons in-zicht gegeven in de kaders die voor de markt relevant zijn. Eind 2020 hebben we omwonenden naar hun me-ning gevraagd over deze beoogde ontwikkeling. De re-acties vanuit deze consultatie nemen we mee in onze belangenafweging om tot definitieve kaders te komen voor deze ontwikkeling. Op basis van deze definitieve kaders willen wij in 2021 een bestemmingsplanwijziging voorbereiden om de bouw van het nieuwe paviljoen mogelijk te maken en een tender in de markt zetten voor de daadwerkelijke realisatie en exploitatie van het paviljoen.

[Zie ook programma Wonen in Assen]

Stimuleren Innovaties werken in de zorg

In januari 2016 is het Practoraat Zorg & (Sensor)technologie opgericht door het Drenthe College, Hanzehogeschool, Interzorg, VDL Wientjes en gemeente Assen met als missie om het potentieel van de toepassing van technologie beter te benutten ten behoeve van de zorg. In 2020 is de samenwerking bestendigd in de vorm van de Technologie en Zorg Academie (TZA). Het TZA vormt nu een omvangrijk samenwerkingsnetwerk van zorginstellingen, scholen en onderzoeksinstellingen in Assen en Drenthe en voorziet in een grote behoefte.

Het netwerk speelt een belangrijke rol in het delen en ontwikkelen van kennis en ervaring rondom de toepassing van zorgtechnologie.

Samenwerking bedrijfsleven, zorg, onderwijs en overheid

Assen organiseerde in 2020 driemaal een bijeenkomst van de Asser Kopgroep Zorg en Innovatie. Aan de hand van de presentatie van de gemeente over de mogelijkheden van 5G is door een aantal partijen uit de kopgroep het initiatief genomen om met partners een voorstel uit te werken om de toepassing van 5G in de zorg te verkennen. Wij hebben met een cofinancieringsbijdrage de TechHub en Technologie Zorg Academie (TZA) in staat gesteld om samen met RuG, UMCG, bedrijfsleven en zorginstellingen de benodigde visie te ontwikkelen, draagvlak te creëren. Om medio 2021 daadwerkelijk over te gaan naar een realisatieproject en aanvraag voor (Europese) middelen.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

De Beursvloer Assen voor Assen is voor het eerst digitaal georganiseerd. Het heeft 47 matches met een waarde van bijna een ton opgeleverd. Daarmee is actief de samenwerking tussen bedrijven, ondernemers en maatschappelijke organisaties georganiseerd.

Ondernemerschap en innovatie voor de economische groei van de stad en extra banen.

De officiële feestelijke opening van de TechHub is vanwege de lockdown uitgesteld, de uitvoering is wel gestart en kent een goed begin. Een aantal Asser bedrijven gerelateerd aan digitalisering, automatisering en ICT (TechGilde) heeft zich verbonden aan de TechHub. Er is een aantal projecten verder ontwikkeld in samenhang tussen onderwijs en bedrijfsleven gericht op innovatie in de zorg, energietransitie en digitalisering.

De vrijetijdssector, toerisme en recreatie, stimuleren we en geven we meer ruimte.

In de Economische Agenda 2020-2025 is Vrijetijdseconomie benoemd als een van de krachtsectoren van Assen. We hebben met verschillende spelers in de vrijetijdseconomie afspraken gemaakt om in samenwerking het actieplan vrijetijdseconomie te ontwikkelen, met als doel om tot concrete acties te komen die bijdragen aan

onze ambitie om Assen op de kaart te zetten als de woon, werk en beleefstad. Het actieplan wordt voor het zomerreces 2021 opgeleverd.

Daarnaast is een basis gelegd voor de marketing en promotie van het Asser vrijetijdsproduct. In samenwerking met VVV Assen en regiomarketingorganisatie 'de Kop van Drenthe' zijn de eerste acties opgepakt. Met de ton aan extra middelen voor de vrijetijdseconomie is het programma 'Assen geeft de ruimte' mede mogelijk gemaakt. Met tal van activiteiten en promotie zijn bezoekers naar de (binnen)stad gehaald wat voor extra uitgaven in de Asser vrijetijdseconomie zorgde. De campagne 'Assen blijft je verrassen' is eveneens hiermee ondersteund. Deze is vanwege de tweede lockdown gepauzeerd en krijgt een vervolg wanneer het weer kan.

We investeren in onze kracht: overheidsdiensten binden en betrekken

De verbouw van één van de monumentale panden van de kazerne aan de Vaart voor de vestiging van het landelijk opleidingscentrum van de Dienst Vervoer & Ondersteuning is gestart en nadert zijn voltooiing in 2021.

Voor de vernieuwbouw van de Mandemaat 3 zijn door het Rijksvastgoedbedrijf verschillende opties uitgewerkt. Verwacht wordt dat hierover in de eerste helft van 2021 een besluit wordt genomen"

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Economische ontwikkeling en innovatie

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	1.169	1.664	1.754	-90	N
Baten	120	120	719	599	V
Saldo van lasten en baten	-1.049	-1.544	-1.035	509	V
Mutatie reserves	0	50	50	0	
Resultaat	**-1.049**	**-1.494**	**-985**	**509**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Economische ontwikkeling en innovatie	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Stadsmarketing en acquisitie	300	v-i-bo	340	v-i-bo
Horeca en detailhandelvisie	0		25	v-i-bo
Afrekening Ondernemersfonds Assen	0		45	v-i
Vrijval reserve (zorgpractoraat)	0		50	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	47	v-i	21	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		28	v-i
Totaal afwijkingen	**347**	**V**	**509**	**V**

Beleidsthema 3. FlorijnAs

Wat willen we bereiken?

De uitvoering van de FlorijnAs vindt plaats binnen de financiële kaders en de afgesproken planning.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Afronding werkzaamheden

Medio augustus is de nieuwe spoortunnel De Maten in de Dennenweg opengegaan. (Zie ook programma Wonen in Assen, Beleidsthema 3. Bereikbaarheid verkeer en vervoer.) Begin december hebben we het lichtkunstwerk 'Een spoor van Water' van kunstenaar Matthias Oostrik officieel coronaproof onthuld met een film waarin het kunstwerk tot leven komt. Het kunstwerk is het symbolische sluitstuk van het grote project FlorijnAs, waarmee Assen beter bereikbaar is gemaakt. 'Een Spoor van Water' is verwerkt in het talud van de nieuwe spoortunnel De Maten en bestaat uit led-h-stenen en led-bielsen die extra worden geactiveerd op het moment dat een trein over de tunnel rijdt. Het kunstwerk staat voor verbinding en verwijst naar de beken van het stroomdal van de Drentsche Aa, waar de ontstaansgeschiedenis van Assen ligt.

Wat heeft het gekost?

FlorijnAs

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	3.900	9.670	5.201	4.469	V
Baten	2.680	2.680	4.790	2.110	V
Saldo van lasten en baten	-1.220	-6.990	-411	6.579	V
Mutatie reserves	1.220	6.990	411	-6.580	N
Resultaat	**0**	**0**	**-1**	**-1**	**N**

Impact covid-19

De lockdown als gevolg van de coronapandemie heeft een wezenlijke impact op de gehele economie met gevolgen voor de werkgelegenheid en de (binnen)stad. Ondernemers in onder andere detailhandel, contactberoepen en horeca hebben de deuren moeten sluiten. Met het Drents maatregelenpakket hebben we binnen onze mogelijkheden ondersteuning gegeven. Het resultaat van de coronapandemie wordt daarmee niet opgelost en vraagt andere oplossingen die vooral door het Rijk geboden zal moeten worden. Op gemeentelijke en regionale schaal hebben we hier de samenwerking gezocht.

Met een amendement hebt u éénmalig € 0,1 miljoen beschikbaar gesteld om in de (na)zomerperiode zoveel mogelijk mensen te verleiden tot een bezoek aan Assen, onze stad op de kaart te zetten en bestedingen in de vrijetijdseconomie te genereren, met name om de sectoren te ondersteunen die door covid-19 geraakt zijn. Hiervoor is door onze partners onder de noemer 'Assen geeft de ruimte' een totaalprogramma van activiteiten en promotie Assen ontwikkeld en opgepakt.

Het exacte effect van de coronapandemie op de uitkeringslasten is moeilijk in te schatten. Bij de intake van inwoners wordt vanwege privacy niet geregistreerd of mensen instromen vanwege de coronapandemie. Ook bij de vertraagde uitstroom kunnen we alleen spreken van een hoge mate van waarschijnlijkheid als het gaat om de correlatie met de uitbraak van het coronavirus. In 2020 zijn de uitkeringslasten uiteindelijk niet gestegen ten opzichte van 2019, maar we kunnen wel aannemen dat zonder coronapandemie de uitkeringslasten fors lager uitgekomen zouden zijn. Op basis van berekeningen van Rijk zijn we uiteindelijk gecompenseerd met een extra BUIG-uitkering van € 832.000.

Door de coronamaatregelen hebben veel re-integratietrajecten stilgelegen. Trajecten waarbij fysieke begeleiding of aanwezigheid noodzakelijk was, konden vaak niet doorgaan. De uitgaven aan re-integratie zijn hierdoor in 2020 € 739.000 lager dan begroot, waarvan € 629.000 als corona-effect kan worden bestempeld. De overige € 110.000 hebben we bespaard als gevolg van het doorvoeren van afgesproken bezuinigingsmaatregelen. De re-integratietrajecten worden deels door WPDA uitgevoerd en deels door externe organisaties. De vermindering van uitgaven geldt met name voor de inkoop van die re-integratietrajecten. Doordat we voor een groep uitkeringsgerechtigden in 2020 geen re-integratietrajecten konden inzetten, hebben deze inwoners geen stap kunnen maken richting arbeidsmarkt. Daarom willen we de inzet op re-integratie in 2021 intensiveren, zodat de afstand tot de arbeidsmarkt voor deze inwoners niet te groot wordt, Voor deze inhaalslag ontvangen we in 2021 extra rijksmiddelen.

Daarnaast stonden de opbrengsten vanuit de detachering van de WSW-medewerkers aan de diverse opdrachtgevers en de brutomarges binnen iWerk onder druk. Over heel 2020 hebben we ruim € 390.000 minder aan inkomsten ontvangen vanwege de gevolgen van de coronapandemie.

Dit is ruimschoots gecompenseerd door de steunpakketten van het Rijk van in totaal € 1.074.000, waarvan € 774.000 in het resultaat valt en € 300.000 is gereserveerd om verliezen van begin 2021 op te vangen.

Binnen de organisatiekosten van WPDA is eveneens sprake van incidentele corona-effecten voor een bedrag van € 260.000, onder meer door lagere opleidingskosten en ict-kosten.

Vanwege de financiële gevolgen van de coronapandemie heeft het Rijk op een aantal terreinen (TOZO, SMI) compensaties toegezegd. Het is nog niet geheel duidelijk hoe deze uit zullen pakken voor Assen. We gaan ervan uit dat de extra kosten volledig worden gecompenseerd.

Tabel impact covid-19 programma Werken in Assen

(bedragen x € 1.000)

per beleidsthema	meer-lasten	meer-baten	niet-gerea-liseerde lasten	niet-gerea-liseerde baten	Jaar-rekening 2020 impact covid-19
Beleidsthema Werkgelegenheid					
WSW: Lagere omzet-Iwerk	0	0	384	0	384
Bijstand: hogere lasten a.g.v. corona	832	0	0	0	-832
Bijstand: corona compensatie BUIG Rijk	0	832	0	0	832
Minder reïntegratietrajecten wegens corona	0	0	656	0	656
Bedrijfsvoeringskosten WPDA: Opleidingskosten lager en doorschuiven projecten	0	0	260	0	260
Totaal covid-19 Beleidsthema Werkgelegenheid	832	832	1.300	0	1.300
Beleidsthema Economische ontwikkeling en innovatie					
Minder uitgaven relatiebeheer en netwerkontwikkeling	0	0	28	0	28
Totaal covid-19 Beleidsthema Economische ontwikkeling en innovatie	0	0	28	0	28
Totaal afwijkingen covid-19 Programma Werken in Assen	**832**	**832**	**1.328**	**0**	**1.328**

3. Meedoen in Assen

Verdeling van inkomsten en uitgaven

- Doeluitkering 6.324
- Eigen bijdragen burgers 3.141
- Grondexploitatie en projecten 545
- Overige inkomsten 471
- Huren en pachten 4

- Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk 77.919
- Jeugdhulp 27.987
- Onderwijs 7.682
- Mijn Buurt Assen 5.012
- Meedoenbeleid 4.036
- Schuldhulpverlening 1.732
- Sport 270

(Bedragen legenda in € x 1.000)

3. Meedoen in Assen

Tabel resultaat programma Meedoen in Assen (bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	117.702	123.436	124.541	-1.106	N
Baten	7.943	8.048	10.484	2.436	V
Saldo van lasten en baten	-109.759	-115.387	-114.057	1.331	V
Mutatie reserves	0	0	-97	-97	N
Resultaat	-109.759	-115.387	-114.153	1.234	V

Samenvatting

Alle Assenaren doen zo goed mogelijk mee aan de samenleving door werk, onderwijs, vrijwilligerswerk of door actief te zijn in de wijk. Als gemeente ondersteunen we dit als dat nodig is. We zorgen voor een goede samenhang en samenwerking in beleid en uitvoering. Samen met onze partners staan wij garant voor goede ondersteuning van onze kwetsbare inwoners en voor kinderen met als missie ieder kind een 'gewoon' leven bieden, waarin het gezond en kansrijk kan opgroeien. Daarvoor werken we aan een toekomstbestendig Sociaal Domein. De continuïteit van zorg voor onze inwoners staat centraal.

De dienstverlening van zorgaanbieders is tijdens de coronapandemie aangepast. Waar mogelijk is de zorg op reguliere wijze gecontinueerd, waar dat niet mogelijk was is maatwerk geleverd. Een aantal beleidsvoornemens is vertraagd door corona. Het vroeg van iedereen, ook van onze samenwerkingspartners, creativiteit en flexibiliteit om voortgang op de afgesproken ambities binnen het Sociaal Domein te houden.

We hebben verschillende maatregelen getroffen om onze inwoners effectief te ondersteunen. Door preventie en transformatie willen we onnodig gebruik van intensieve vormen van ondersteuning terugdringen. Ook onze inspanningen om inwoners volwaardig te laten meedoen aan de samenleving dragen bij aan een versterkt gevoel van welbevinden en verminderd beroep op ondersteuning.

Sinds mei 2020 werken we binnen het programma Sociaal Domein aan 15 businesscases om een besparing van € 2 miljoen vanaf 2021 te realiseren. In juni hebben we in het samenwerkingsverband NMD de inkoop van Wmo, Jeugdhulp en Beschermd Wonen afgerond. Twee belangrijke mijlpalen die ons helpen om de tekorten in het Sociaal Domein terug te dringen.

Op het programma is een voordeel van ruim € 1 miljoen ten opzichte van de begroting gerealiseerd.

Beleidsthema 1. Tekorten Sociaal Domein

Wat willen we bereiken?

We sturen op het betaalbaar houden van ondersteuning en welzijn, ook voor de toekomst.

We willen meer preventie en minder instroom in de Wmo en Jeugdhulp.

Daarvoor versterken we de inzet van collectieve voorzieningen in de wijken. En als individuele ondersteuning nodig is, is de stelregel: Licht waar het kan, zwaarder waar nodig.

We verstevigen onze regierol om beter te kunnen sturen op de juiste ondersteuning op de juiste plek.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Tekorten Sociaal Domein

Al een aantal jaren zijn de tekorten ten opzichte van de rijksvergoedingen in het Sociaal Domein een punt van zorg. In 2020 liep de kostenontwikkeling in de pas met de begroting 2020. De stijgende trend van cliënten en uitgaven in de Jeugdhulp hebben we met onze partners gestabiliseerd. Eind 2020 zien we minder inzet van jeugdhulp. Dit is mogelijk veroorzaakt door covid-19. De uitgaven voor Wmo en Beschermd Wonen stijgen wel. Het Wmo-volume groeit door de dubbele vergrijzing (het aantal ouderen stijgt en mensen worden gemiddeld ouder) en doordat mensen langer thuis wonen. Het lage abonnementstarief heeft, zoals in de begroting 2020 verwacht, een aanzuigende werking op hulpmiddelen, woningaanpassingen en hulp bij het huishouden. De instroom in beschermd wonen blijft hoog, onder andere van jongeren.

Ondanks het terugdringen van de tekorten in het Sociaal Domein en de stijging in de rijksbijdrage zien we nog steeds een groot verschil tussen de budgetten die het Rijk beschikbaar stelt en onze uitgaven. Het verschil is dit jaar € 6,3 miljoen. Landelijke onderzoeken wijzen ook in de richting dat de omvang van het rijksbudget voor de gemeentelijke taken niet toereikend is voor ons werk in het Sociaal Domein.

Actieve bijdrage aan de landelijke lobby

Naast onze eigen inspanningen om de tekorten terug te brengen leveren we een actieve bijdrage aan de landelijke lobby. We richten ons op meer rijksmiddelen en meer autonomie in het Sociaal Domein. Op 2 juli 2020 hebben VNG en gemeenten met onder andere Assen in Den Haag gedemonstreerd voor de noodzakelijke verruiming van het gemeentefonds. Verder nemen we deel in de VNG-commissie Zorg Jeugd Onderwijs, aan het landelijk expertiseteam Wmo (Het verschil durven maken) over de reikwijdte van de Wmo voor oudere inwoners met een zorgvraag en aan het expertiseteam rond Reikwijdte van de Jeugdhulp. Ambtelijk en bestuurlijk participeren we in groepen die voorstellen voor de kabinetsformatie opstellen voor de Wmo en Jeugdhulp, mede naar aanleiding van het AEF-rapport Stelsel in Groei. De lobby doen we samen met de VNG, de VDG en G40.

Toezicht door GRIP-monitor verbeterd

We hebben de monitoring op het Sociaal Domein door de invoering van de GRIP-monitor sterk verbeterd. Hierdoor zijn we beter in staat om trends te signaleren en knelpunten zichtbaar te maken. Dat helpt om tijdig bij te kunnen sturen.

Beleidsthema 2.Transformatie

Wat willen we bereiken?

We streven naar een inclusieve samenleving, gericht op meer samenredzaam. Het doel is een toekomstbestendig en goed functionerend Sociaal Domein. We werken aan passende en toegankelijke ondersteuning binnen financieel duurzame kaders.

We willen de samenwerking met onze partners in het sociale domein versterken en hun organisatiekracht benutten voor de gewenste transformatie.

We willen nog meer inzetten op preventie, het voorkomen van problemen van inwoners en op de inzet van het eigen of sociale netwerk. De buurtteams van Vaart Welzijn hebben hierin een belangrijke taak. Lukt het niet op eigen kracht dan kan de inwoner een aanvraag indienen voor ondersteuning. We zorgen dan voor passende ondersteuning voor onze kwetsbare inwoners

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Op weg naar toekomstbestendig Sociaal Domein

We hebben het programma Sociaal Domein ingericht om te koersen op een toekomstbestendig en goed functionerend Sociaal Domein met passende ondersteuning binnen financieel duurzame kaders.

Het programma Sociaal Domein kent zes onderdelen, ook wel stromen genoemd. We hebben gewerkt aan het versterken van preventie en goede sociale voorzieningen in de wijken voor een lager beroep op Wmo en Jeugdzorg. We verbinden passend onderwijs en jeugdhulp, bevorderen participatie en beperken armoede en schulden. We hebben de Toegang anders ingericht, gericht op versterken van het normale leven met een zo laagdrempelig mogelijke inzet en grotere betrokkenheid van vrijwilligers en de buurt. En we sturen op de maatwerkvoorzieningen vanuit de juiste zorg op de juiste plek: zo kort en zo licht mogelijke ondersteuning waar dat mogelijk is en zwaardere zorg waar dat nodig is.

. Binnen de stromen geven we prioriteit aan vijftien businesscases. Zo hebben we gewerkt aan de voorbereiding om te komen tot een structurele besparing van € 2 miljoen op de kosten in het Sociaal Domein met ingang van 2021.Het programma is op 1 mei 2020 gestart, in coronatijd. Het programma heeft in 2020 € 1,3 miljoen aan besparing opgeleverd. Deze besparing is gerealiseerd door scherper te indiceren, kinderen die zware hulp nodig hebben zijn ingestroomd in de WLZ, meer regie te voeren op de verwijzingen van Gecertificeerde Instellingen naar Jeugdhulp en de dagbesteding anders in te richten. Corona heeft op een aantal onderdelen geleid tot een lager tempo en ook tot een atypisch beeld van het zorggebruik in dit jaar. Dit heeft gevolgen gehad voor de voortgang en het meetbare effect van een aantal businesscases.

Toegang: besparing door tijdig afschalen en verscherpt indicatieproces

We hebben de *Toegang* voor het Sociaal Domein volgens de in 2020 vastgestelde visie ingericht. Per 1 januari 2021 is er één telefoonnummer voor alle vragen voor het Sociaal Domein, waarbij de ondersteuning zo laagdrempelig mogelijk in de buurt plaatsvindt en inwoners zo veel mogelijk naar buurtteams worden geleid. De samenwerking tussen buurtteams en medewerkers van het Aanmeldteam en team Buiten is meer structureel georganiseerd.

We hebben het indicatieproces aangescherpt. Dit hebben we gedaan door de adviezen collegiaal te toetsen, startende met de adviezen voor Beschermd Wonen en Thuiswonen+. In het najaar zijn we op beperkte schaal gestart met het toetsen van de adviezen voor dagbesteding, begeleiding en behandeling.

De businesscases invoering van het regisseursmodel en herindicatie na verwijzing van huisartsen zijn door de achterstanden in de Toegang nog niet gestart.

Voorliggend veld 'het versterken van het gewone leven'

Met de inzet in het voorliggend veld werken we aan 'het versterken van het gewone leven'. We scheppen voorwaarden voor verschuiving van geïndiceerde ondersteuning naar het voorliggend veld. Daarbij gebruiken we de sociale kaart die in 2020 opgeleverd is. De sociale kaart biedt een actueel overzicht van alle voorzieningen die beschikbaar zijn in het voorliggend veld. Verder zijn we in 2020 gestart met het (door)ontwikkelen van algemene en collectieve voorzieningen als alternatief voor individuele maatwerkvoorzieningen en informele ondersteuning door vrijwilligers. Voorbeelden zijn het Beleefhuis waar respijtzorg wordt geboden voor mensen die mantelzorg ontvangen en 'Eén hart, twee huizen' voor begeleiding en ondersteuning aan kinderen wiens ontwikkeling belemmerd wordt door de (v)echtscheidingssituatie van de ouders.

Inkoop en gunning Jeugdhulp, Wmo en Beschermd Wonen

De inkoop Sociaal Domein Jeugdwet-Wmo-BW hebben we in het samenwerkingsverband NMD in juni 2020 afgerond. De afspraken van de nieuwe inkoop dragen bij aan zo kort en zo licht mogelijke ondersteuning. Met strengere eisen aan de voorkant en een toets vooraf op kwaliteit is het aantal aanbieders met een derde teruggebracht naar ongeveer 200. In de inkoop hebben we ook middelen opgenomen voor de transformatieopgave Jeugd, Wmo en BW. We sturen meer en hebben beter grip op de financiën, bijvoorbeeld door de verplichting tot afschaling, de beweging van intramuraal BW naar Thuiswonen+ en de omzetafspraken met grotere jeugdhulpaanbieders.

Via *contractmanagement* sturen we op de te behalen resultaten van de inkoop, vanuit de nieuwe visie die in 2020 in het samenwerkingsverband Noord en Midden Drenthe is vastgesteld. Per aanbesteding zijn jaarlijks doelen opgesteld van kwaliteit, zorgaanbod, transformatie en financiën. Middels contractmanagementgesprekken met de belangrijkste zorgaanbieders worden de behaalde resultaten afgezet tegen de geformuleerde doelen.

Transformatieopgaven vanuit de nieuwe inkoop zijn:

Wmo, intensieve ondersteuning tijdig afschalen

Op basis van de inkoopafspraken die in 2020 zijn gemaakt worden aanbieders geprikkeld om efficiënt en resultaatgericht te werken.

Aanbieders worden gestimuleerd om intensieve ambulante ondersteuning tijdig af te schalen naar lichtere vormen van ondersteuning. Dagbesteding is meer gericht op het te behalen resultaat met de cliënt, zoals: terug naar school, zinvolle daginvulling of uitstroom naar bijvoorbeeld vrijwilligerswerk.

Jeugdhulp, afspraken over eerder afschalen

We hebben afspraken gemaakt met de grote gespecialiseerde aanbieders over hoe zij werken aan de transformatiedoelen. De plannen zijn vooral gericht op kennis delen met andere aanbieders, de gemeentelijke toegang en het voorliggend veld. Zo willen we afschalen eerder mogelijk maken.

In Drenthe is het programma Envedder ontwikkeld met als missie: ieder kind een 'gewoon' leven bieden, waarin het gezond en kansrijk kan opgroeien. Envedder wil deze groeibeweging versnellen door professionals te faciliteren. Dit biedt ook een platform om de gewenste transformatie van Jeugdhulp verder te concretiseren.

Beschermd Wonen, transformatie naar beschermd thuis

Voor Beschermd wonen hebben we gewerkt aan de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis. We werken met zorgaanbieders en woningcorporaties samen om daadwerkelijk thuis in de wijk te kunnen wonen (Thuiswonen+). In 2020 zijn verdere samenwerkingsafspraken gemaakt over huisvesting, begeleiding en een aanbod van zinvolle activiteiten in de wijk.

Preventieve activiteiten in de breedte

We willen meer zicht krijgen op de resultaten van onze preventieve activiteiten. In 2020 zijn we daarom gestart met het screenen van alle preventieve activiteiten. We hebben een set criteria ontwikkeld (meetlat) om de resultaten te duiden. Alle preventieve activiteiten van de gemeente leggen we langs deze meetlat. Zo kunnen we betere keuzes maken in 'wat werkt en wat niet'. We doen dit in samenhang met het Preventiefonds met als doel een preventie-koers te ontwikkelen, die besparingen oplevert en hiaten in het preventieve aanbod in beeld brengt.

PR Preventiefonds werkt

We hebben het Preventiefonds meer bekend gemaakt. De webinars die we hebben georganiseerd zijn effectief, steeds meer professionele organisaties weten het fonds te vinden. Ondanks corona zijn in 2020 meer subsidieaanvragen binnengekomen, en de gevraagde bedragen

liggen hoger dan het voorgaande jaar. We hebben twintig aanvragen toegekend. Het budget van het Preventiefonds hebben we niet geheel besteed, het resultaat is € 0,68 miljoen voordelig. Gelet op de tekorten in het Sociaal Domein stellen we voor om dit voordeel terug te laten vloeien naar de algemene middelen. Dit in afwijking van de Subsidieregeling Preventiefonds, waarin staat dat overgebleven bedragen automatisch doorschuiven naar een volgend subsidietijdvak.

Buitenruimteplan voorbereid om Spelen, bewegen en ontmoeten te stimuleren

Onze focus lag op het bevorderen van ontmoeting in de wijk via speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken. We ondersteunen samen met Mijn Buurt Assen initiatieven uit de samenleving voor het (gezamenlijk) realiseren van speel- en ontmoetingsplekken. We zijn gestart met de voorbereiding van een buitenruimteplan voor nieuwe initiatieven. (zie ook programma Wonen in Assen, beleidsthema Openbare Ruimte).

Voor het ontwikkelen van een visie op spelen, bewegen en ontmoeten nemen we deel aan het Europees Interreg project 12I- From Isolation to Inclusion. In maart 2020 zijn we gestart samen met 11 andere partners uit 7 landen in de Noordzeeregio. Dit jaar is gewerkt aan een rapportage 'Setting the scope', dat inzicht geeft in sociale eenzaamheid in Assen. Door corona moesten we met andere methoden verbinding maken met eenzame inwoners, bijvoorbeeld door het voeren van haaggesprekken in de wijk vanuit Mijn Buurt Assen. Op basis van het verkregen inzicht in eenzaamheid hebben we voorbereidingen getroffen om een keuze te maken voor een wijk en doelgroep van het onderzoekproject.

Beleidsthema 3.Jeugdhulp

..... Wat willen we bereiken? .....

We willen voor jeugdigen een veilige en gezonde stad zijn om in op te groeien.

We willen de aanpak van (emotioneel) geweld in gezinnen verbeteren.

We willen meer sturen op de inzet van jeugdhulp in het kader van de gewenste transformatie, ook door te investeren in preventie bij jongeren.

..... Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020? .....

Jeugdhulp

De continuïteit van zorg stond in coronatijd centraal. De dienstverlening van zorgaanbieders is tijdens deze pandemie aangepast. Waar mogelijk werd de zorg op reguliere wijze gecontinueerd. Waar dat niet mogelijk was, is maatwerk geleverd.

Voor Jeugdhulp is het geprognosticeerde jaarrekeningresultaat € 1,3 miljoen voordelig. Dit voordeel zit met name in de zorg met verblijf en de ambulante zorg in natura. Waarschijnlijk zijn dit de effecten van de nieuwe inkoop (afschalen van zorg naar lagere interventieniveaus) en heeft dit te maken met minder inzet van ondersteuning door covid-19.

Ten opzichten van de rijksbijdrage is er nog een tekort van € 4,9 miljoen

Jeugd binnen het programma Sociaal Domein

Praktijk Ondersteuner Huisarts (POH) Jeugd

Dit voorziet in een laagdrempelige ondersteuning aan jeugdigen in de huisartsenpraktijken in Assen en is daarmee een belangrijke voorziening in het voorliggend veld. We hebben de totale formatie POH-Jeugd uitgebreid met 12 uur. We hebben een uitgebreide inhoudelijke evaluatie uitgevoerd, die met name input levert voor de doorontwikkeling en follow-up van het project POH-Jeugd.

Pilot Aventurijn

In samenwerking met de school Aventurijn hebben we een analyse gemaakt van de zorgdruk(te) bij hun leerlingen. Leerlingen van de Aventurijn hebben complexe zorgvragen en veel individuele indicaties. Deze individuele begeleiding kan collectief gemaakt worden. In 2020 zijn we daarover in gesprek gegaan met de grootste zorgaanbieders. We ondersteunen het onderwijsteam daarbij met de preventieve inzet van YOOP (Yorneo Ondersteund Onderwijzend Personeel).

Dagbesteding

We zijn begonnen met beter sturen op resultaat van dagbesteding. Zo zijn we gestart met een ontwikkeltraject om te voorkomen dat kinderen geen onderwijs volgen. Voor wie dat kan is dagbesteding een eerste stap om uit te stromen naar een participatietraject, betaald werk of vrijwilligerswerk. Voor inwoners die ondersteuning nodig hebben bij de invulling van hun dag is dagbesteding een vangnet als zelfstandig participeren niet lukt. We hebben extra aandacht besteed aan laagdrempelige activiteiten in de wijk om instroom in geïndiceerde dagbesteding te voorkomen.

Omzetting Jeugd naar Wet langdurige zorg (Wlz)

We hebben zeven kinderen met zware en langdurige zorgvragen van de Jeugdwet naar de Wet langdurige zorg (Wlz) overgedragen. Dit doen we in samenwerking met het Centraal Indicatieorgaan Zorg. De overgang naar de Wlz geeft de kinderen en hun ouders rust en levert de gemeente een besparing op.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Jeugdhulp

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	28.615	29.516	27.987	1.529	V
Baten	0	0	286	286	V
Saldo van lasten en baten	-28.615	-29.516	-27.700	1.815	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-28.615**	**-29.516**	**-27.700**	**1.815**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Jeugdhulp	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Minder zorguitgaven jeugdhulp (ambulant, verblijf en GGZ)	150	v-i	1.611	v-i
Aandeel Assen in NMD innovatiebudget	0		77	v-i-bo
Lokaal jeugdbeleid	0		-37	n-i
Onderzoek terugdringen doorverwijzing onderwijs naar jeugdhulp	0		50	v-i-bo
Lagere investering in programma Sociaal Domein	0		185	v-i-bo
Minder inzet uren POH	0		115	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	-6	n-i	96	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-282	v/n-i/s-bo
Totaal afwijkingen	**144**	**V**	**1.815**	**V**

Beleidsthema 4. Wet maatschappelijke ondersteuning

Wat willen we bereiken?

We voeren de Wmo uit conform de rijksregeling.

We willen, in het kader van de gewenste transformatie, meer sturen op de inzet van Wmo, ook met vrijwilligers.

We streven ernaar dat ouderen zo lang mogelijk zelfredzaam thuis wonen.

We bieden zorg op maat voor mensen met een fysieke en/of psychische kwetsbaarheid.

We werken aan de transformatieopgave van beschermd wonen naar beschermd thuis en de decentralisatie van beschermd wonen naar alle regiogemeenten per 2022.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Uitvoering Wmo: veel aangepast, waardoor achterstanden zijn ontstaan

In 2020 hebben we veel zaken in de uitvoering van de Wmo aangepast. Dit heeft extra werk opgeleverd waarvoor we niet tijdig de benodigde extra capaciteit konden organiseren. Daardoor zijn achterstanden ontstaan en eind 2020 hebben we besloten deze achterstanden projectmatig aan te pakken om dit zo snel mogelijk weer in te lopen.

Oorzaken van de achterstanden zijn naast corona onder meer de aanzuigende werking van het abonnementstarief, de implementatie van de nieuwe inkoop, de voorbereiding op de uitname WLZ en de bijdrage aan de uitvoering van de transformatiedoelen voor Wmo en Beschermd Wonen.

Wmo - hulpmiddelen, woningaanpassingen, hulp bij het huishouden

De hulpmiddelenleverancier ging failliet waardoor we tegen een hogere kostprijs hulpmiddelen moesten leveren.

We hebben meer en duurdere woningaanpassingen toegekend. Dit komt omdat ouderen langer thuis wonen, er minder woningen zijn voor mensen met een fysieke beperking en door de aanzuigende werking van het abonnementstarief.

De laagdrempelige huishoudelijke hulp voor de Wmo-doelgroep (Algemene Voorziening Schoonmaak) hebben we afgebouwd. Dit moesten we doen door de invoering van het abonnementstarief en de stijging van het aantal aanvragen en uitgaven. We hebben afspraken gemaakt met aanbieders over het leveren van een maatwerkvoorziening voor huishoudelijke hulp. De clienten van de AVS zijn per 1 januari 2021 overgeheveld naar deze maatwerkvoorziening.

Vrijwilligerswerk

Het bestaande Netwerk Informele Zorg, dat zich voorheen vooral richtte op de ondersteuning van mantelzorgers, heeft het afgelopen jaar ingezet op uitbreiding van het netwerk. Er zijn nieuwe organisaties aangesloten zoals Espria Ledenvereniging. Ook is verbinding gemaakt met het bestaande netwerk Sociaal Assen, waarmee het Netwerk een bredere basis heeft gekregen.

Pilot Logeerzorg

In 2020 zijn de resultaten van het onderzoek naar de behoefte aan respijtzorg, voor mantelzorgers, gepresenteerd. Daarnaast zijn we in Drenthe gestart met een verkenning of we met de triage en inzet van acute logeerzorg voor ouderen aan kunnen sluiten bij de vier Drentse coördinatiepunten Tijdelijk verblijf. De verwachting is dat we hier afspraken over maken in 2021. In 2021 zijn we in gesprek met het Netwerk Dementie en de provincie Drenthe om na te gaan hoe we de toegang tot planbare logeerzorg voor mensen met dementie laagdrempelig kunnen realiseren.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Ondersteuning: voorbereiding op decentralisatie en splitsing

Assen heeft vanuit haar centrumtaak met de regiogemeenten gewerkt aan de verdere voorbereiding van de splitsing van de regio in Noord en Midden Drenthe en

Zuid West Drenthe per 1 januari 2022 en de voorbereiding van de decentralisatie van Beschermd Wonen naar alle regiogemeenten. Eind 2020 heeft de rijksoverheid besloten het objectief verdeelmodel voor Beschermd Wonen uit te stellen naar 2023, waarmee de decentralisatie van BW ook is uitgesteld naar 2023. Het budget voor de Maatschappelijke Opvang wordt nog niet gedecentraliseerd naar alle regiogemeenten. Wij hebben als centrumgemeente eenmalig een extra rijksbijdrage ontvangen voor de kosten om in coronatijd de dak- en thuislozen een goede plek te bieden.

Woonvisie: aandacht voor wonen met zorg

In de Woonvisie is er aandacht voor het thema wonen met zorg. We hebben daarvoor de opgaven in beeld gebracht. Het gaat om passend wonen voor ouderen en het ontwikkelen van tussenvormen van wonen voor kwetsbare inwoners, waaronder mensen met een psychische kwetsbaarheid en mensen die dak- of thuisloos zijn of dreigen te worden.

Programma Weer Thuis: uitstroom uit instellingen naar de wijk

Woningbouwcorporaties, zorgaanbieders en gemeenten in de regio hebben samen gewerkt aan de uitstroomopgave vanuit Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Er zijn voorbereidingen getroffen voor een gezamenlijk werkproces gericht op uitstroom uit instellingen en de verdere uitwerking van thuis wonen met een huurconstructie gekoppeld aan zorg. Dit wordt in 2021 geïmplementeerd. In het kader van de brede aanpak dak- en thuisloosheid hebben we eind 2020 subsidie ontvangen van het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor het realiseren van tussenvormen van wonen voor onze kwetsbare inwoners samen met Actium, Cosis en Leger des Heils.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	70.084	74.420	77.823	-3.402	N
Baten	2.540	2.476	3.819	1.343	V
Saldo van lasten en baten	-67.544	-71.944	-74.004	-2.060	N
Mutatie reserves	0	0	-97	-97	N
Resultaat	**-67.544**	**-71.944**	**-74.101**	**-2.156**	**N**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting (bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Huishoudelijke hulp	0		-436	n-i
Woonvoorzieningen - grotere woningaanpassingen en tariefstijging	0		-109	n-i
Vervoersvoorzieningen lager door covid-19	0		184	v-i
Hogere eigen bijdrage Wmo (incl. beschermd wonen)	0		517	v-i
Inzet van dagbesteding is lager, en van begeleiding hoger	0		-678	n-i
Algemene WMO - niet client gebonden	0		204	v-i
Preventiefonds minder subsidie aanvragen	0		638	v-i
Zorgvernieuwingsproject (cityline)	0		-436	n-i
Logeerzorg	44	v-i-bo	44	v-i-bo
Actieprogramma Kansrijke Start (gezondheidszorg)	15	v-i-bo	15	v-i-bo
Beschermd wonen stijging van de zorgvraag	-439	n-i	-1.420	n-i
Maatschappelijke opvang	0		0	
Investeringsbudget programma Sociaal domein	300	v-i-bo	170	v-i-bo
Inclusie-agenda	0		20	v-i-bo
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	-21	n-i	22	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-891	n-i
Totaal afwijkingen	**-101**	**N**	**-2.156**	**N**

Beleidsthema 5. Leefbaarheid en welzijn in wijk en stad

Wat willen we bereiken?

Assenaren kijken naar elkaar om en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor welzijn, leefbaarheid en levendigheid in hun buurt. Iedereen wordt gezien en gewaardeerd. Er is oog en ruimte voor verschillen tussen mensen. De leefbaarheid in de Asser wijken wordt verder verbeterd.

Assen is een stad van de menselijke maat. Iedereen doet mee. Door te werken en/of actief te zijn als vrijwilliger. We streven naar meer inzet van en waardering voor vrijwilligers. Dit draagt bij aan de transformatie van het sociale domein.

De voorzieningen in de wijk bieden inwoners ruime mogelijkheden tot zelfstandigheid en tot persoonlijke ontwikkeling.

We willen een inclusieve stad zijn. Een stad waar de openbare ruimte, maatschappelijke instellingen en winkels toegankelijk zijn voor iedereen.

We streven naar een samenleving waarin alle nieuwkomers geïntegreerd zijn en naar vermogen participeren.

Welzijn en wijkwerk

We hebben de opdracht voor 'Maatschappelijke dienstverlening en welzijn' opnieuw aanbesteed en gegund aan Vaart Welzijn. De opdracht aan Vaart Welzijn is sterk verbonden met Mijn Buurt Assen en met het Programma Sociaal Domein. Vaart Welzijn vervult met de zes buurtteams een belangrijke rol in (de vernieuwing van) de Toegang, in het versterken van het voorliggend veld en de informele zorg. Bij 'welzijn en wijkwerk' zijn veel vrijwilligers betrokken die van grote waarde zijn voor de leefbaarheid in onze stad.

Door corona zijn vooral de collectieve vormen van dienstverlening tijdelijk komen te vervallen en is het aantal individuele hulpvragen (m.n. bij Vaart Welzijn) toegenomen. Buurtwerkers zijn frequenter ‘de straat op gegaan’ en boden ondersteuning door wandelingen buiten, gesprekken ‘aan de deur’ of via sociale media. De wijkgebouwen/buurthuizen zijn coronaproof ingericht en hebben hun activiteiten aangepast aan wat mogelijk was. Dit ook op basis van een provinciale richtlijn voor buurt- en dorpshuizen. Het Netwerk Informele Zorg heeft belrondes gedaan naar mantelzorgers.

In de wijken Noorderpark en Peelo hebben we stevig ingezet op de doorontwikkeling van de wijkcentra De Componist en 't Markehuus. Zo ligt er voor De Componist een nieuwe visie en heeft het Markehuus een nieuw businessplan geschreven. We hebben vooral gekeken naar samenwerking met partijen in de wijk om een vernieuwde invulling te geven aan de wijkcentra.

Mijn Buurt Assen

We hebben SWOT-analyses gemaakt voor alle wijken. De stuurgroep Mijn Buurt Assen heeft de inzet van middelen en capaciteit in de Asser wijken opnieuw geprioriteerd. Daarbij is een verbeterslag gemaakt om de effecten van de inzet van MBA te kunnen meten. We zijn gestart met het opstellen van een geactualiseerde wijkvisie voor de Lariks, die in 2021 wordt afgerond.

De fysieke opgave kent een stevige investeringsopgave, zowel vanuit de gemeente als vanuit Actium. De fysieke opgave is opgeknipt in deelgebieden. De werkzaamheden in Luchiesland Zuid zijn vergevorderd en worden in 2021 afgerond. Ook in Assen Oost en de Oude Molenbuurt zijn de werkzaamheden in 2020 voltooid.

Mijn Buurt Assen stimuleert inwoners om activiteiten te organiseren die bijdragen aan een sterkere binding met de buurt. In 2020 heeft Mijn Buurt Assen circa 70 initiatieven ondersteund. Als gevolg van corona heeft Mijn Buurt Assen een aantal projecten en activiteiten niet uit kunnen voeren. We zijn continu op zoek naar alternatieven.

Pumptrack Assen Oost

Het idee voor een Pumptrack in Assen-Oost ontstond in 2018 als bewonersinitiatief. De Pumptrack (geasfalteerd wielerparcours met bochten en hoogteverschillen) is op 4 september 2020 geopend. Veel kinderen maken er al gebruik van, ook uit andere wijken van Assen. We zien nu al dat de pumptrack bijdraagt aan een actieve ontmoeting in de wijk, ook tussen verschillende leeftijdsgroepen.

Inclusieve stad

U hebt de lokale Inclusie Agenda in november vastgesteld. Uit de agenda komt een aantal actiepunten, met als doel de belemmeringen voor mensen met een beperking zoveel mogelijk weg te nemen en om zo onze stad voor iedereen toegankelijk te maken. De implementatie van de agenda doen we samen met ervaringsdeskundigen, de Participatieraad en de Raad voor Clientenparticipatie Assen (RCPA).

We hebben in overleg met onze inwoners en vertegenwoordigers van lokale organisaties het regenboogbeleid verder vormgegeven om de sociale acceptatie van de LHBTI-gemeenschap te vergroten. In de Regenboogweek hebben we samen met andere Drentse gemeenten meegedaan met de ‘vlaggengolf’ in de stad.

Integratiebeleid en nieuwkomers

We zijn doorgegaan met ons voor te bereiden op de nieuwe Wet inburgering, samen met de gemeenten Aa en Hunze en Tynaarlo. De nieuwe wet treedt per 1 januari 2022 in werking. We hebben in september een interactieve bijeenkomst georganiseerd en in november een informatieavond voor de gemeenteraden. Het concept beleidskader hebt u vastgesteld in januari 2021.

Met een subsidie van de provincie Drenthe hebben we in november een projectteam ingesteld, dat de nieuwkomers na afronding van hun individueel assessment ondersteunt richting inburgering, werk of opleiding. Naast

deze extra ondersteuning geeft deze aanpak inzicht en informatie om in 2022 tot een zo goed mogelijke uitvoering van de nieuwe Wet inburgering te komen.

Wij subsidiëren Vluchtelingenwerk Noord-Nederland (VWNN) en Vlucht Voorwaars voor het ondersteunen van nieuwkomers in de gemeente Assen. Dit ging om ongeveer 50 nieuwkomers. De maatschappelijke begeleiding is een wettelijke taak. Nieuwkomers werken met hulp van maatjes en coaches aan het vergroten van hun netwerk en integratie in de Assense samenleving. Jonge, kwetsbare nieuwkomers ontvangen extra ondersteuning vanuit VWNN, Vaart Welzijn en Stichting Lemat.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Leefbaarheid en welzijn in wijk en stad

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	4.729	5.171	5.012	159	V
Baten	0	0	112	112	V
Saldo van lasten en baten	-4.729	-5.171	-4.900	271	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	N
Resultaat	**-4.729**	**-5.171**	**-4.900**	**271**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Leefbaarheid en welzijn in wijk en stad	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Kinderraad/kinderburgemeester	25	v-i-bo	25	v-i-bo
Wet Inburgering uitgestelde invoering	135	v-i-bo	135	v-i-bo
Wijkzaken	0		-44	n-i
Mijn Buurt Assen (ambitiemiddelen)	0		130	v-i
Noodfonds vrijwilligers en buurthuizen	0		99	v-i-bo
Maatschappelijke dienstverlening	0		-66	n-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		-8	n-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		0	
Totaal afwijkingen	**160**	**V**	**271**	**V**

Beleidsthema 6. Schuldhulpverlening en armoedebestrijding

Wat willen we bereiken?

We bieden een stevig vangnet voor inwoners om problematische schulden te voorkomen en om de schulden sneller op te lossen. Met deze aanpak willen we onze kwetsbare inwoners stimuleren mee te doen aan de samenleving. We zorgen ervoor dat alle kinderen mee kunnen doen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Brede aanpak armoede en schuldhulpverlening

U hebt het beleidsplan Brede aanpak armoede en schuldhulpverlening op 19 november 2020 vastgesteld. Met een integrale inzet en goed bereikbare, laagdrempelige dienstverlening willen we meer inwoners duurzaam uit een (uitzichtloze) schulden- of armoedesituatie helpen. De tweedelijnsondersteuning van de GKB zetten we alleen in als de situatie daarom vraagt. De coronapandemie speelde een grote rol in het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening. De instroom is veel lager. We zien wel een duidelijke afname in het percentage van de aanmeldingen voor schuldhulp die doorverwezen worden naar de GKB (minder dan 50% van de instroom gaat door naar de GKB). We hebben ook ingezet op het voorkomen van uitval tijdens het volgen van een traject.

Samen met de ketenpartners Vaart Welzijn, WPDA en vrijwilligersorganisaties zoals Humanitas, Budgetsupport, Schuldhulpmaatje en VIP bieden wij eerste hulp bij geldzorgen aan inwoners. De financieel regisseurs hebben in een pilot gewerkt aan het versterken van het voeren van de regie en de keten. We zijn gestart met het voorbereiden van de aanpak van betalingsachterstanden op basis van de nieuwe wettelijke plicht in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) vanaf 2021. Gemeenten krijgen dan eerder in beeld of er risico's zijn op schulden of armoede bij (groepen) inwoners. En we zijn gestart met een eerste aanzet voor het invoeren van Geldfit in 2021, de Nederlandse schuldhulproute, waarbij inwoners snel en laagdrempelig hulp kunnen vragen.

GKB: doorontwikkeling organisatie

Door de inzet van de financieel regisseurs en de invloed van corona is de instroom bij de GKB lager dan verwacht. De verwachte stijging van de aanmeldingen, het zogenaamde stuwmeer als gevolg van uitgestelde aanmeldingen door corona, dient zich nog niet aan. Het blijft uiterst onzeker wanneer en in welke mate dat zal zijn.

Dit betekent voor de GKB een forse opgave om de daling in de instroom in evenwicht te brengen met het personeelsbestand. Het heeft ook effect op de verkenning van de strategische koers van de organisatie na 2021. Hierover is een bijeenkomst geweest van uw raad samen met de raden van gemeenten Meppel en Hoogeveen.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Schuldhulpverlening en armoedebestrijding (bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	1.470	1.414	1.732	-318	N
Baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten	-1.470	-1.414	-1.732	-318	N
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-1.470**	**-1.414**	**-1.732**	**-318**	**N**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting (bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Schudhulpverlening en armoedebestrijding	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Aandeel negatief resultaat GKB exclusief corona	92	N	-184	n-i
Aandeel frictiekosten GKB	0		-271	n-i
Minder afname diensten GKB door inzet financieel regisseurs	0		100	v-i-s
Meerkosten pilot financieel regisseurs	0		-28	n-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		65	v-i
Totaal afwijkingen	**92**	**N**	**-318**	**N**

Beleidsthema 7. Leefstijl: gezondheid en sport

Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners tevreden zijn over hun gezondheid.

We stimuleren gezond gedrag van inwoners.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Lokaal sportakkoord

De vaststelling van het sportakkoord door uw raad is gevolgd door de ondertekening van het akkoord door de betrokken organisatie op 21 september 2020. Dat heeft geleid tot meer dan honderd ondertekenaars. Inmiddels is een regiegroep samengesteld. Daaraan zijn eind december een deeltijd sportregisseur en een deeltijd coördinator voor de uitvoeringsagenda toegevoegd. De start van de uitvoering op het sportakkoord is door corona vertraagd en zal worden gestart begin 2021. Voorzien was om te starten in 2020 met de aanstelling van een regisseur en een coördinator op de uitvoering. Omdat dat niet gelukt is, is een groot deel van het budget nog niet besteed. We stellen u voor om dit budget van € 135.000 over te hevelen naar 2021.

Decentralisatie uitkering Gezond In De Stad (GIDS)

Corona heeft behoorlijk effect gehad op het uitvoeringsprogramma van GIDS. Voor de drie thema's 'ketenaanpak overgewicht jeugd', 'kansrijke start' en 'armoede, laaggeletterdheid en gezondheid' stond een aantal nieuwe zaken op de rol, die door corona een lastige start kenden.

Bij de ketenaanpak voor jeugd met overgewicht is gewerkt aan de inrichting van de brede anamnese, het stellen van vragen om tot een diagnose te komen. De rol van de GGD daarin is cruciaal. Vanwege de aandacht die corona heeft gevraagd volgt de uitrol van de brede anamnese door de GGD in 2021.

Voor kansrijke start zijn samenwerkingspartners gevonden die Samen Ouders (Centering Parenting) in Assen vorm willen geven. Een start met fysieke bijeenkomsten bleek onmogelijk. De omschakeling naar de voorbereiding van een digitaal programma heeft de nodige tijd gekost. De start daarvan kan in 2021 plaatsvinden.

Voor de training Voel je Goed behorend bij het thema armoede, laaggeletterdheid en gezondheid zijn vrijwilligers en diëtisten geworven en getraind in de methodiek. In het najaar is gestart met de werving van deelnemers, met als resultaat dat een eerste groep is geformeerd die in 2021 van start kan gaan.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Leefstijl: gezondheid en sport

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	336	426	270	156	V
Baten	0	0	40	40	V
Saldo van lasten en baten	-336	-426	-230	196	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	N
Resultaat	**-336**	**-426**	**-230**	**196**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Leefstijl: gezondheid en sport	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Sportregisseur	35	v-i-bo	0	
Hogere baten sportakkoord	0		40	v-i
Uitvoering sportakkoord vertraagd	0		135	v-i-bo
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		21	v-i
Totaal afwijkingen	**35**	**V**	**196**	**V**

Beleidsthema 8. Onderwijs

Wat willen we bereiken?

We willen samen met ouders, onderwijs en Jeugdzorg het gebruik van zware jeugdhulp terugdringen. Het adagium 'Licht waar het kan, zwaar waar nodig' is ook hier leidend. Dit realiseren we door inzet op preventie, uitgaan van eigen kracht en een scheiding tussen diagnosticeren en behandelen. We streven naar een goede aansluiting tussen passend onderwijs en zorg voor jeugd.

We willen ontwikkelings- en onderwijsachterstanden bij jonge kinderen zo vroeg mogelijk opsporen en wegwerken.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Onderwijsachterstandenbeleid

In juni 2020 heeft uw raad de beleidsnotitie onderwijsachterstanden 2020-2023 vastgesteld. Samen met onderwijs, kinderopvang, bibliotheek, de GGD en Vaart Welzijn zijn we begonnen met de uitvoering van de doelen.

In het laatste kwartaal van 2020 hebben bijna 500 kinderen van 2,5 tot 4 jaar in Assen gebruik gemaakt van de gesubsidieerde peuteropvang. Daarvan hebben 133 peuters een door de GGD geconstateerde achterstand in de taalontwikkeling. Zij krijgen daarom meer dagdelen peuteropvang (en taalaanbod) aangeboden.

Aanpak laaggeletterdheid

De notitie Vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020 tot en met 2022 is in juni 2020 door uw raad vastgesteld. Corona belemmerde de uitvoering van de vervolgaanpak. Het Taalhuis was drieënhalve maand dicht en ook de pilot Avondschool kon niet doorgaan omdat de locatie dicht was. 40 Assenaren startten in 2020 met een taaltraject. Binnen de mogelijkheden werken we aan de verdere aanpak. Met filmpjes stimuleren we jonge ouders om kinderen voor te lezen en ervaringsdeskundigen enthousiasmeren andere laaggeletterden om een taaltraject te volgen.

Koers Integraal Huisvestingsplan verlegd

We kwamen tot de conclusie dat een haalbaar Integraal Huisvestingsplan (IHP) niet zou gaan lukken. Samen met de schoolbesturen is gezocht naar een ander koersplan. In overleg is besloten eerst een traject in te gaan rond het thema 'het jonge kind'. De opbrengst van dit traject betrekken we bij de ontwikkeling van een IHP. Daarnaast verwachten we een landelijke invoeringsplicht voor een IHP. Beide zaken vormen dan de basis om het IHP in Assen op te pakken. We verwachten dit in 2022 af te ronden.

Voortijdig schoolverlaten (VSV) voorkomen

Aan het eind van schooljaar 2019-2020 had onze regio opnieuw een relatief laag VSV-percentage: 1,4% ten opzichte van landelijk 1,7%. We staan daarmee in 2019-2020 op plaats nummer 8. In absolute aantallen gaat het om 108 jongeren uit Assen (dit is lager dan in 2018/2019). In het lopende schooljaar 2020-2021 zien we eind 2020 wel meer uitvallers dan andere jaren (57 tegen anders gemiddeld ongeveer 45). Dit heeft te maken met corona.

Door corona was contact met de jongeren belangrijker dan ooit. Onderwijs, WPDA, RMC en Vaart Welzijn hebben hierin nauw samengewerkt. De (nog lopende) pilot 'School als wijk' kreeg medio 2020 noodgedwongen een andere invulling met inzet van social mediakanalen. In november organiseerden we een succesvolle editie van de jaarlijkse regioconferentie, deze keer in de vorm van een webinar over 'Jongeren in coronatijd'.

Medio 2020 werd het nieuwe Regionaal Programma VSV en Sluitende aanpak kwetsbare jongeren Noord Midden Drenthe 2020-2024 vastgesteld. Op basis daarvan zijn voor de komende jaren weer landelijke middelen verkregen om de sluitende aanpak nog verder te verbeteren.

..... Wat heeft het gekost? .....

Tabel beleidsthema Onderwijs

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	8.110	7.911	7.682	230	V
Baten	5.403	5.572	6204	632	V
Saldo van lasten en baten	-2.707	-2.339	-1.477	862	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	N
Resultaat	**-2.707**	**-2.339**	**-1.477**	**862**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Onderwijs	Prognose Voortgangsrapportage 2020	Resultaat Jaarrekening 2020	
Huisvesting onderwijs	0	-50	n-i
Lokaal onderwijsbeleid - vertraging beleid	0	71	v-i
Uitvoering lokaal onderwijs (OAB / Brede school)	0	718	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0	3	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0	120	v-i
Totaal afwijkingen	**0**	**862**	**V**

Beleidsthema 9. Meedoenbeleid

Voedselbank

De voedselbank moest twee keer verhuizen, omdat de Brunelstraat niet aangepast kon worden aan de veiligheidseisen in verband met corona. De nieuwe vaste locatie aan de Zeilmakerstraat voldoet aan de corona-eisen en kan op termijn ook fungeren als een regionaal distributiecentrum. De subsidie aan de voedselbank is structureel verhoogd, met een incidentele extra bijdrage voor 2 jaar in de overgangsperiode. Dit vanwege de hogere huurprijs en de investeringen die nodig waren.

Kindpakket Assen

Voor kinderen in armoede is het belangrijk dat zij zoveel als mogelijk gewoon mee kunnen doen. Via de subsidies aan St Leergeld en Jeugdfonds sport & cultuur borgen wij dat minderjarigen in Assen een beroep kunnen doen op de stichtingen voor sport, school, vrijetijdsbesteding, cultuur en vele andere zaken. Via de coordinatie van St. Leergeld zijn ook de fondsen van Nationaalfonds kinderhulp en Stichting Jarige Job beschikbaar. Daarnaast kennen we ook de Meedoenregeling schoolgaande kinderen, waarbij via de webshop van WPDA, ouders met een laag inkomen voor een vast bedrag kunnen besteden aan bijvoorbeeld sportspullen, schoolspullen, bijlessen of een fiets.

In de brede aanpak armoede en schuldhulpverlening is aangegeven dat we de ondersteuning aan gezinnen met kinderen uitsluitend aanbieden via de kind-fondsen van o.a. St. Leergeld (coördinatie) daarmee vervalt de route van de webshop (WPDA).

Opkopen van schulden voor jongeren

In de Brede aanpak armoede en schuldhulpverlening is aangegeven dat we in 2021 starten met een experiment met het opkopen van schulden van jongeren. We doen dat op basis van het Jongeren Perspectief fonds (JPF). De middelen die al in 2020 waren gereserveerd

hiervoor worden overgeheveld naar 2021, in het tweede kwartaal wordt de aanpak in Assen geïmplementeerd.

Preventie aanpak

In de medio 2020 afgesloten raamovereenkomst met Vaart Welzijn is ook de preventieaanpak met betrekking tot armoede en schulden geïntegreerd. Voorheen was dit een losse opdracht. Het betreft vooral preventie doormiddel van voorlichting en educatie.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Meedoenbeleid

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	4.358	4.578	4.036	541	V
Baten	0	0	23	23	V
Saldo van lasten en baten	0	0	-4.013	564	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	N
Resultaat	**0**	**0**	**-4.013**	**564**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Meedoenbeleid	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Meedoenregelingen WPDA	293	v-i	294	v-i
Experiment opkopen schulden jongeren	200	v	200	v-i-bo
Armoede en schuldhulpverlening (preventie-opdracht Vaart Welzijn)	0		61	v-i-bo
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	0		82	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		-14	n-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-59	n-i
Totaal afwijkingen	**493**	**V**	**564**	**V**

Impact covid-19

Covid-19 en de daarbij horende maatregelen hadden een groot effect op het Sociaal Domein. De continuïteit van zorg voor onze inwoners stond daarbij centraal. De dienstverlening van zorgaanbieders is tijdens deze pandemie waar nodig aangepast: of de zorg kon op reguliere wijze gecontinueerd of is maatwerk geleverd. Zorgaanbieders die meerkosten hebben moeten maken om zorg te blijven leveren zijn hiervoor gecompenseerd evenals voor vraaguitval. Vanuit het rijk zijn extra middelen toegekend ter compensatie van de gemaakte coronakosten.

We zien in 2020 wel een atypisch beeld van vraag van onze inwoners. Eind 2020 zien we minder inzet van jeugdhulp dan in 2019, minder inwoners die zich met schuldenproblematiek melden, minder collectieve en meer individuele inzet van welzijnsactiviteiten, andere inzet van geïndiceerde zorg (beeldbellen en tijdelijk gesloten dagbestedingslocaties) en een andere focus van het onderwijs met meer aandacht voor het primair proces.

Corona heeft veel gevraagd van ons en onze samenwerkingspartners:

Jeugdzorgaanbieders hebben compensatie ontvangen voor meerkosten en omzetderving. Deze compensatie is gebaseerd op de landelijke afspraken hierover. In deze jaarrekening is een extra laste opgenomen van € 350.000 N De extra last is na verrekening van de ontvangen compensatie van het rijk voor de meerkosten. De daling in de zorguitgaven als gevolg van de pandemie is een ander financieel effect – dit staat tegenover dit nadeel. Dit geldt ook voor aanbieders van de WMO zorg - er is voor € 0,8 miljoen aan coronasteun verstrekt aan Wmo-aanbieders.

De uitgaven gerelateerd aan de covid-19 voor de uitvoering van het lokaal onderwijs is €120.000

In de (concept) jaarrekening van de GKB is een corona-analyse paragraaf opgenomen geldend voor de gehele GR-GKB en aangesloten DVO gemeenten. Omdat de totaalomzet van de GKB in 2020 in lijn is gebleven met de begroting, is de corona-impact voor Assen becijferd op een voordeel van € 65.000 zijnde de € 113.000 minder afgenomen dienstverlening als gevolg van de lagere instroom, verminderd met 43 % van dit bedrag - € 48.000 - omdat de lagere omzet vanuit Assen voor de GKB rechtstreeks doorwerkt in het negatieve resultaat, en de gemeente dit vervolgens dus weer als rekening gepresenteerd krijgt. Als gevolg van corona was de instroom bij de GKB lager dan verwacht. Bij de GKB leidt minder instroom tot minder opbrengsten, waarbij de personeelslasten niet volledig gedekt konden worden.

De impact van corona op het meedoenbeleid is gering dan wel niet meetbaar. Wel hebben we een extra last van € 59.000 opgenomen ten gunste van de Voedselbank voor de periode 2020-2022. In 2020 moest de Voedselbank genoodzaakt door de RIVM-richtlijnen verhuizen. Een nieuwe locatie werd gevonden aan de Zeilmakerstraat 10, dit heeft echter wel geleid tot structureel (fors) hogere huurlasten vanaf eind 2020. Daarnaast is een bijdrage gedaan in de dubbele verhuiskosten (tijdelijke huisvesting gedurende een aantal maanden was om niet geregeld in het pand van Iwerk, onderdeel van WPDA).

Van de GGD vroeg corona een enorme inspanning en flexibiliteit. De GGD kreeg nieuwe taken voor testen, doen van contactonderzoeken en vaccineren. Daarnaast moesten de reguliere taken ook gewoon doorlopen, zoals de jeugdgezondheidszorg en de inspecties van de kinderopvang.

Ook de aanvragen voor Jeugdhulp liepen terug in 2020. Voornamelijk ambulante zorg in natura liep terug. Deze trend is ook landelijk zichtbaar. Vanwege corona werd minder jeugdhulp ingezet en ook de nieuwe inkoop kan dit effect verklaren.

In Drents verband hebben we met de zomerprogrammering gezorgd dat er extra activiteiten kwamen voor jongeren in de vakantieperiode. We blijven aandacht houden voor de impact van corona op jongeren. Daarom blijven we extra activiteiten organiseren gedurende de coronapandemie.

Voor dak- en thuislozen betekende corona dat er minder slaapplekken zijn aan de Havenkade door de anderhalve meter afstand. Eind december 2020 is een tijdelijke opvangunit bijgeplaatst aan de Havenkade in verband met de lockdown en de winterkou.

Ook op de wijkcentra heeft covid-19 een grote invloed. Veel activiteiten konden niet doorgaan en de financiële situatie was nijpend door misgelopen inkomsten. Met landelijke, provinciale en lokale maatregelen konden we de wijkcentra in de benen houden

Tabel impact covid-19 programma Meedoen in Assen

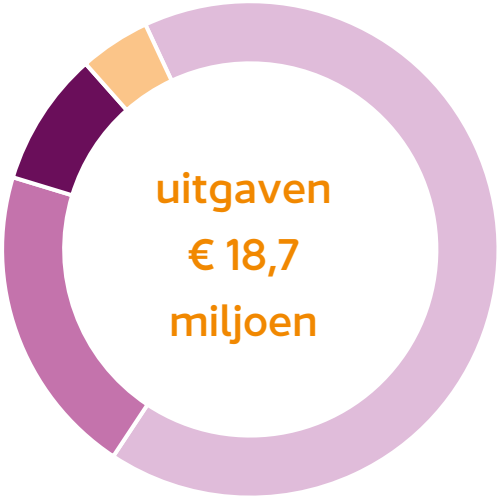
(bedragen x € 1.000)

per beleidsthema	meer-lasten	meer-baten	niet-gerea-liseerde lasten	niet-gerea-liseerde baten	Jaar-rekening 2020 impact covid-19
Beleidsthema Jeugdzorg					
Meerkosten en kosten zorgcontinuïteit/inhaalzorg	282	0	0	0	-282
Totaal covid-19 Beleidsthema Jeugdzorg	282	0	0	0	-282
Beleidsthema Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk					
Meerkosten en kosten zorgcontinuïteit/inhaalzorg	748	0	0	0	-748
Beschermd wonen (afgerekend met regio)	135	0	0	0	-135
Saldo abonnementsbijdragen Wmo	8	0	0	0	-8
Totaal covid-19 Beleidsthema Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk	891	0	0	0	-891
Beleidsthema Meedoenbeleid					
Extra ondersteuning Voedselbank	59	0	0	0	-59
Totaal covid-19 Beleidsthema Meedoenbeleid	59	0	0	0	-59
Beleidsthema Schuldhulpverlening					
Minder dienstverlening GKB door lagere instroom	0	0	113	0	113
Hoger aandeel neg resultaat GKB door lagere omzet	48	0	0	0	-48
Totaal covid-19 Beleidsthema Schuldhulpverlening	48	0	113	0	65
Beleidsthema Onderwijs					
Voorschoolse voorzieningen peuters	0	0	34	0	34
Noodopvang ouders met cruciaal beroep	0	0	86	0	86
Totaal covid-19 Beleidsthema Onderwijs	0	0	120	0	120
Totaal afwijkingen covid-19 Programma Meedoen in Assen	**1.280**	**0**	**233**	**0**	**-1.047**

4. Aantrekkelijk Assen

Verdeling van inkomsten en uitgaven

- Doeluitkering 3.057
- Reserves en voorzieningen 2.008
- Belastingen 21
- Overige inkomsten 14

- Kunst en cultuur 12.372
- Veiligheid 3.807
- Aantrekkelijke binnenstad 1.635
- Evenementen 859

(Bedragen legenda in € x 1.000)

4. Aantrekkelijk Assen

Tabel resultaat programma Aantrekkelijk Assen

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	15.694	17.911	18.673	-762	N
Baten	197	547	3.092	2.545	V
Saldo van lasten en baten	-15.497	-17.364	-15.582	1.782	V
Mutatie reserves	1.585	1.858	2.008	150	V
Resultaat	**-13.912**	**-15.506**	**-13.574**	**1.932**	**V**

Samenvatting

In het voorjaar heeft uw raad het definitief ontwerp van het Koopmansplein vastgesteld en vervolgens zijn we met de herinrichting van het Koopmansplein begonnen. Gedurende het werk houdt de omgevingsmanager nauw contact met de ondernemers en samen houden zij de binnenstad zo toegankelijk en aantrekkelijk mogelijk.

De covid-19-pandemie heeft grote impact op de culturele sector. Instellingen sloten hun deuren en verenigingen konden niet meer bij elkaar komen. Door het bieden van extra ondersteuning vanuit eigen, provinciale en rijksmiddelen zijn de negatieve financiële gevolgen hiervan beperkt. De kadernota Assen Cultuurt hebben we uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma 2021.

We hebben bestaande wettelijke voorschriften aangepast, zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de evenementenvergunning, om gebruik van lachgas te voorkomen. Daarnaast hebben we de pilot stadsmarinier geëvalueerd. In 2020 is het aantal aangekondigde en niet aangekondigde demonstraties en betogingen toegenomen. De lokale driehoek heeft ingezet op een werkbaar proces om vroegtijdig te acteren en te prepareren op signalen uit sociale media. Tot slot heeft de Rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar toezicht en handhaving.

Beleidsthema 1. Aantrekkelijke binnenstad

Wat willen we bereiken?

Binnenstadsvisie: We ontwikkelen de bestaande binnenstadsvisie door naar een integrale visie op ondernemen, wonen, stedenbouw en mobiliteit in de binnenstad. In de visie maken we keuzes voor de lange termijn. We stemmen de visie af met Vaart in Assen en andere partners uit de binnenstad.

Uitvoeringsagenda binnenstad: Op basis van de binnenstadsvisie stellen we een uitvoeringsagenda voor de komende vijf jaar op. In deze uitvoeringsagenda definiëren we de beleids- en ruimtelijke projecten waar we de komende jaren mee aan de slag gaan.

Dekking uitvoeringsagenda binnenstad: We zetten samen met ondernemers, culturele instellingen en vastgoedeigenaren de schouders onder de ontwikkeling van de binnenstad. Dit betekent ook dat we samen investeren in de projecten uit de uitvoeringsagenda. Voor het gemeentelijke aandeel in deze investeringen zoeken we dekking binnen de eigen begroting en werven we subsidies.

Samenwerking Vaart in Assen: Vaart in Assen heeft zich ontwikkeld tot een goede vertegenwoordiger van ondernemers, culturele instellingen en vastgoedeigenaren. Deze rol is van grote waarde bij de ontwikkeling van de binnenstad. We geven de samenwerking tussen de gemeente en Vaart in Assen daarom een duurzaam karakter.

Organisatie Programma Binnenstad: We ontwikkelen de organisatie van het Programma Binnenstad door en maken de investeringen die we in de binnenstad doen transparant.

Evenementen binnenstad: Evenementen worden als gevolg van veranderende voorkeuren van bezoekers steeds belangrijker voor de (binnen)stad. We ontwikkelen de organisatie rond evenementen daarom door.

Lopende projecten: We zetten vol in op de voorbereiding, uitvoering en oplevering van lopende projecten.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Van Mijn naar Ons Koopmansplein

In het voorjaar heeft uw raad het definitief ontwerp vastgesteld. We hebben een uitvoeringsbestek gemaakt en een planning opgesteld. Over de planning van de werkzaamheden hebben we voor de zomervakantie overlegd met een afvaardiging van ondernemers. Inmiddels is de herinrichting van het Koopmansplein begonnen. Gedurende het werk houdt de omgevingsmanager nauw contact met de ondernemers. Samen houden zij de binnenstad zo toegankelijk en aantrekkelijk mogelijk. De basis van het Koopmansplein is naar verwachting rond de zomer van 2021 jaar gereed. De beplanting en enkele bijzondere elementen worden in het najaar opgeleverd.

Organisatie: Samenwerking met ViA

Vaart in Assen is als verbinder, initiatiefnemer en/of stakeholder uitgegroeid tot een belangrijke speler in de ontwikkeling van de binnenstad. Via Vaart in Assen werken we – onder andere – aan het draagvlak voor de nieuwe binnenstadsvisie. Als uw raad de visie begin 2021 vaststelt, krijgt de ontwikkeling van de binnenstad meer vorm, richting en focus. De realisatie van die visie vraagt om een gemeente die de regie neemt op haar eigen beleidsterreinen en een sterke binnenstadsorganisatie die ondernemers, culturele instellingen en vastgoedeigenaren weet te mobiliseren voor hun collectieve belangen.

De gemeentelijke bijdrage aan Vaart in Assen is geregeld tot en met dit jaar. We zijn op het moment dat we dit jaarverslag schrijven nog in overleg met Vaart in Assen over haar financiering in 2021 en de jaren daarna.

Het gemeentelijke aandeel daarin leggen wij in de programmabegroting 2022 voor aan uw raad.

Stimuleringsfonds: resultaten

In januari hebben we extra middelen beschikbaar gesteld voor de gevelverbeteringssubsidie en de verplaatsingssubsidie. Effectief konden we deze middelen pas vanaf juni inzetten, omdat de gemeente tot die tijd onder preventief toezicht van de provincie stond. Rond de jaarwisseling zullen wij de subsidieregeling evalueren en indien nodig voorstellen doen voor aanpassing van de regeling.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Aantrekkelijke binnenstad

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	415	826	1.635	-809	N
Baten	25	375	1.224	849	V
Saldo van lasten en baten	-390	-451	-411	40	V
Mutatie reserves	78	27	96	69	V
Resultaat	**-312**	**-424**	**-315**	**109**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Aantrekkelijke Binnenstad	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Lagere leges leegstandwet	-25	n-i	-25	n-i
Vaart in Assen (vrijval budget voor ambtelijke ondersteuning, inzet via bedrijfsvoering)	0		50	v-i
Reserve Binnenstadsfonds	0		70	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		14	v-i
Totaal afwijkingen	**-25**	**N**	**109**	**V**

Beleidsthema 2. Beleidsthema 2 Kunst en cultuur

Wat willen we bereiken?

In de heroriëntatie op het beleidsveld kunst en cultuur zoeken we naar een goede balans tussen vastgoed, voorzieningen en subsidies. We zoeken daarbij naar manieren om het aanbod aan activiteiten zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de vraag.

We stimuleren het onderwijs om jongeren enthousiast te maken voor kunst en cultuur door het bevorderen van actieve kunstbeoefening en door een goede afstemming met kunst- en cultuureducatie.

Cultuur heeft een dubbele waarde. Het gaat allereerst om de waarde van kunst en cultuur op zich: kwaliteit en zingeving, mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling en het versterken van talenten. Maar ook om de waarde van kunst en cultuur op andere terreinen: het zijn krachtige middelen om maatschappelijke en economische doelen te bereiken.

We staan in Assen dan ook voor een bloeiend cultureel klimaat waarin cultuur bereikbaar is voor iedereen, in alle wijken en voor jong en oud. We vinden het belangrijk dat kinderen al jong toegang hebben tot cultuur. We zijn trots op ons lokale, culturele erfgoed en zorgen daar in samenwerking goed voor. Een effectieve besteding van middelen is het uitgangspunt, waarbij we liever geld in activiteiten stoppen dan in stenen.

We gaan samen met bewoners kijken naar meer duurzame kunst in de wijken. Dit kan ook in de vorm van straatmeubilair.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Onderhoud Mannes

We hebben opdracht gegeven om Mannes te laten herstellen. Afgelopen jaar is Mannes gedemonteerd en opgehaald door een specialistisch bedrijf voor dit herstel. Dit wordt uitgevoerd in een fabriek in Werkendam. Tevens zijn we gestart met de juridische procedure om de kosten te verhalen op de kunstenaars.

Kunstwerk DNK

In 2020 hebben wij met de kunstenaar van het kunstwerk Sensor Valley overleg gevoerd over de artistieke en technische staat van het kunstwerk. In september hebben we uw raad hierover geïnformeerd. Hierbij hebben we ook aangegeven dat in 2022 groot onderhoud aan het kunstwerk nodig is. Gezien de kosten van dit groot onderhoud, als ook de wens van DNK om het plein een meer functionele invulling te geven en de aansluiting op de binnenstad te versterken, hebben we afgesproken dat ze het kunstwerk tot 2022 behouden en het daarna verwijderen. De inzet is erop gericht om het kunstwerk er tot 2022 goed bij te laten staan. Eind 2020 is echter één van de pilaren omgewaaid. Wij zijn hierover in overleg met de kunstenaar en laten nader onderzoek doen naar de mogelijke oorzaak hiervan. Op basis hiervan zal besloten worden of herstel van het kunstwerk mogelijk en zinvol is.

DNK

Vanaf half maart heeft DNK de deuren moeten sluiten vanwege de covid-19-pandemie. Tot die tijd draaiden de drie onderdelen - bibliotheek, theater en bioscoop - optimaal. Ook de verhuur zat in de lift. We hebben ten aanzien van de indexering afgesproken dat voor 2020 incidenteel 2 % is gehonoreerd. Afspraken over de structurele regeling gaan we in 2021 maken.

De gevolgen van de covid-19-pandemie heeft tot gevolg dat met uitzondering van de zomerperiode DNK grotendeels gesloten is of in kleine setting optredens door kan laten gaan. Voor de bioscoop geldt hetzelfde: of deze is gesloten of zeer beperkt toegankelijk. DNK heeft in deze periode met creatieve oplossingen nog diverse voorstellingen georganiseerd samen met de horeca om de anderhalvemetersamenleving vorm te geven. Hiervoor heeft DNK een prijs gewonnen van VNO NCW Noord.

KINK

Per 1 juli 2020 heeft het Drents Museum de ruimte KINK verlaten. Inmiddels liggen er plannen voor een nieuwe invulling van deze ruimte. We verwachten dat in het eerste kwartaal van 2021 helder is wat er met deze ruimte gaat gebeuren en dat hierover naar buiten kan worden gecommuniceerd.

Versterken contacten Amateurveld

Begin december 2020 hebben we een digitale bijeenkomst georganiseerd met het amateurveld. Hieraan hebben twintig organisaties meegedaan. Dit sluit aan bij de kadernota Assen Cultuurt 2021-2024: we willen als gemeente actief bouwen aan het culturele netwerk. Dit netwerk is ook nodig om input uit te wisselen over visieontwikkeling. De stichtingen en verenigingen uit het amateurveld en wij als gemeente beoordelen de bijeenkomst als zinvol. Onze ambitie is om dit door te ontwikkelen naar een reguliere activiteit onder de noemer: Cultureel Café. Voorlopig richten we hierbij ons op het amateurveld.

Kadernota kunst en cultuur

Na goedkeuring van de visienota Assen Cultuurt door uw raad, hebben we deze uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. De vier ambities hebben we vertaald in concrete activiteiten, acties en prioriteiten voor 2021. Vanwege de onzekerheden door de covid-19-pandemie hebben we ervoor gekozen geen meerjarige planning op te nemen. Het concept van het uitvoeringsprogramma hebben we besproken met culturele instellingen als amateurorganisaties en aan de hand van de feed back hebben we een aantal punten aangepast. Het uitvoeringsprogramma hebben we ter informatie aan uw raad gestuurd. Verder hebben we gewerkt aan de nieuwe subsidiesystematiek. Daarmee zijn we beter in staat te sturen op resultaten en vernieuwing. Besluitvorming hierover volgt in 2021 zodat deze in 2022 in werking kan treden.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Kunst en cultuur

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	10.611	12.193	12.372	-178	N
Baten	125	125	1.792	1.667	V
Saldo van lasten en baten	-10.486	-12.068	-10.579	1.489	V
Mutatie reserves	1.507	1.831	1.912	81	V
Resultaat	**-8.979**	**-10.237**	**-8.667**	**1.570**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Kunst & Cultuur	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Wegvallen KINK (nadeel bij vastgoed i.v.m. huurderving € 300.000)	115	v-i	400	v-i
Bijdrage DNK	-43	n-i	-43	n-i
Lokale omroep	0		-44	n-i
Oprichting stadscollectie	0		50	v-i-bo
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		-53	n-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		1.260	v-i
Totaal afwijkingen	**72**	**V**	**1.570**	**V**

Beleidsthema 3. Evenementen

Wat willen we bereiken?

Aansprekende sport- en cultuurevenementen zetten Assen op de kaart en leveren een bijdrage aan de lokale economie. Ze vergroten ook de levendigheid in het centrum en in de wijken. Met slimme combinaties van cultuur, kunst en sport stimuleren we hier vernieuwing van het aanbod aan voorzieningen en activiteiten. Jong en oud hebben daardoor volop mogelijkheden voor ontmoeting en ontdekking.

Ook op sociaal-, cultureel- en sportgebied gaat een positieve werking uit van evenementen. Zo dragen culturele evenementen bij aan het cultureel klimaat van de stad. Het gezamenlijk organiseren van evenementen versterkt sociale verbanden en verhoogt het individueel welbevinden van Assenaren.

Bij grote, professioneel georganiseerde evenementen kijken we kritisch naar de investering door de gemeente. Bij subsidieverlening aan kleinere partijen kijken we of een tegenprestatie kan worden gevraagd.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

De coronapandemie heeft ertoe geleid dat veel culturele activiteiten niet zijn doorgegaan in de eerste helft van het jaar. Daarom hebben we de afgelopen periode veel aandacht besteed aan het bieden van steun aan de culturele sector. Aan het eind van dit programma leest u hierover meer onder de kop impact covid-19.

TT Festival

(zie impact covid-19, slot van programma)

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Evenementen

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	1.173	1.242	859	382	V
Baten	4	4	41	37	V
Saldo van lasten en baten	-1.169	-1.238	-818	419	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-1.169**	**-1.238**	**-818**	**419**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Evenementen	Prognose Voortgangsrapportage 2020	Resultaat Jaarrekening 2020	
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0	-18	n-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0	437	v-i
Totaal afwijkingen	**0**	**419**	**V**

Beleidsthema 4. Veiligheid

Wat willen we bereiken?

Met een slimme, innovatieve inzet van mensen en materieel houden we toezicht in de wijken en de binnenstad. Samen met de politie en andere partners bevorderen we de veiligheid en pakken we overlast en criminaliteit stevig aan.

We continueren het bestaande beleid van één coffeeshop in de gemeente.

We willen dat Assen een veilige stad is en blijft. Veiligheid is een kerntaak van de lokale overheid. Het algemene beeld is dat de criminaliteit in de stad daalt, maar dat de overlast stijgt, waaronder de overlast van bijzondere doelgroepen zoals mensen in psychische nood. We willen dat de stijgende trend van overlast daalt.

Daarnaast werken we structureel aan de verbetering van de veiligheid in Assen. We willen dat inwoners, instellingen en bedrijven hun verantwoordelijkheid blijven nemen en we zijn hierbij voor hen een samenwerkingspartner.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Handhaving lachgasverbod

We hebben bestaande wettelijke voorschriften ingezet, zoals het aanpassen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en het aanpassen van de evenementenvergunning, om het gebruik van lachgas te voorkomen.

Om de bewustwording te vergroten hebben wij ondernemers geïnformeerd over de gevaren en gevolgen van het gebruik van lachgas. In navolging hierop hebben wij samen met politie integrale controles uitgevoerd binnen (horeca)inrichtingen om de verkoop van lachgas te stoppen.

Preventief hebben wij ingezet op het voorkomen en terugdringen van lachgasgebruik onder jongeren door de voorlichting op middelengebruik te intensiveren en uit te breiden via bestaande schoolpreventieprogramma's. In 2021 volgen wij nauwlettend de landelijke ontwikkelingen om ons beleid aan te passen of aan te scherpen.

Stadsmarinier blijkt noodzakelijke functie

In 2020 hebben wij de pilot stadsmarinier geëvalueerd. Uit de evaluatie is de nut en noodzaak van de functie van stadsmarinier gebleken bij langdurige veiligheidsproblematiek.

Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2024

In de kadernota hebben wij aangegeven waar de focus voor de komende vier jaren ligt. Net als in voorgaande kadernota's is gekozen voor een drietal prioriteiten: veiligheid en overlast in de stad, aanpak van criminaliteit en sociale stabiliteit. De kadernota wordt jaarlijks uitgewerkt in een Veiligheidsprogramma. In de verantwoording van Veiligheidsprogramma 2020 hebben wij onze inzet in 2020 op de drie prioriteiten weergegeven.

Aanpak van overlast en criminaliteit

Wij hebben onze aanpak geïntensiveerd op (jeugd)overlast. Landelijk is er een toename in (jeugd)overlast waar te nemen, waar onder andere de coronamaatregelen een rol in hebben gespeeld. Dit is ook terug te zien in Assen. Wij hebben samen met onze (veiligheids)partners ingezet op preventie en repressie.

Wij hebben in 2020 met het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum Noord-Nederland (RIEC) en veiligheidspartners integraal samengewerkt binnen een districtelijke ondermijningstafel. Wij zijn voortdurend in contact met onze interne en externe partners om signalen van ondermijning op te pakken. In 2020 is de APV-wijziging met de mogelijkheid tot branches, straten of panden vergunningplichtig te maken aangenomen. Met de Noord-Drentse gemeenten hebben wij een start gemaakt om het drugsbeleid te actualiseren.

Sociale stabiliteit

In 2020 hebben wij het aantal aangekondigde en niet aangekondigde demonstraties en betogingen zien stijgen. De lokale gezagsdriehoek heeft ingezet op een werkbaar proces om vroegtijdig te acteren en te preparen op signalen via sociale media.

Wij hebben op Noord-Nederlands niveau een aanvraag ingediend bij het ministerie van Justitie en Veiligheid voor versterkingsgelden op het gebied van de aanpak radicalisering om onder andere een fenomeenanalyse uit te laten voeren richting links- en rechts-extremisme, anti-overheidsbewegingen en sentimenten. Eind 2020 is onze aanvraag goedgekeurd en we rollen dit in 2021 verder uit.

Verbinding tussen zorg en veiligheid

In 2020 is het Tactisch Veiligheidsoverleg (TVO) opgezet met zorg- en veiligheidspartners. Casuïstiek waarbij zowel sprake is van een zorg- als veiligheidscomponent worden binnen dit overleg opgepakt. Een voorbeeld is de persoonsgerichte aanpak (PGA).

Wij hebben gewerkt aan de aanpak van mensenhandel, radicalisering en prostitutiebeleid. Wij hebben hiervoor samengewerkt met lokale partners bij het oppakken van casuïstiek en ook met regionale en landelijke partners om trends en ontwikkelingen te vertalen naar het lokale beeld.

Wij hebben het afgelopen jaar op Drents niveau gesprekken gevoerd met het zorg- en veiligheidshuis (ZVHD) om lopende taken beter te stroomlijnen en om het zorg- en veiligheidsdomein beter te verbinden. Het ZVHD wordt nu nauwer betrokken bij de aanpak van mensenhandel en radicalisering.

Intern hebben wij de onderwerpen zorg en veiligheid meer met elkaar verbonden door een regulier, gezamenlijk overleg te organiseren, zowel ambtelijk als bestuurlijk, waarin onderwerpen die beide domeinen raken worden besproken. Hierdoor vindt intern meer afstemming plaats.

Onderzoek Rekenkamercommissie naar toezicht en handhaving

De Rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar Toezicht en Handhaving. Uw raad heeft de conclusies en aanbevelingen in het rapport overgenomen. De belangrijkste conclusies waren de schakel tussen beleid en uitvoering te versterken, en heldere afspraken maken over waar uw raad over geïnformeerd wordt. Daarmee wordt de kwaliteit van de informatievoorziening verbeterd. De Rekenkamercommissie heeft ook aanbevelingen gedaan op het gebied van extra capaciteit en (gewelds) middelen.

..... Wat heeft het gekost? .....

Tabel Beleidsthema Veiligheid

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	3.495	3.650	3.807	-157	N
Baten	43	43	34	-9	N
Saldo van lasten en baten	-3.452	-3.607	-3.773	-166	N
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-3.452**	**-3.607**	**-3.773**	**-166**	**N**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Veiligheid	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Extra bijdrage Veiligheidshuis	20	n-s	-66	n-s
Lijkschouwing	0		-46	n-s
Zwerfdieren	0		-44	n-s
Coördinatie beheer regiopolitie	0		47	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		-30	n-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-27	n-i
Totaal afwijkingen	**20**	**V**	**-166**	**N**

Impact covid-19

De coronapandemie heeft ertoe geleid dat veel culturele activiteiten niet zijn doorgegaan in de eerste helft van het jaar en het laatste kwartaal van 2020. Daarom hebben we de afgelopen periode veel aandacht besteed aan het bieden van steun aan de culturele sector.

Verrekening concessievergoeding geannuleerd TT Festival

De organisatie van het TT Festival en TT Kermis 2020 ligt voor 2020-2023 bij de Stichting TT Week Assen op basis van een concessieovereenkomst. Hiervoor ontvangt de stichting een concessievergoeding die we conform overeenkomst begin 2020 hebben overgemaakt. Ondanks dat editie 2020 in reguliere vorm niet door kon gaan, heeft de stichting in de voorbereiding (bedrijfs)kosten gemaakt. De voorbereidingen voor de editie 2020 zijn al gestart in 2019. De voorbereiding van de stichting voor editie 2020 is op 21 april geannuleerd.

De gemaakte kosten voor de editie 2020 bestaan onder andere uit bedrijfsvoering, productie & programmering, communicatie & marketing, facilitair en veiligheidsmaatregelen. Daarnaast zijn de opbrengsten van de Stichting aanzienlijk gedaald in 2020. Dit bestond onder andere uit sponsoren barterovereenkomsten (waarbij partijen producten of diensten ruilen zonder betaling), inkomsten uit verpachtingen, terrassen en horeca en de kermis. We zijn overeengekomen in de concessieovereenkomst dat de stichting ter volledige afsluiting van editie 2020 voor 1 april 2021 bij de gemeente een door de accountant gecontroleerde en goedgekeurde jaarrekening met balans en een activiteitenverslag overlegt.

De stichting geeft in de evaluatie aan een bedrag van € 87.000 te kunnen restitueren aan de gemeente van de € 490.000 aan concessievergoeding over het jaar 2020. Wij zullen ingaan op het voorstel van de stichting en het bedrag in mindering brengen op de concessievergoeding voor 2021. Door te kiezen voor deze optie blijft het nog mogelijk in te spelen op ontwikkelingen voor 2021 dat nog een onzeker jaar lijkt te worden.

Ondersteuning en verrekening subsidies Kunst en cultuur

De culturele sector staat door de covid-19-pandemie flink onder druk. Instellingen en culturele ondernemers zien inkomsten wegvallen. Verenigingen kunnen maar beperkt activiteiten organiseren. Een groot aantal culturele evenementen zoals Art of Wonder of Kunst aan de Vaart is niet doorgegaan of uitgesteld zoals het Jeugdtheaterfestival. Organisatoren konden gemaakte kosten verrekenen met de subsidie.

Om de sector te ondersteunen is op verschillende manieren financiele ondersteuning geboden. In nauwe samenwerking met de provincie Drenthe is noodsteun aan DNK beschikbaar gesteld als cofinanciering voor de steun die DNK ontving van het Filmfonds en het Fonds Podium Kunst. De inzet van de rijks- en provinciale en gemeentelijke middelen en de maatregelen die DNK zelf heeft genomen, hebben ertoe geleid dat geen gedwongen ontslagen zijn gevallen.

De rijksmiddelen die de gemeente ontving voor de cultuursector hebben we integraal ingezet als ondersteuning van DNK, Podium Zuidhaege, Garage TDI en de amateursector. In totaal ging het hierbij om € 530.000. Hiermee konden met name de instellingen voor een belangrijk deel de negatieve gevolgen van de coronapandemie opvangen. Maar een beperkt aantal verenigingen heeft gebruik gemaakt van de noodsteun.

Om jongeren activiteiten te bieden in de zomer heeft Podium Zuidhaege met steun van de gemeente en de provincie Drenthe een programma van culturele workshops uitgevoerd in de eerste twee weken van de schoolvakantie. Dit gaf zzp'ers, die in de voorafgaande periode werkzaamheden hadden zien wegvallen, de kans om nog extra omzet te genereren.

Veiligheidsdomein

De coronapandemie heeft grote impact op het veiligheidsdomein en de beoogde doelstellingen hebben we door de beperkingen niet allemaal gerealiseerd. In de GRIP4-situatie vanaf 13 maart 2020 is intensief inzet gevraagd binnen de Veiligheidsregio Drenthe, zowel bestuurlijk als ambtelijk, binnen het Regionaal Beleidsteam, Regionaal Coördinatieteam, diverse stafsecties en het Veiligheidsberaad. Door de coronamaatregelen zijn de toezichts- en handhavingstaken binnen team VTH ook gewijzigd en/of toegenomen. We verwachten dat de coronapandemie ook komend jaar zal zorgen voor het bijstellen of aanpassen van de gestelde doelen binnen het veiligheidsdomein

.

Tabel impact covid-19 programma Aantrekkelijk Assen

(bedragen x € 1.000)

per beleidsthema	Meer lasten	Meer baten	Niet gerea-liseerde lasten	Niet gerea-liseerde baten	Jaar-rekening 2020 impact covid-19
Beleidsthema Kunst en cultuur					
Minder aanvragen subsidies cultuur (BO)	0	0	150	0	150
Cofinanciering externe subsidies corona DNK	47	0	0	0	-47
Rijksbijdrage 2020	0	0	25	0	25
Rijksbijdrage 2021 (decembercirculaire)	0	0	1.132	0	1.132
Totaal covid-19 Beleidsthema Kunst en cultuur	47	0	1.307	0	1.260
Beleidsthema Evenementen					
Minder aanvragen subsidies evenementen	0	0	150	0	150
Vrijval activiteiten 75 jaar vrijheid	0	0	34	0	34
Uitvoerende werkzaamheden	0	0	60	0	60
Uitvoering TT Week	0	0	193	0	193
Totaal covid-19 Beleidsthema Evenementen	0	0	437	0	437
Beleidsthema Veiligheid					
Veiligheid: Kosten Toezicht en handhaving en bin-nenstadsmaatregelen	27	0	0	0	-27
Totaal covid-19 Beleidsthema Veiligheid	27	0	0	0	-27
Totaal afwijkingen covid-19 Programma Aantrekkelijk Assen	**75**	**0**	**1.744**	**0**	**1.670**

5. Samen werken aan Assen

Verdeling van inkomsten en uitgaven

- Belastingen 678
- Overige inkomsten 27

- Bestuur 3.855
- Dienstverlening 727
- Regionale samenwerking 415

(Bedragen legenda in € x 1.000)

5. Samen werken aan Assen

Tabel resultaat programma Samen werken aan Assen

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	4.025	4.490	4.997	-507	N
Baten	771	771	706	-65	N
Saldo van lasten en baten	-3.254	-3.719	-4.291	-572	N
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-3.254**	**-3.719**	**-4.291**	**-572**	**N**

Samenvatting

Corona heeft invloed op verschillende beleidsthema's en hierdoor moesten we gebruikelijke werkwijzen aanpassen. Gemeente Assen was bijvoorbeeld de tweede gemeente in Nederland die digitaal vergaderen mogelijk heeft gemaakt.

Voor het coronaproof organiseren van de Tweede Kamer-verkiezingen in maart 2021 is de tijdelijke Wet verkiezingen covid-19 aangenomen. Afgelopen jaar hebben we met veel inzet voorbereidingen getroffen om te voldoen aan de regels voor de uitvoering.

We hebben onze visie op inwonersparticipatie voorbereid en deze bespreken we begin 2021 met uw raad.

Wethouder Karin Dekker is sinds mei voorzitter van de G40 Themagroep Duurzaamheid. Het delen van kennis met verschillende relaties zorgt dat wij het wiel niet zelf opnieuw hoeven uit te vinden.

Gemeente Groningen heeft een woondeal gesloten met het Rijk. De verstedelijkingsstrategie wordt nu en voor de hele Regio Groningen-Assen gemaakt.

Binnen de pilot digitaal Aanvragen Rijbewijzen (DAR) hebben in 2020 weer meer inwoners hiervan gebruik gemaakt.

Het programma Samen werken aan Assen sluit met een tekort van ruim een half miljoen euro. De voornaamste oorzaak hiervan is dat de toevoeging aan de Appa-voorziening voor de pensioenen van (voormalig) collegeleden hoger is dan wij bij de voortgangsrapportage konden voorzien.

Beleidsthema 1. Bestuur

Wat willen we bereiken?

We versterken onze communicatieve en open bestuurscultuur. We willen een team zijn van bestuurders dat er op uittrekt, dat Assenaren ontmoet, naar hen luistert en met hen praat. Dat deelneemt aan de dialoog in de stad en met de 33 raadsleden. Tegelijk is luisteren en deelnemen aan een dialoog niet eindeloos. Het team bestuurders durft, binnen de kaders, keuzes te maken, voert regie op het proces, hakt moeilijke knopen door, legt deze keuzes uit en staat ervoor.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

(Stads)dialoog en wijkbezoeken van fysiek naar digitaal

We konden door de uitbraak van het coronavirus geen wijkbezoeken afleggen. We hebben wel een eerste digitaal wijkbezoek gebracht aan Assen Oost. Iedereen vond dit een geslaagde bijeenkomst en zolang noodzakelijk gaan we in 2021 de wijkbezoeken digitaal voortzetten.

We zijn gestart met het opstellen van een visie op inwonersparticipatie en zullen deze in het eerste kwartaal van 2021 met uw raad bespreken. We hebben digitale participatie verder ontwikkeld en op verschillende projecten en ontwikkelingen met succes ingezet. We zien dat middels de digitale participatie een andere doelgroep wordt bereikt en ook als de coronapandemie achter ons ligt blijven we inzetten op zowel fysieke als digitale participatie.

Digitale raad

De gemeenteraad vergadert sinds het uitbreken van de covid-19-pandemie volledig digitaal. De gemeente Assen was daarmee de tweede gemeente in Nederland en de eerste in Drenthe die dit technisch voor elkaar had. Alle vergaderingen zijn doorgegaan. Inwoners hebben vanaf dat moment de keuze om digitaal of fysiek vanuit de raadzaal in te spreken.

Kinderraad en kinderburgemeester

De eerste Asser kinderraad was gedurende het schooljaar 2019-2020 actief. De kinderraad en kinderburgemeester geven gevraagd en ongevraagd advies. Zowel de gemeente als de kinderraadsleden en hun ouders kijken positief terug op dit eerste jaar. In september 2020 hebben we weer een nieuwe kinderraad geïnstalleerd en hebben de kinderen de nieuwe kinderburgemeester benoemd. Als gevolg van covid-19 werd in 2020 gedeeltelijk digitaal vergaderd en gedeeltelijk in de raadszaal. De kinderburgemeester heeft vanwege de covid-19-maatregelen minder publieke optredens uitgevoerd en is vooral digitaal in de publiciteit getreden.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Bestuur

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	2.944	3.058	3.855	-797	N
Baten	0	0	9	9	V
Saldo van lasten en baten	-2.944	-3.058	-3.846	-788	N
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-2.944**	**-3.058**	**-3.846**	**-788**	**N**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Bestuur	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Verhoging raadsvergoedingen	-64	n-s	-53	n-s
Lasten voormalige wethouders	-88	n-i	-220	n-i
Toevoeging Appa-voorziening wethouders	0		-462	n-i
Minder onderzoekkosten Rekenkamer	0		62	v-i
Herstelplan	0		-80	n-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		5	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-40	n-i
Totaal afwijkingen	**-152**	**N**	**-788**	**N**

Beleidsthema 2. Regionale samenwerking

Wat willen we bereiken?

Lobby: Gesprekken voeren we niet alleen in de stad maar ook elders in het land. Daar waar belangrijke besluitvorming en ontwikkeling van ideeën plaatsvindt, komen we op voor de belangen van Assen.

Het is belangrijk dat ons Asser geluid luid en duidelijk doorklinkt in Den Haag en Brussel. Waar nodig trekken we daarbij samen op met de regio of met andere Nederlandse gemeenten.

Vanuit de bestuurscultuur die we willen uitdragen, zoeken we niet alleen de verbinding met andere gemeenten binnen onze provincie, maar ook met de regio Groningen-Assen, met de provincie Drenthe en met het Rijk. We investeren in de relaties met deze overheden en we benutten daarbij kansen om de Asser samenleving te verstevigen en te ondersteunen.

Belangrijke partners / overleggen zijn voor ons:

G40	*Een netwerk van 40 middelgrote steden in ons land*
NG4	*Assen, Groningen, Leeuwarden en Emmen De agenda binnen de NG4 is gericht op het verstevigen van de samenwerking, innovatie en strategische positionering richting Europa*
VNG	*Vereniging van Nederlandse Gemeenten*
VDG	*Vereniging van Drentse Gemeenten*
MIRT	*Meerjarenprogramma infrastructuur, ruimtelijke ontwikkeling en transport*
EBNN	*Economic Board Noord-Nederland*
SNN	*Samenwerkingsverband Noord-Nederland*
EDR	*Eems Dollard Regio*

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Vereniging Drentse Gemeente-congres

Het bestuur van de VDG heeft besloten om dit jaar geen VDG-congres te houden vanwege de coronapandemie. Gemeente Assen zal gastheer zijn van het eerstvolgende congres, dat wordt ingepland wanneer de maatregelen hier weer de ruimte voor bieden.

Training Lobby

We hebben geïnvesteerd in het vergroten van de kennis op het gebied van lobby. Samen met een externe trainer zijn er trainingen verzorgd voor verschillende medewerkers.

Assen Voorzitter Duurzaamheid G40-Stedennetwerk

Sinds mei is wethouder Karin Dekker voorzitter van de G40 Themagroep Duurzaamheid. Vanuit deze rol zit zij ook in de Commissie 'Economie, Klimaat, Energie en Milieu' van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG). Zo zitten we als Assen op diverse strategische plekken aan tafel. In landelijk verband bij andere gemeenten maar ook bijvoorbeeld bij het Rijk en dat biedt de kans te investeren in relaties en de positie van Assen verder te verstevigen. We kunnen belangrijke punten op de juiste plekken onder de aandacht brengen en meer invloed uitoefenen op thema's die voor Assen en andere gemeenten van belang zijn.

Naast de bestuurlijke voorzitter leveren we ambtelijke ondersteuning (secretaris) aan het G40-stedennetwerk. Vanuit deze rol halen we de banden met andere middelgrote steden in Nederland aan. Door kennis met elkaar uit te wisselen en slimme strategische keuzes te maken, hoeven we als Assen niet altijd zelf het wiel opnieuw uit te vinden. Op die manier benutten we deze netwerken optimaal.

Omgevingsagenda Noord: acht opgaven in Contour Omgevingsagenda Noord

In SNN-verband werken we samen met het Rijk aan een Omgevingsagenda Noord. Dit komt voort uit de Nationale Omgevingsvisie. Hierin heeft het Rijk aangegeven samen met de verschillende landsdelen agenda's te willen voor de fysieke leefomgeving. (zie ook programma Wonen in Assen, beleidsthema Woningbouw en woonplan)

De Contour Omgevingsagenda Noord waarin de opgaven zijn geïnventariseerd is vastgesteld. Er zijn acht opgaven geselecteerd die worden uitgewerkt in werkplaatsen. Deze gaan onder andere over stedelijke transformatie en herstructurering en over klimaatadaptatie en waterbeschikbaarheid.

Verstedelijkingsstrategie Regio Groningen-Assen woondeal met Rijk

De gemeente Groningen heeft met het Rijk een woondeal gesloten. Onderdeel van deze deal, is dat voor de hele Regio Groningen-Assen een verstedelijkingsstrategie wordt gemaakt. Doel van de strategie is om te komen tot een voorkeursvariant voor verdeling van 35.000 nieuwe woningen (netto toevoeging) over de regio tot 2040. In fase één is een contour uitgewerkt waarin onder andere is gekeken naar de mogelijke locaties. In fase twee is bepaald welke principes we gaan hanteren om te komen tot een voorkeursvariant die voor de zomer 2021 in een overeenkomst met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) moet worden vastgesteld.

(zie ook programma Wonen in Assen, beleidsthema Woningbouw en woonplan)

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Regionale samenwerking

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	335	482	415	67	V
Baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten	-335	-482	-415	67	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-335**	**-482**	**-415**	**67**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Regionale samenwerking	Prognose Voortgangsrapportage 2020	Resultaat Jaarrekening 2020	
Strategische netwerken	0	110	v-bo
Aanvullende projectbijdragen VDG (Onderwijsmonitor, Drents Zorglandschap, Hartveilig Drenthe)	0	-43	n-i/s
Totaal afwijkingen	**0**	**67**	**V**

Beleidsthema 3. Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

We hebben alle aandacht voor het verminderen van bureaucratie. Onze rapportages aan uw raad zijn op hoofdlijnen en binnen de reguliere p&c-cyclus.

Voor inwoners betekent vermindering van bureaucratie onder andere een vermindering van het aantal in te vullen formulieren.

Ook het verder ontwikkelen van de gemeentelijke dienstverlening heeft onze aandacht. We hebben hierbij zowel oog voor onze digitale dienstverlening als voor het persoonlijk contact met inwoners en ondernemers.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Pilot digitaal aanvragen rijbewijs succesvol, andere gemeenten haken aan

In 2020 hebben we een stijging gezien in het percentage rijbewijzen dat rechtstreeks bij de fotograaf wordt aangevraagd via het project Digitaal Aanvragen Rijbewijs (DAR). In onze gemeente zagen we een stijging van ongeveer 20 % in 2019 tot ruim 28 % in 2020. Het project is ook landelijk een succes gebleken bij de deelnemende gemeenten.

AsserPas

De persoonlijke AsserPas vervangen we met ingang van 1 januari 2022 door een adres gebonden milieupas voor het storten van afval. De adresgebonden pas wordt gekoppeld aan de software van Reiniging, deze software wordt in 2021 vervangen waardoor de adresgebonden pas naar verwachting per 1 januari 2022 operationeel zal zijn. De korting op parkeren bij gebruik van de AsserPas is per1 januari 2021 gestopt.

Visie op dienstverlening

In 2018 heeft een aantal teams hun visie op dienstverlening geformuleerd. We hebben gezien dat deze visie op dienstverlening uitgangspunten kan vormen voor ict-voorzieningen. Daarom zijn we eind 2020 een project gestart om de visie op dienstverlening gemeentebreed uit te rollen. In de loop van 2021 komen we met een concreet plan van aanpak.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Dienstverlening

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	746	950	727	223	V
Baten	771	771	697	-74	N
Saldo van lasten en baten	25	-179	-30	149	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**25**	**-179**	**-30**	**149**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Dienstverlening	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Kapitaallasten	15	v-i	15	v-i
Verkiezingskosten	40	v-i	38	bo
Publiekscontacten zaakgericht werken	0		37	bo
Burgerdiensten diverse legesopbrengsten	45	v-i	53	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	27	v-i	6	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		0	
Totaal afwijkingen	**127**	**V**	**149**	**V**

Impact covid-19

Voorbereid op Tweede Kamerverkiezingen maart 2021

Verkiezingen organiseren in coronatijd is anders dan reguliere verkiezingen. In 2020 zijn door het Rijk diverse tijdelijke maatregelen genomen om de verkiezingen veilig te organiseren. Zo kunnen 70-plussers per brief stemmen en zijn verschillende stembureaus open op maandag 16 en dinsdag 17 maart.

We vinden het belangrijk dat onze inwoners coronaproof kunnen stemmen en dat medewerkers en vrijwilligers in de stembureaus veilig kunnen werken. In 2020 hebben we alle maatregelen in kaart gebracht en zijn we tot uitvoering overgegaan. De uitvoering loopt door tot en met de uiteindelijke verkiezingen in maart 2021. Door alle voorbereidingen uit 2020 staat de organisatie van de verkiezing er goed voor.

Aangepaste Dienstverlening

De dienstverlening is in maart 2020 zo snel mogelijk omgezet naar de eisen die door covid-19 werden gesteld. Voor de balies Parkeren, Bouwen & Wonen en Inwonersplein resulteerde dat in het stoppen van inloop of afspraken in het stadhuis. Deze contacten komen sindsdien vooral telefonisch en online tot stand.

Voor Burgerzaken geldt sindsdien dat inwoners alleen op afspraak bij de balie kunnen komen. De looproutes in de hal zijn coronaproof gemaakt. De avondopenstelling is voorlopig afgeschaft. Hoewel we onze openstelling hebben beperkt is onze dienstverlening gewoon doorgegaan. Zo zijn er nog steeds veel nieuwe rijbewijzen afgegeven.

We verwachten dat onze inwoners reisdocumenten weer veel gaan aanvragen op het moment dat de coronamaatregelen grotendeels zijn losgelaten.

Het klantcontactcentrum (KCC) is sinds maart grotendeels vanuit huis gaan werken. De dienstverlening is hier op bepaalde tijdstippen onder druk komen te staan door enerzijds meer aanbod van telefonische vragen en anderzijds de technologische uitdaging van het thuiswerken. Waar in andere jaren het aantal inkomende calls in de zomermaanden wat terugloopt, was dat in 2020 niet het geval.

De veranderingen in de dienstverlening hebben we gecommuniceerd via de website en het klantcontactcentrum en inwoners en bedrijven zijn gaandeweg steeds beter hun weg gaan vinden.

Tabel impact covid-19 programma Samen werken aan Assen

(bedragen x € 1.000)

per beleidsthema	meer-lasten	meer-baten	niet gerea-liseerde lasten	niet gerea-liseerde baten	Jaar-rekening 2020 impact covid-19
Beleidsthema bestuur					
2e impactanalyse corona	40	0	0	0	-40
Totaal covid-19 Beleidsthema Bestuur	40	0	0	0	-40
Beleidsthema Dienstverlening					
Diensten aan inwoners: Lagere opbrengsten rijbewijzen en huwelijksvoltrekkingen	0	0	0	116	-116
Verkiezingskosten (kosten vallen in 2021)	0	0	116		116
Totaal covid-19 Beleidsthema Dienstverlening	0	0	116	116	0
Totaal afwijkingen covid-19 programma Samen werken aan Assen	**0**	**0**	**116**	**116**	**-40**

Verdeling van inkomsten en uitgaven

- Grondexploitatie en projecten 6.686
- Overige inkomsten 1.267
- Reserves en voorzieningen 350

- Kosten directe taken 37.573
- Kosten overhead 20.963

(Bedragen legenda in € x 1.000)

6. Bedrijfsvoering

Tabel resultaat programma Bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	57.928	58.606	58.535	71	V
Baten	8.339	9.233	8.303	-930	N
Saldo van lasten en baten	-48.529	-49.373	-50.232	-860	N
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-48.529**	**-49.373**	**-50.232**	**-860**	**N**

Samenvatting

Ondanks corona en het vele thuiswerken sinds maart 2020 lopen binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering de processen door. Vanaf het begin van de coronapandemie hebben we binnen de bedrijfsvoering maatregelen genomen die nodig waren voor thuiswerken en het digitale besluitvormingsproces. Dit leidde tot extra organisatiekosten en uitvoeringskosten. Voor de nabije toekomst kijken we naar een andere manier van werken met een goede mix tussen thuiswerken en werken op een kantoorlocatie.

Medewerkers van de gemeente zijn steeds vaker 'buiten' het stadhuis te vinden. Zij trekken erop uit om in gesprek met inwoners en maatschappelijke partners gezamenlijk te werken aan oplossingen voor diverse vraagstukken. We investeren in de ambtelijke organisatie om onze medewerkers goed toe te rusten voor nieuwe manieren van werken. Ons programma Het Verhaal van Assen is hier met name op gericht. De programmatische aanpak van Het Verhaal van Assen is vanaf 1 januari 2021 overgegaan in de lijn. De beweging die we met het programma hebben ingezet is nooit af. Het verhaal van Assen gaat verder. Daarom hebben we rollen en taken in de lijnorganisatie nodig die de ontwikkelingen blijvend ondersteunen. We willen snel kunnen inspelen op de vragen vanuit de samenleving en onze medewerkers een inspirerende werkomgeving bieden.

Juiste, tijdige en volledige informatie zijn essentieel voor het komen tot goede beleidsmatige en financiële besluiten en de evaluatie daarvan. Dat betekent dat informatie zowel terugkijkend analyserend als voorspellend moet kunnen zijn. Mede op basis van de in 2019 uitgevoerde externe analyse naar de organisatie en kwaliteit van onze informatievoorziening en ict hebben we het afgelopen jaar een begin gemaakt voor een toekomstbestendige visie en ict-organisatie. Aan de uitwerking hiervan geven we de komende jaren nadrukkelijk prioriteit.

Wat willen we bereiken?

Het programma Het Verhaal van Assen na 2020 vervolgen in de lijnorganisatie.

Effectieve inzet lobby realiseren we door samen met lokale, provinciale en Noord-Nederlandse partners in te zetten op het bereiken van resultaten op het terrein van lobby.

We zetten in op verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark.

We bereiden een effectieve informatievoorziening voor en maken de ICT toekomstbestendig.

Voorbereiden op een nieuwe manier van werken. De coronapandemie en de bijbehorende RIVM-richtlijnen dwingen ons om op een andere manier naar onze werkomgeving en manier van werken te kijken. Niet alleen voor de korte termijn maar ook voor de toekomst.

De problematiek van de projectmatige onderdekking aanpakken.

Beleidsthema 1. Bedrijfsvoering

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Het programma Verhaal van Assen na 2020 vervolgen in de lijnorganisatie

Medewerkers van de gemeente zijn steeds vaker 'buiten' het stadhuis te vinden. Zij trekken erop uit om in gesprek met inwoners en maatschappelijke partners gezamenlijk te werken aan oplossingen voor diverse vraagstukken. We investeren in de ambtelijke organisatie om onze medewerkers goed toe te rusten voor nieuwe manieren van werken. Ons programma Het Verhaal van Assen is hier met name op gericht.

We zijn op de hoofdthema's Mensenwerk (HRM), Nieuwe Technologie (onder andere informatiemanagement) en Communicatie gestart met ontwikkelopdrachten. Een betere informatievoorziening, communicatie als basisvaardigheid en goede strategische personeelsplanning gaan ons helpen om toekomstbestendig te blijven. Voor de ondersteuning van deze ontwikkelingen hebben we in de programmaperiode een interne leeromgeving opgezet: POINT. De programmatische aanpak van Het Verhaal van Assen is vanaf 1 januari 2021 overgegaan in de lijn. De beweging die we met het programma hebben ingezet is nooit af. Het verhaal van Assen gaat verder. Daarom hebben we rollen en taken in de lijnorganisatie nodig die de ontwikkelingen blijvend ondersteunen.

Effectieve inzet lobby

Met extra strategische menskracht versterken we onze positie, verstevigen we onze relaties met andere overheden en verbreden we ons palet aan mogelijk aan te boren nationale en Europese subsidies voor innovatie. Onze focus was in 2020 gericht op de energietransitie, het economisch beleid, de opgaven in het Sociaal Domein en het aantrekken en behouden van werkgelegenheid.

Verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark

Op 31 december 2020 hebben we een CO_2-reductie behaald van 87 % ten opzichte van 21 maart 2018. Hiertoe zijn we overgestapt van reguliere diesel naar de brandstof HVO-100. Deze andere brandstof zorgt dat onze dieselvoertuigen 89 % minder CO_2-uitstoten. Daarnaast kijken we bij het vervangen van voertuigen steeds of de markt hiervoor een elektrische variant heeft. Zo hebben we in 2020 een volledig elektrische servicebus en veegmachine aangeschaft. Ook maken we bij het handgereedschap steeds meer de overstap van aandrijving op benzine naar accu.

Informatievoorziening en ict toekomstbestendig maken

Juiste, tijdige en volledige informatie zijn essentieel voor het komen tot goede beleidsmatige en financiële besluiten en de evaluatie daarvan. Dat betekent dat informatie zowel terugkijkend, analyserend als voorspellend moet kunnen zijn.

Mede op basis van de in 2019 uitgevoerde externe analyse naar de organisatie en kwaliteit van onze

informatievoorziening en ict werken we aan verbeteringen en ontwikkelen we een toekomstbestendige visie en organisatie. Aan de uitwerking hiervan geven we de komende jaren nadrukkelijk prioriteit. In 2020 hebben we in dit kader onder andere een traject met VNG-Realisatie doorlopen. In oktober 2020 zijn we gestart met de ontwikkelopdracht informatiemanagement. Daarnaast zijn we gestart met de inrichting van het strategisch informatiebeleidsplan.

In 2020 hebben we ook ingezet op privacy en informatieveiligheid. Alle medewerkers hebben deelgenomen aan een online training over onderwerpen als phising, veilige wachtwoorden, Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en fysieke veiligheid.

Voorbereiding op nieuwe manier van werken

Voor de nabije toekomst zoeken we naar wat kan qua optimale benutting van de beschikbare kantoorcapaciteit, binnen veilige grenzen. En we gaan zoeken naar een goede mix tussen thuiswerken en werken op een kantoorlocatie, waarbij ons kantoor meer een ontmoetingsruimte zal worden. In 2020 hebben we ons hierop georienteerd.

Sturen op Projectdekking

In het herstelplan hebben we aangegeven hoe we de problematiek van de projectmatige onderdekking gaan aanpakken. We sturen scherp op de projecten en de daarbij behorende projectdekking. Voor het opstarten van opgaven/dossiers hebben we vanaf 2021 een budget van € 375.000 gereserveerd in de begroting. In 2020 is dit budget nog niet beschikbaar en veroorzaakt deze voorbereidingsfase een onderdekking.

Wat heeft het gekost?

Tabel resultaat programma Bedrijfsvoering

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten					
Kosten directe taken	35.642	37.720	37.573	147	V
Kosten overhead (ondersteunende taken)	21.286	20.886	20.963	-76	N
Lasten	56.928	58.606	58.535	71	V
Baten					
Inkomsten van derden:					
- directe taken	4.856	5.677	4.736	-941	N
- overhead (ondersteunende taken)	3.543	3.556	3.567	11	V
Baten	8.399	9.233	8.303	-930	N
Totaal Saldo van lasten en baten	-48.529	-49.373	-50.232	-860	N
Mutaties in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-48.529**	**-49.373**	**-50.232**	**-860**	**N**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Personeelskosten				
Extra capaciteit inzet project Maatregelen Sociaal Domein	0		-537	n-i
Extra capaciteit pilot geldcoaches	0		-158	n-i
Organisatieontwikkeling	0		-179	n-i
WHK premie 2020	0		-228	n-i
UWV uitkeringen	0		174	v-i
Ziektevervanging	0		-304	n-i
Energietransitie niet volledig besteed	0		137	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	126	v-i	-66	n-i
Totaal Personeelskosten	**126**	**V**	**-1.161**	**N**
Beheerskosten en inkomsten				
Verzekeringen	0		-214	n-s
ICT kosten, upgrades software en licenties	0		-52	v-i
Onderhoudskosten materieel	-120	n-i	-309	n-i
Overhead uitvoering en werkplaats de Werf	0		-113	n-i
Opleidingsbudget niet besteed	0		291	i-bo
Personele faciliteiten en restant opleidingsbudget	0		108	i-bo
Facilitaire zaken	0		160	v-i
Organisatieontwikkeling restant budget	0		61	v-bo
Diverse voor- en nadelen	235	v-i	144	v-i
Inkomsten derden	0		597	v-s/i
Variabele doorbelastingen	0		-256	n-i
Totaal Beheerskosten en inkomsten	**115**	**V**	**417**	**V**
Kapitaallasten				
Kapitaallasten -vertraging investeringen	431	v-i	383	v-i
Renteaanpassing kapitaallasten	18	v-s	18	v-s
Totaal kapitaallasten	**449**	**V**	**401**	**V**
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	-633	n-i	-517	n-i
Totaal afwijkingen Programma Bedrijfsvoering	**57**	**V**	**-860**	**N**

Impact covid-19

Ondanks corona en het vele thuiswerken sinds maart 2020 lopen binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering de processen door. Vanaf het begin van de coronapandemie hebben we voor de bedrijfsvoering maatregelen genomen die nodig waren voor thuiswerken en het digitale besluitvormingsproces. Dit heeft geleid tot extra organisatiekosten en uitvoeringskosten. We hebben een versnelling gezien op het gebied van digitalisering van de organisatie en hebben daarbij speciaal aandacht voor veiligheid en privacy. Op alle locaties van de gemeente Assen zijn maatregelen getroffen om veilig te kunnen werken op anderhalve meter afstand.

Werken in coronatijd

Het uitgangspunt is steeds dat thuisgewerkt wordt waar het kan, en dat medewerkers alleen naar kantoor komen als dat nodig is. Hoewel het in deze constructie 'lukt', hebben we ook nadrukkelijk oog voor wat medewerkers hierdoor missen: het toevallige gesprek, de ontmoeting en inspiratie, de sociale cohesie.

We hebben thuiswerkbeleid opgesteld. De medewerkers van de gemeente Assen kunnen middelen lenen: laptop, draadloos toetsenbord en muis, en waar nodig beeldscherm, bureaustoel en bureau om het thuiswerken goed te faciliteren. In de investeringsplanning voor ict was reeds rekening gehouden met het vervangen van de huidige VDI-werkstations op kantoor. De voorbereiding om deze te vervangen door laptops heeft in 2020 plaatsgevonden. Hierdoor zetten we al een belangrijke stap om medewerkers beter te faciliteren om in deze coronatijd op wisselende plekken en thuis te werken.

Extra inzet Toezicht en handhaving

Binnen onze gemeentelijke organisatie is sprake van hogere personeelskosten als gevolg van extra inzet binnen toezicht en handhaving voor het naleven van de coronamaatregelen.

Toezicht op en het handhaven van openbare orde en veiligheid is een basistaak van de gemeente die we ook continu voor de in 2020 geldende coronaregels moeten en willen handhaven. Om de naleving van de noodverordening covid-19 Veiligheidsregio Drenthe te waarborgen was extra inzet nodig van toezicht en handhaving in bijvoorbeeld de binnenstad (bijvoorbeeld voor: toezicht weekmarkt, controle horeca en detailhandel, corona gerelateerde parkeeroverlast, openingstijden en deurbeleid supermarkten) en op het gebied van corona gerelateerde jeugdoverlast in de wijk Kloosterveen en het recreatiegebied rond de Baggelhuizerplas. Gezien de verhoogde werkdruk met name in de avonduren hebben we ervoor gekozen om naast de reguliere inzet van twee buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) in de late dienst nog een extra koppel in te zetten. Hiervoor hebben we extra personeel ingeschakeld.

Inzet eigen personeel en inhuur

Naast inhuur binnen toezicht en handhaving en groenonderhoud is binnen verschillende afdelingen, zoals het milieupark en de oranje kolom door ons eigen personeel meer uren gewerkt voor de taken rondom de coronapandemie. De salariskosten hebben we, buiten de extra uren, gedekt binnen het programma Bedrijfsvoering. De uitvoering van reguliere taken wordt wel geraakt. Daar waar kritieke bedrijfsprocessen, zoals de invoering van de Omgevingswet, in gevaar gekomen is hebben we gekozen voor extra inhuur. Dit heeft geleid tot beperkte extra kosten.

Ict-kosten

In de coronaperiode hebben we extra kosten gemaakt voor de digitale (thuis)werkomgeving. Het gaat onder meer om kosten voor digitaal vergaderen en videoconferencing. Over informatieveiligheid hebben we in 2020 een bewustwordingscampagne voor de medewerkers ingezet. Hierbij hebben we ook aandacht besteed aan maatregelen rondom thuiswerken.

Aanpassingen gemeentelijk vastgoed en facilitaire kosten

We hebben onze gebouwen aangepast om veilig gebruik te kunnen blijven maken van het gemeentelijk vastgoed. Hierdoor zijn de facilitaire kosten en afschrijvingskosten hoger dan geraamd.

Uitval personeel

Het totale verzuim in 2020, is na een stijging weer uitgekomen net onder het niveau van 2019. De impact van de covid-19 maatregelen is tweeledig. Het kortdurend verzuim is in lijn met de landelijke trend gedaald. Een mogelijke verklaring is dat door thuiswerken en betere afstemming van werk en privé medewerkers minder snel ziek worden en ziek melden en dat er minder besmettingen zijn van griep en verkoudheidsvirussen waren door betere hygienemaatregelen en afstand houden. Het verzuim is door covid-19 niet toegenomen in het tweede half jaar van 2020. Het langdurig verzuim is in de eerste maanden gestegen door stagnatie van de re-integratie van de langdurig zieken. In de tweede helft van 2020 is de re-integratie wel opgepakt, met daling van het langdurig verzuim tot gevolg.

Tabel impact covid-19 programma Bedrijfsvoering (VGR)

(bedragen x € 1.000)

	Meer-lasten	Meer-baten	Niet gerea-liseerde lasten	Niet gerea-liseerde baten	Jaar-rekening 2020 impact covid-19
ICT: Kosten digitale (thuis) werkomgeving	111	0	0	0	-111
Beschermingsmiddelen en coronamaatregelen gebouwen	50	0	0	0	-50
Lagere projectdekking	0	0	0	318	-318
Centrale bedrijfsvoeringskosten	38	0	0	0	-38
Totaal afwijkingen covid-19 Programma Bedrijfsvoering	**199**	**0**	**0**	**318**	**-517**

7. Vastgoed en grondbedrijf

Verdeling van inkomsten en uitgaven

- Huren en pachten 14.272
- Grondexploitatie en projecten 5.161
- Belastingen 1.347
- Reserves en voorzieningen 295
- Overige inkomsten 268

- Vastgoed 23.156
- Grondbedrijf 5.161
- Parkeren 3.559

(Bedragen legenda in € x 1.000)

7. Vastgoed en grondbedrijf

Resultaat programma Vastgoed en Grondbedrijf (bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	34.031	33.821	26.536	7.286	V
Baten	21.129	20.998	15.887	-5.111	N
Saldo van lasten en baten	-12.902	-12.823	-10.648	2.175	V
Mutatie reserves	1.322	831	115	-716	N
Resultaat	**-11.580**	**-11.992**	**-10.533**	**1.459**	**V**

Samenvatting

Met het opleveren van sporthal Marsdijk hebben we een eerste stap gezet in het verduurzamen van het gemeentelijk Vastgoed. Met het opstellen van een Masterplan Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed en de Nota Vastgoed hebben we heldere kaders vastgelegd hoe de komende jaren het gemeentelijk vastgoed verder te verduurzamen en de vastgoedorganisatie verder te professionaliseren.

De uitgifte van bedrijfskavels blijft achter bij de begroting. De belangstelling voor bedrijventerreinen in Assen blijft echter onverminderd aanwezig. De uitgifte van woningbouwkavels verliep beter dan begroot. Met de vaststelling van Kloosterakker is nieuw aanbod voor ongeveer 500 woningen gecreëerd.

We hebben maatregelen genomen om tijdens de coronapandemie veilig gebruik te kunnen blijven maken van het gemeentelijk vastgoed. Daarnaast hebben we maatwerkoplossingen geboden ten aanzien van het innen van huren en worden de huurprijzen tot juli 2021 niet geïndexeerd.

Het beoogde resultaat binnen parkeren hebben we ook niet behaald vanwege het uitbreken van covid-19. De steunpakketten vanuit het Rijk dekken niet de volledige derving van parkeerinkomsten.

Beleidsthema 1. Vastgoed

Wat willen we bereiken?

Vastgoed is faciliterend aan de diverse beleidsdoelstellingen van de gemeentelijke organisatie. Hiervoor zullen beleidskaders worden opgesteld waarbinnen het gemeentelijk vastgoed wordt beheerd.

Op basis van vierjaarlijkse uitvoeringsprogramma's maken we gemeentelijke gebouwen energieneutraal. Via pilotprojecten doen we hiermee ervaring op. De uitvoeringsprogramma's evalueren we tweejaarlijks en waar nodig stellen we deze bij en actualiseren we ze.

We hebben een transparante vastgoedorganisatie. Gebouwen voldoen aan de wetgeving en aan brand- en toegankelijkheidseisen. De vastgoedportefeuille beheren we op professionele wijze.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Verduurzaming gemeentelijk Vastgoed

We hebben de pilot Verduurzamen Sporthal Marsdijk uitgevoerd en binnen de kaders in het raadsbesluit afgerond. De sporthal is verduurzaamd, de kleedkamers en douches zijn gerenoveerd, de klimaatklachten zijn verholpen en de toegankelijkheid is verbeterd. De ervaringen die we hebben opgedaan tijdens de pilot hebben we verwerkt in het Masterplan. De berekening voor definitieve toekenning SPUK-middelen volgt in 2021.

We hebben het Masterplan Klimaatneutraal Gemeentelijk Vastgoed binnen de kaders afgerond en vastgesteld. We volgen een integrale benadering waarbij wij de Vastgoednota, de energietransitie en het Masterplan in onderlinge samenhang stap voor stap verder ontwikkelen. De route stellen we bij op basis van voortschrijdend inzicht, waarbij wij rekening houden met nieuwe ontwikkelingen en technische innovaties. Om de ambitie te behalen betrekken we de huurders en de gebruikers actief bij de verduurzaming. In het Masterplan hebben we op hoofdlijnen de route naar een duurzame vastgoedportefeuille bepaald met behulp van een interactieve tool. We herijken het Masterplan elke twee jaar.

Onderzoek maatschappelijk Vastgoed

U hebt de Vastgoednota vastgesteld. Hiermee zijn de spelregels hoe we omgaan met ons vastgoed vastgesteld. Om tot een goede uitwerking van de verbeterpunten die in de Vastgoednota zijn opgenomen te komen stellen we een implementatieplan op om deze verbeterpunten op een efficiënte manier te realiseren.

Sportaccommodaties

Uw raad heeft op 3 september 2020 ingestemd met het voorstel om een bijdrage te leveren aan de realisatie van vier kleedkamers bij ACV. We bereiden dit voor en medio 2021 gaan we deze kleedkamers realiseren.

De renovatie tennisbanen en de aanleg padelbanen bij de Hertenkamp hebben we binnen budget uitgevoerd en deze zijn door de vereniging in gebruik genomen.

We hebben over het speelveld de Hoogte verschillende gesprekken gevoerd met het bestuur van vv LTC over de noodzaak om een natuurgrasveld te vervangen door een kunstgrasveld, omdat vanwege weersomstandigheden de velden niet altijd goed bruikbaar zijn. Wij bereiden een voorstel aan uw raad voor.

We hebben een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd over de voltooiing van het wielercentrum Assen. In samenwerking met stichting Wielercentrum Assen (SWA) hebben we een programma van eisen en een investeringsraming opgesteld. Met een sobere uitvoering van de overkapping en het uitbreiden van het clubhuis lijkt dit haalbaar en we werken dit verder uit. Een belangrijk onderdeel hierbij is de bijdrage vanuit de investeringsagenda vanuit de provincie.

Met betrekking tot de kunstgrasvelden hebben we opdracht gegeven voor het plaatsen van kantplanken en schoonlooproosters met vuilopvang bij 15 kunstgrasvelden die zijn voorzien van zogenaamde infill. Hiermee zorgen we ervoor dat rubbergranulaat niet in het milieu terechtkomt en dat wij voldoen aan onze zorgplicht.

..... Wat heeft het gekost? .....

Tabel beleidsthema Vastgoed

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	23.852	23.997	22.976	1.021	V
Baten	10.953	11.413	12.203	790	V
Saldo van lasten en baten	-12.899	-12.584	-10.773	1.811	V
Mutatie reserves	376	159	115	-44	N
Resultaat	**-12.523**	**-12.425**	**-10.658**	**1.767**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Vastgoed	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Lagere kapitaallasten door bijstelling rente	1.106	v-s	1.054	v-s
Lagere kapitaallasten door uitstel investeringen	280	v-i	294	v-i
Pachtopbrengsten	104	v-i	149	v-i
Opstellen vastgoednota naar 2021	100	v-i-bo	100	v-i-bo
Uitstel sloop kantoorgebouwen de Werf	33	v-i-bo	33	v-i-bo
Uitstel aanpassen plafonds Wethouder Bergerweg	13	v-i-bo	13	v-i-bo
Opbrengsten verkoop Vastgoed	-337	n-i	340	v-i
Exploitatielasten	-121	n-i	26	v-i
Afrekening servicekosten Overcingellaan 5	-97	n-i	-97	n-i
Lagere kosten klein onderhoud	0		86	v-i
Herijking accommodatiebeleid sport	0		15	v-i
Uitkering SPUK (valt door overtekening 20% lager uit)	-68	n-i	-40	n-i
Hogere schoonmaakkosten	-64	n-i	-33	n-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	-16	n-i	-76	n-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-97	N
Totaal afwijkingen	**1.030**	**V**	**1.767**	**V**

Beleidsthema 2. Grondbedrijf

Wat willen we bereiken?

Met het grondbedrijf financieren we gebiedsontwikkelingen voor woningbouw en bedrijventerreinen en maken deze daarmee mogelijk. In het grondbedrijf brengen we ook de strategische aankopen onder voor (aanstaande) gebiedsontwikkelingen. Het gemeentelijk grondbeleid is daarbij niet leidend, maar een middel om ruimtelijke opgaven te realiseren.

Waar mogelijk nemen inwoners en ondernemers het initiatief tot gebiedsontwikkeling. We zoeken naar de juiste balans tussen kansen en onzekerheden, met een adequate risicoafdekking binnen onze grondexploitaties.

Inspelen op wijzigende wetgeving en marktomstandigheden is een belangrijk speerpunt bij de huidige economische omstandigheden. Bij economische tegenwind spelen we flexibel in op nieuwe kansen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Verantwoording

We herzien al onze grondexploitaties bij de programmabegroting en de jaarrekening. Een nadere onderbouwing van de grondexploitaties staat opgenomen in de paragraaf Grondbeleid. De uitgifteprijzen publiceren we in de grondprijzenbrief. Bij de begroting geven wij ook een meerjarenperspectief voor het gemeentelijk grondbedrijf.

Verkoop woonkavels

Binnen de gemeentelijke grondexploitaties hebben we het afgelopen jaar bouwkavels voor 123 woningen opgeleverd. In de wijk Assen Oost zijn door vertraging in de projecten minder kavels voor woningen verkocht dan opgenomen in de begroting 2020. Aan de Witterstraat en aan de Hoekbree zijn nagenoeg alle kavels verkocht. Door vertraging bij Kloosterakker was er onvoldoende aanbod van woningbouwkavels. De vraag naar woningen blijft onverminderd aanwezig.

Verkoop van bedrijfskavels blijft achter

De gerealiseerde kaveluitgifte in 2020 van 0,9 hectare blijft achter bij het begrote langjarig gemiddelde van 2,5 hectare per jaar. De belangstelling voor bedrijfskavels op alle bedrijfsterreinen blijft onverminderd aanwezig.

Voortgang Kloosterakker

Het bestemmingsplan en het exploitatieplan Kloosterakker hebt u eind december vastgesteld. Tegelijkertijd heeft uw raad de bijbehorende grondexploitatie vastgesteld. De in het plangebied gelegen houthandel hebben we aangekocht.

Messchenveld: twee bedrijfskavels verkocht

Op Messchenveld hebben we twee bedrijfskavels verkocht en de raming voor de infrastructuur herijkt.

Voorbereidingen Werklandschap Assen-Zuid

Het bestemmingsplan voor het deelgebied Groene Zoom is onherroepelijk geworden. We hebben voorbereidingen getroffen voor nieuwe bedrijven die zich hier willen vestigen. Het werklandschap is specifiek bedoeld voor grotere bedrijven.

Veemarktterrein en Havenkwartier

Zie programma Wonen

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Grondbedrijf (bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	6.279	6.005	5.139	866	V
Baten	5.333	5.333	5.161	-172	N
Saldo van lasten en baten	-946	-672	22	694	V
Mutatie reserves	946	672	-22	-694	N
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	

Zie voor toelichting paragraaf Grondbeleid.

Beleidsthema 3. Parkeren

Wat willen we bereiken?

We willen onze parkeervoorzieningen op orde houden. Hiermee faciliteren we de bezoekers van de binnenstad op een goede manier. Uitgangspunt hierbij blijft een budgettair neutraal parkeerbedrijf.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Fiscaliseren parkeren

De werkzaamheden om het fiscaliseren van de zones van vergunning parkeren mogelijk te maken hebben we eind 2020 afgerond. De voorbereidende werkzaamheden voor het digitaliseren van de parkeervergunningen hebben we ook afgerond. Hierdoor treden ze per 1 januari 2021 in werking.

Installaties Parkeergarages vernieuwd

In de parkeergarages Mercurius, Stadhuis en Citadel hebben we de parkeerinstallaties vernieuwd. Hierdoor zijn alle 7 parkeergarages voorzien van dezelfde parkeerautomaten. Dit is eenduidig voor de gebruiker en zorgt er ook voor dat de data voor de parkeermonitoring eenvoudiger kan worden ingelezen in het systeem.

..... Wat heeft het gekost? .....

Tabel beleidsthema Parkeren

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	3.900	3.820	3.559	260	V
Baten	4.843	4.252	3.684	-568	N
Saldo van lasten en baten	943	432	124	-308	N
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**943**	**432**	**124**	**-308**	**N**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Parkeren	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Exploitatielasten parkeergarages	240	v-i	266	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		-6	n-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-568	n-i
Totaal afwijkingen	**240**	**V**	**-308**	**N**

Impact covid-19

Parkeeropbrengsten lager

Het beoogde resultaat binnen parkeren is niet behaald vanwege het uitbreken van covid-19. De steunpakketten vanuit het Rijk dekken niet de volledige derving van parkeerinkomsten. De parkeeropbrengsten voor parkeergarages en straatparkeren zijn € 1.160.000 lager dan begroot. Vanuit het Rijk is voor de eerste periode een bedrag van € 591.000 gecompenseerd. Voor de tweede periode vragen we in 2021 compensatie aan.

Geen huurindexatie 2020 voor gemeentelijk maatschappelijk vastgoed

De jaarlijkse huurindexatie voor accommodaties die de gemeente verhuurt voeren we normaliter per 1 juli door. Inmiddels hebben wij besloten om deze indexatie vanwege corona voor 2020 definitief te laten vervallen en met een jaar uit te stellen tot 1 juli 2021. Het financiële effect hiervan tot einde jaar bedraagt € 15.000 N.

Daarnaast heeft een compensatie vanwege huurderving vanuit het Rijk plaatsgevonden voor het Markehuus en Duurzaamheidscentrum ter grootte van € 70.000 V. De opbrengsten door creditering van de huur en huurachterstand voor maatschappelijk vastgoed zijn in totaal € 54.000 N.

Voor sport en ontspanning zijn de huuropbrengsten door covid-19 € 231.000 N lager. Hiervan is € 161.000 V gecompenseerd vanuit het Rijk. Voor de tweede periode vragen we in 2021 compensatie aan.

Coronaproof maken en ventileren van gemeentelijke accommodaties

Voor onze binnensportaccommodaties hebben we desinfectiemiddelen aangeschaft voor het reinigen van handen en materialen. De kosten hiervan tot ultimo 2020 bedragen € 10.000 N.

Alle accommodaties moeten op het gebied van ventilatie voldoen aan de eisen zoals die staan beschreven in het Bouwbesluit. Op basis van een inventarisatie hebben we aanpassingen gedaan in een aantal accommodaties. Wij blijven in coronatijd het actuele beleid en advies over ventilatienormen volgen, actualiseren en doorvoeren. De kosten hiervoor bedragen voor 2020 € 18.000 N.

Tabel impact covid-19 programma Vastgoed en grondbedrijf

(bedragen x € 1.000)

per beleidsthema	Meerlasten	Meerbaten	Niet gerealiseerde lasten	Niet gerealiseerde baten	Jaarrekening 2020 impact covid-19
Beleidsthema Vastgoed					
Huren: niet indexeren huren tweede half jaar	0	0	0	15	-15
Huren: ventilatie en beschermingsmiddelen	28	0	0	0	-28
Huren: compensatie huur sportverenigingen	0	161	0	231	-70
Opbrengsten verhuur -maatwerk wijkgebouwen	0	0	0	-16	16
Totaal covid-19 Beleidsthema	28	161	0	230	-97
Beleidsthema Parkeren					
Parkeren: Lagere opbrengst parkeerheffingen	0	0	0	568	-568
Totaal covid-19 Beleidsthema Parkeren	0	0	0	568	-568
Totaal afwijkingen covid-19	**28**	**161**	**0**	**798**	**-665**

8. Algemeen financieel beleid

Verdeling van inkomsten en uitgaven

- Gemeentefonds 197.404
- Reserves en voorzieningen 24.577
- Belastingen 20.056
- Dividend, aandelen, rente 4.561
- Grondexploitatie en projecten 1.047
- Overige inkomsten 799

- Reserves en voorzieningen 15.402
- Gemeentefonds 5.048
- Belastingheffing 616
- Overige algemene middelen 197
- Financiering/Belegging 107
- Heffing vennootschapsbelasting -32
- Resultaat renteverdeling 0

(Bedragen legenda in € x 1.000)

8. Algemeen financieel beleid

Tabel resultaat programma Algemeen financieel beleid (bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	3.120	4.630	5.358	-727	N
Baten	208.604	222.013	224.199	2.185	V
Saldo van lasten en baten	205.484	217.383	218.841	1.458	V
Mutatie reserves	9.750	10.329	8.266	-2063	N
Resultaat	**215.234**	**227.712**	**227.107**	**-605**	**N**

Samenvatting

Op 23 april 2020 heeft uw raad het Herstelplan 2020-2024 vastgesteld. De provincie heeft op basis van dit plan het voor 2020 opgelegde preventieve toezicht opgeheven. Daarmee hebben wij in 2020 de volledige autonomie om te komen tot beleidskeuzes teruggekregen. Om tot een stabiel structureel begrotingsevenwicht te komen is een omvangrijk maatregelpakket getroffen voor de periode 2020-2023. Het totaal aan maatregelen voor het boekjaar 2020 bedroeg € 6,6 miljoen. Enkele specifieke maatregelen konden door de coronapandemie nog niet worden gerealiseerd, maar de totale bezuinigingsopgave is wel gerealiseerd.

Het tekort aan financiële middelen ten behoeve van de uitvoering van taken in het Sociaal Domein is al meerdere jaren onderwerp van gesprek en discussie. Het kabinet heeft daartoe voor de jaren 2019, 2020 en 2021 landelijk incidenteel € 1 miljard beschikbaar gesteld. Uit het onderzoek naar de kostenontwikkeling in de jeugdhulp is naar voren gekomen dat gemeenten structureel te weinig middelen ontvangen voor de uitvoering van deze wettelijke taak. De gesprekken over het beschikbaar stellen van structureel meer budget zullen worden meegenomen in de onderhandelingen met het nieuw te formeren kabinet.

In de uitkering 2020 van het gemeentefonds zijn de drie tranches voor de covid-19-compensatie voor in totaal € 5,4 miljoen opgenomen. Van een aantal onderdelen van de compensatie is de hoogte van het Asser aandeel nog niet bekend en geldt dat de hoogte van de uitkering wordt bepaald na vaststelling van alle gemeentelijke jaarrekeningen. Deze compensatie over 2020 komt dan in het derde kwartaal van 2021 beschikbaar.

Het gemiddelde rentepeil van onze externe financiering is door het aantrekken van laagrentende leningen in 2019 en 2020 verder gedaald. Dit heeft een positief effect op het resultaat gehad.

De uitvoering van de begroting 2020 is afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 0,2 miljoen (voor resultaatbestemming). Ten opzichte van de begroting ziet dit resultaat er € 5,3 miljoen gunstiger uit. Hierbij moet in aanmerking worden genomen dat de begroting met de vaststelling van het herstelplan sluitend is gemaakt met een onttrekking aan de algemene reserve van € 7,1 miljoen. Het nadelig financieel effect door de coronapandemie bedraagt € 0,1 miljoen.

Beleidsthema 1. Algemeen financieel beleid

Wat willen we bereiken?

Het op orde brengen en houden van de gemeentelijke financiën.

Inkomsten en uitgaven moeten structureel in balans zijn om waar mogelijk in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen.

We streven ernaar de lasten zo evenwichtig mogelijk te verdelen en de maatschappelijke impact te beperken.

Een compactere en begrijpelijker presentatie van de Programmabegroting en het Jaarverslag en de invoering van de Kaderbrief en de nieuwe Voortgangsrapportage vergroten de sturingsmogelijkheden van uw raad. Het gaat daarbij om het beleid, de besteding van middelen en de daarmee te bereiken en gerealiseerde maatschappelijke effecten.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Resultaat

De uitvoering van de begroting 2020 is afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 0,2 miljoen. Dit betreft het rekeningresultaat voor resultaatbestemming. Ten opzichte van de begroting ziet dit resultaat er € 5,3 miljoen gunstiger uit. Hierbij moet in aanmerking worden genomen dat de begroting met de vaststelling van het herstelplan sluitend is gemaakt met een onttrekking aan de algemene reserve van € 7,1 miljoen. Het nadelig financieel effect door de coronapandemie bedraagt € 0,1 miljoen. Hierbij is rekening gehouden met een ontvangen compensatie van het Rijk van totaal € 5,4 miljoen.

Voorstel € 2,7 miljoen budgetoverheveling 2020-2021

We stellen u voor deel van de budgetten uit de begroting 2020 voor verdere beleidsuitvoering over te hevelen naar 2021. De reden hiervoor is dat we met de uitvoering van het betrokken beleid later zijn gestart of de uitvoering is vertraagd. De definitieve omvang van de te overhevelen budgetruimte bedraagt € 2,7 miljoen. Bij de Voortgangsrapportage 2020 hebben we € 1,1 miljoen geprognosticeerd.

Totale lasten en baten 2020

De totale omvang van de gemeentelijke uitgaven bedroeg in 2020 € 359,9 miljoen. Daar stond in totaal € 359,7 miljoen aan inkomsten tegenover. Hierdoor was per saldo sprake van een tekort van (afgerond) € 0,2 miljoen.

Tabel Gemeentelijke lasten en baten 2019-2020

(bedragen x € 1 miljoen)

	2019	2020	mutatie
Totaal lasten	354,7	359,9	+ 5,2
Totaal baten	357,2	359,7	+ 2,5
Resultaat	2,5	- 0,2	- 2,7

Elders in het jaarverslag zijn de samenstelling en de omvang van deze uitgaven- en inkomstenstromen zichtbaar gemaakt. Tevens worden daar de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting geanalyseerd en toegelicht.

Verrekening rekeningresultaat 2020

Het in 2020 ontstane rekeningtekort komt ten laste van de algemene reserve. Het voorstel daartoe is onderdeel van de resultaatbestemming 2020.

Tabel Rekeningresultaat

(bedragen x € 1 miljoen)

Jaar	2017	2018	2019	2020
Resultaat	7,1	1,2	2,5	- 0,2

De algemene reserve en de overige onderdelen van het weerstandsvermogen waren eind 2020 toereikend om mogelijke schade als gevolg van de in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen risicofactoren op te vangen.

Monitoring maatregelen herstelplan: we hebben nog niet alle maatregelen gerealiseerd

U hebt het Herstelplan 2020-2024 op 23 april 2020 vastgesteld. De provincie heeft op basis van dit plan het voor 2020 opgelegde preventieve toezicht opgeheven. Daarmee hebben wij in 2020 de volledige autonomie om te komen tot beleidskeuzes teruggekregen.

De bezuinigingsmaatregelen van € 6,6 miljoen hebben we gedurende het jaar doorlopend gemonitord. Het betreft € 4,6 miljoen aan kostenbesparingen en € 2,0 miljoen aan inkomsten verhogende maatregelen.

Bij de voortgangsrapportage 2020 hebben wij u erover geïnformeerd dat we een aantal maatregelen nog niet hebben gerealiseerd. Dit betreft de verkoop van het pand aan de Noordersingel 29, de structurele bezuiniging op de schoonmaakkosten en de extra inkomsten voor de toeristenbelasting en dividenden.

Opvolging aanbevelingen accountant

Als onderdeel van de samenstelling van de jaarrekening 2020 maken we in het voorjaar 2021 op dezelfde wijze een follow up van de bevindingen en aanbevelingen zoals deze zijn opgenomen in het accountantsverslag 2019. De speerpunten van het accountantsverslag 2019 hebben we in beeld. Zo werken we aan de corona-impactanalyses en treffen wij de nodige voorbereidingen voor de rechtmatigheidsverantwoording die wij met ingang van de jaarrekening 2021 zelf moeten afgeven. Ook werken we aan een oorzakenanalyse en planvorming ten aanzien van de geconstateerde fouten in de naleving van de Europese aanbestedingsregels en hebben we aandacht voor verdere verbetering van de interne beheersing rondom de prestatieleveringen in de zorg.

Reserves en voorzieningen

De kadernota Reserves en voorzieningen hebben we in 2020 geactualiseerd op basis van de huidige wet- en regelgeving en u heeft deze vastgesteld. Daarnaast hebben we onderzoek gedaan naar alle reserves en voorzieningen. Dit heeft geleidt tot herschikking van de gemeentelijke reserves en tot het opheffen van reserves.

Verder hebben we de amortisatiereserves opnieuw tegen het licht gehouden en daar waar nodig aangepast aan doelstelling en looptijd. Ontwikkelingen in en van de reservepositie zijn in beleidsthema 8 van dit programma nader toegelicht.

Weerstandsvermogen en risicomanagement

We hebben de kadernota Reserves en voorzieningen en de kadernota Weerstandvermogen en risicomanagement geactualiseerd en u heeft deze vastgesteld. De risico's die we bij de samenstelling van de kadernota hebben gesignaleerd zijn ongewijzigd in aard en samenstelling. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn deze nader toegelicht.

Planning en Control

Bij de begroting 2020 hebben we aangegeven dat we de doorontwikkeling van de programmabegroting 2021 in samenwerking met de accountantscommissie oppakken. De extra werkzaamheden in het kader van het preventief toezicht en opstellen van het herstelplan en de aanvullende werkzaamheden als gevolg van de covid-19-pandemie hebben ertoe geleid dat we de toegezegde doorontwikkeling voor de programmabegroting 2021 niet konden oppakken. Met de doorontwikkeling van de P&C-cyclus en daarin een betere spreiding en kwaliteit van de documenten starten we in 2021.

Beleidsthema 2. Onvoorzien en incidenteel

Wat willen we bereiken?

Om ervoor te zorgen dat financiële ruimte beschikbaar is voor dekking van lasten van niet in de begroting voorziene ontwikkelingen, bevat de Programmabegroting een budget voor onvoorziene uitgaven.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Tabel inzet onvoorzien/incidenteel 2020

Omschrijving / (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2020
Stichting Varen in Assen	8
Actualisatie Woonvisie	30
Vastgoednota	100
Herstelkosten Mannes	90
Holocaustmonument	20
Lifelines coronaonderzoek	10
Onderzoek Joodse eigendommen	22
Transparante schermen spoorlijn Loon	56
Totaal inzet onvoorzien/incidenteel	**336**

Het budget voor onvoorziene en incidentele uitgaven bedroeg in 2020 in totaal € 0,4 miljoen. Hiervan hebben we € 0,34 miljoen ingezet voor de diverse beleidsdoelen. Het niet besteedde deel is vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Onvoorzien/incidenteel

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	485	49	0	49	V
Baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten	-485	-49	0	49	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-485**	**-49**	**0**	**49**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Onvoorzien / incidenteel	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Niet ingezet budget voor onvoorziene uitgaven	0	v/n-i/s-bo	49	v/n-i/s-bo
Totaal afwijkingen	**0**		**49**	**V**

Beleidsthema 3. Belastingheffing

Wat willen we bereiken?

Het heffen en innen van gemeentelijke belastingen vormt een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten. Het vormt een algemeen dekkingsmiddel.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Onroerendezaakbelasting

De vastgestelde tarieven voor de onroerendezaakbelastingen hebben we in 2020 in rekening gebracht bij de belastingplichtigen. Het tarief voor de onroerendezaakbelastingen is in 2020 extra verhoogd met 10 ten opzichte van 2019.

Toeristenbelasting

In 2020 zou naast het tarief voor de toeristenbelasting van € 1,35 een verhoogd tarief van € 3,00 van toepassing zijn gedurende een aantal dagen voorafgaand aan en tijdens de TT. Omdat de TT in 2020 niet heeft kunnen doorgaan, is het verhoogde tarief door uw raad ingetrokken en was gedurende het gehele jaar het tarief van € 1,35 van toepassing.

Paragraaf lokale heffingen

De paragraaf lokale heffingen van het jaarverslag bevat nadere informatie over het beleid en de gerealiseerde opbrengsten op het gebied van de lokale heffingen.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Belastingheffing

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	682	682	616	66	V
Baten	18.613	20.333	20.057	-276	N
Saldo van lasten en baten	17.931	19.651	19.441	-210	N
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**17.931**	**19.651**	**19.441**	**-210**	**N**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Belastingheffing	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Onroerendezaakbelasting	-93	n-s	-31	n-s
Kosten team belastingen en fiscale advisering	0		52	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-231	n-i
Totaal afwijkingen	**-93**	**N**	**-210**	**N**

Beleidsthema 4. Overige algemene middelen

Wat willen we bereiken?

We besteden de beschikbare (overige) algemene middelen zorgvuldig, efficiënt, transparant en resultaatgericht. De middelen zijn beschikbaar voor het dekken van kosten van de gemeente voor brede beleidsuitvoering.

Gemeenten zijn belastingplichtig voor de omzetbelasting als zij ondernemingsactiviteiten verrichten. Het is geen doel van de gemeente Assen om ondernemingsactiviteiten voor de omzetbelasting te verrichten, maar er worden wel met omzetbelasting belaste prestaties verricht.

Over de omzet die de gemeente maakt met de uitvoering van ondernemersactiviteiten is omzetbelasting verschuldigd. In principe kan de omzetbelasting in aftrek worden gebracht. Voor de uitoefening van overheidstaken is geen omzetbelasting verschuldigd. Het nadeel bij de uitoefening van overheidstaken is dat geen aftrek van omzetbelasting kan plaatsvinden. Het werkt kostenverhogend. De gemeente kan onder voorwaarden de omzetbelasting terugkrijgen via het btw-compensatiefonds.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Op dit thema zijn in 2020 geen bijzondere beleidsmatige ontwikkelingen. In de jaarrekening hebben we op dit thema enkel nog een aantal bijzondere baten en lasten verantwoord.

Omzetbelasting en btw-compensatiefonds

In 2020 hebben we vastgesteld welke met omzetbelasting belaste activiteiten wij verrichten. Ten opzichte van voorgaande jaren zijn hierin geen wijzigingen geweest, met uitzondering van de bijdragen voor de gescheiden inzameling van verpakkingsmateriaal. Voorheen vond compensatie plaats via het btw-compensatiefonds. Dit is gewijzigd, waardoor gemeenten facturen met btw moeten versturen aan het Afvalfonds Verpakkingen voor de bijdragen voor gescheiden inzameling. Ook is de vooraftrek van btw op de kosten van gescheiden inzameling aangepast. Wel is er nog discussie met de Belastingdienst over de hoogte van de correctie en de in rekening gebrachte rente. Naar aanleiding hiervan hebben we inmiddels een bezwaarschrift ingediend.

Na afloop van ieder kwartaal hebben we de aangiften omzetbelasting voor de grondexploitaties en de overige belaste activiteiten ingediend. De jaarlijkse aangifte voor het btw-compensatiefonds hebben we voor 1 februari van het daaropvolgende jaar ingediend.

..... Wat heeft het gekost? .....

Tabel beleidsthema Overige algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	-1.143	-466	197	-663	N
Baten	62	1.062	1.781	719	V
Saldo van lasten en baten	1.205	1.528	1.583	56	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**1.205**	**1.528**	**1.583**	**56**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Overige algemene dekkingsmiddelen	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Vrijval opgenomen stelposten	-1.143	n-i	-1.143	n-i
Bonus beschut werken	206	v-i	206	v-i
DU faciliteitenbesluit AZC	0		181	v-i
Afrekening voorgaande jaren BCF/btw	400	v-i	640	v-i
Bijzondere lasten	0		-118	n-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	-12	n-i	0	
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		290	v-i
Totaal afwijkingen	**-549**	**N**	**56**	**V**

Beleidsthema 5. Vennootschapsbelasting

Wat willen we bereiken?

Sinds 2016 is de gemeente in principe vennootschapsbelastingplichtig voor de activiteiten die zij als ondernemer verricht. Als de gemeente met de uitvoering van de belaste activiteiten winst behaalt, is daarover vennootschapsbelasting verschuldigd.

Het maken van winst is voor de gemeente geen beleidsdoel. Het is, als daar wel sprake van zou zijn, een bijkomend effect van het beleid. Dat maakt dat slechts in beperkte mate sprake zal zijn van de verschuldigdheid van vennootschapsbelasting.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

De aangiften vennootschapsbelasting over de jaren 2016 en 2017 hebben we in 2019 ingediend. In 2020 hebben we de aangifte vennootschapsbelasting over het jaar 2018 ingediend. We zijn voornemens de aangifte vennootschapsbelasting over het jaar 2019 in 2021 in te dienen en de aangifte vennootschapsbelasting 20220 in 2022. De Belastingdienst heeft de aangiften vennootschapsbelasting over de jaren 2016 tot en met 2018 nog niet beoordeeld. De uitkomst daarvan kan gevolgen hebben voor de aangiften van toekomstige jaren.

In de aangiften vennootschapsbelasting zijn drie met vennootschapsbelasting belaste activiteiten opgenomen. Het gaat om het garageparkeren, bedrijfsaval en de verkoop van reststoffen. Daarnaast is er nog een aantal activiteiten waarop we een vrijstelling hebben toegepast. Dat betreffen de activiteiten straatparkeren, kermissen en weekmarkten. Ten aanzien van het grondbedrijf is geen sprake van een onderneming, wegens het ontbreken van een winstoogmerk.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Heffing vennootschapsbelasting

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	30	50	-32	82	V
Baten	0	0	0	0	
Saldo van lasten en baten	-30	-50	32	82	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**-30**	**-50**	**32**	**82**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Heffing vennootschapsbelasting	Prognose Voortgangsrapportage 2020	Resultaat Jaarrekening 2020	
VPB 2020	0	10	v-i
Afrekening VPB voorgaande jaren	0	72	v-i
Totaal afwijkingen	**0**	**82**	**V**

Beleidsthema 6. Financiering, belegging en renteresultaat

Wat willen we bereiken?

We financieren de gemeentelijke uitgaven efficiënt en risicomijdend. Wij doen dat binnen de wettelijke kaders en met inachtneming van het eigen treasurystatuut.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Rentepeil is verlaagd op basis van BBV

Mede op basis van de uitkomsten van de jaarrekening 2019 voor wat betreft de financiering hebben we het voor 2020 afgesproken interne rentepeil getoetst aan de voorschriften in het BBV. Het gemiddelde rentepeil van onze externe financiering is door het aantrekken van laagrentende leningen in 2019 en 2020 verder gedaald. Dit betekent, op basis van BBV-regelgeving, dat we ook het interne rentepeil hebben bijgesteld van afgerond 2,2 % naar 1,8 %. Dit heeft een positief effect op het resultaat. Meer informatie over en toelichting op het gevoerde beleid is opgenomen in de paragraaf financiering elders in dit verslag.

Beleggingen

Uit aandeelhouderschappen ontvangen we dividend. In 2020 heeft de algemene aandeelhoudersvergadering van de BNG besloten over te gaan tot het uitkeren van dividend over het jaar 2019. In het kader van de economische ontwikkeling als gevolg van de corona-pandemie heeft de ECB als richtlijn gegeven dat tot nader order de feitelijke betaalbaarstelling van het dividend moet worden opgeschort. In 2021 zal duidelijk worden of en in welke mate de feitelijke uitkering zal plaatsvinden.

Verstrekte leningen

In 2020 heeft Enexis Holding NV aan haar aandeelhouders gevraagd om deel te nemen in de financiering van € 500 miljoen ten behoeve van de energie-infrastructuur. Op basis van ons aandelenbezit heeft u besloten tot het verstrekken van een lening van € 1,9 miljoen.

Wat heeft het gekost?

Tabel beleidsthema Financiering/Belegging

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	173	173	107	66	V
Baten	4.375	4.375	3.917	-458	N
Saldo van lasten en baten	4.202	4.202	3.810	-392	N
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**4.202**	**4.202**	**3.810**	**-392**	**N**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Financiering/Belegging	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Bespaarde rente door bijstelling renteniveau	-400	n-i	-355	n-i
Kosten en opbrengsten financiering en beleggingen	-150	n-i	-37	n-i
Totaal afwijkingen	**-550**	**N**	**-392**	**N**

Beleidsthema 7. Gemeentefonds

Wat willen we bereiken?

De uitkering uit het Gemeentefonds is algemeen dekkingsmiddel en bestemd voor gemeentebrede kostendekking.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Ontwikkelingen Gemeentefonds

De in deze jaarrekening verantwoorde algemene uitkering is gebaseerd op de maatregelen tot en met de decembercirculaire 2020 opgenomen. Op grond daarvan is de algemene uitkering 2020 bepaald op € 196,1 miljoen. Naast de uitkering voor 2020 is nog € 1,3 miljoen ontvangen over de jaren 2018 en 2019.

In de uitkering van 2020 zijn de drie tranches voor de covid-19-compensatie voor in totaal € 5,4 miljoen opgenomen. Van een aantal onderdelen van de compensatie is de hoogte van het Asser aandeel nog niet bekend en geldt dat de hoogte van de uitkering wordt bepaald na vaststelling van alle gemeentelijke jaarrekeningen. Deze compensatie over 2020 komt dan in het derde kwartaal van 2021 beschikbaar.

Het tekort aan financiële middelen ten behoeve van de uitvoering van taken in het Sociaal Domein is al meerdere jaren onderwerp van gesprek en discussie.

Het kabinet heeft daartoe voor de jaren 2019, 2020 en 2021 landelijk incidenteel € 1 miljard beschikbaar gesteld. Het onderzoek naar de kostenontwikkeling in de jeugdhulp is gepubliceerd. Uit dit onderzoek komt naar voren dat gemeenten structureel te weinig middelen ontvangen voor de uitvoering van deze wettelijke taak. De gesprekken over het beschikbaar stellen van structureel meer budget zal worden meegenomen in de onderhandelingen met het nieuw te formeren kabinet.

De invoering van een geactualiseerd gemeentefonds was voorzien in 2022. Het onderzoek en de uitwerking van een nieuw model heeft meer tijd gekost. De beoordeling door de Raad van het Openbaar bestuur, de bestuurlijke consultatie met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de behandeling in de Tweede Kamer is daarom uitgesteld naar de eerste helft van 2021. Daarmee is invoering met ingang van 2022 niet meer haalbaar en heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) besloten de invoering uit te stellen naar 2023.

Tabel beleidsthema Gemeentefonds

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	3.813	5.062	4.294	768	V
Baten	185.554	196.243	197.404	1.161	V
Saldo van lasten en baten	181.741	191.182	193.111	1.929	V
Mutatie reserves	0	0	-755	-755	N
Resultaat	**181.741**	**191.182**	**192.356**	**1.174**	**V**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Gemeentefonds	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Gemeentefonds (bijstelling parameters)	251	v-s	434	v-s
Stelpost WSW andere gemeenten	0		91	v-i
Btw-compensatiefonds	-30	n-i	-78	n-i
Afrekeningen voorgaande jaren	0		1.277	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		-550	n-i
Totaal afwijkingen	**221**	**V**	**1.174**	**V**

Beleidsthema 8. Reserves en voorzieningen

Wat willen we bereiken?

De reservepositie moet in staat zijn om toekomstige tegenvallers op te vangen en voldoende flexibiliteit bieden om te kunnen inspelen op actuele ontwikkelingen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2020?

Ontwikkelingen in de gemeentelijke reserves en voorzieningen

Met de vaststelling van de kadernota Reserves en voorzieningen en de afronding van de doorlichting en actualisatie van de gemeentelijke reserves en voorzieningen zijn deze reserves en voorzieningen in lijn gebracht met wet- en regelgeving en afgestemd op de doelen waarvoor deze zijn ingesteld. De buffer in de algemene reserve is bepaald op € 100 per inwoner en op niveau gebracht. De vorming van een reserve voor investeringen van € 4,0 miljoen is door uw raad vastgesteld.

Het totaal aan beschikbare reserves bedroeg eind 2020 € 167,5 miljoen. We hebben in 2020 € 47,6 miljoen onttrokken aan gemeentelijke reserves en voorzieningen. Voor het dekken van toekomstige kosten van nieuwe beleidsontwikkelingen en/of het op peil houden van reserves hebben we € 32,8 miljoen aan reserves toegevoegd. Inzet en voeding van reserves vonden plaats met inachtneming van de uitgangspunten die gesteld zijn in de geactualiseerde kadernota Reserves en voorzieningen. Per saldo is de omvang van de gemeentelijke reserves met € 14,7 miljoen afgenomen.

Tabel stand van de reserves 2020

(bedragen x € 1miljoen

Reserve	2019	2020	mutatie
Algemene reserve	23,3	22,7	- 0,6
Amortisatiereserves	51,2	48,6	- 2,6
Grondexploitatie	31,5	31,6	+ 0,1
Overige reserves	43,8	35,4	- 8,4
Voorzieningen	32,4	29,2	- 3,2
Totaal	**182,2**	**167,5**	**- 14,7**

De algemene reserve heeft naast een buffer van € 6,9 miljoen voor het opvangen van tegenvallers ook dienst gedaan als dekkingsbron voor bestaande beleidsinitiatieven uit het bestuursakkoord.

Tabel inzet algemene reserve 2020

(bedragen x € 1miljoen

Beleidsdoel	beslag
Sluitend maken begroting	7,07
Reserves jaarovergang	1,71
Uitvoering bestuursakkoord 2018-2022	0,80
Energietransitie	0,66
Investeringsfonds	0,50
Economische agenda	0,10
Omgevingswet	0,08
Totale inzet	**10,92**

..... Wat heeft het gekost? .....

Tabel beleidsthema Reserves en voorzieningen

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	0	0	176	-176	N
Baten	0	0	332	332	V
Saldo van lasten en baten	0	0	155	155	V
Mutatie reserves	9.750	10.329	9.020	-1.309	N
Resultaat	**9.750**	**10.329**	**9.176**	**-1.154**	**N**

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Reserves en voorzieningen	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Voorziening dubieuze debiteuren	0		-68	n-i
Vrijval deel frictievoorziening personeel	0		223	v-i
Indexatie amortisatiereserves	161	v-s	0	
Storting voorfinanciering zonneparken	0		470	v-i
Dekkingsplan 2019 en 2020 collegeprogramma	0		-1.855	n-i
Omgevingswet	0		75	v-i
Overige afwijkingen: saldo aantal kleine posten	0		1	v-i
Afwijkingen veroorzaakt door covid-19	0		0	
Totaal afwijkingen	**161**	**V**	**-1.154**	**N**

9. Saldi kostenplaatsen

Tabel Saldi kostenplaatsen

(bedragen x € 1.000)

Lasten / Baten	Primaire Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Saldo	V / N
Lasten	-920	-920	0	-920	N
Baten	0	0	708	708	V
Saldo van lasten en baten	920	920	708	-212	N
Mutatie reserves	0	0	0	0	
Resultaat	**920**	**920**	**708**	**-212**	N

Tabel analyse afwijkingen ten opzichte van Programmabegroting

(bedragen x € 1.000)

Beleidsthema Saldi kostenplaatsen	Prognose Voortgangsrapportage 2020		Resultaat Jaarrekening 2020	
Saldo renteparagraaf	**-35**	**N**	**-212**	**N**

Impact covid-19

Belastingen

De covid-19 pandemie heeft grote invloed gehad op de inkomsten uit belastingen, heffingen en rechten. De belastingen die relevant zijn voor het programma algemeen financieel beleid hebben we hieronder toegelicht.

Ten aanzien van de toeristenbelasting hebben we te maken met een derving van € 268.000. Hier staat een compensatie van het Rijk van € 110.000 tegenover. Per saldo zorgt dit voor een nadeel van € 158.000.

Ondernemers kunnen verzoeken om uitstel van belastingbetaling. Hiervan hebben diverse ondernemers gebuikt gemaakt. Uitstel was mogelijk voor de onroerendezaakbelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing en toeristenbelasting. Door het verlenen van dit uitstel duurt het langer voordat wij als gemeente deze inkomsten zullen ontvangen. Het risico bestaat dat ondernemers als gevolg van bijvoorbeeld faillissement niet meer in staat zijn onze vorderingen te voldoen. Indien deze situatie zich voordoet ontstaat voor ons een financieel nadeel.

Invordering

Invorderingstrajecten zijn in verband met de mogelijke financiële gevolgen voor ondernemers, burgers en maatschappelijke organisaties in 2020 uitgesteld. Het nadeel voor ons is daardoor € 73.000.

Gemeentefonds

In de algemene uitkering over 2020 is totaal € 5,4 miljoen coronacompensatie ontvangen. Hiervan was bij de voortgangsrapportage al € 4,8 miljoen in de begroting opgenomen. Het restant van € 582.000 is nu opgenomen. In 2020 is ook de compensatie voor de cultuursector aangekondigd.

Voor Assen een bedrag van € 1.132.000. Dit is niet meer uitgekeerd in 2020 en wordt opgenomen in de uitkering van 2021. Voor een aantal onderdelen is nog compensatie beschikbaar waarbij de hoogte van het Asser aandeel nog niet bekend is. Deze compensatie wordt in het derde kwartaal van 2021 na het vaststellen van alle gemeentelijke jaarrekeningen uitgekeerd.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Voor 2020 en 2021 is de opschalingskorting opgeschort. Voor 2020 gaat het om een bedrag van € 290.000. Deze middelen zijn in het kader de coronapandemie en de daarbij behorende compensatiemaatregelen niet gekort op de algemene uitkering voor 2020. Tegen over de lagere korting staan geen specifieke kosten veroorzaakt door de coronapandemie.

Tabel impact covid-19 programma Algemeen financieel beleid

(bedragen x € 1.000)

per beleidsthema	Meerlasten	Meerbaten	Niet gerea-liseerde lasten	Niet gerea-liseerde baten	Jaar-rekening 2020 impact covid-19
Beleidsthema Belastingheffing					
Opbrengsten toeristenbelasting	0	0	0	158	-158
Opbrengsten invordering	0	0	15	88	-73
Totaal covid-19 Beleidsthema Belastingheffing	0	0	15	246	-231
Beleidsthema Gemeentefonds					
Coronacompensatie Rijk -cultuur	0	0	0	1.132	-1.132
Coronacompensatie Rijk -steunpakketten december	0	582	0	0	582
Totaal covid-19 Beleidsthema Gemeentefonds	0	582	0	1.132	-550
Beleidsthema Overige algemene dekkingsmiddelen					
Opschalingskorting	0	0	290	0	290
Totaal covid-19 Beleidsthema Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	290	0	290
Totaal afwijkingen covid-19 programma Algemeen financieel beleid	**0**	**582**	**305**	**1.378**	**-491**

1.1 Algemene beleidslijn

In de paragraaf lokale heffingen is het gevoerde beleid en de bijzonderheden in 2020 opgenomen. Hierbij zijn de fiscale wetgeving, BBV-regels, actuele jurisprudentie en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht genomen.

Ten aanzien van de gemeentelijke belastingen wordt onderscheid gemaakt tussen de algemene belastingen, de bestemmingsbelastingen en het verhalen van kosten. De middelen verkregen vanuit de algemene belastingen, zoals onroerendezaakbelastingen en toeristenbelasting, zijn vrij besteedbaar.

De hoogte van de belasting kan de gemeente bepalen, maar de hoogte van de belasting mag niet onredelijk en willekeurig zijn.

Bij bestemmingsbelastingen en verhaal van kosten wordt de opbrengst van de belasting gebruikt voor een specifiek doel. Bij bestemmingsbelastingen, zoals de afvalstoffenheffing en rioolheffing, wordt de opbrengst gebruikt voor het uitvoeren van een gemeentelijke taak. Bij het verhalen van kosten, zoals leges voor een omgevingsvergunning of een legitimatiebewijs, is de tegenprestatie rechtstreeks toerekenbaar aan een individu.

1.2 Beleidsuitvoering lokale heffingen

Onroerendezaakbelastingen

Definitie
Belastingen op het eigendom en het gebruik van onroerende zaken.

Beleidskader
Verordening op de heffing en invordering van onroerendezaakbelastingen 2019

Financieel resultaat 2020

Begroot	€ 19.643.000
Gerealiseerd	€ 19.624.000

Toelichting
De tarieven voor de onroerendezaakbelastingen zijn per 1 januari 2020 extra verhoogd met 10%. De gecombineerde aanslag is in 2020 in februari verzonden. Dit was een maand later dan voorgaande jaren. Hierdoor kan beter rekening worden gehouden met wijzigingen die zich aan het einde van het voorgaande jaar voordoen.

Tabel 1. Opbrengsten onroerendezaakbelastingen 2020

Heffing	Grondslag	% Tarief 2019	% Tarief 2020	Opbrengst 2019	Opbrengst 2020	Mutatie
Ozb eigenaren woningen / niet-woningen	Woning / niet-woning	0,1667 / 0,3866	0,1765/ 0,4180	14.291.000	15.952.000	1.661.000
Ozb gebruikers niet-woningen	niet-woning	0,3117	0,3377	3.237.000	3.672.000	435.000

Afvalstoffenheffing

Definitie
Heffing over het mogen aanbieden van (huishoudelijk) afval ter inzameling aan de afvalinzamelingsdienst.

Beleidskader
Verordening op de heffing en invordering van reinigingsheffingen 2019

Financieel resultaat 2020

Begroot	€ 6.374.000
Gerealiseerd	€ 6.119.000

Toelichting
In 2020 heeft uw raad het tarief kostendekkend vastgesteld . Echter, bij realisatie blijkt het tarief net niet kostendekkend te zijn.

Rioolheffing

Definitie
Heffing over de mogelijkheid om afvalwater en/of hemelwater af te voeren via de gemeentelijke riolering en het beheer van het grondwaterpeil.

Beleidskader
Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2019

Financieel resultaat 2020

Begroot	€ 4.900.000
Gerealiseerd	€ 5.143.000

Toelichting
Voor de rioolheffing 2020 heeft uw raad een begroot kostendekkend tarief vastgesteld. Bij realisatie blijkt het tarief meer dan kostendekkend te zijn geweest. Het overschot is gestort in een voorziening verkregen middelen van derden. Omdat de werkelijke kosten lager zijn dan het totaal van de inkomsten en heffingsopbrengst, moet het meerdere aan de belastingbetaler worden teruggeven. Het bedrag van de voorziening zal in 2022 worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van de rioolheffing.

Tabel 2. Opbrengsten Afvalstoffenheffing en Rioolheffing 2020

Heffing	Grondslag	Tarief 2019	Tarief 2020	Opbrengst 2019	Opbrengst 2020	Mutatie
Afvalstoffenheffing een-/ meerpersoonshuishouden	huishouden	129,30/ 200,74	152,89/ 222,73	5.321.000	6.119.000	798.000
Rioolheffing	aansluiting	173,58	146,93	6.003.000	5.143.000	-860.000

Leges

Definitie
Heffing ter compensatie van de kosten over individueel afgenomen diensten van de gemeente. Het gaat hierbij om onder andere omgevingsvergunningen en burgerdiensten.

Beleidskader
Algemene rechtenverordening 2019

Financieel resultaat 2020

Begroot	€ 2.294.000
Gerealiseerd	€ 2.595.000

Toelichting 2020
De keuze is gemaakt om de tarieven voor dienstverlening, voor zover mogelijk, versneld kostendekkend te maken. Waar mogelijk, zijn de tarieven in 2020 met ruim 10% verhoogd.

Parkeerbelasting (straatparkeren)

Definitie
Belasting over het parkeren (op straat) van een voertuig op aangewezen plaatsen en tijdstippen.

Beleidskader
Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2015

Financieel resultaat 2020

Begroot	€ 1.541.000
Gerealiseerd	€ 1.347.000

Toelichting 2020
De tarieven voor de parkeerbelasting zijn in 2020 vastgesteld tot een tarief gelijk aan het tarief geldend in 2019. De uitzondering daarop betreft het tarief voor de kosten van een naheffingsaanslag, dat is vastgesteld op het maximale tarief. Daarnaast is zorgverleners en bedrijven de mogelijkheid geboden tot het aanschaffen van een overall vergunning op kenteken.

De opbrengst parkeerbelasting is dit jaar lager dan begroot als gevolg van de covid-19-pandemie. Er is een compensatie van het Rijk van € 591.000 ontvangen die zowel betrekking heeft op het straatparkeren als het garageparkeren. Deze compensatie is niet meegenomen in de gerealiseerde opbrengst.

Lijkbezorgingsrechten

Definitie
Heffing over het gebruik van een gemeentelijke begraafplaats en voor door de gemeente geleverde diensten verband houdend met de begraafplaats.

Beleidskader
Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten 2018

Financieel resultaat 2020

Begroot	€ 579.000
Gerealiseerd	€ 551.000

Toelichting 2020
In 2020 zijn de tarieven voor lijkbezorgingsrechten verhoogd met de inflatie.

Toeristenbelasting

Definitie
Belasting op het overnachten in de gemeente door personen die daar niet wonen.

Beleidskader
Verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting 2013/2020

Financieel resultaat 2020

Begroot	€ 700.000
Gerealiseerd	€ 432.000

Toelichting 2020
In 2020 bestond het voornemen twee tarieven te hanteren voor de toeristenbelasting. Het reguliere tarief van € 1,35 per persoon, per overnachting en een tarief van € 3,00 per persoon, per overnachting tijdens een aantal dagen voorafgaand aan en tijdens de TT. In 2020 kon de TT niet doorgaan, waardoor het tarief van € 3,00 is vervallen. Gedurende het gehele jaar was het tarief van € 1,35 van toepassing. Deze wijziging in combinatie met de covid-19-pandemie heeft tot gevolg gehad dat de opbrengst toeristenbelasting lager is dan begroot. Wel hebben we vanuit het Rijk € 110.000 coronacompensatie ontvangen. Deze compensatie is niet meegenomen in het gerealiseerde bedrag.

Om een meer gelijk speelveld te creëren en om meer inkomsten uit toeristenbelasting te realiseren is ervoor gekozen om de verordeningen en bijbehorende regelgeving aan te passen. Hierdoor zijn verblijfbieders verplicht om onder andere te voldoen aan de aanmeld- en registratieplicht.

Marktgelden

Definitie
Heffing ter zake van het in gebruik mogen nemen van een staanplaats op een gemeentelijke markt.

Beleidskader
Verordening op de heffing en invordering van marktgelden 2013

Financieel resultaat 2020

Begroot	€ 126.000
Gerealiseerd	€ 94.000

Toelichting 2020
De marktgelden zijn in 2020 verhoogd met vier procent ten opzichte van het tarief in 2019. De gerealiseerde opbrengst is lager dan begroot als gevolg van maatregelen die zijn getroffen vanwege de covid-19-pandemie. De opstelling van de markt is aangepast. Daarnaast mocht de non-foodsector tijdelijk geen staanplaats innemen.

Liggelden

Definitie
Heffing over het innemen van een gemeentelijke ligplaats.

Beleidskader
Liggeldverordening 2013 / 2020

Financieel resultaat 2020

Begroot	€ 22.000
Gerealiseerd	€ 19.000

Toelichting 2020
Om de liggelden meer kostendekkend te maken is ervoor gekozen de tarieven voor de liggelden in 2020 met ruim 10% te verhogen.

Precariobelasting

Definitie
Belasting voor het plaatsen van voorwerpen op, onder of boven openbare gemeentegrond.

Beleidskader
Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2018

Financieel resultaat 2020

Begroot	€ 79.000
Gerealiseerd	€ 2.000

Toelichting 2020
In 2020 zijn de tarieven voor de precariobelasting verhoogd met de inflatie. Vanwege de covid-19 pandemie heeft de raad besloten om over het gehele jaar 2020 geen precariobelasting voor de terrassen te heffen. Daardoor is de opbrengst precariobelasting aanzienlijk lager dan begroot. Hier staat een compensatie van het Rijk voor derving van precariobelasting, marktgelden en leges voor evenementen van € 53.000 tegenover.

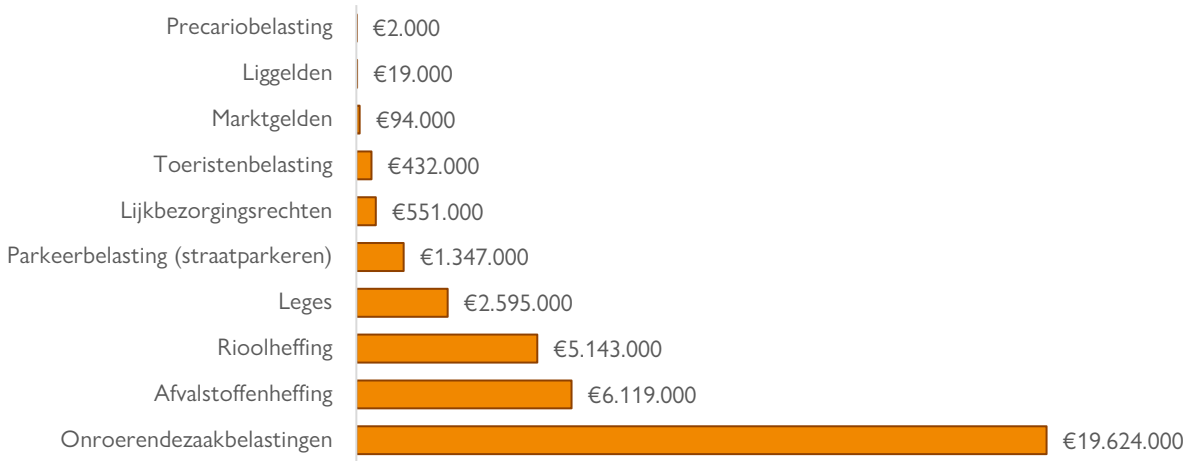
1.3 Belastinginkomsten - opbrengst lokale heffingen

Opbrengst

De totale opbrengst vanuit de lokale belastingen en heffingen bedraagt in 2020 € 35,2 miljoen.

In 2019 was dit € 33,8 miljoen.

Grafiek Opbrengsten gemeentelijke heffingen 2020

1.4 Inzicht wettelijke kostendekkendheid

Uit onderstaand overzicht blijkt in welke mate de lokale heffingen in 2020 kostendekkend zijn geweest.

Tabel 3. Heffing en kosten 2020

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Rechten titel I algemeen	Rechten titel II fysiek	Rechten titel III EUR	Marktgelden	Liggelden	Lijkbezorgings-rechten	Afvalstoffen-heffing	Rioolheffing
Kosten Taakveld	353	100	0	53	13	147	3.200	2.980
Overig	1.323	1.040	21	66	14	455	2.490	18
Inkomensverdeling	0	0	0	0	0	0	391	319
Inkomsten Taakveld	0	0	0	0	0	0	-1.392	-82
Netto kosten taakveld	1.676	1.140	21	119	27	602	4.689	3.235
Toe te rekenen kosten								
Overhead	811	637	15	15	10	279	1.054	922
Btw	51	40	1	1	1	18	625	527
Totale kosten	2.538	1.818	36	135	38	899	6.368	4.684
Opbrengst heffingen	**675**	**1.897**	**23**	**94**	**19**	**551**	**6.119**	**5.143**
Dekkingspercentage	27%	104%	63%	70%	52%	61%	96%	110%
In voorziening verkregen middelen van derden								459

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de rechten titel II betrekking hebbende op de fysieke leefomgeving en de rioolheffing in 2020 meer dan kostendekkend zijn geweest. Ten aanzien van de rioolheffing is het overschot gestort in een voorziening.

1.5 Lokale belastingdruk

Belastingdruk

De belastingdruk voor huishoudens geeft aan hoe hoog de belastingen zijn die betrekking hebben op het wonen. Het gaat daarbij om de onroerendezaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen eigenaren en gebruikers van woningen en of het een één- of meerpersoonshuishouden betreft. Onderzoeksinstituut Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (hierna te noemen: COELO) heeft onderzoek gedaan naar de belastingdruk. Er is een vergelijking van de belastingdruk in de gemeente Assen gemaakt met de gemiddelde belastingdruk in Drenthe en in Nederland van zowel een- als meerpersoonshuishoudens.

In onderstaande tabel staat de belastingdruk van gebruikers van woningen, specifiek de afvalstoffenheffing en de rioolheffing, aangegeven. Het gaat hierbij om de belastingdruk van een meerpersoonshuishouden. Daarnaast staat aangeven wat de belastingdruk is van eigenaren van woningen op basis van de waarde van de woning.

Tabel 4. Belastingdruk gebruikers van woningen

(bedragen x € 1)

Heffing/jaar	2017	2018	2019	2020
Afvalstoffenheffing	213,74	210,31	200,74	222,73
Rioolheffing	180,59	181,04	173,58	146,93
Totaal gebruikers	**394,33**	**391,35**	**374,32**	**369,66**

Tabel 5. Belastingdruk eigenaren van woningen naar waarde

(bedragen x € 1)

Waarde woning	2017	2018	2019	2020
100.000	582,33	565,15	541,02	546,16
200.000	761,33	738,95	707,72	722,66
250.000	850,83	825,85	791,07	810,91
500.000	1.298,33	1.260,35	1.207,82	1.252,16
1.000.000	2.193,33	2.129,35	2.041,32	2.134,66

Hierna staan de totale woonlasten van eigenaren en gebruikers van woningen opgenomen. Hierin is een vergelijking gemaakt van de jaren 2017 tot en met 2020.

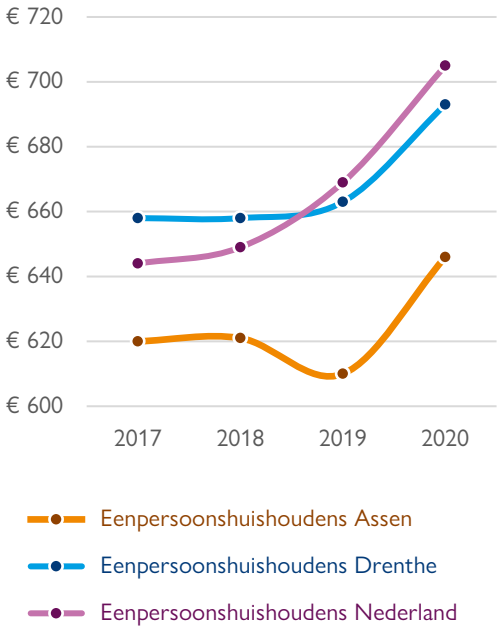
Ook zijn de op basis van het BBV te benoemen indicatoren opgenomen.

Tabel 6. Indicatoren gemiddelde woonlasten eigenaren een/meerpersoonshuishoudens

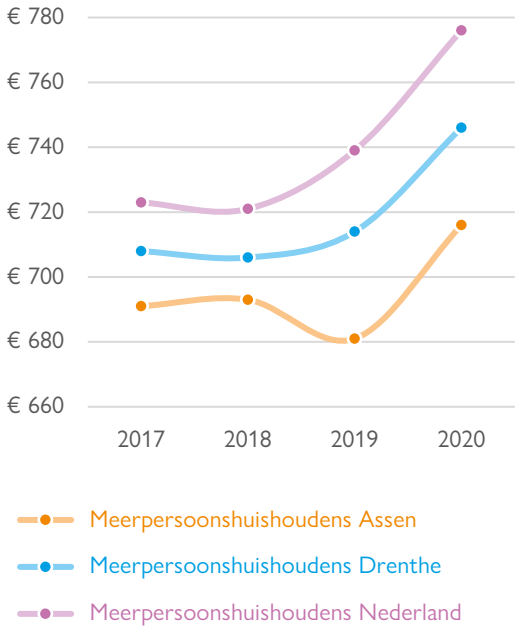
(bedragen x € 1)

Heffing / jaar	2017	2018	2019	2020
Eenpersoonshuishoudens Assen	620	621	610	646
Eenpersoonshuishoudens Drenthe	658	658	663	693
Eenpersoonshuishoudens Nederland	644	649	669	705
Meerpersoonshuishoudens Assen	691	693	681	716
Meerpersoonshuishoudens Drenthe	708	706	714	746
Meerpersoonshuishoudens Nederland	**723**	**721**	**739**	776

Grafiek woonlasten eigenaren eenpersoonshuishoudens

eigenaren meerpersoonshuishoudens

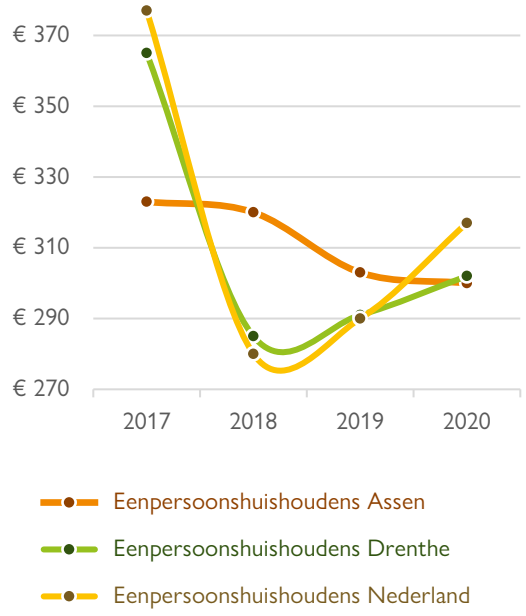

Tabel 7. Indicatoren gemiddelde woonlasten gebruiker een/meerpersoonshuishoudens

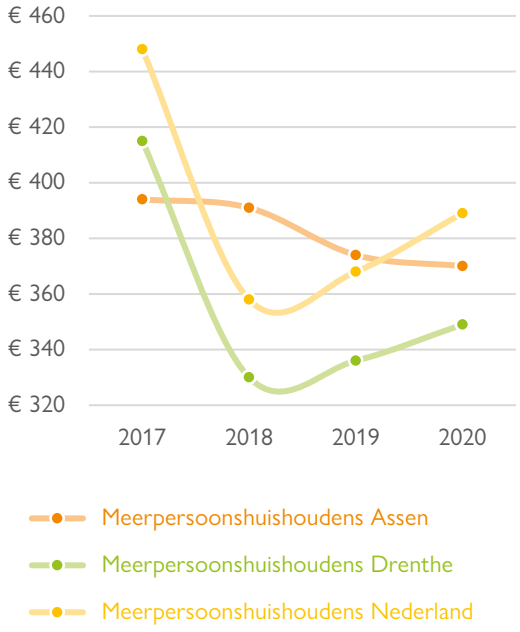
(bedragen x € 1)

Heffing / jaar	2017	2018	2019	2020
Eenpersoonshuishoudens Assen	323	320	303	300
Eenpersoonshuishoudens Drenthe	365	285	291	302
Eenpersoonshuishoudens Nederland	377	280	290	317
Meerpersoonshuishoudens Assen	394	391	374	370
Meerpersoonshuishoudens Drenthe	415	330	336	349
Meerpersoonshuishoudens Nederland	**448**	**358**	**368**	389

Grafiek woonlasten gebruiker eenpersoonshuishoudens

gebruiker meerpersoonshuishoudens

Tabel 8. Vergelijking tarieven woonlasten 2020 eigenaar-bewoner

(bedragen x € 1)

In onderstaand overzicht is een vergelijking gemaakt van de woonlasten in 2020 van de gemeente Assen met andere gemeenten in Drenthe en daarnaast met referentiegemeenten.

Heffing / jaar	Eenpersoons-huishouden	Meerpersoons-huishouden	Rangorde
Drentse gemeenten	**693**	**746**	**nvt**
Aa en Hunze	642	695	44
Assen	**646**	**716**	**70**
Borger-Odoorn	831	881	307
Coevorden	813	862	290
De Wolden	695	768	141
Emmen	762	796	192
Hoogeveen	659	742	102
Meppel	649	649	23
Midden-Drenthe	679	724	77
Noordenveld	693	735	92
Tynaarlo	601	647	21
Westerveld	601	683	36

Heffing / jaar	Eenpersoons-huishouden	Meerpersoons-huishouden	Rangorde
Referentie-gemeenten	**687**	**766**	**nvt**
Enschede	797	832	251
Groningen	766	863	291
Leeuwarden	600	739	97
Zwolle	626	682	35

Wet waardering onroerende zaken (WOZ)

Hieronder het beeld van de ontwikkeling van de woningwaarde in de periode 2017 tot en met 2020. Ook is een tabel toegevoegd waaruit de indicator 'gemiddelde WOZ-waarde' blijkt.

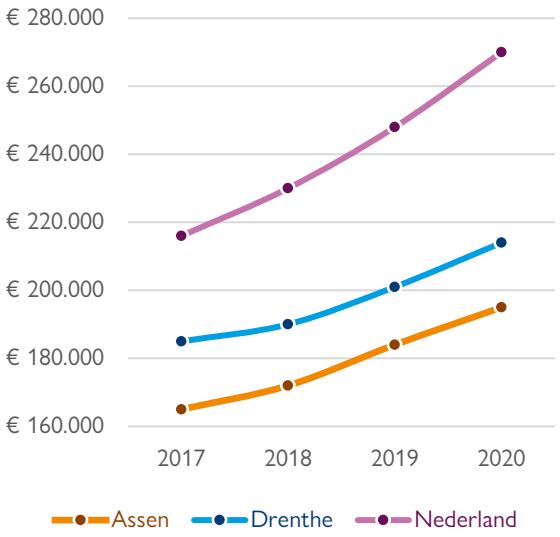
Tabel 9. Gemiddelde WOZ-waarde

(bedragen x € 1.000)

Heffing / jaar	2017	2018	2019	2020
Assen	**165**	**172**	**184**	**195**
Drenthe	185	190	201	214
Nederland	216	230	248	270

In 2020 zijn de waardes van de woningen gestegen. Deze gemiddelde waardestijging in de gemeente Assen was lager dan de gemiddelde waardestijging in Drenthe en Nederland. Wat verder opvalt is dat er in Drenthe en in Nederland een toename is te zien in het percentage van de waardestijging, maar dat de waardestijging in de gemeente Assen daalt.

Grafiek
Ontwikkeling woningwaarde 2017-2020

1.6 Kwijtscheldingsbeleid

Kwijtschelding

De gemeente Assen verleent alleen kwijtschelding voor afvalstoffenheffing, rioolheffing en onroerendezaakbelastingen. De bijstandsnorm is in 2020 gesteld op honderd procent. Aanvragers op bijstandsniveau kunnen in principe kwijtschelding verkrijgen, tenzij het vermogen te hoog is om daarvoor in aanmerking te komen. Verder heeft de gemeente Assen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om kwijtschelding te verlenen voor belastingschulden van ondernemers die op bijstandsniveau leven.

De bedragen die bij de realisatie zijn opgenomen zijn lager dan begroot. Dit komt doordat het voor ondernemers mogelijk was om op verzoek uitstel van betaling te krijgen voor de gemeentelijke belastingen. Hiervan is door ondernemers gebruik gemaakt.

Het is dan ook mogelijk dat er in 2021 of latere jaren alsnog een toename is te zien in de bedragen van de kwijtschelding als blijkt dat ze niet in staat zijn de belastingschulden te voldoen.

Tabel 10. Kwijtschelding 2020

(bedragen x € 1.000)

Heffing	begroting	realisatie
Onroerendezaakbelastingen	0	6
Afvalstoffenheffing	396	391
Rioolheffing	401	319
Totaal	**797**	**716**

Jaarverslag 2020 - Paragraaf

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Uitgangspunten

Doel en definitie

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre we gemeentelijke risico's kunnen afdekken door de beschikbare weerstandscapaciteit. Voldoende weerstandsvermogen voorkomt dat een financiële tegenvaller ons direct dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als we financiële tegenvallers goed kunnen opgevangen worden. Daarvoor zetten we weerstandscapaciteit en risico's tegen elkaar af.

Risicobeheersing

Onze organisatie werkt volgens het principe van integraal management. Hierbij zijn de manager, budgethouder of projectleider verantwoordelijk voor de risicobeheersing op respectievelijk hun beleidsterrein, afdeling, of project.

Zij maken risicoanalyses en organiseren risicosessies indien zij dat nodig achten voor de beheersing van risico's. Bij nieuwe of gewijzigde risico's met forse impact informeren zij ons college en uw raad.

In het kader van de P&C-cyclus inventariseren we twee maal per jaar gemeentebreed, waarbij we risico's inventariseren en kwantificeren. Vervolgens wordt de benodigde weerstandscapaciteit voor het afdekken van de risico's gerelateerd aan de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst nemen we op in de jaarlijkse begroting en jaarrekening.

De gehanteerde uitgangspunten, methodiek en werkwijze staan nader beschreven in de vastgestelde kadernota Weerstandsvermogen en risicomanagement 2020.

Risico-inventarisatie covid-19

Risico financiële impact coronapandemie

Via de eerste en tweede Impactanalyse corona hebben wij u geïnformeerd over de (financiële) gevolgen van de coronapandemie voor de gemeente Assen. Aanvullend hebben wij u ook telkens geïnformeerd over de aanvullende compensatiemiddelen voor gemeenten van het Rijk.

De landelijke maatregelen en compensatiemiddelen hebben we per beleidsveld inzichtelijk gemaakt. Per begrotingsprogramma hebben we in beeld gebracht wat onze koers tot nu toe is. Deze bestaat veelal uit het aansluiten bij landelijke en regionale afspraken en maatregelen en het treffen van een aantal aanvullende lokale maatregelen.

De uitbraak van het coronavirus heeft een grote impact op de gehele samenleving. Naarmate deze pandemie voortduurt zullen de gevolgen duidelijker en wellicht ook groter worden. Veel beleidsterreinen worden nu al geraakt en we verwachten ook voor 2021 en verder financiële effecten ten aanzien van:

- Ondersteuning inwoners op gebied van zorg, werk en inkomen: onder andere de TOZO-regeling, bijstandsuitkeringen, meerkosten sociaal domein, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening.
- Lokale infrastructuur: onder andere cultuurorganisaties, maatschappelijke organisaties, sportverenigingen en flankerend beleid lokale economie.
- Uitvoeringslasten: onder andere toename kosten handhaving, bevolkingszorg, milieupark en digitale werkomgeving.
- Uitvoeringslasten verbonden partijen: onder andere GGD, VRD, GKB en WPDA waaronder ook een lagere omzet sociale werkvoorziening. Voor de GGD, VRD en de sociale werkvoorziening zijn in

2020 specifieke compensaties beschikbaar gesteld. Of dat in 2021 ook zal zijn is nog niet duidelijk.
- Inkomstenderving: onder andere leges en heffingen, toeristenbelasting, parkeergelden, huren, dividenden, eigen bijdrage Wmo en de grondexploitatie.

We verwachten dat de huidige situatie van invloed is op een aantal van de onderstaande geïnventariseerde risico's in deze paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, met name ten aanzien van de BUIG-uitkering en het sociaal domein.

De totale financiële impact is sterk afhankelijk van de duur waarin de maatregelen ter voorkoming van verdere verspreiding van het virus in stand moeten worden gehouden en de mate waarin het Rijk gemeenten in 2021 en verder mogelijk zal compenseren. Het Rijk heeft aangegeven dat het niet meer dan redelijk is dat medeoverheden een reële compensatie ontvangen voor hun inspanningen en de gederfde inkomsten.

Hoe lang deze coronapandemie nog effect zal hebben op de economische ontwikkelingen is moeilijk te voorspellen. De economische gevolgen van de pandemie hebben effect op de samenleving en het gemeentelijk huishoudboekje voor de jaren 2021 en volgende jaren. Over de omvang van dit effect kunnen we nog geen goede indicatie geven vanwege de vele onzekerheden. Ondanks al deze onzekerheden en of en in welke mate er sprake zal zijn van compensatie zijn wij van mening dat we rekening moeten houden met een risico-inschatting van 1 % van ons begrotingstotaal ad € 3,2 miljoen.

Gelet op de hoogte van het beschikbare weerstandsvermogen, gaan wij er vooralsnog vanuit dat we nadelige effecten die niet door het Rijk worden gecompenseerd kunnen opvangen binnen het beschikbare weerstandsvermogen. Voor verdere informatie verwijzen wij u naar de paragraaf Impact coronapandemie.

.....Risico-inventarisatie per begrotingsprogramma.....

Programma 1. Wonen in Assen

Warme overdracht bodemtaken per 01 januari 2022

Voor de Omgevingswet worden de bevoegd gezag-taken Wet bodembescherming, die nu nog deels bij de provincies liggen, overgeheveld naar gemeenten. Dus ook van de provincie Drenthe naar de gemeente Assen. In 2020 heeft de provincie hier actie ondernomen, maar eind 2020 was nog niet duidelijk wat deze taken exact inhouden, wat hiervan de omvang is, welk deel we als organisatie zelf willen gaan uitvoeren en welk deel we willen delegeren aan onze milieu-uitvoeringsorganisatie, de RUD. Ook was ultimo 2020 niet bekend of en zo ja hoeveel budget samen met deze taken wordt overgeheveld dan wel wordt gecompenseerd door het Rijk.

Assen neemt deel aan de provinciale RUD-werkgroep waarin dit dossier wordt besproken. De besprekingen verkeren nog in de beginfase en worden in 2021 voortgezet.

In het Omgevingsplatform Drenthe (OPD) wordt gewerkt aan bouwstenen voor de Omgevingswet. Eind 2019 is er een bijeenkomst geweest waarin een prioritering is opgesteld voor de te ontwikkelen bouwstenen. Bodem is aangemerkt als één van de prioriteiten. Binnen het OPD is daarom een werkgroep Bodem opgericht die het plan van aanpak 'Warme overdracht' in uitvoering brengt. Hierbij wordt niet alleen ingegaan op de overdracht van taken van de provincie naar gemeenten, maar komen ook andere projecten aan de orde die nodig zijn voor een goede uitvoering van bodemtaken onder de Omgevingswet, zoals een goed werkend bodeminformatiesysteem.

Implementatie Omgevingswet RUD

We hebben in 2020 verder gewerkt aan de voorbereiding van de invoering van de Omgevingswet die op 1 januari 2022 in werking treedt. Ter voorbereiding hierop hebben we een aantal deelprojecten benoemd; .werkprocessen, bodem, beleid en kennis. In 2021 onderzoeken of er binnen de organisatie voldoende kennis is om de nieuwe wet te kunnen uitvoeren.

Budget ontwikkeling Participatiewet (BUIG-uitkering)

Het grootste financiële risico ligt op het terrein van de beschikbare budgetten vanuit het Rijk. Het budget voor de uitkeringen is en blijft veranderlijk en de afgelopen jaren niet toereikend. Het verdeelmodel - op basis waarvan het macrobudget wordt toebedeeld aan gemeenten - zorgt voor fluctuaties in het budget. Ook blijkt dat de werkloosheid onder de beroepsbevolking en het beleid om mensen aan het werk te krijgen steeds minder betrouwbaar wordt als voorspellende factor. Doordat sinds de decentralisaties veel mensen met een arbeidshandicap in de Participatiewet zijn ingestroomd, zullen beleidsmaatregelen naar verwachting minder snel een effect sorteren. Ondanks dat het verdeelmodel is uitontwikkeld, vindt jaarlijks een herijking plaats van de parameters die de kans op bijstand voorspellen, wat voor onzekerheid zorgt over de in de toekomst te ontvangen budgetten.

Voor 2021 heeft het Rijk naast de reguliere verdeling van de bijstandsbudgetten tevens een bedrag gereserveerd voor de verhoogde instroom als gevolg van de coronacrisis. De verdeling van deze gelden wordt in een later stadium bepaald, aan de hand van de daadwerkelijke ontwikkeling van het bijstandsvolume in de gemeenten. Hiermee beoogt het Rijk recht te doen aan de verschillende instroom tussen gemeenten.

Ontwikkeling uitkeringen

De economische ontwikkeling is van groot belang voor het succes van de uitvoering van de Participatiewet. Deze bepaalt immers voor een groot deel de opnamecapaciteit van de arbeidsmarkt. De onvoorspelbaarheid van de economische ontwikkeling vormt daarom een risico voor zowel instroom als uitstroom.

Budget ontwikkeling WSW

Het Rijk geeft jaarlijks minder subsidie voor de sociale werkvoorziening omdat sinds 2015 geen nieuwe instroom meer mogelijk is. De terugloop van het aantal medewerkers en de afbouw van de bijbehorende bedrijfskosten verloopt langzamer dan de afbouw van de Wsw-bijdrage. Landelijk leidt dit tot structurele tekorten op de sociale werkvoorziening. In 2020 is er door de coronacompensaties van het Rijkgeen sprake van een tekort. Hoe de ontwikkeling in 2021 en verder gaat verlopen is nog onzeker, medebepalende factoren zullen zijn de effecten van de coronapandemie en de eventuele steunpakketten van het Rijk in 2021. Daarnaast speelt een rol dat beschut werkplekken en baanafspraakbanen een hogere kostprijs hebben dan de WSW werkplekken en dit gegeven leidt tot een hogere druk op de lastenkant van de gemeente bij de vervanging de komende jaren van de uitstromende WSW werkplekken.

Beschut werk

Tegenover de uitstroom binnen de WSW staat deels instroom van beschut werkplekken. Een deel van de bedrijfskosten binnen beschut werk (“route werkplekken”) worden gedekt uit opdrachten binnen gemeenten (vooral groenvoorziening) en bij externe partijen. Wijzigende conjuncturele omstandigheden en de coronapandemie kunnen van invloed zijn op deze omzet. Daarnaast kunnen wijzigingen in het cliëntenbestand ervoor zorgen dat het moeilijker wordt geschikte betaalde klussen binnen te halen.

Stelpost Jeugd (in verband met incidentele raming 2023 – 2024)

Het Rijk heeft incidenteel aanvullende middelen met een structureel karakter beschikbaar gesteld. Landelijk gaat het om € 400 miljoen voor 2019 en jaarlijks € 300 miljoen voor 2020, 2021 en 2022 voor het aanvullen van de tekorten in de Jeugdhulp. Met ingang van 2023 zijn nog geen extra middelen voorzien aangezien dit aan een volgend kabinet wordt overgelaten. Landelijk (via de provinciale toezichthouders) is afgesproken dat voor de jaren daarna een stelpost jeugd mag worden geraamd, gelijk aan het bedrag dat als extra is opgenomen in jaarschijf 2022. Voor Assen is dit een bedrag van € 1,6 miljoen. Deze aanvullende middelen zijn niet voldoende om het geheel aan financiële nadelen in de Jeugdhulp op te vangen. Omdat er geen zekerheid is of deze middelen beschikbaar komen in 2023 en 2024 worden ze hier voor eenzelfde bedrag opgenomen als risico.

Uitvoering Jeugdwet en Wmo (volume en kostenontwikkeling)

De inkoop Jeugdhulp, Wmo en Beschermd Wonen en de ingezette businesscases in het programma Sociaal Domein zijn er op gericht een kostenbesparing van € 2 miljoen met ingang van 2021 te brengen. We zien daarnaast nog het risico van groeiende autonome vraag naar hulp vanuit de Jeugdwet, Wmo en Beschermd Wonen. Voor Wmo geldt dat het aandeel ouderen toeneemt en dat iedereen volgens staand beleid zo lang mogelijk zelfstandig thuis woont. Daarmee neemt het beroep op de Wmo toe. Denk aan dagbesteding, hulp bij het huishouden, woningaanpassingen en hulpmiddelen.

Daarnaast zien wij het risico van een hogere prijsontwikkeling dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Ook pandemie-effecten vormen een risico. Vanwege de pandemie hebben mensen zich minder snel laten opnemen in het verpleeghuis en blijven dus langer thuis wonen met Wmo-ondersteuning. We verwachten dat door de pandemie de instroom in Jeugdhulp toeneemt en dit is een risico voor 2021.

De verscherpte meldcode voor huiselijk geweld heeft in 2019 geleid tot een forse stijging van het aantal meldingen voor Veilig Thuis. 2020 lijkt nu in lijn met 2019. Voor 2020 hebben we daarom extra middelen toegekend aan Veilig Thuis. Als de stijging van het aantal meldingen doorzet, is het onzeker of deze extra middelen voldoende zijn om de volumestijging op te vangen.

De verwachting is dat inwoners minder snel doorstromen naar de Wet Langdurige Zorg (WLZ) door de hogere eigen bijdrage van de WLZ ten opzichte van de Wmo.

Voor de extramuralisering van de GGZ is een landelijk hoofdlijnenakkoord afgesloten tussen de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Hoewel de ambitie van het Rijk naar beneden is bijgesteld en de gemeenten ook extra middelen krijgen, is het de vraag of de extra middelen alle kosten compenseren wanneer meer GGZ-cliënten in de wijk gaan wonen.

Aanzuigende werking abonnementstarief Wmo

Het abonnementstarief voor de Wmo geldt voor de maatwerkvoorzieningen Wmo en vanaf 2020 ook voor de algemene voorziening schoonmaak (AVS). In 2021 worden de landelijke cijfers over de extra kosten als gevolg van de aanzuigende werking van het abonnementstarief gerapporteerd. In Assen zien we nu al een stijgende trend in de Wmo-aanvragen voor vooral huishoudelijke hulp. Dit is vooralsnog binnen het (verhoogde) budget opgevangen.

Gemeentelijke Kredietbank (GKB) financieel en organisatorisch

De huidige strategische koers van de GKB loopt tot en met 2021 en wordt nu geëvalueerd. Het bestuur van de GKB verkent daarnaast verschillende scenario's in voorbereiding op de nieuw vast te stellen strategische koers voor de GKB vanaf 2022. Besluitvorming daaromtrent kan van invloed zijn op de resultaten van de GKB in verband met mogelijke investerings- of frictiekosten.

Het risico blijft bestaan dat het verminderen van de kosten (o.a. afbouw organisatie) geen gelijke tred kan houden met het teruglopen van de instroom en de daarmee samenhangende omzet. De GKB heeft geen eigen vermogen dus eventuele financiële gevolgen hiervan zullen door de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling moeten worden opgevangen.

Daarnaast bestaat het risico dat vanwege de effecten van de corona crisis de instroom juist veel hoger wordt dan verwacht waardoor de organisatie niet krimpt maar groeit. De kosten voor de dienstverlening zullen dan stijgen ten op zichte van de ramingen in onze gemeentelijke begroting.

Gemeentelijke Kredietbank (GKB) btw-risico voor schuldhulpverlening

Bij de GKB loopt een onderzoek of onderdelen van hun dienstverlening, met name bewindsvoering, belast moet worden met btw. We zoeken uit of de uitvoering van deze activiteit onder de wettelijke taak voor schuldhulpverlening valt en daarmee een onbelaste activiteit is. Dit is een langlopend traject. Mocht uit het onderzoek blijken dat dit toch een btw-belaste activiteit is het onzeker of we deze extra btw-last kunnen terugvorderen via het btw-compensatiefonds voor gemeenten.

Financiële risico's Beschermd Wonen en Maatschappelijke Ondersteuning

Alle negen gemeenten in Drenthe waarvoor de gemeente Assen als centrumgemeente de uitvoering verzorgt voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen zijn overeengekomen om de regio Assen vanaf 2022 informeel te splitsen in twee regio's, Noordmidden Drenthe en Zuidwest Drenthe. We verdelen de centrummiddelen voor BW en MO over deze twee regio's volgens een eigen verdeelsleutel. Er zijn afspraken gemaakt over de maatschappelijke opvang aan de Havenkade in Assen om deze gezamenlijk in stand te houden tot 2024.

Voor Beschermd Wonen komt er landelijk per 2023 een nieuw objectief verdeelmodel voor de decentralisatie van BW naar alle gemeenten. De uitwerking van het nieuwe model is bekend .We gaan over een periode van 10 jaar van een historisch naar een objectieve verdeling en de verwachting is dat we in 10 jaar toegaan naar een licht nadeel. In hoeverre zich dit nadeel feitelijk voordoet is natuurlijk ook afhankelijk van de vraagontwikkeling de komende 10 jaar.

Programma 6. Bedrijfsvoering

Risicovoorziening pensioenverplichtingen (oud-) wethouders

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Pensioenaanspraken moeten we overdragen aan het door de voormalige wethouder gewenste pensioenfonds. Hiervoor moeten we een voorziening treffen waaruit ook de jaarlijkse pensioenuitkeringen van na 1 januari 2014 worden onttrokken. Jaarlijks maakt de Algemene Pensioen Groep (APG) een berekening van de actuariële bedragen voor de pensioenvoorziening, op basis waarvan de voorziening wordt geactualiseerd. Deze actuariele berekening is gebaseerd op de factoren rente, leeftijd en sterftekansen van de verzekerden. Fluctuaties in de rentestand zijn hierbij een risico omdat bij een daling van de rente de contante waarde hoger wordt met als gevolg dat voor het op peil houden van de voorziening een hogere toevoeging noodzakelijk is.

Programma 7. Vastgoed en grondbedrijf

Grondexploitaties

Risico's op grondexploitaties vangen we op binnen de reserves grondbedrijf. Jaarlijks maken we bij het opstellen van de begroting per exploitatiegebied een analyse van kosten, opbrengsten en risico's. Risico's die we cijfermatig niet hebben meegenomen in een calculatie onder onvoorzien, dekken we af door de weerstandsreserve binnen het grondbedrijf. De weerstandsreserve bepalen we rekenkundig op basis van de IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden) en onderbouwen we door risicoanalyses.

Duurzaamheidscentrum vochtproblematiek

In het duurzaamheidscentrum zijn problemen op het gebied van vocht doordat de luchtkanalen in de vloer deels zijn gevuld met water. We laten onderzoeken of dit komt door lekkages of door het grondwater en aan de hand daarvan kan de aannemer (deels) aansprakelijk worden gesteld. Medio 2021 zullen de problemen opgelost worden en zal bekend worden wie aansprakelijk is.

Verhoging Vereniging van Eigenaren (VVE)-bijdragen

Bij parkeergarage Triade, die onderdeel uitmaakt van een groot complex, is een nieuwe VVE-beheerder aangesteld en naar aanleiding daarvan zijn de onderhoudsvoorzieningen en meerjarenonderhoudsplannen nogmaals onder de loep genomen, hetgeen naar alle waarschijnlijkheid gaat resulteren in een hogere bijdrage aan de VVE.

Naast de VVE-bijdrage aan parkeergarage Triade is er nog een aantal gebouwen met een VVE waarin we deelnemen. Ook voor deze gebouwen verwachten we een verhoging van de VVE-bijdrage.

Programma 8. Algemeen financieel beleid

Gemeentefonds - Afnemende ruimte onder Btw-compensatiefonds-plafond

De omvang van het Btw-compensatiefonds is sinds een aantal jaren gemaximeerd. Onder- en overschrijding van dat maximum worden verrekend met het Gemeentefonds. In 2019 was er nog sprake van een onderschrijding van het plafond en dit had een positief effect op de Asser algemene uitkering. De coronapandemie heeft in 2020 invloed gehad op de economische ontwikkeling en we verwachten dat het beroep op het Btw-compensatiefonds lager ligt en dat er grotere ruimte onder het plafond zal zijn. Indien er in 2022 weer sprake zal zijn van economische groei dan zal het beroep op het fonds weer toenemen en daarmee zal de ruimte onder het plafond dalen. De actuele ruimte over 2020 kan dan omslaan in een overschrijding. Als die ontwikkeling zich voordoet resulteert dat in een daling van de uitkering en een afname van dekkingsmiddelen. De kans hierop en de mogelijke omvang van dit effect laten zich niet vooraf kwantificeren. Naar analogie van het accres van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is ook het plafond van het BCF voor de jaren 2020 en 2021 bevroren. Of in 2022 hier ook sprake van zal zijn is op het moment dat we deze rapportage publiceren nog niet bekend.

Rentebeleid Europese Centrale Bank (ECB)

Het bestuur van de ECB heeft het opkoopbeleid van staatsleningen met ingang van 2019 opnieuw opgestart en in de loop van 2020 zelfs verruimd. Dat beleid is gericht op verruiming van de geldhoeveelheid, het laag houden van het rentepeil en het stimuleren van de economische groei in de eurozone om de impact van de coronapandemie te verzachten. De rente op de geld- en kapitaalmarkt was mede daardoor in 2020 nog steeds uitzonderlijk laag. De verwachte renterisico's hebben zich niet voorgedaan. Het is nog ongewis wat de effecten zijn voor het renteniveau 2021 ev, en daarmee de gevolgen voor de financiering van gemeentelijke lasten en de omvang van de daaraan verbonden rentelasten.

Gemeentefonds - Onderuitputting Rijksuitgaven

Indien de rijksuitgaven lager zijn dan geraamde bedragen in de rijksbegroting 2021, dan heeft dat gevolgen voor de hoogte voor de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Deze zogenoemde onderuitputting werkt dan via de koppelingssystematiek negatief door naar het Gemeentefonds en naar de uitkeringen die gemeenten over 2022 uit het fonds ontvangen. Of en in welke mate er sprake zal zijn van onderuitputting in de rijksuitgaven 2021 zal voor het eerst zichtbaar worden bij de septembercirculaire 2021. De mogelijke omvang ervan is op het moment dat we dit jaarverslag over 2020 publiceren nog niet bekend en te kwantificeren.

Gemeentefonds - Herziening financiële verhouding

In het kader van de algehele herziening van de financiële verhouding zijn onderzoeken gestart naar de methodieken (maatstaven en clusters) die de hoogte en de verdeling van de algemene uitkering voor gemeenten bepalen. De invoering van deze algehele herziening stond gepland voor 2020 en zou oorspronkelijk in werking treden met ingang van het begrotingsjaar 2021. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in december 2020 in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat de invoering opnieuw wordt uitgesteld. Het voorziene invoeringsjaar is nu met ingang van het begrotingsjaar 2023. De aanleiding is dat de uitkomsten van de nieuwe concept verdeelmodellen aanzienlijke onevenwichtigheden hebben laten zien en dat extra onderzoek nodig was. De informatie omtrent het nieuwe verdeelmodel is begin februari 2021 beschikbaar gesteld voor aan de Raad voor het Openbaar Bestuur. Of en in welke mate de algehele herziening voor gemeente Assen consequenties heeft is nog niet duidelijk. Bij voorgaande herzieningen was Assen altijd nadeelgemeente.

.....Kengetallen weerstandsvermogen

Tabel Weerstandsvermogen 2020

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag
Weerstandscapaciteit (A)	46.762
Risico's (B)	24.181
Weerstandsvermogen absoluut (A-B)	22.581
Weerstandsvermogen ratio (A/B)	**1,9**

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het vrije deel in de algemene en bestemmingsreserves, onbenutte belastingcapaciteit en vrije ruimte in de begroting.

Weerstandsvermogen is het saldo van de beschikbare weerstandscapaciteit minus de benodigde weerstandscapaciteit voor risico's.

De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weer-standscapaciteit voor risico's.

De ratio voor het weerstandsvermogen bedraagt 1,9. Een ratio tussen de 1,0 en 1,4 wordt aangemerkt als voldoende en groter dan 1,4 als goed. Hieraan wordt dus voldaan. Voor het bepalen van de weerstandscapaciteit zijn een aantal componenten als pro memorie meegenomen waardoor de feitelijke weerstandscapaciteit nog iets hoger is.

Tabel Weerstandscapaciteit 2020

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag
Algemene reserve	22.989
Reserve weerstandsvermogen	11.000
Weerstandsreserve grondbedrijf	12.773
Bestemmingsreserves exclusief verplichtingen	pm
Stille reserves	pm
Onbenutte belastingcapaciteit	pm
Nieuwe beleidsruimte	pm
Totaal Weerstandscapaciteit	**46.762**

Tabel Risico's 2020

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag
Programma Werken in Assen	2.350
Programma Meedoen in Assen	5.500
Programma Bedrijfsvoering	-
Programma Vastgoed en grondbedrijf	12.898
Programma Algemeen financieel beleid	3.433
Totaal Risico's	**24.181**

Kengetallen financiële positie

(in %)

Omschrijving	Rekening 2019	Prognose 2020	Rekening 2020
Netto schuldquote	85%	106%	81%
Netto schuldquote na correctie verstrekte leningen	84%	104%	79%
Solvabiliteitsratio	31%	24%	31%
Structurele exploitatie-	-6,1%	-2,9%	-1,5%
Grondexploitatie	7%	8%	6%
Belastingcapaciteit	**92%**	**92%**	**92%**

Bovenstaande kengetallen zijn op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voorgeschreven om inzicht te geven in de ontwikkeling van de financiële vermogenspositie.

De netto schuldquote geeft inzicht in de omvang van de netto schuldenlast ten opzichte van jaarlijkse baten. De ratio verbetert als gevolg van hogere baten.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan en wordt bepaald als verhouding tussen eigen vermogen en totaal vermogen. De ratio is niet gewijzigd.

Structurele exploitatieruimte geeft de structurele ruimte aan om de lasten te dragen. Deze wordt berekend als het saldo van structurele baten minus structurele lasten gedeeld door het totaal van de baten. De ratio verbetert aangezien de lasten en baten beter in evenwicht komen.

De ratio grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale jaarlijkse baten van de gemeente. De ratio verbetert als gevolg van hogere baten.

De belastingcapaciteit laat zien hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Jaarverslag 2020
Paragraaf
3. Onderhoud kapitaalgoederen

3

Algemeen

Inleiding

De belangrijkste kapitaalgoederen van de gemeente bestaan uit wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Al deze kapitaalgoederen vergen onderhoud en worden geëxploiteerd.

Deze paragraaf biedt inzicht in de beleidskaders voor de instandhouding van de kapitaalgoederen.

Tabel 1 Onderhoudsniveaus

Beeldkwaliteit	Groen	Meubilair	Reiniging	Verharding	Civiele Kunstwerken
Centrum, Kloppend hart, oude centrum, centra	A	B	A	B	B
Wijken	B	B	B	B	B
Bedrijventerreinen	C	C	B	C	C
Buitengebied	C	C	B	C	C
Recreatief groot groen	C	C	B	C	C
Representatieve ontmoeting plekken, entree	B	B	B	B	B
Verbindingen en hoofdroutes	B	B	B	B	B

In de tabel is A het hoogste en D het laagste onderhoudsniveau

Algemene beleidskaders

Het beheer van de openbare ruimte is gericht op een minimaal acceptabele verzorging van gemeentelijke eigendommen en risicogestuurd beheer.

Groot onderhoud gebeurt conform de Agenda BOR: als er sprake is van een wettelijke verplichting, er bestuurlijke nalatigheid dreigt, de veiligheid naar algemene maatschappelijke maatstaven niet meer gewaarborgd is, als er exploitatietekorten of kapitaalverlies dreigt, of wanneer bij de uitvoering samengewerkt kan worden met andere partijen of projecten.

Wij hebben in de Agenda BOR (2017) de beeldkwaliteitsniveaus opnieuw vastgesteld voor de verzorging van de Openbare Ruimte (IBOR).

Financiële Kaders

De kosten van de instandhouding bestaan onder andere uit kosten voor onderhoud, kapitaallasten, beheer en exploitatielasten. De flexibiliteit in de onderhoudsbudgetten is beperkt, omdat onderhoud vroeg of laat altijd moet worden uitgevoerd om kapitaalverlies te voorkomen. Bovendien leidt achterstallig onderhoud over het algemeen tot meer kosten dan wanneer het onderhoud tijdig wordt gepleegd.

De hoogte van de budgetten is mede afhankelijk van de gekozen beeldkwaliteit. Hiervoor hebben wij diverse beheervisies opgesteld waarin beleidsdoelstellingen voor de diverse kapitaalgoederen zijn vastgesteld. In het vervolg van dit hoofdstuk is per soort kapitaalgoed op hoofdlijnen een relatie met de relevante beleidskaders gelegd.

Rioolbeheer en waterzuivering

Gerelateerd aan Programma Wonen in Assen

Beleid

In het in 2019 geactualiseerde en vastgestelde Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan Assen 2019-2024 hebben wij de gezamenlijke visie en ambities van de gemeente en de waterschappen op het gebied van water in relatie tot ruimtelijke ordening vastgelegd.

Om een goed inzicht, afstemming met andere belangen en prioritering te krijgen is een voortschrijdende planning nodig. Daarbij kijken wij steeds vier jaar vooruit met een doorkijk naar de werkvoorraad daarna (vijf tot zes jaar). Wij maken een integrale afweging voor de prioritering van de projecten die voortkomen uit einde van de levensduur en slijtage van de inrichting, maatschappelijke vragen en bijvoorbeeld functiewijzigingen. De planningen worden afgestemd op de programma's van Gebiedsgericht Werken/Mijn Buurt Assen (GGW).

Financiën

De uitgaven met betrekking tot de riolering worden gedekt door inkomsten uit de rioolheffing. De kosten van vervanging van rioleringen zijn geactiveerd. Daarnaast is een onderhoudsvoorziening beschikbaar. De stand van de voorziening is eind 2020 € 7,3 miljoen en is op een voldoende niveau.

Afwijkingen en risico's

In het rioolbeheer zijn geen afwijkingen in kwaliteitsniveau, financiën en/of risico's door achterstallig onderhoud en dergelijke geconstateerd. Dit geldt ook voor de gemeentelijke waterwegen. Riolen zijn op middellange termijn aan vervanging toe.

Groenbeheer

Gerelateerd aan Programma Wonen in Assen

Beleid

De Groenstructuurvisie en Het Groene Frame zijn toetsingskaders voor de ontwikkeling van ruimtelijke plannen en de basis voor het ontwikkelen van groenplannen. Ook is de Groenstructuurvisie onze kapstok voor het opstellen van de Groenbeheervisie. Deze geeft algemene kaders voor het beheer van het openbaar groen en richtlijnen voor het dagelijks onderhoud. Verder staan hierin de uitgangspunten voor het opstellen van gebiedsgerichte beheerplannen. De kwaliteitsniveaus voor het beheer zijn vastgesteld.

Ons Stedelijk speelbeleidskader geeft de kaders en ambities voor het buitenspelen in Assen voor de lange termijn. Bij einde levensduur wordt het speeltoestel weggehaald en niet vervangen.

Met inzet van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt houden we het onderhoudsniveau van ons groen op peil. Burgers en instellingen kunnen zelf zorgen voor een 'plus' op het onderhoudsniveau van het groen in hun omgeving. Deze uitgangspunten voor de verzorging en de verzorgingsniveaus van de openbare ruimte zijn in de Agenda BOR vastgelegd.

Financiën

Het huidige budget is voldoende toereikend voor regulier beheer op basis van de afgesproken kwaliteitsniveaus. Er is budget beschikbaar voor het renoveren of vervangen van verouderde groenvakken. Er is geen budget voor vervanging van grote boomstructuren. Wanneer er uitbreidingen van areaal plaatsvinden, worden zoals afgesproken in de Agenda BOR de beheerbudgetten vooraf geregeld.

Afwijkingen en risico's

Het is nog niet duidelijk of het budget voor groenrenovaties toereikend is om alle vervangingen die nodig zijn te kunnen uitvoeren.

Begraven

Gerelateerd aan Programma Wonen in Assen

Beleid

Doel is het zorgen voor kwalitatief goed begraven op korte en lange termijn, het waarborgen van de begraafcapaciteit, het bieden van kwalitatief goede begraafplaatsen en het op peil houden van de bijdrage die de begraafplaatsen leveren aan de groene kwaliteit van Assen. Het begraven moet voldoen aan de Wet op de Lijkbezorging. Het groenbeheer en het padenonderhoud op de begraafplaatsen voldoen aan de afgesproken IBOR-kwaliteitsniveaus.

Financiën

De beschikbare middelen zijn op voldoende niveau om het onderhoud uit te voeren. Om het begraven binnen Assen betaalbaar te houden is afgezien van het doorvoeren van kostendekkende tarieven.

Afwijkingen en risico's

Er is geen sprake van bijzondere risico's.

Wegbeheer

Gerelateerd aan Programma Wonen in Assen

Beleid

Het dagelijks beheer vindt plaats op basis de vastgestelde beeldkwaliteit voor de verzorging en functioneel in stand houden van straten en wegen. Het onderhoud is gebaseerd op de Agenda BOR en de principes van risico gestuurd beheer. Het onderhoud is gericht op het behoud van de verkeersveiligheid, duurzaamheid, comfort en aanzien.

Het plannen van groot onderhoud en wegreconstructies vindt plaats op basis van resultaten van globale visuele weginspecties, restlevensduur onderzoeken, maatregeltoetsen en technische metingen. Bij de planning wordt voortdurend afgestemd met (geplande) rioleringsprojecten, ontwikkelingsplannen, verkeerskundige projecten en projecten vanuit gebiedsgericht werken.

Wij maken een integrale afweging van de prioritering van de voorkomende projecten die voortkomen uit einde levensduur van de wegen, maatschappelijke vragen en functiewijzigingen van de openbare ruimte.

In het meerjarenprogramma kijken wij volgens de beleidslijn van de Agenda BOR vijf jaar vooruit met een doorkijk naar het beschikbaar budget op de middellange termijn.

Financiën

De kaders van de Agenda BOR geven inzicht in de werkwijze en financiering van het beheer en onderhoud van verhardingen. De financiering van groot onderhoud komt ten laste van de exploitatie. Mocht in een bepaald jaar incidenteel de lasten hoger zijn dan wordt deze overschrijding incidenteel gedekt uit de reserve straten en wegen. Het saldo van de reserve is eind 2020 € 4,4 miljoen.

De financiering van herinrichtingsprojecten bij einde levensduur worden volgens de BBV in de investeringsstaat opgenomen volgens de Nota Kapitaalsgoederen.

Afwijkingen en risico's

Het risicogestuurd beheer kan mogelijk leiden tot een plaatselijke kwaliteitsvermindering, waardoor een verhoogd veiligheidsrisico voor weggebruikers en verkeersdeelnemers kan optreden. De noodzaak tot het uitvoeren van groot onderhoud en reconstructies in de oudere woonwijken neemt toe, waardoor de druk op de algemene middelen in de toekomst gaat toenemen.

Overige infrastructuur

Gerelateerd aan Programma Wonen in Assen

Beleid

Het onderhoud is met name gericht op het behoud van de verkeersveiligheid, duurzaamheid, comfort en aanzien. Het groot onderhoud en vervanging vinden plaats aan de hand van conditiemetingen en technische inspecties en zijn gebaseerd op het behoud van de verkeersveiligheid en duurzaamheid (voorkomen kapitaalvernietiging).

Om een goed inzicht, afstemming met andere belangen en prioritering te krijgen is een voortschrijdende planning nodig. Daarbij kijken wij steeds tien jaar vooruit. Wij maken een integrale afweging voor de prioritering van de projecten die voortkomen uit einde van de levensduur en slijtage van de inrichting, maatschappelijke vragen en functiewijzigingen. De planningen zijn afgestemd op de planningen van Gebiedsgericht Werken (GGW), zoals beschreven is in de Agenda BOR.

Financiën

De beheerplannen geven inzicht in de werkwijze en financiering van het dagelijks onderhoud van de overige infrastructuur. In de productbegroting van overige infrastructuur zijn de vervangingsinvesteringen vanwege einde levensduur opgenomen. De stand van de voorzieningen voor groot onderhoud van kunstwerken is geactualiseerd. De stand van de voorziening is eind 2020 € 3 miljoen en is hiermee toereikend.

Afwijkingen en risico's

Als beheerder worden maatregelen genomen om de openbare ruimte veilig te houden. Hierdoor neemt de druk op de middelen voor het dagelijks beheer toe. Dit kan betekenen dat sommige werkzaamheden of vervangingsprojecten pas in een later stadium kunnen worden uitgevoerd. Tegelijkertijd werken we aan het verbeteren van de efficiency zodat we meer realiseren met de beperkte middelen. Hetgeen in lijn is met de Agenda BOR.

Maatschappelijk Vastgoed

Gerelateerd aan Programma Vastgoed en Grondbedrijf

Beleid

Bij de inzet van gemeentelijke gebouwen voor beleidsdoelen kijkt de gemeentelijke organisatie kritisch naar effectiviteit en efficiëntie. Een betere bezetting van gebouwen door bijvoorbeeld multifunctioneel gebruik kan daardoor leiden tot een kleinere vastgoedportefeuille.

Onderhoudsvoorziening

Het vastgoed van de gemeente (met uitzondering van gebouwen in het grondbedrijf) heeft een redelijke conditie; niveau 3 van de NEN 2767. Hiervoor is gekozen om veiligheidsredenen en ter voorkoming van meerkosten van te grote degeneratie van gebouwen (bijvoorbeeld vervolgschades van lekkages).

Op basis van dit conditieniveau wordt éénmaal per drie jaar een inspectie gedaan van de gebouwen waarna een meerjaren onderhoudsplanning kan worden gemaakt. Op basis van deze onderhoudsplanning is een meerjaren investeringsplanning gemaakt die jaarlijks wordt herijkt als daar aanleiding voor is. De meerjaren investeringsplanning is de basis voor de onderhoudsvoorziening en de berekening van de benodigde stortingen in de onderhoudsvoorziening.

Uitgangspunt is dat de onderhoudskosten in de onderhoudsvoorziening worden gereserveerd tot het gebouw, of een specifiek omschreven gebouwonderdeel, is afgeschreven. Nadat een gebouw (of gebouwonderdeel) is afgeschreven worden investeringen geactiveerd en ontstaat er een activastaat conform de componentenmethode. Als de investering lager is dan € 25.000 wordt deze eenmalig afgeboekt.

In 2020 heeft een nieuwe inspectie van alle gebouwen plaatsgevonden en dit heeft geresulteerd in een nieuwe meerjaren onderhoudsplanning welke ten grondslag ligt aan de onderhoudsvoorziening. De resultaten zijn opgenomen in de begroting van 2021.

Tabel budgetten onderhoud kapitaalgoederen

(bedragen x € 1.000)

Categorie/product/jaar	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020
Categorie Rioolbeheer			
Riolering beheer en onderhoud	2987	2997	2869
Watergangen	607	471	565
Waterwegen	152	137	173
Totaal Rioolbeheer	3.746	3.605	3.607
Categorie Groenbeheer			
Plantsoenen	2703	2147	2690
Bossen en natuurterreinen	186	162	212
Kinderboerderijen	32	26	36
Speelterreinen	182	199	179
Totaal Groenbeheer	3.103	2.534	3.117
Categorie Begraven	170	180	163
Categorie Maatschappelijk vastgoed	26.517	26.953	25.617
Categorie Wegen	1.776	2.107	1.634
Categorie overige infrastructuur			
Bermen	33	18	4
Schoonhouden openbare ruimte	669	591	570
Verkeersregelingen	216	147	277
Kunstwerken	1465	1467	1150
Klein Straatmeubilair	19	20	22
Openbare verlichting	858	735	926
Totaal overige infrastructuur	3.260	2.978	2.949
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	**38.572**	**38.357**	**37.087**

Tabel Beleidsdocumenten

Documentnaam / jaar/categorie	vastge-steld	wegen	overige infra	riolering	groen	begraven	gebouwen
Uitvoeringsplan verhardingen	2014	✓					
Versnelde verduurzaming openbare verlichting	2017		✓				
Beheersplan kunstwerken	2011		✓				
Beleidsplan graffiti en wildplakken	2011		✓				
Beleids- en beheersplan verkeersregelinstallaties	2013		✓				
Gemeentelijke Rioleringsplan Assen (GWRP 2019-2024)	2019			✓			
Beheer van het openbaar vaarwater in Assen 2008-2013	2008			✓			
Groenstructuurvisie	2006				✓		
Groenbeheervisie	2008				✓		
Beleidsnota Natuur- en milieueducatie	2009				✓		
Stedelijk speelbeleidskader	2009				✓		
Het Groene Frame	2009				✓		
Beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen	2014					✓	
Beleidsnota gemeentelijke begraafplaatsen	2007					✓	
Agenda BOR	2017	✓	✓		✓		
Inrichtings- en beheerplan De Boskamp	2011					✓	
Beleidsnota Historie en toekomst Noorder- en Zuiderbegraafplaats + lijst cultuurhistorisch waardevolle monumenten	2010					✓	
Vastgoed met rendement 2016	2016						✓
Kaderbrief 2019 (onderdeel bezuinigingen)	2019	✓	✓	✓	✓		✓

4.1 Treasurybeleid

Uitvoering treasurybeleid

We hebben in 2020 binnen de kaders van wet- en regelgeving en de eigen beleids- en werkafspraken het gemeentelijk treasurybeleid uitgevoerd. We werken met en binnen de kaders van de Wet Fido en het gemeentelijke treasurystatuut. De uitvoering van de treasurytaken zijn, om kwetsbaarheid te voorkomen, kennis te verbreden en te delen belegd bij het treasuryteam.

De gemeentelijke financierings- en liquiditeitsposities hebben zich volgens verwachting ontwikkeld. De liquiditeitsprognoses en de feitelijke ontwikkeling van de liquiditeitspositie hebben we regelmatig geactualiseerd en tegen het licht gehouden om te kunnen vaststellen of de financiering van de gemeentelijke uitgaven op koers lag en om te beoordelen of maatregelen noodzakelijk waren.

Het rentepeil op de geld- en kapitaalmarkt bleef als gevolg van het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank onverminderd laag. Met de bestaande leningenportefeuille ligt er een stabiele basis onder de lange termijn financiering. De externe rentelasten namen in 2020 af ten opzichte van 2019.

Ontwikkeling van de schuldpositie

In de begroting 2020 was gerekend met een gemiddelde financieringsbehoefte van € 64,9 miljoen. Deze is in de praktijk lager uitgevallen. De omvang van de vaste schuld van de gemeente is in 2020 als gevolg van het aantrekken van drie nieuwe geldleningen met € 20,3 miljoen toegenomen ten opzichte van 2019. Daarnaast hebben we gedurende het jaar zeven maal kortlopende kasgeldleningen afgesloten. De gemeentelijke leningenportefeuille omvatte eind 2020 in totaal vierentwintig langlopende leningen en geen kortlopende leningen. De gezamenlijke omvang ervan bedroeg € 242,1 miljoen.

Tabel 1 Ontwikkeling schuldpositie (in € x miljoen)

Omschrijving / ultimo jaar	2016	2017	2018	2019	2020
Omvang vaste schuld	201	183	200,2	221,8	242,1
Omvang vlottende schuld	0	0	20	20,0	0

4.2 Rentebeleid

Algemene beleidslijnen

We hebben het bestaande rentebeleid zoals dat in de begroting 2020 aan u is gepresenteerd voortgezet en uitgevoerd. Dat beleid was en is gestoeld op duurzaamheid, financiële stabiliteit en op het voorkomen van budgettaire schommelingen in de gemeentelijke financiële huishouding. Het interne rentebeleid en het daaraan gekoppelde rente-omslagstelsel voldoen aan de voorschriften en bepalingen uit het BBV.

Rentebeeld in 2020 (rentevisie)

De ontwikkeling van de rente op de geld- en kapitaalmarkt bleef net als in 2019 onveranderd laag. Het rentepeil van de kortgeld-leningen was negatief variërend van -/- 0,47 tot -/-0,25%. De rente van de langlopende leningen lag , afhankelijk van de looptijd, tussen -/- 0,25% en 0,40%. Het gemiddelde renteniveau van onze leningenportefeuille is hierdoor gedaald van 1,58% in 2019 naar 1,44% nu.

Rentemaatregelen

De in de 'notitie Rente' van de commissie BBV genoemde richtlijn met betrekking tot de interne rekenrente is gehanteerd voor het bepalen van het gemiddelde rentepercentage. Bij de samenstelling van de begroting 2020 was het rentepeil geraamd op 2,2%. Bij de jaarrekening 2019 en met het aantrekken van nieuwe geldleningen is gebleken dat het interne rentepeil niet meer binnen de daartoe geldende bandbreedtes paste. Op basis daarvan is het interne rentepeil in de loop van 2020 aangepast naar 1,8%.

Tabel 2 Rentetarieven 2020

(in %)

omschrijving/begrotingsjaar	Raming	Realisatie
Calculatierente interne financiering	2,20%	1,80%
Calculatierente externe financiering tot kasgeldlimiet	2,00%	-0,30%
Calculatierente externe financiering boven kasgeldlimiet	2,00%	-0,06%
Indexatie amortisatie reserves algemene dienst	2,20%	1,80%
Indexatie overige reserves	0%	0%
Rente grondexploitatie	1,10%	1,13%
Calculatierente interne doorbelasting	2,20%	1,80%

4.3 Financieringsbehoefte

De gemeentelijke financieringsbehoefte heeft zich in 2020 gunstiger ontwikkeld dan vooraf in de begroting geraamd. Deze is in de praktijk, onder meer door positieve ontwikkelingen in de liquiditeit en latere uitvoering van investeringen, lager uitgevallen.

Door het aantrekken van drie langlopende leningen en het tijdelijk inzetten van kortlopende leningen hebben we in 2020 in de financieringsbehoefte voorzien.

4.4 Rentekosten en -toerekening

Rentekosten

Het interne omslagpercentage was voor 2020 bepaald op 2,2 %. Op basis van de uitkomsten van de jaarrekening 2019 en het aantrekken van laagrentende leningen in 2020 is bij de voortgangsrapportage het interne percentage neerwaarts bijgesteld naar 1,8%.

Over de vaste en kortlopende leningenportefeuille van in totaal € 242,1 miljoen hebben we in totaal € 3,49 miljoen rente betaald. Hiermee komt het gemiddelde externe rentepercentage voor 2020 uit op 1,44%. Ten opzichte van 2019 een daling van 0,13%

De interne rekenregels zijn afgestemd op het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Die schrijven voor dat de gemeente bij de bepaling van het rente-omslagpercentage moet uitgaan van het gewogen gemiddelde van de rente, dat de gemeente betaalt voor de lopende geldleningen. Het gaat dan zowel om de vaste geldleningen (looptijd van één jaar of langer) als om kasgeldleningen (looptijd van minder dan één jaar).

Daarnaast hebben we rente berekend over de eigen financieringsmiddelen. Dat is een eigen beleidskeuze. Het totaal van de rentekosten wordt via de omslagmethodiek toegerekend aan gemeentelijke producten en diensten.

Tabel 3 geeft een overzicht van de in 2020 werkelijk betaalde rente over de vaste en kasgeldleningen en de gecalculeerde rente over de eigen financieringsmiddelen. Tevens hebben we zichtbaar gemaakt op welke wijze deze rentelasten in 2020 met behulp van het omslagpercentage aan de gemeentelijke producten, projecten en investeringen zijn toegedeeld. Ten opzichte van de begroting is sprake van een nadelig calculatieresultaat van € 217.000.

Rentetoerekening

De begrotings- en verantwoordingsvoorschriften schrijven voor dat gemeenten de wijze waarop ze de rentelasten aan de gemeentelijke producten, programma's en projecten toerekenen in de begroting en in de jaarrekening zichtbaar maken.

Tabel 3 Rente 2020

(in € x 1.000)

	Rekening 2019	Begroting 2020	Resultaat 2020
Lasten			
Rente vaste geldleningen	3.841	4.166	3.562
Rente reserves en voorzieningen	4.411	3.665	3.284
Rente kortgeld financiering	-53	561	-71
Rente grondbedrijf	606	586	604
Overige rente	109	109	109
Vergoedingsrente gemeentelijke heffingen	-8	0	2
Voordeel renteomslag	705	920	703
Totaal lasten	**9.611**	**10.007**	**8.192**
Baten			
Rente geldleningen uitgegeven (u.g)	0	0	
Rente overtollige financieringsmiddelen	0	0	
Rente grondexploitatie	833	828	831
Rente investeringen	8.785	9.177	7.361
Bouwrente	-7	0	
Nadeel renteomslag	0	0	
Totaal baten	**9.611**	**10.005**	**8.192**

4.5 Risicobeheer

Wettelijke normen

Om risico's en ongewenste budgettaire effecten van rentefluctuaties te beperken kent de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) een tweetal normen waar gemeenten zich in de uitvoering van het treasurybeleid aan dienen te houden. Dat zijn de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Daarnaast stelt de wet, eveneens met het oog op risicobeheersing, beperkingen aan het extern beleggen van overtollige financieringsmiddelen. Die liggen vast in de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden.

Tabel 4 Renterisiconorm en kasgeldlimiet

(bedragen in percentage of in € x 1 miljoen)

Norm	Percentage	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Renterisiconorm	20%	62	64	63,7
Kasgeldlimiet	8,5%	26,4	27	27,1
Schatkistbankieren	0,8%	2,3%	2,4%	2,4%

Berekening renterisiconorm 2020

De renterisiconorm is het bedrag dat de gemeente in een jaar maximaal mag (her)financieren. Dit om te voorkomen dat er in enig jaar een te grote concentratie van aflossingen en renteherzieningen op lopende leningen plaatsvindt en om grote schommelingen in de jaarlijkse rentekosten tegen te gaan.

Het renterisicobedrag wordt op basis van de Wet Fido berekend als de som van de renteherzieningen en de aflossingen. Het totale renterisicobedrag mag niet groter zijn dan 20 % van het begrotingstotaal. Voor het begrotingsjaar 2020 bedraagt de norm € 63,7 miljoen. Uit de onderliggende berekening blijkt dat het renterisico in de leningenportefeuille in 2020 goed is gespreid en er de komende jaren sprake is van voldoende ruimte onder de norm.

Tabel 5 Renterisiconorm 2020

(in € x 1 miljoen)

Norm	Rekening 2018	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Renteherziening	0	0	0	0
Aflossingen	12,5	13,5	29,6	29,5
Totaal renterisico	12,5	13,5	29,6	29,5
Renterisiconorm	69,7	62	63,7	63,7
Ruimte onder de norm	57,2	48,5	34,1	34,2
Overschrijding norm	**0**	**0**	**0**	**0**

Kasgeldlimiet 2020

Op basis van de cijfers in de Programmabegroting 2020 is de kasgeldlimiet € 27,1 miljoen.

De kasgeldlimiet begrenst de omvang van de netto kortlopende schuld van de gemeente. Hij geeft het volume aan dat de gemeente maximaal mag invullen met geldleningen met een looptijd korter dan 1 jaar. Het maximum bedraagt 8,5 % van het begrotingstotaal van de begroting.

De gemeente mag de kasgeldlimiet niet meer dan drie achtereenvolgende kwartalen overschrijden. Als die situatie zich voordoet moet de gemeente de provincie daarover informeren en een plan aanbieden waarin wordt aangegeven hoe en op welke termijn weer aan de kasgeldlimiet wordt voldaan. We maken bij de voorziening in de dagelijkse financieringsbehoefte zo optimaal mogelijk gebruik van de gunstige rentestanden op de geld- en/of de kapitaalmarkt.

Tabel 6 Kasgeldlimiet 2020 per kwartaal

(bedragen x € 1 miljoen)

Norm / kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Vlottende schuld	100,8	125,3	90,0	48,0
Vlottende middelen	24,7	2	0	0
Totaal kasgeld	76,1	123,3	90,0	48,0
Netto gemiddeld	25,4	41,1	30,0	16,0
Kasgeldlimiet	27,1	27,1	27,1	27,1
Ruimte onder de norm	1,7	0	0	11,1
Overschrijding norm	**0**	**14,0**	**2,9**	**0**

Schatkistbankieren 2020

Invoering van het schatkistbankieren beperkt de eigen beleggingsmogelijkheden van de gemeente. Als er sprake is van overtollige financieringsmiddelen waarvan de omvang uit gaat boven het wettelijk vastgestelde drempelbedrag dan worden die middelen door het Rijk afgeroomd ten gunste van de 'schatkist' bij het Ministerie van Financiën. Deze situatie heeft zich in 2020 één keer voorgedaan.

De wettelijke limiet is 0,75 % van het gemeentelijk begrotingstotaal. Op basis van de norm is voor Assen in 2020 een drempelbedrag van toepassing van € 2,4 miljoen. Het treasurybeleid is gericht op voorkoming van overliquiditeit. We zijn daarin echter ook afhankelijk van omvang en verloop van inkomende geldstromen. Hierdoor kan schatkistbankieren niet volledig op voorhand worden uitgesloten.

Kredietrisico

Assen voert een terughoudend beleid met betrekking tot het verstrekken van geldleningen aan en garantstelling ten behoeve van derden. Dit is alleen aan de orde als met het verstrekken van een geldlening of een garantie een publiek belang gediend is en vast staat dat belang ook als zodanig door de raad wordt erkend. Daarnaast zal de geldlening of de garantstelling met voldoende zekerheden bijvoorbeeld in de vorm van vestiging van het recht van hypotheek of pandrecht, geborgd moeten zijn zodat rente, aflossing en/of terugbetaling veilig zijn gesteld.

We hebben in 2020 met instemming van uw raad een geldlening van € 1,9 miljoen verstrekt aan Enexis ten behoeve investeringen in de energie-infrastructuur.

Op basis van in het verleden genomen besluiten is per 31 december 2020 sprake van de volgende aan derden verstrekte geldleningen.

Tabel 7 Overzicht aan derden verstrekte geldleningen 2020

(in x € 1.000 of %)

Kedietnemer	Risico/zekerheid	Schuld restant	% totaal
Startersleningen Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	De ingelegde gelden komen terug via het revolvingsysteem.	2.706	46%
Zonneleningen Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	De ingelegde gelden komen door tijds-verloop in de vorm van aflossing terug.	1.047	18%
Enexis Holding BV	De ingelegde gelden komen door tijds-verloop in de vorm van aflossing terug.	1.900	33%
Hypothecaire leningen voor aankoop woning Gemeentelijk personeel	Recht van hypotheek	168	3%
Totaal aan derden verstrekte geldleningen		**5.821**	**100%**

5. Bedrijfsvoering

Algemeen

De bedrijfsvoeringsparagraaf geeft aanvullende informatie op het programma bedrijfsvoering.

Uitgangspunten

De loonsomraming voor 2020 is gebaseerd op de in de Begroting 2020 vastgestelde formatie en op verdere afzonderlijke besluitvorming op de formatie in 2020 en de nieuwe cao-gemeenten 2019-2020 die per 1 oktober 2019 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2019 is ingegaan. Dit betreft salarisverhogingen van 1% per 1 januari 2020, 1% per 1 juli 2020 en 1% per 1 oktober 2020. Deze percentages zijn gebaseerd op de in de Meicirculaire 2019 opgenomen loonvoet sector overheid.

In de begroting 2020 hebben we een stijging van de pensioenpremie voor het ouderdoms- en nabestaandenpensioen in 2020 van 1,0 % meegenomen (70 % voor de werkgever). Verder hebben we rekening gehouden met de gevolgen van jaarlijkse periodieke verhogingen en het persoonsgebonden budget van € 456 per fte.

Naast de loonsom is voor beheerskosten binnen de bedrijfsvoering een aantal normbedragen van toepassing. Zo bedraagt het budget voor vorming en opleiding 1,38% van de loonsom. Voor vergoedingen en toelagen aan het personeel is een (gemiddeld) bedrag van € 119 per fte beschikbaar. Voor de overige personeelskosten per team hebben we gerekend met een bedrag van € 248 per fte.

De tabellen in deze paragraaf geven een beeld van de kosten van de bedrijfsvoering gesplitst in directe taken en ondersteuningstaken (overhead). Voor de toerekening van de bedrijfsvoeringkosten aan de taakvelden hebben we een overzicht opgenomen van de personele inzet op deze taakvelden.

Middeleninzet bedrijfsvoering

Tabel 1 Middelen bedrijfsvoering

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Verschil in €	Verschil in %
Personeelskosten	46.165	47.909	49.071	-1.161	0
Beheerkosten	8.205	7.547	7.632	-85	0
Kapitaallasten	2.412	2.389	1.988	401	0
Variabele doorbelastingen	-	-	294	-294	0
Totaal lasten	56.782	57.845	58.985	-1.139	0
Inkomsten uit detachering van medewerkers	477	230	637	407	1
Overige inkomsten bedrijfsvoering	856	1.239	1.429	190	0
Toerekening bv-kosten projecten en grondexpl.	6.476	7.004	6.686	-318	0
Totaal baten	7.810	8.473	8.752	279	0
Totaal middelen bedrijfsvoering	**48.973**	**49.373**	**50.233**	**-860**	**0**

Analyse bedrijfsvoeringresultaat 2020

In het programma Bedrijfsvoering verantwoorden we alle kosten voor de ondersteuning van raad, college en het ambtelijk apparaat. Het programma Bedrijfsvoering sluit met een nadelig saldo van € 860.000.

Dit nadeel is het saldo van diverse voor- en nadelen op de diverse afdelings- en hulpkostenplaatsen. In onderstaande analyse geven we een verklaring voor de grootste verschillen:

Personele kosten en dekking

Ziektevervanging € 162.000 nadelig

Er is geen ziektevervangingsbudget. De noodzakelijke vervangingskosten ad € 336.000 nadelig, worden gedeeltelijk gecompenseerd door ontvangen ziekte- en zwangerschapsuitkeringen van het UWV ad € 174.000 voordelig. Ons streefcijfer voor maximaal ziekteverzuimpercentage over 2020 was 5,2 %. Over 2020 was het werkelijke gemiddelde ziekteverzuimpercentage 4,9 % (in 2019 was dit 5,0%). Ten opzichte van vergelijkbare gemeenten zit Assen nu weer onder het gemiddelde van de sector en net onder de norm van de sector, waarbij opgemerkt dat de referentiecijfers voor 2020 nog niet beschikbaar zijn. De beste gemeente in onze inwonerscategorie had 4,0 %.

Extra formatie en inhuur externen € 165.000 nadelig

Om de continuïteit van de bedrijfsvoering te kunnen waarborgen hebben we incidenteel extra formatie ingehuurd. Dit betreft bij Financiën met name werkzaamheden voor het Financiële Herstelplan als gevolg van het preventief toezicht door de provincie en inzet financiële deskundigheid op het Sociaal Domein ad € 183.000 nadelig. Op het KCC is meer formatie ingezet om de telefonische dienstverlening aan de burger binnen de kwaliteitsnormen te kunnen garanderen ad € 127.000 nadelig. Hier staan voordelen tegenover door het later dan wel niet invullen van vacatureruimte bij P&O ad € 83.000 voordelig, Toezicht en Handhaving ad € 130.000 en Groenbeheer ad€ 123.000 voordelig.

Als gevolg van corona zijn minder stagiaires en BBL-ers (beroepsbegeleidende leerweg) ingezet ad € 70.000 voordelig.

Daarnaast is er sprake van hogere kosten voor het inhuren van externe deskundigheid binnen de formatie. Dit betreft inhuur van deskundigen voor technisch beheer ICT ad € 95.000 nadelig en Informatiemanagement ad € 165.000 nadelig.

Lagere dekking € 670.000 nadelig

Door diverse afdelingen worden uren toegerekend aan projecten en producten, dit is normaliter op basis van de onderliggende urenbegrotingen. De uurtarieven worden bepaald bij de begroting en bestaan uit een deel afdelingstarief en een tarief voor overhead. De werkelijke toerekening blijkt echter fors lager dan begroot waardoor in 2020 een nadeel van € 670.000. Bij de Voortgangsrapportage hebben wij u toegezegd dat we naar de oorzaken hiervan een onderzoek instellen. De uitkomsten en verbetervoorstellen daarvan nemen we mee in de voorbereiding van de begroting 2022-2024.

Beheerskosten € 85.000 nadelig

Facilitaire zaken

Minder uitgaven met name doordat als gevolg van corona meer thuis is gewerkt ad € 160.000 voordelig, en door corona ook extra schoonmaakkosten van € 50.000 nadelig. De voor 2020 geplande uitgaven voor kantoorinventaris en bloemen en planten zijn als gevolg van corona uitgesteld.

Verzekeringspremies WA en ongevallen personeel

Deze zijn niet begroot ad € 214.000 nadelig en worden als overhead intern doorbelast. In de begrotingsvoorbereiding 2022-2025 nemen we dit op.

ICT

Hogere kosten van upgrades software en licenties ad € 52.000 nadelig. De extra kosten voor thuiswerkfaciliteiten als gevolg van corona, onder andere toetsenborden, muizen en laptops, kunnen worden gedekt binnen de reguliere ICT-budgetten.

Materieel

Dit betreft hogere brandstof en onderhoudskosten van het materieel ad € 194.000 nadelig. Daarnaast reparaties van schades die niet zijn begroot ad € 115.000 nadelig). De oorzaak hiervan is dat de noodzakelijke

onderhoudskosten niet volledig planbaar zijn als gevolg van incidenteel voorkomende reparaties.

Werkplaats de Werf en indirecte kosten Uitvoering

Dit betreft het onderhoud en schoonmaak en aanschaf gereedschappen en materiaal voor de werkplaats ad € 113.000 nadelig.

Opleidingen

Centrale budgetten voor Opleiding ad € 291.000 voordelig en Personele Faciliteiten ad € 108.000 voordelig zijn met name als gevolg van corona niet besteed omdat veel live opleiding niet door konden gaan. In 2021 worden wel meer uitgaven verwacht, daarom stellen wij u voor het restantbedrag over te hevelen naar 2021.

Project Organisatieontwikkeling

Wij stellen u voor het restantbudget ad € 58.000 voordelig over te hevelen naar 2021.

Overig

Dit betreft diverse voor- en nadelen op diverse kostenplaatsen van per saldo € 33.000 voordelig.

.....Kapitaallasten ad € 401.000 V.....

De kapitaallasten zijn lager dan begroot doordat geplande investeringen later zijn uitgevoerd dan begroot. De kapitaallasten starten met ingang van het volgende jaar na investering.

Dit betreft met name investeringen in ICT ad € 200.000 voordelig, uitgestelde vervanging mobiele telefoons ad € 158.000 voordelig en kantoorinventaris ad € 25.000 voordelig. Daarnaast een structureel voordeel van € 18.000 door verlaging van de rente.

.....Variabele doorbelastingen ad € 256.000 N.....

De bijdrage aan het programma Wonen in Assen ten behoeve van de Energietransitie is niet begroot ad € 218.000 nadelig.

Hiertegenover staat een voordeel op salariskosten tot hetzelfde bedrag, per saldo is het resultaat op energietransitie dus nihil. Daarnaast centrale kosten voor corona ad € 38.000 nadelig.

.....Frictiekosten en -voorziening.....

Voor dekking van de kosten van personele frictie, die zijn ontstaan als gevolg van bezuinigingen en organisatieontwikkelingen, hebben we een voorziening getroffen. Begin 2020 was hiervan nog € 822.000 beschikbaar. In 2020 hebben we € 573.000 aan deze voorziening onttrokken en ten behoeve van de frictiekosten € 100.000 aan Vaart Welzijn toegevoegd.

Dit heeft geen financieel effect op de Bedrijfsvoering. Het saldo van de voorziening ultimo 2020 ad € 349.000 is toereikend om de toekomstige frictiekosten te dekken.

Directe bedrijfsvoering en ondersteuning

..... Kosten directe bedrijfsvoering en kosten ondersteuning (overhead) .....

Onderstaande tabellen geven inzicht in de omvang van de bedrijfsvoeringkosten van het primair proces en de kosten van overhead. Personeelskosten van medewerkers en overige kosten die direct verband houden met de uitvoering van het beleid worden rekenen we tot de directe kosten.

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces rekenen we tot de overhead. Deze kosten bestaan uit alle loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies (Personeelszaken, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting), ict-kosten, huisvestingskosten, uitbestedingskosten bedrijfsvoering en rentekosten die niet zijn toe te rekenen aan het primaire proces.

Tabel 2 Kosten directe bedrijfsvoering

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Verschil in €	Verschil in %
Personeelskosten	31.650	29.992	30.867	-875	0
Beheerkosten	3.192	4.494	4.906	-412	0
Kapitaallasten	919	1.664	1.208	456	0
Inkomsten bedrijfsvoering	-90	-610	-1.164	554	0
Toerekening bv-kosten projecten en grondexpl.	-3.804	-4159	-3.897	-262	0
Totaal kosten directe bedrijfsvoering	**31.866**	**31.382**	**31.920**	**-539**	**0**

Tabel 3 Kosten ondersteuning (overhead)

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Verschil in €	Verschil in %
Personeelskosten	14.515	17.882	18.204	-321	2%
Beheerkosten	5.014	2.875	3.020	-144	0
Kapitaallasten	1.493	937	780	157	0
Inkomsten ondersteuning	-1.243	-782	-902	120	0
Toerekening bv-kosten projecten en grondexpl.	-2.672	-2.922	-2.789	-133	0
Totaal kosten ondersteuning	**17.106**	**17.991**	**18.312**	**-321**	**0**

Toelichting tabel 3 Kosten ondersteuning (overhead)

In de tabel overheadkosten zijn geen huisvestingskosten opgenomen. Huisvesting die wordt gerekend tot de overhead heeft betrekking op kantoorruimten. Dit zijn ruimten voor de uitvoering van de algemene taken van de gemeentelijke organisatie en vallen onder het programma Vastgoed.

Dit betreft een totaalbedrag van circa € 2,3 miljoen. De totale lasten van de ondersteuning (overhead) ten behoeve van het primaire proces bedragen daarmee circa € 20 miljoen.

Tabel 4 Specificatie kosten overhead

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Verschil in €	Verschil in %
Management	3.371	4.092	4.145	-53	1%
Dienstverlening	534	553	560	-7	1%
Financiën	2.054	2.395	2.426	-31	1%
P&O / HRM	2.462	1.488	1.507	-19	1%
Inkoop	446	291	295	-4	1%
Communicatie	427	439	445	-6	1%
Informatiemanagement	1.201	527	534	-7	1%
Juridische zaken	609	853	864	-11	1%
Bestuurszaken/-ondersteuning	627	931	943	-12	1%
Informatievoorz. en Automatisering (ICT)	6.115	5.999	6.076	-77	1%
Facilitaire zaken en huisvesting	3.608	4.826	4.888	-62	1%
Gegevensbeheer en Informatievoorziening	789	774	784	-10	1%
Managementondersteuning	891	836	847	-11	1%
Totaal	23.133	24.004	24.312	-308	1%
Toerekening kosten overhead aan derden	-1.243	-782	-902	120	0
Toerekening aan projecten en grondexploitatie	-2.672	-2.922	-2.789	-133	0
Totaal overhead	19.218	20.300	20.621	-321	0
Progr. Vastgoed en Grondbedrijf (huisvesting)	2.112	2.309	2.309	0	0
Totaal overhead Bedrijfsvoering	**17.106**	**17.991**	**18.312**	**-321**	**0**

Toelichting tabel 4 specificatie kosten overhead

De kosten van overhead zijn per saldo € 0,3 miljoen hoger dan begroot, dit is ca 1,6%.

Tabel 5 Toerekening kosten Bedrijfsvoering

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Verschil in €	Verschil in %
Lasten					
Directe taken	35.761	36.150	36.981	-831	2%
Overhead	21.021	21.695	22.003	-308	1%
Lasten programma Bedrijfsvoering	56.782	57.845	58.984	-1.139	2%
Baten					
Derden	1.333	1.469	2.066	597	29%
Projecten en investeringen	6.476	7.004	6.686	-318	-5%
Baten programma Bedrijfsvoering	7.809	8.473	8.752	279	3%
Totaal toerekening	**48.973**	**49.372**	**50.233**	**-860**	**0**

Toelichting tabel 5 Toerekening kosten Bedrijfsvoering

Projectmatige dekking

In de personeelskosten hebben we rekening gehouden met dezelfde omvang van de projectenportefeuille als in 2019. De toerekening van kosten hebben we aangepast aan de loonontwikkeling. Dit vertaalt zich in een bijgestelde toerekening van bedrijfsvoeringskosten aan projecten, investeringen en grondexploitaties.

Effect op programma Bedrijfsvoering

Alle hiervoor genoemde ontwikkelingen hebben per saldo geleid tot een uitzetting van € 0,8 miljoen (+ 1,7%) op het programma Bedrijfsvoering (directe en ondersteunende taken).

Personeelsformatie

Tabel 6 Personeelsformatie

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Verschil in fte	Verschil in %
Bedrijfsvoering algemeen	610	631	629	2	0%
Totale formatie	**610**	**631**	**629**	**2**	**0**

Toelichting tabel 6 Personeelsformatie

Het begrote aantal fte's betreft het aantal per 31 december 2020 (primaire begroting 607 fte plus/min wijzigingen gedurende het jaar).

Ten opzichte van 2019 is de totale personeelsformatie toegenomen met 19 fte, dit betreft met name medewerkers Werkpunt + 11 fte, maatregelen sociaal domein + 6 fte en geldcoaches + 2 fte.

Tabel 7 Formatie behorende tot de overhead (fte's)

(aantal fte)

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Verschil in €	Verschil in %
Management	26	31	30	-1	-4%
Financiën	24	25	24	-1	-3%
P&O / HRM	16	14	11	-3	-26%
Inkoop	4	3	7	4	56%
Communicatie	7	5	8	3	38%
Informatiemanagement	9	6	6	0	-3%
Juridische zaken	6	6	8	2	29%
Bestuurszaken/-ondersteuning	7	7	8	1	15%
Informatievoorz. en Automatisering (ict)	33	32	34	2	7%
Facilitaire zaken en huisvesting	16	17	11	-6	-53%
DIV	6	6	7	1	8%
Managementondersteuning	16	14	12	-2	-19%
Totale overhead	**168**	**166**	**167**	**1**	**0**

Personele inzet op taakvelden

Het overzicht van de personele inzet op taakvelden is bedoeld om de stuurinformatie voor uw raad tot stand te brengen. De bestaande programma- en productindeling hebben we echter gehandhaafd als basis voor allocatie, autorisatie en verantwoording. Binnen de bestaande programma-indeling hebben we de totale bedrijfsvoeringskosten toegerekend aan het programma Bedrijfsvoering. Ondanks dat de kosten van de bedrijfsvoering volledig zijn toegerekend aan het programma Bedrijfsvoering, geeft de volgende tabel inzicht in de personele inzet per taakveld.

Deze tabel is afgeleid van de personele inzet per programma en beleidsthema, zoals deze is opgenomen in de begroting. Niet alle taakvelden zijn opgenomen in dit overzicht, omdat niet alle bestaande beleidsthema's gerelateerd zijn aan een taakveld. Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, zijn aan de betreffende taakvelden toegerekend. De overhead is verantwoord op een separaat taakveld binnen het hoofdtaakveld Bestuur en ondersteuning.

Tabel 8 Personele inzet 2020 op taakvelden

Hoofdtaakveld / Taakveld	uren	fte's
Bestuur en ondersteuning		
Bestuur	4.047	3
Burgerzaken	79.179	56
Overhead	241.670	170
OZB woningen	4.927	3
Totaal Bestuur en ondersteuning	329.823	232
Veiligheid		
Crisisbeheersing en brandweer	6.163	4
Openbare orde en veiligheid	14.612	10
Totaal Veiligheid	20.775	15
Verkeer, vervoer en waterstaat		
Verkeer en vervoer	38.553	27
Parkeren	20.221	14
Economische havens en waterwegen	1.065	1
Openbaar vervoer	28	0
Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat	59.867	42
Economie		
Economische ontwikkeling	7.072	5
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	3.962	3
Totaal Economie	11.033	8
Onderwijs		
Onderwijshuisvesting	12.539	9
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	11.829	8
Totaal Onderwijs	24.367	17

Hoofdtaakveld / Taakveld	uren	fte's
Sport, cultuur en recreatie		
Sportbeleid en activering	3.010	2
Sportaccommodaties	6.972	5
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	6.986	5
Musea	426	0
Media	724	1
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	74.323	52
Totaal Sport, cultuur en recreatie	92.442	65
Sociaal Domein		
Samenkracht en burgerparticipatie	24.878	18
Wijkteams	6.234	4
Inkomensregelingen	6.035	4
Begeleide participatie	256	0
Arbeidsparticipatie	341	0
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	6.390	5
Maatwerkdienstverlening 18+	25.233	18
Maatwerkdienstverlening 18-	27.236	19
Geëscaleerde zorg18+	31.510	22
Geëscaleerde zorg 18-	11.672	8
Totaal Sociaal Domein	139.785	98
Volksgezondheid en milieu		
Volksgezondheid	185	0
Riolering	23.473	17
Afval	45.980	32
Milieubeheer	7.483	5
Begraafplaatsen en crematoria	8.591	6
Totaal Volksgezondheid en milieu	85.711	60
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening & stedelijke vernieuwing		
Ruimtelijke ordening	21.286	15
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	11.715	8
Wonen en bouwen	32.845	23
Totaal Volkshuisvesting, RO & stedelijke vernieuwing	65.845	46
Projecten en investeringen	54.911	39
Inzet ten behoeve van derden	8.279	6
Totaal Personele inzet 2020	892.839	629

Investeringen

Tabel 9 Investeringen in bedrijfsmiddelen

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Automatisering hardware	193	1.509	1.912
Automatisering software	261	34	35
Vervoermiddelen / materieel	224	856	1.040
Overige investeringen (o.a. kantoorinventaris)	88	372	46
Totaal investeringen bedrijfsvoering	**767**	**2.770**	**3.033**

Toelichting tabel 9 investeringen bedrijfsmiddelen

In 2020 hebben we de hardware infrastructuur vernieuwd ad € 1,8 miljoen. De investeringen zijn conform de begroting uitgevoerd.

De investeringen in vervoermiddelen/ materieel fluctueren van jaar tot jaar. Het betreft hier reguliere vervangingsinvesteringen.

6. Verbonden partijen

Algemeen

Inleiding

De gemeente Assen heeft een aantal verbonden partijen die voor de gemeente taken uitvoeren of met wie de gemeente samenwerkt om doelen voor de Asser samenleving te bereiken. Verbonden partijen zijn privaatrechte-lijke en publiekrechtelijke organisaties waarin wij een financieel én een bestuurlijk belang hebben.
In deze paragraaf geven wij een overzicht van al onze verbonden partijen. Daarbij geven wij per verbonden partij inzicht in financiële aspecten, het bestuurlijk belang en/of het percentage aandelen.

Een aantal verbonden partijen is financieel en economisch getroffen door covid-19. Voor de betekenis daarvan verwijzen we hier ook naar de programma's waaraan de partij is gerelateerd, de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing en de paragraaf 8. Impact coronapandemie 'tweede impactanalyse corona gemeente Assen.'.

Gemeenschappelijke Regelingen

Alescon (in liquidatie)

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Assen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is de afwikkeling van het op 20-7-2018 vastgestelde Liquidatieplan Alescon vanaf 1-1-2019. Dit Liquidatieplan was op 21-10-2020 volledig afgewikkeld, waarbij de afwikkeling van 3 dossiers was overgedragen aan WPDA.
Relatie met programma	2. Werken in Assen
Deelnemende partijen	GR opgeheven.
Bestuurlijk belang	GR opgeheven.
Financieel belang	Geen bijdragen of ontvangsten in 2020.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 0 en op 21 oktober 2020 € 54.289. Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 2.669.000 en op 21 oktober 2020 € 3.000.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 54.289.
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	In 2021 vindt nog een afrekening plaats met de deelnemende gemeenten op de financiële afwikkeling van de 3 aan WPDA overgedragen dossiers. Deze afrekening in 2021 kan naar verwachting zowel in een geringe bate als in een geringe last uitmonden. Daarnaast kans op een geringe bijdrage in de eindafrekening ten gevolge van afwikkelingsverschillen. Per 1 januari 2019 zijn de activiteiten gestopt en voor de gemeente Assen overgegaan naar de Gemeenschappelijke regeling Werkplein Drentsche Aa. Op 21 oktober 2020 is de GR formeel opgeheven en vanaf 28 december 2020 bestaat de rechtspersoon Alescon niet meer.

Drents Archief

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Assen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: Archief Het openbaar belang betreft: Regionaal Historisch Centrum met twee hoofdtaken. Dit zijn de wettelijke taak om het archief van het Rijk en de gemeente Assen te beheren en het toegankelijk maken van de informatie in de archieven voor een breed publiek. Voor de gemeente Assen maakt het Drents Archief het mogelijk bestemmings- en bouwplannen in te zien. Daarnaast is het Drents Archief actief op het gebied van erfgoed en cultuureducatie. Jaarlijks maken zo'n 7.500 leerlingen kennis met diverse aspecten van de Drentse en Assense geschiedenis.
Relatie met programma	4. Aantrekkelijk Assen
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert samen met het Rijk
Bestuurlijk belang	Gemeente Assen participeert als lid in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit het Dagelijks bestuur aangevuld met J. Seton en M. Out. Het dagelijks bestuur bestaat uit: : M..J.M. Hoogeveen (voorzitter), J.J. Jonkman en B. Bergsma
Financieel belang	Gemeente Assen heeft in 2020 bijgedragen: € 108.812 De bijdrage van gemeente Assen betreft 3,99% van de totale bijdragen. Jaarlijks ontvangt het Drents Archief een instandhoudingssubsidie van de gemeente Assen. Daarnaast ontvangt het incidentele bijdragen voor projecten op het gebied van met name erfgoed- en cultuureducatie.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 283.937 positief en op 31 december 2020 € 187.061 positief. Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 814.136 en op 31 december 2020 € € 968.735
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 19.615 negatief
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Door de coronacrisis zijn in 2020 veel publieksactiviteiten niet doorgegaan. Het Drents Archief heeft daarom gewerkt aan en versterking van het online aanbod. De verwachting is dat deze online activiteiten ook na de coronacrisis een belangrijk onderdeel zullen blijven in het aanbod. Het Drents Archief werkt op basis van de nieuwe strategische visie 'Van collectie naar connectie'. Belangrijk onderdeel daarbij is de nieuwe Archiefwet. De verwachting is dat de nieuwe Archiefwet op 1 januari 2023 in werking treedt. Een van de consequenties hiervan is dat het Rijk zich in 2024 uit de gemeenschappelijke regeling terugtrekt. Daarom gaat het Drents Archief op zoek naar nieuwe partners voor de GR of gaat over op een andere bestuursvorm. Overigens wordt vanuit de RHC's aangedrongen om de uittreding van het Rijk met een jaar uit te stellen gelet op de grote veranderingen die dit met zich meebrengt. Met de komst van de nieuwe Archiefwet gaat het Drents Archief de dienstverlening aan lagere overheden versterken. Zo wil het Drents Archief voor meer lagere overheden de wettelijk verplichte archivarisfunctie gaan invullen. Ook op het gebied van digitale archivering via het e-depot wil het Drents Archief met meer gemeenten overeenkomsten afsluiten. Een en ander leidt tot een uitzetting van de begroting. Hiertegenover staan extra inkomsten. Het Drents Archief zet naast de beheertaken nadrukkelijk in op het versterken van erfgoed en cultuureducatie. Zo wil het de samenwerking met hoger onderwijs uitbreiden.

Eems Dollard Regio (EDR)

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Leer, Duitsland
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: Regionale grensoverschrijdende samenwerking bevorderen en realiseren. Het openbaar belang betreft: Maatregelen ter versterking en ontwikkeling van de betrekkingen tussen de gebieden aan beide zijden van de grens afstemmen en oplossingen voor problemen treffen.
Relatie met programma	5. Samen werken aan Assen
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert samen met 19 Nederlandse gemeenten, 16 Duitse steden, 28 Duitse Gemeinden, 14 Duitse Samtgemeinden, 7 Duitse Landkreise, de Industrie- und Handelkammer Oldenburgische IHK, de Industrie- und Handelskammer für Ostfriesland und Papenburg, de Handwerkskammer für Ostfriesland en de Ostfriesische Landschaft in deze grensoverschrijdende samenwerkingsorganisatie.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur (EDR-raad) bestaat uit 2 vertegenwoordigers van elke deelnemer in de EDR. Het dagelijks bestuur bestaat uit B. Bouwmeester, M. Groote, O. Meinen, R. Wanders, G. Wigbers, M-A. Burgdorf, J. Borg, M. Honnigfort, T. Slink, J. Wimberg, H. Heymann, C-A. Sikkema, J. Velema, T. Schroor. Gemeente Assen participeert als volgt: GR, openbaar lichaam. De burgemeester en een wethouder van gemeente Assen zijn deelnemer in de EDR-raad (AB) en vertegenwoordigers van de gemeente Assen, met inachtneming van art.13.1 WGR. Elke deelnemer heeft één stem. Besluit bij meerderheid van stemmen.
Financieel belang	Gemeente Assen heeft in 2018 bijgedragen €7.338. De bijdrage van gemeente Assen betreft 0,39% van de totale bijdragen.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2018 was € 414.000 positief en op 31 december 2018 € 430.000 positief. Het vreemd vermogen op 1 januari 2018 bedroeg € 2.657.000 positief en op 31 december 2018 € 3.105.000 positief.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2018 bedraagt € 16.000
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Voor zover bekend zijn er op 31-12-2018 geen financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang bekend.

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Assen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: uitvoering van wettelijke taken van de gemeente op het gebied van de publieke gezondheidszorg. Het openbaar belang betreft: een bijdrage leveren aan de publieke gezondheidszorg met afstemming op de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening voor 12 Drentse gemeenten. De GGD draagt bij aan de publieke gezondheidszorg en bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners van de twaalf Drentse gemeenten.
Relatie met programma	3. Meedoen in Assen
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert samen met de twaalf Drentse gemeenten
Bestuurlijk belang	Collegeregeling met afvaardiging van de wethouders van de Drentse gemeenten, lid AB en DB, besluit bij meerderheid van stemmen.
Financieel belang	Jaarlijkse exploitatiebijdrage op basis van de GGD-begroting.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 2.650.000 positief en op 31 december 2020 € 2.193.000 positief Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 2.380.000 en op 31 december 2020 € 6.672.000
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 99.000
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Ten aanzien van algemene risico's houdt de GGD een Algemene Reserve van maximaal 5% van de omzet voor de basistaken. Voor het programma additioneel wordt een opslag van 10% berekend op de kostprijs van de additionele producten. Deze opslag wordt gestort in de risicoreserve. De reserve heeft een maximum-omvang van 33% van de loonkosten van het programma additioneel. Voor Veilig Thuis Drenthe wordt de opslag van 10% niet berekend. De GGD werkt tegen kostprijs voor de gemeenten, met de afspraak dat wanneer de gemeenten het product substantieel wensen terug te brengen er aanvullende afspraken worden gemaakt over de dan optredende frictiekosten. De GGD voert op verzoek van het rijk een aantal extra taken uit in het kader van Corona; testen op Corona en bronnenonderzoek bij positieve testen. Hierop is de organisatie aangepast en zijn er ook voor 2021 extra kosten te verwachten. Reële kosten die worden gemaakt het kader van Corona worden door het Rijk vergoed.

Gemeenschappelijke Kredietbank

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Assen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: uitvoeren wettelijke taken Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Het openbaar belang betreft: op maatschappelijk en zakelijk verantwoorde wijze verlenen van dienstverlening bij het oplossen van schulden, inkomensbeheer (budgetbeheer en beschermingsbewind) en kredietverlening.
Relatie met programma	3. Meedoen in Assen
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert samen met Hoogeveen en Meppel in de GR.

	Daarnaast zijn er 11 gemeenten die geen deelnemer zijn maar wel via een dienstverlenings-overeenkomst diensten inkopen bij de GKB.
Bestuurlijk belang	Gemeente Assen participeert als volgt: Het algemeen bestuur bestaat uit: Harmke Vlieg en Jan Broekema; Het dagelijks bestuur bestaat uit: Jan Broekema (voorzitter); GR van drie Drentse gemeenten, lid AB en DB, besluit bij meerderheid van stemmen.
Financieel belang	Gemeente Assen heeft in 2020 bijgedragen € 1.055.043,05 (dienstenovereenkomst); € 232.355,- (negatief exploitatieresultaat) en €270.924,- (frictiekostenvoorziening). Het aandeel van de gemeente Assen in de omzet van de GKB bedraagt 13,7%. Het Asser (GR)aandeel in het negatieve exploitatieresultaat inclusief dotatie frictiekostenvoorziening bedraagt 43% van het totaal.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 232.591 negatief en op 31 december 2020 € 1.050.734 negatief. Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 12.421.288 en op 31 december 2020 € 9.982.977.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 1.160.551 negatief.
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Voor de ontwikkelingen rondom de GKB verwijzen we naar programma 3 'Meedoen in Assen' onderdelen 4) en 6) Schuldhulpverlening en armoedebestrijding en paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 'Meedoen in Assen'. Gemeente Assen neemt deel in de gemeenschappelijke regeling naar rato van het aantal inwoners. Dit varieert van jaar tot jaar minimaal.

Publiek Vervoer

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Assen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is Samenwerkingsverband voor contractbeheer en door ontwikkelen van vraaggestuurd doelgroepenvervoer (Wmo en leerlingen). Het openbaar belang betreft het uitvoeren van een wettelijke taak
Relatie met programma	3. Meedoen in Assen
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert samen met alle gemeenten (22) uit de provincies Groningen en Drenthe en het Openbaar Vervoerbureau Groningen Drenthe.
Bestuurlijk belang	Gemeente Assen participeert als volgt Het bestuur bestaat uit: I. Jongman (wethouder gemeente Groningen), B. Nederveen (wethouder gemeente Westerkwartier), M. de Visser (wethouder gemeente Het Hogeland), G. Brongers-Roffel (wethouder gemeente Stadskanaal, voorzitter) K. Ipema (wethouder gemeente Noordenveld), H. ten Hulscher (wethouder gemeente Meppel), G. Rink (wethouder gemeente Emmen), W. Mol (directeur OV-bureau Groningen Drenthe) Getrapte vertegenwoordiging, indirect via wethouder gemeente Noordenveld
Financieel belang	Gemeente Assen heeft in 2020 bijgedragen € 40.957 De bijdrage van gemeente Assen betreft 5% van de totale bijdragen.

	Jaarlijkse exploitatiebijdrage, aandeel Assen 5% van de apparaatskosten.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 5.000 positief en op 31 december 2020 € 41.132 positief Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 334.000 en op 31 december 2020 € 352.000
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 36.000
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Basis op orde krijgen en houden. Die is in 2020 grotendeels op orde gebracht. Covid-19 heeft een groot effect gehad op het vervoer en daarmee ook op de organisatie Publiek Vervoer. 2020 naast het uitvoeren van de vervoerstaken ook in het teken gestaan van het in de benen houden van de vervoerders. De extra kosten die gemaakt zijn in het kader van Corona hebben geen effect op de cijfers van Publiek Vervoer door de doorbelasting aan de deelnemers middels een verzamelfactuur.

Recreatieschap Drenthe

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Diever
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is Belangenbehartiging op het gebied van recreatie en toerisme voor 12 Drentse gemeenten en de Friese gemeente Ooststellingwerf. Het openbaar belang betreft het initiëren en stimuleren van projecten die tot doel hebben de recreatieve en toeristische sector in Drenthe te versterken.
Relatie met programma	2. Werken in Assen 8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert samen met 12 Drentse gemeenten en de Friese gemeente Ooststellingwerf.
Bestuurlijk belang	Gemeente Assen participeert als volgt: wethouder Bergsma is lid van het algemeen bestuur. De besluitvorming binnen het Algemeen Bestuur vindt plaats bij meerderheid van stemmen. In het dagelijks bestuur heeft de gemeente Assen geen zitting. Besluitvorming vindt plaats bij meerderheid van stemmen.
Financieel belang	Gemeente Assen heeft in 2020 bijgedragen: € 62.644 (exploitatiekosten) en € 17.523 (stimuleringsfonds); totaal € 80.167. De bijdrage van de gemeente Assen in de exploitatie betreft 7.5 % van de totale bijdragen. De bijdrage in het stimuleringsfonds is mede afhankelijk van de geïnde toeristenbelasting.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 696.641 en op 31 december 2020 € 1.388.737. Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 704.768 en op 31 december 2020 € 824.559.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € € 577.423 (inclusief incidentele bate in verband met de verkoop gronden Pottendijk ad. € 571.088).
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Geen.

Regio Groningen-Assen 2030 (RGA)

Rechtsvorm	Vrijwillige samenwerking op basis van convenant
Vestigingsplaats	Groningen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de RGA is het samenwerken op het gebied van woningbouw en het versterken van de economie en de gebiedskwaliteit tussen de provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Assen, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo en Westerkwartier. Het openbaar belang betreft: Economisch kerngebied verder ontwikkelen, interne samenhang verbeteren, bereikbaarheid verbeteren en de kwaliteit van stad en land behouden en versterken.
Relatie met programma	1. Wonen in Assen 2. Werken in Assen 4. Aantrekkelijk Assen 5. Samen werken aan Assen
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert samen met provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo en Westerkwartier.
Bestuurlijk belang	Gemeente Assen participeert als volgt Het algemeen bestuur, in de vorm van een stuurgroep, bestaat uit vertegenwoordigers uit alle bovengenoemde partijen. Vrijwillige samenwerking op basis van convenant. Lid Stuurgroep (AB), besluit op basis van unanimiteit.
Financieel belang	Gemeente Assen heeft in 2020 bijgedragen € 931.190 De bijdrage / ontvangst van gemeente Assen betreft 14 % van de totale bijdragen. Jaarlijkse bijdrage
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 8.817.550 positief en op 31 december 2020 € 7.147.310 positief Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 1.698.647 en op 31 december 2020 € 4.027.875
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 1.670.240 negatief
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Aan de raden en staten is gevraagd om in te stemmen met een Toekomst Agenda zodat de regio weer vijf jaar vooruit kan.

Regionaal Uitvoeringsorgaan Drenthe

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Assen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: Belangenbehartiging op het gebied van de uitvoering van taken, van toezicht op en handhaving van milieuvoorschriften krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, en de overige milieuwet- en regelgeving. Uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening krachtens deze Wet- en regelgeving. Uitvoeren van milieutaken ten aanzien van bedrijven. Specialistisch advies op het gebied van bodem, lucht, geluid, asbest en externe veiligheid, voor twaalf Drentse gemeenten en de provincie Drenthe.
Relatie met programma	1. Wonen in Assen
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert samen met twaalf Drentse gemeenten en de provincie Drenthe.
Bestuurlijk belang	Openbaar lichaam, lid AB, besluit bij meerderheid van stemmen.
Financieel belang	Jaarlijkse exploitatiebijdrage. Gemeente Assen heeft in 2020 bijgedragen € 1.026.953 De bijdrage van gemeente Assen betreft 7 % van de totale bijdragen.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 173.355 positief en op 31 december 2020 € 91.318 positief. Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 5.711.411 en op 31 december 2020 € 4.628.106
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 82.037 negatief.
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	De financiële positie is kwetsbaar gezien de geringe reserve. Organisatorische en financiële consequenties ten gevolge van invoering van de Omgevingswet nog niet inzichtelijk. Geen wijzigingen in belang.

Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Assen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: Veiligheidsregio Drenthe is een netwerkorganisatie ter ondersteuning van de gemeentelijke taken op het gebied van brandweer, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening voor twaalf Drentse gemeenten.
Relatie met programma	4. Aantrekkelijk Assen
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert samen met de andere Drentse gemeenten.
Bestuurlijk belang	De burgemeester treedt op als voorzitter van het algemeen bestuur. Het algemeen bestaat uit alle twaalf Drentse gemeenten. Het dagelijks bestuur bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten Assen, Emmen en Hoogeveen. Besluit bij meerderheid van stemmen.
Financieel belang	Gemeente Assen heeft in 2020 bijgedragen € 3.063.000,- De bijdrage van gemeente Assen betreft 11,89 % van de totale bijdragen. Jaarlijkse exploitatiebijdrage.

Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 2.305.000,- positief en op 31 december 2020 € 3.483.000,- positief. Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 23.387.000,- en op 31 december 2020 € 33.226.000,-
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 855.000,-
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	De VRD blikt terug op een uitzonderlijk jaar. In 2020 stonden de veiligheidsregio's opeens landelijk op de kaart in de coördinatie van de bestrijding van COVID-19. De VRD heeft in samenwerking met gemeenten en partners hard gewerkt om de coronacrisis te bestrijden. Dit is een pandemie van ongekende omvang die ons telkens versteld deed staan. Het vroeg flexibiliteit, richting en uithoudingsvermogen. En dat vraagt het nog steeds. Er is een crisisorganisatie opgezet die ook al tussentijds is geëvalueerd. Er is veel bestuurlijk afgestemd tussen de voorzitter van de veiligheidsregio en de burgemeesters. Door de crisis is veel werk stil komen te liggen en bleek het regulier oefenen van brandweermensen kwetsbaar. Er wordt geprobeerd die achterstanden in 2021 deels weg te werken. Medewerkers bedrijfsvoering hebben de crisisorganisatie en de medewerkers die vanuit huis werken digitaal gefaciliteerd. Er zijn geen veranderingen in het belang.

Werkplein Drentsche Aa (WPDA)

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Assen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: Uitvoering Participatiewet en Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Assen, Tynaarlo en Aa en Hunze. Het openbaar belang betreft inkomensvoorziening en inkomensondersteuning, begeleiding naar werk trajecten, beschikbaar stellen sociale werkplaatsen en uitvoering meedoen-regelingen.
Relatie met programma	2. Werken in Assen 3. Meedoen in Assen 8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert samen met de gemeenten Tynaarlo en Aa en Hunze.
Bestuurlijk belang	Gemeente Assen participeert als volgt: lid AB (2 wethouders) en DB (1 wethouder), besluitvorming op basis van unanimiteit van stemmen.
Financieel belang	Gemeente Assen heeft in 2020 bijgedragen: € 13.884.000. De bijdrage van de gemeente Assen in de bedrijfsvoeringskosten bedraagt ca. 73% van de totale bijdragen.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 133.000 en op 31 december 2020 € 212.000. Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 13.365.000 en op 31 december 2020 € 14.133.000.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 0.
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Het grootste financiële risico ligt op het terrein van de beschikbare budgetten vanuit het Rijk bestemd voor het verstrekken van uitkeringen. Daarnaast zullen de effecten van de coronapandemie gaan doorwerken in de (uiteindelijke) realisatie. Zie ook: Programma 2 Werken in Assen en Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing, programma Werken. Geen veranderingen in het belang.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: bank Het openbaar belang betreft: bijdragen aan maatschappelijke voorzieningen tegen zo laag mogelijke kosten.
Relatie met programma	8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Assen is aandeelhouder samen met de Nederlandse staat, provincies en gemeenten.
Bestuurlijk belang	Assen heeft stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders (een stem per aandeel ad € 2,50).
Financieel belang	Dividend uit deelneming in kapitaal 85.301 aandelen (0,15 %) ad € 2,50.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 4.887.000 positief en op 31 december 2020 € 5.097.000 positief Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 144.802.000 en op 31 december 2020 € 155.262.000 *) Bedragen x €1.000
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 221 miljoen (2019: € 163 miljoen). BNG Bank stelt conform haar kapitalisatie- en dividendbeleid een dividenduitkering over 2020 voor van € 101 miljoen (€ 1,81 per aandeel). Dat is 50% van de nettowinst die overblijft na aftrek van de uitkering aan houders van hybride kapitaal. Assen zal naar verwachting over verslagjaar 2020 € 154.000 ontvangen. De uitkering van het dividend over 2020 zal niet plaatsvinden vóór 30 september 2021 en is onderworpen aan mogelijke toekomstige aanbevelingen van de ECB.
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang.	Het risico voor de gemeente Assen is gering. BNG Bank heeft voldoende buffers en heeft de hoogste externe kredietratings (Moody's: Aaa, FitchRatings: AAA, S&P Global: AAA). Daarmee behoort BNG Bank tot de veiligste banken ter wereld. Dividend 2019 In maart 2021 is BNG Bank overgegaan tot uitkering van een deel van het goedgekeurde dividend 2019 ter grootte van € 24 miljoen, wat neerkomt op € 0,43 per aandeel (Assen: € 36.500). Het resterende bedrag van € 47 miljoen (€ 0,84 per aandeel; Assen € 71.500) blijft gereserveerd voor uitkering op een later moment. Op 15 december 2020 heeft de Europese Centrale Bank (ECB) de banken aanbevolen om tot 30 september 2021 af te zien van dividend of deze te beperken. Voor een dividenduitkering in de periode tot 30 september 2021 gelden strikte voorwaarden en is onderworpen aan mogelijke toekomstige aanbevelingen van de ECB.

Claim Staat Vennootschap (CSV)

Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Den Bosch
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: • Namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON); • Namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland); • Het geven van instructies aan de Escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de Escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.
Relatie met programma	8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en circa 115 gemeenten
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Dividend uit deelneming in kapitaal, 11.520 aandelen (0,57%) ad € 0,01.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 452 positief en op 31 december 2020 € 393 positief Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 84 en op 31 december 2020 € 27 *) Bedragen x € 1.000
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 172.219 positief (2019: € 294.085 negatief). Het positief jaarresultaat wordt mede veroorzaakt door het ontvangen rentevoordeel ter waarde van € 363.000. Op 20 april 2020 hebben CSV Amsterdam B.V (waaraan de aandeelhouders de rechten en verplichtingen van bovengenoemde verkoop heeft overgedragen), Recylceco B.V., Attero Holding B.V. en Waterland Private Equity Fund V C.V. een vaststellingsovereenkomst ondertekend waarin een minnelijke schikking is getroffen voor de afwikkeling van alle geschillen. In totaal is een bedrag van € 8.164.000 uitgekeerd aan de aandeelhouders (besluit AVA op 9 april 2020). Assen heeft eenmalig € 47.025 ontvangen.
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang.	De vennootschap zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhoudersommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is de vennootschap in afwachting van de reactie van de belastingdienst op het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de belastingdienst en de kans van slagen van een gerechtelijke procedure zal in overleg met de Aandeelhouderscommissie de procedure al dan niet worden voorgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en/of beroepsprocedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure zal de vennootschap kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.

Cross Border Lease (CBL)

Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Den Bosch
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de verbonden partij is medebeheer (naast RWE, Essent en Enexis) van het CBL-fonds Escrow Fonds ter afdekking van eventuele verliezen voortvloeiende uit in het verleden afgesloten CBL-overeenkomsten met Amerikaanse investeerders. Fungeren als doorgeefluik voor betalingen in en uit het CBL-fonds.
Relatie met programma	8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en circa 115 gemeenten
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders
Financieel belang	Dividend uit deelneming in kapitaal, 11.520 aandelen (0,57%) ad € 0,01.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 125 positief en op 31 december 2020 € 0 Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 5 en op 31 december 2020 € 0 *) Bedragen x € 1.000
Financieel resultaat	Assen heeft € 729,42 ontvangen (= eindafrekening).
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Op 9 april 2020 heeft Algemene Vergadering van Aandeelhouders besloten de CBL Vennootschap BV te ontbinden. Op de bankrekening van CBL Vennootschap BV resteerde nog een bedrag van € 126.636,25. Dit bedrag is in oktober 2020 naar rato van het aandelenbelang uitgekeerd. Na deze uitkering is CBL Vennootschap BV definitief ontbonden.

Enexis Holding nv

Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Den Bosch
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: nutsbedrijf. Het openbaar belang betreft: distributie en transporteren van energie, netwerkbeheer.
Relatie met programma	8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en circa 115 gemeenten
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders
Financieel belang	De Drentse gemeenten bezitten een kleine 2%, Assen bezit 568.290 aandelen ad € 1 per aandeel. Dividend uit deelneming in kapitaal 568.290 aandelen (0,38 % na gedeeltelijke aandelenverkoop in 2016).
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 4.112.000 positief en op 31 december 2020 € 4.116.000 positief Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 4.146.000 en op 31 december 2020 € 4.635.000 *) Bedragen x € 1.000
Financieel resultaat	De nettowinst over 2020 bedroeg € 108 miljoen (2019: € 210 miljoen). Deze afname wordt met name veroorzaakt door een stijging van de inkoopkosten TenneT ter hoogte van € 63

	miljoen en een toename van de latente belastingverplichtingen van € 42 miljoen vanwege het terugdraaien van een aangekondigde tariefverlaging van de vennootschapsbelasting per 2021. De netto omzet steeg naar € 1.516 miljoen (2019: €1.491 miljoen). De coronacrisis heeft in 2020 geen materiële impact gehad op het financieel resultaat. De voor 2020 voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 0,50 per aandeel (2019: € 0,70 per aandeel). Assen zal naar verwachting over verslagjaar 2020 € 284.000 ontvangen (2019: € 398.000).
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. De huidige credit ratings van Enexis Holding zijn A+ bij Standard & Poor's en Aa3 bij Moody's. Om de benodigde investeringen in de toekomst te kunnen blijven financieren, is een solide kredietwaardigheid erg belangrijk. Daarom is in juni 2020 een eerste groene obligatielening uitgegeven van € 500 miljoen met een looptijd tot juni 2032. Verder heeft Enexis Holding bij haar aandeelhouders een converteerbare hybride aandeelhouderslening van eveneens € 500 miljoen afgesloten. Vijf provinciale en 64 gemeentelijke aandeelhouders hebben in 2020 een converteerbare hybride lening aan Enexis Holding verstrekt. Het aandeel van Assen in deze lening bedraagt € 1.900.000 (zie raadsbesluit 1-10-2020). De aandeelhouders voorzien Enexis Holding hiermee van een belangrijke financiële impuls die nodig is voor het realiseren van de energietransitie. Beide instrumenten versterken de financieringsstructuur en dragen bij aan het behoud van een sterk kredietrisicoprofiel. Met het oog op de nieuwe reguleringsperiode (ACM) met ingang van 2022, bereidt de RvB een nieuw strategisch plan voor dat wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De voorbereiding gebeurt o.a. in dialoog met de stakeholders, waaronder de Aandeelhouderscommissie. De energietransitie heeft grote impact op netbeheerders en dus ook op Enexis. Enexis maakt de netten geschikt om onder meer wind- en zonneparken aan te sluiten en duurzaam opgewekte energie te transporteren. Daarnaast blijft Enexis investeren in het reguliere onderhoud en de reguliere uitbreidingen die nodig zijn voor een veilig en betrouwbaar netwerk. Deze combinatie leidt tot een aanmerkelijk hoger activiteiten- en investeringsniveau. Ook is Enexis met verschillende stakeholders in gesprek over de financieringsmogelijkheden van de energietransitie. Men verwacht in de komende jaren een groter beroep te zullen doen op vermogensverstrekkers – zowel schuldverstrekkers als aandeelhouders - om onze groei te financieren.

Groningen Airport Eelde (GAE)

Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Eelde
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: Uitoefening van het luchthavenbedrijf. Voornamelijk de aanleg, het onderhoud, de ontwikkeling, en de exploitatie van het luchtvaartterrein, inclusief het verrichten van daaraan verbonden handelingen van commerciële of financiële aard. Het openbaar belang betreft de mobiliteit en bereikbaarheid van de Noordelijke provincies via de lucht.
Relatie met programma	1. Wonen in Assen 8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Gemeente Assen participeert tot en met april 2021 als aandeelhouder in GAE samen met de provincies Groningen en Drenthe, de gemeente Groningen (tot maart 2020) de gemeente Tynaarlo en Stichting FB Oranjewoud (vanaf maart 2020).

Bestuurlijk belang	Gemeente Assen participeerde in 2020 als aandeelhouder, met stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Gemeente Assen beschikte in 2020 over 10% van de aandelen. Voor het investeringsscenario is op 19 oktober 2017 voor de periode 2017-2026 € 2,5 miljoen beschikbaar gesteld. In 2020 heeft de gemeente Assen uit deze beschikbare middelen een bijdrage gedaan van € 115.000. Hierna resteert ultimo 2020 € 1.164.396 in de voor het investeringsscenario gevormde reservering.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2019 was € 12.709.000 en op 31 december 2019 € 12.079.000 Het vreemd vermogen op 1 januari 2019 bedroeg € 4.822.000 en op 31 december 2019 € 4.505.000.
Financieel resultaat	Het resultaat over 2019 bedroeg € 258.000 negatief.
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	De gemeente Assen draagt per april 2021 haar belang in de luchthaven voor 1 euro over aan de gemeente Tynaarlo. Het financiële risico is daarmee gereduceerd tot nihil. De afgesproken financiële bijdragen voor/in de periode 2017-2026 blijven ongewijzigd in stand.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie (PBE)

Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Den Bosch
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is taken af te wikkelen die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid.
Relatie met programma	8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en circa 115 gemeenten
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Dividend uit deelneming in kapitaal, 11.520 aandelen (0,57%) ad € 0,01.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 1.590 positief en op 31 december 2020 € 1.569 positief Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 455 en op 31 december 2020 € 20 *) Bedragen x € 1.000
Financieel resultaat	Het resultaat over 2020 bedraagt € 20.148 negatief (2019: € 15.402 negatief).
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd, de vennootschap kan worden ontbonden en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

Verkoop Vennootschap

Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Den Bosch
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de verbonden partij is maximalisatie van de uiteindelijke verkoopopbrengst van Essent en optimalisering met betrekking tot de risicoafdekking.
Relatie met programma	8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en circa 115 gemeenten
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders
Financieel belang	Dividend uit deelneming in kapitaal, 11.520 aandelen (0,57%) ad € 0,01
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 71 positief en op 31 december 2020 € 0 Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 16 en op 31 december 2020 € 0 *) Bedragen x € 1.000
Financieel resultaat	Assen heeft in 2020 € 482,24 ontvangen (= eindafrekening)
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	Op 9 april 2020 heeft Algemene Vergadering van Aandeelhouders besloten de Verkoop Vennootschap BV te ontbinden. Op de bankrekening van Verkoop Vennootschap BV resteerde nog een bedrag van € 83.722,77. Dit bedrag is in oktober 2020 naar rato van het aandelenbelang uitgekeerd. Na deze uitkering is CBL Vennootschap BV definitief ontbonden.

Vordering op Enexis

Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Den Bosch
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de verbonden partij is afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. Bundeling belang in de bruglening aan Enexis.
Relatie met programma	8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Assen is aandeelhouder samen met 6 provincies en circa 115 gemeenten
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders
Financieel belang	Dividend uit deelneming in kapitaal, 11.520 aandelen (0,57%) ad € 0,01.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2020 was € 9 negatief en op 31 december 2020 € 0 Het vreemd vermogen op 1 januari 2020 bedroeg € 9 en op 31 december 2020 € 0 *) Bedragen x € 1.000
Financieel resultaat	Op het tijdstip van opheffing van Vordering op Enexis BV waren alle schulden voldaan en geen resterende gelden meer aanwezig. Daarom heeft geen einduitkering meer plaatsgevonden vanuit deze vennootschap.
Financiële risico's, ontwikkelingen en	Op 9 april 2020 heeft Algemene Vergadering van Aandeelhouders besloten de Vordering op Enexis BV te ontbinden.

veranderingen in het belang.	

Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD)

Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Assen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de Verbonden Partij is: nutsvoorziening. Het openbaar belang betreft het leveren van betrouwbaar, betaalbaar en veilig drinkwater, nu en in de toekomst.
Relatie met programma	2. Werken in Assen 8. Algemeen financieel beleid
Deelnemende partijen	Assen is aandeelhouder samen met de provincie Drenthe en 11 Drentse gemeenten.
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder heeft Assen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	Assen bezit 147 aandelen, 7,5% van de 1.946 geplaatste aandelen.
Vermogen	Het eigen vermogen op 1 januari 2019 was € 34.225 positief en op 31 december 2019 € 47.233 positief Het vreemd vermogen op 1 januari 2019 bedroeg € 130.283 en op 31 december 2019 € 123.084 *De cijfers zijn van 2019. Tijdens het samenstellen van de jaarrekening waren de cijfers over 2020 nog niet bekend. **Bedragen x € 1.000
Financieel resultaat	Het resultaat over 2019 bedraagt € 2,2 miljoen. Assen heeft in 2019 geen dividend ontvangen. In lijn met het door de algemene vergadering van aandeelhouders uitgesproken voornemen wordt pas tot dividenduitkering overgegaan wanneer de solvabiliteit de 30% grens heeft bereikt. Deze grens is nog niet bereikt, daarom is het resultaat 2019 aan de overige reserve toe te voegen. De onverdeelde winst is als afzonderlijke post onder het eigen vermogen opgenomen.
Financiële risico's, ontwikkelingen en veranderingen in het belang	De focus van de WMD ligt op het leveren van kwalitatief en continu goed drinkwater. Daarnaast op het versterken van de financiële positie, nodig om het MeerjarenInvesteringsplan te financieren. Hierbij is het voornemen deze investeringsambitie 2021-2030 niet in 10 jaar maar in 12 jaar te realiseren. En de focus is gericht op een stabiele en noodzakelijke tariefontwikkeling naar de toekomst. In 2019 en 2020 zijn een aantal belangrijke besluiten genomen in het proces tot verdere afbouw van de niet-drinkwateractiviteiten.

Kaders

Het gemeentelijke grondbeleid is ondersteunend aan de beleidsdoelstellingen die de gemeente Assen heeft voor woningbouw, bedrijvigheid, infrastructuur en het realiseren van (maatschappelijke) voorzieningen. Dit beleid is vastgesteld in onder meer de Regiovisie Groningen-Assen, de structuurvisies: Strategienota Ruimte 2016, Florijn-As en Kloosterveen 2017-2035, de visie op de binnenstad en het duurzaamheidsbeleid. Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening wordt gewerkt aan een Omgevingsvisie, een Binnenstadsvisie en een Woonvisie. Deze visies waren echter op dat moment nog niet vastgesteld.

Jaarrekening

Alle grondexploitaties worden jaarlijks herzien en bij de begroting aan uw raad voorgelegd. Deze herziening vindt plaats op basis van actuele beleidsmatige uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn onder andere het gemeentelijk grondbeleid, de programmering voor wonen en werken, de vastgestelde uitgifteprijzen en de parameters voor rente, inflatie en onvoorzien. Bij de jaarafsluiting worden, op basis van de door de raad vastgestelde uitgangspunten, alle grondexploitaties administratief herzien om aansluiting te krijgen bij de feitelijke realisatie van het afgelopen jaar.

Grondbeleid

We zetten in op gefaseerde en marktgerichte gebiedsontwikkeling. Naast actief grondbeleid hanteren we ook faciliterend grondbeleid, zoals bij Woonpark Diepstroeten, de Toeristisch Recreatieve Zone en bij eigendommen van derden in de binnenstad, Havenkwartier en Kloosterveen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het gehanteerde grondbeleid binnen onze vastgestelde grondexploitaties.

Bouwgrond in exploitatie	**gemeentelijk grondbeleid**
Veemarktterrein	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.
Gasfabriek Witterstraat	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.
Citadel / TPG Rolderstraat	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.
Oostergoo / Schakelterrein	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.
Assen-Oost	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.

Bouwgrond in exploitatie	gemeentelijk grondbeleid
Noorderpark	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.
Hoekbree	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken door de gemeente en gronduitgifte op basis van een ontwikkelovereenkomst met derden.
Peelerpark	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.
Groene Dijk	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.
Messchenveld 1A	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente.
Werklandschap Assen-Zuid	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente. De ontwikkelstrategie legt focus op gronden gelegen ten westen van Graswijk (raadsbrief van 17 juli 2013).
Kloosterveen 2012	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte door de gemeente in Kloosterbos en in de buitenring van Kloosterveste.
Kloosterakker	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken en gronduitgifte (eventueel op basis van een ontwikkelovereenkomst) bij gemeentelijke eigendommen en het faciliteren van initiatieven bij eigendom van derden. Dit gebied maakt onderdeel uit van de structuurvisie Kloosterveen 2017-2035, waarbij tevens de Nota Bovenplanse Investeringen (NBI) is vastgesteld. De NBI vormt ons kader voor onderhandelingen met ontwikkelende derden in Kloosterveen. Wij hanteren actief grondbeleid indien private ontwikkelaars niet overgaan tot de ontwikkeling van woningbouw, binnen de kaders zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld (structuurvisie en NBI Kloosterveen 2017-2035).

De werkzaamheden zoals deze zijn voorzien op onze ‘bouwgrond in exploitatie’ (BIE) vallen binnen de definitie van actief grondbeleid, zoals vastgelegd in het besluit begroting en verantwoording (BBV). Locaties waar sprake is van faciliterend grondbeleid, zoals Woonpark Diepstroeten en diverse locaties in de binnenstad, vallen niet onder het grondbedrijf maar onder het beleidsterrein ruimtelijke ordening.

Programmering

Op 24 november 2016 heeft de gemeenteraad de Strategienota Ruimte 2016 vastgesteld. De nota hanteert bewust een korte horizon (10 jaar), omdat recente onderzoeken laten zien dat behoeften vaak sterk fluctueren. We zijn wettelijk verplicht onze ruimtelijke keuzes te baseren op de actuele regionale behoefte. Daartoe is voor de toekomstige vraag naar ruimte een aantal scenario’s doorgerekend. Basis voor de scenario’s zijn de vier lange termijn scenario’s van het centraal planbureau en drie bevolkingsscenario’s. De ruimtevraag is onderbouwd met een woningmarktonderzoek door KAW en een economische behoefteraming door onderzoeksbureau Louter.

Voor de periode tot 2025 komt de strategienota tot een woningbouwbehoefte van 340 woningen per jaar. Met de vaststelling van het bestemmingsplan Kloosterakker neemt ons aanbod met circa 500 woningen toe. Op de langere termijn blijft het beschikbare kavelaanbod binnen de actieve grondexploitaties echter ontoereikend voor de woningbouwbehoefte van Assen. Een deel van de woningbehoefte zal dan via faciliterend grondbeleid gerealiseerd moeten worden.

Voor de gemengde bedrijventerreinen komt de strategienota op een behoefte van 2,25 hectare voor de periode tot 2025. Omdat grondexploitaties een langere termijn horizon hanteren, wordt voor de uitgifteprognose vastgehouden aan de gemiddelde uitgifte. Inclusief een kleine opslag voor wonen-werken (Messchenveld, Groene Dijk) hanteren we een uitgifte van gemiddeld 2,5 hectare per jaar.

Looptijden

Het besluit begroting en verantwoording (BBV) hanteert een richttermijn van 10 jaar voor de maximale looptijd, die voortschrijdend moet worden bezien en waar alleen gemotiveerd van kan worden afgeweken. Voor het Messchenveld 1a en Werklandschap Assen Zuid is dit van toepassing. Met de vaststelling van de begroting 2021 heeft uw raad de volgende beheersmaatregelen geaccordeerd:

Messchenveld 1a

De grondexploitatie loopt tot eind 2039. Dit bedrijventerrein is nagenoeg volledig woonrijp gemaakt. Een gefaseerde aanleg van het terrein is daarmee niet meer mogelijk. Het verkooprisico bestaat derhalve uit het verkooptempo van de beschikbare bouwkavels. De post onvoorzien kan worden aangemerkt als een beheersmaatregel voor het uitblijven van de opbrengsten na 10 jaar. In dat geval zijn de investeringen in de eventuele aanpassing van infrastructuur, nutsvoorzieningen (maatwerk) niet nodig. Ook wordt over de gehele looptijd afgezien van indexering van de opbrengsten.

Werklandschap Assen-Zuid

In voorliggende grondexploitatie voor het werklandschap Assen-Zuid is gekozen voor een exploitatiegebied passend bij de geprognosticeerde marktvraag voor de komende 10 jaar. Het daadwerkelijk te exploiteren gebied wordt jaarlijks op basis van de gerealiseerde uitgifte voortschrijdend bezien.

Grondprijzen

Bij de bepaling van uitgifteprijzen gaan we in beginsel uit van de marktwaarde van bouwrijpe grond. Om beleidsmatige redenen wordt bij sociale woningbouw en maatschappelijke voorzieningen afgeweken van dit beginsel. Voor de wenselijke transparantie worden jaarlijks bij de begroting de uitgifteprijzen van de gemeente Assen openbaar gemaakt in de grondprijzenbrief.

Vastgoedwaarden, bouwkosten en daarmee ook grondwaarden veranderen als gevolg van de gewijzigde marktomstandigheden. De prijzen voor (nieuwbouw)woningen zijn het afgelopen jaar sterk gestegen, evenals de bouwkosten als gevolg van krapte in de bouwsector en duurzaamheidsnormen, zoals de invoering van Bijna Energie Neutraal Gebouw; BENG per 1 januari 2021.

In de grondprijzenbrief 2021 hebben we de uitgifteprijzen voor onze bedrijventerreinen niet verhoogd.

Parameters voor rente, inflatie en onvoorzien

Het gemeentelijk grondbedrijf wordt in z'n geheel gefinancierd vanuit de algemene dienst en er wordt geen gebruik gemaakt van zogenaamde projectfinanciering. Aan de bouwgrond in exploitatie (BIE) wordt daarom de daadwerkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen toegerekend en er wordt geen rente toegerekend aan het eigen vermogen. De rekenrente bedraagt 1,5%. Dit is conform het voorschrift van de BBV.

De disconteringsvoet binnen het grondbedrijf is gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone, momenteel (dicht tegen de) 2%. Dit is conform het voorschrift van de BBV.

Het is voor de hand liggend om bij de indexatie (prijsstijging) van kosten en opbrengsten eveneens aan te sluiten bij het meerjarig streefpercentage voor de inflatie binnen de Eurozone. De Europese Centrale Bank streeft immers naar een stijging van het algemene prijspeil dicht tegen de 2%. Naar verwachting stijgen de kosten en opbrengsten immers op langere termijn met eenzelfde percentage. Voor toekomstige kosten stijgingen gaan we daarom uit van 2%. Vanuit het voorzichtigheidprincipe wordt voor de grondopbrengsten geen indexeringspercentage, dus 0%, aangehouden.

In een grondexploitatie wordt over de nog te maken kosten gerekend met een percentage onvoorzien van 10%.

Als gevolg van projectspecifieke risico's kan in een grondexploitatie een ander percentage worden gehanteerd. In dergelijke gevallen wordt dit expliciet kenbaar gemaakt. In de voorliggende jaarrekening is dat het geval bij het complex Citadel. Aanvullend is daar 10% onvoorzien meegenomen over de WOZ-waarde van de gemeentelijke panden langs de Rolderstraat, ter dekking van risico's in het beheer en onderhoud. Ook bij de grondexploitatie Assen oost is als gevolg van onzekerheid rondom vertraging in de verkoop van kavels rekening gehouden met een extra opslag op de post onvoorzien.

De post onvoorzien betreft geen aparte kostensoort. Het betreft de onzekerheidsmarge over de kostensoorten, zoals deze zijn opgenomen in de kostensoortenlijst in het Besluit ruimtelijke ordening artikel 6.2.3 t/m 6.2.5. In verband met de wens tot financiële transparantie wordt het totaal aan onvoorzien apart in beeld gebracht.

Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 heeft ook het gemeentelijk grondbedrijf te maken met vennootschapsbelasting. Uit onderzoek naar de fiscale positie van het grondbedrijf blijkt dat het grondbedrijf niet door de ondernemerspoort komt en daarmee niet vennootschapsbelastingplichtig is. Jaarlijks wordt gecheckt of hier nog aan wordt voldaan.

Projectmatige verantwoording

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de voortgang per vastgestelde grondexploitatie.

Bouwgrond in exploitatie (BIE) Realisatie 2020	
Veemarktterrein	De eerste fase van het plan Asselyn is afgenomen door de ontwikkelaar. De ontwikkelaar is vervolgens direct gestart met de bouw van de eerste 26 woningen.
Gasfabriek Witterstraat	De laatste kavel aan de Witterstraat is verkocht.
Citadel / TPG Rolderstraat	Geen bijzonderheden, dit complex is nagenoeg gereed.
Oostergoo / Schakelterrein	Geen bijzonderheden.
Hoekbree	In 2020 zijn 14 bouwkavels geleverd. Er is nog één kavel te verkopen.
Assen-Oost	Deze grondexploitatie bestaat uit een zevental locaties. Dit jaar zijn de locaties Regenboogschool en Tuinstraat afgerond. Op de locatie Vredeveldschool zijn bouwkavels geleverd voor 22 appartementen. Zodra op de locatie De Schulp, na ecologisch onderzoek de Japanse duizendknoop is verwijderd, zal gestart worden met bouwrijp maken en de bouw van de woningen: vier twee-onder-een kappers en acht rijwoningen. Het gebouw De Poort is gesloopt en op de locatie is een plan voor 13 rijwoningen in de maak.
Noorderpark	Deze grondexploitatie bestaat uit vier vrijkomende ontwikkellocaties binnen de wijk Noorderpark, namelijk Lottinglaan, Noordermaat, de Steiger en Vivaldilaan. In 2020 zijn er bouwkavels geleverd op de locaties Vivaldilaan en Lottinglaan, voor de realisatie van 42 grondgebonden sociale huurwoningen. Op de locaties van De Steiger en Noordermaat voorziet het programma in appartementen.
Peelerpark	Hoewel er wel belangstelling is voor het terrein, zijn er op het bedrijventerrein Peelerpark afgelopen jaar geen bedrijfskavels uitgegeven.
Groene Dijk	Hoewel er wel belangstelling is voor het terrein, zijn er op het bedrijventerrein Groene Dijk afgelopen jaar geen bedrijfskavels uitgegeven. De pionierskorting van €10.000 exclusief btw voor de Woon-Werk-kavels is ook in 2020 aangeboden.

Bouwgrond in exploitatie (BIE) Realisatie 2020	
Messchenveld 1A	In overeenstemming met het Basisrioleringsplan is er een budget van € 250.000,- voor een rioolpersleiding opgenomen ter voorkoming van wateroverlast. Afgelopen jaar zijn er twee bedrijfskavels verkocht, één aan de Spanjelaan en één aan Hof van Parijs, met een gezamenlijke oppervlakte van ruim 0,5 hectare.
Werklandschap Assen-Zuid	Het bouwrijp maken van de Entree-zone is gestart ten behoeve van het zich hier vestigende bedrijf. Het bestemmingsplan voor het deelgebied Groene Zoom is onherroepelijk geworden. Voorbereidingen zijn getroffen zodat het eerste nieuwe bedrijf zich hier kan vestigen. Het werklandschap is specifiek bedoeld voor grotere bedrijven.
Kloosterveen 2012	Alle resterende 18 bouwkavels in Kloosterbos zijn verkocht. In Kloosterveste resteren nu nog slechts de ontwikkellocatie aan de Zuidergracht en de ontwikkellocatie aan de Oostergracht.
Kloosterakker (voorheen Kloosterveen 2)	Het bestemmingsplan Kloosterakker en de bijbehorende grondexploitatie zijn in december vastgesteld en het plan is inmiddels onherroepelijk. In het kader van de geluidshinder is voor deze gebiedsontwikkeling de aanwezige houthandel aangekocht. Voorbereidingen zijn getroffen om zo snel als mogelijk de beoogde 500 woningen te kunnen realiseren.

Financieel beleid

Het uitgangspunt van het financiële beleid is dat de grondbedrijfactiviteiten financieel zelfstandig zijn. Dit betekent dat het proces van stedelijke ontwikkeling dat hiervoor nodig is, niet leidt tot een beslag op de algemene middelen van de gemeente. Dat vraagt om een financieel gezond bedrijf (samenspel van grondexploitaties en reserves) waarbinnen grote schommelingen in het eigen vermogen kunnen worden opgevangen. De financiële grondslagen van het grondbedrijf zijn door de raad vastgesteld en gebaseerd op het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In de financiële grondslagen zijn onder meer de waarderingsgrondslagen van de activa (bezittingen) vastgelegd. Tevens is in het BBV bepaald dat verliezen worden genomen zodra die bekend zijn en winsten worden verwerkt op het moment van realisatie. De wijzigingen in het BBV zijn verwerkt in deze jaarrekening.

Financieel resultaat

De opbrengsten uit grondverkoop bedragen € 5,2 miljoen. In de jaarrekening heeft dit echter geen direct effect op het resultaat aangezien de productiekosten (bouw- en woonrijp maken en planontwikkeling) en verkoopopbrengsten per saldo worden gemuteerd op de boekwaarde.

Op de complexen Hoekbree, Noorderpark en Kloosterveen 2012 heeft tussentijdse winstneming plaatsgevonden van in totaal € 1,2 miljoen. Deze tussentijdse winstneming is bepaald volgens de methode percentage of completion (POC) die sinds een aantal jaren door de BBV-regelgeving verplicht is gesteld. Hierbij wordt bij een voordelig resultaat naar rato van gerealiseerde kosten en opbrengsten, onder aftrek van een risicobedrag, tussentijds winst genomen, ongeacht de boekwaarde.

De voorziening correctie voorraadwaarde is verhoogd met € 0,7 miljoen. Dit als gevolg van het jaarlijks verhogen naar uiteindelijk de eindwaarde van nadelige exploitaties en als gevolg van gerealiseerde kosten op strategische gronden.

In het kader van het Herstelplan 2020 is € 1,0 miljoen onttrokken als bijdrage in het Investeringsfonds.

Het jaarresultaat voor bestemming bedraagt € 0,02 miljoen voordelig. Met de vaststelling van de jaarrekening wordt het resultaat overeenkomstig de financiële grondslagen verrekend met de betreffende bestemmingsreserves binnen het grondbedrijf. Aangezien de weerstandsreserve met € 0,9 miljoen toeneemt als gevolg van de vaststelling van de grondexploitatie Kloosterakker (toename exploitatiegebied), bedraagt de onttrekking aan de algemene reserve grondbedrijf € 0,9 miljoen.

Bovenstaande wordt geconsolideerd op het beleidsproduct bouwgrondexploitatie, conform de voorschriften in het BBV. Als gevolg van de verrekening met de grondbedrijfreserves is geen sprake van effect op het rekeningresultaat van de algemene dienst.

Balanspositie

De totale boekwaarde van de grondexploitaties en strategische gronden bedraagt € 155 miljoen, waarvoor overeenkomstig de BBV-voorschriften een voorziening (correctie voorraadwaarde) is getroffen van € 110 miljoen. Na correctie bedraagt de balanswaarde in totaal € 45 miljoen. De voorraadwaarde is in 2020 per saldo € 2,0 miljoen afgenomen, met name als gevolg van de gerealiseerde verkopen.

De rekening-courant schuld aan de algemene dienst is afgenomen met € 2,0 miljoen, met name als gevolg van de gerealiseerde verkopen en bedraagt € 14,8 miljoen.

De weerstandsreserve is met € 0,9 miljoen toegenomen en bedraagt € 12,8 miljoen. De omvang van de weerstandsreserve is bepaald volgens de IFLO-methode (Inspectie Financiën Lagere Overheden) zoals door de raad is besloten bij de vaststelling van de Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement.

De algemene reserve grondexploitaties bedraagt € 18,8 miljoen en is met € 0,9 miljoen afgenomen ten opzichte van vorig jaar.

Meerjarenperspectief

Op basis van de actuele grondexploitaties bedraagt het verwachte nog te realiseren resultaat nominaal € 59 miljoen nadelig en € 51 miljoen nadelig op basis van contante waarde. Voor de exploitaties met een negatief resultaat is een voorziening getroffen op basis van contante waarde.

De nog te realiseren kosten bedragen nominaal € 50 miljoen, de nog te realiseren opbrengsten bedragen nominaal € 79 miljoen.

Bij het opstellen van de begroting 2022 gaan we het meerjarenperspectief grondexploitaties (MPG) actualiseren. Daarin verwerken we naast de uitkomsten van de jaarrekening ook de effecten van nieuwe prognoses en herziene grondexploitaties. Ook zullen we verschillende scenario's voor verdere gebiedsontwikkelingen opnemen. Het geactualiseerde meerjarenperspectief betrekken we bij de volgende begroting, zoals bij de Strategische Afwegingsnotitie Grondbedrijf 2011 is afgesproken met de gemeenteraad.

Jaarverslag 2020
Paragraaf
8. Impact coronapandemie

Inleiding

De bijzondere omstandigheden rondom het uitbreken van covid-19 geven aanleiding voor deze nieuwe paragraaf waarin we de gevolgen van de coronapandemie voor onze gemeente samenvatten en toelichten.

In de programmaverantwoording geven we per programma uitgebreid inzicht in de gevolgen van de coronapandemie voor het realiseren van onze doelstellingen in 2020. Daarnaast hebben we in de programma's een overzicht van de financiële afwijkingen als gevolg van covid-19 opgenomen. In deze paragraaf laten we het totaaloverzicht van financiële afwijkingen zien, inclusief de ontvangen compensatie van het Rijk.

De economische en maatschappelijke gevolgen van de coronapandemie werken door in 2021 en mogelijk ook in de jaren daarna. In welke mate dit effect heeft op onze toekomstige activiteiten en het realiseren van onze ambities is moeilijk te voorspellen. Goede afspraken met het Rijk ten aanzien van compensatie zijn hierin van groot belang. Wij volgen continu de ontwikkelingen en informeren u over de stand van zaken.

Kortetermijneffecten op de gemeente Assen (2020)

We hebben u in 2020 met twee impactanalyses tussentijds geïnformeerd over de gevolgen van de uitbraak van covid-19 voor onze gemeente. Hierin hebben we de gevolgen voor onze inwoners, bedrijven, instellingen en maatschappelijke organisaties toegelicht. Daarnaast hebben we inzicht gegeven in de gevolgen voor beleid, inkomsten en uitgaven van de gemeentelijke organisatie.

Naast deze twee impactanalyses zijn we in 2020 ook gestart met een coronamonitor gemeente Assen. In deze monitor verstrekken we informatie over het aantal besmettingen, uitstel van betalingen, hulp aan inwoners, hulp aan ondernemers, werkloosheidscijfers, enzovoort. Deze informatie is veelal gekoppeld aan landelijke informatiebronnen en wordt zeer regelmatig bijgewerkt.

Vooralsnog heeft het Rijk voor 2020 adequaat gereageerd op de signalen uit de samenleving en van de medeoverheden. Er is in samenspraak met medeoverheden een pakket aan maatregelen samengesteld dat de negatieve effecten van de coronapandemie voor bedrijven en inwoners dempt.

Ook heeft het Rijk gekeken welke compensatie nodig is voor medeoverheden. Daarbij heeft het Rijk aangegeven dat de al zorgelijke financiële positie van gemeenten door de coronapandemie niet mag verdiepen. Voor verschillende onderdelen in de begroting heeft het Rijk daarom via drie maatregelenpakketten compensatie beschikbaar gesteld. Voor Assen bedraagt de compensatie in 2020 € 5,4 miljoen.

Daarnaast is in 2020 € 2,9 miljoen toegezegd als compensatie voor effecten in 2021. Mogelijk komen we in aanmerking voor een aanvullende vergoeding voor inkomstenderving in 2020. Als de jaarrekeningen van alle gemeenten zijn vastgesteld, beoordeelt het Rijk in hoeverre gemeenten gecompenseerd gaan worden voor de nog resterende gederfde inkomsten. Wij verwachten hier in het derde kwartaal van 2021 duidelijkheid over te krijgen. Wanneer wij aanvullende compensatie ontvangen, worden deze inkomsten worden gezien als incidentele bate voor het jaar 2021.

Totaal van de financiële effecten

In onderstaande tabel zijn de totale effecten van de coronapandemie op de lasten en baten in 2020 weergegeven. De compensatie van het Rijk is eveneens per onderdeel opgenomen. Uit de tabel blijkt een nadelig financieel effect van € 146.000. Hierin is de compensatie ad € 116.000 voor verkiezingskosten in 2021 begrepen, dit wordt via de resultaatbestemming naar 2021 wordt overgeheveld. Het totale nadelige effect bedraagt € 262.000 nadelig.

Tabel totale effecten coronapandemie op de lasten en baten in 2020

Omschrijving	Financieel voordeel/nadeel	Compensatie Rijk gemeentefonds	Compensatie Rijk Overig	Dekking binnen begroting 2020	Coronaresultaat 2020
Programma 1 Wonen in Assen					
Beleidsthema Openbare ruimte					
Groenbeheer: inhuur wegens niet inzetten SW-ers	178	0	0	0	178
Lagere marktopbrengsten en geen precario	103	-53	0	0	50
Beleidsthema Duurzaamheid					
Hogere lasten milieupark ivm 20% extra verwerking	156	0	0	0	156
Totaal Programma 1 Wonen in Assen	**437**	**-53**	**0**	**0**	**384**
Programma 2 Werken in Assen					
Beleidsthema Werkgelegenheid					
WSW: Lagere omzet-Iwerk	684	-1.068	0	0	-384
Bijstand: hogere lasten a.g.v. corona	833	0	-833	0	0
Minder reïntegratietrajecten wegens corona	-656	0	0	0	-656
Bedrijfsvoeringskosten WPDA	-260	0	0	0	-260
Beleidsthema Economische ontwikkeling en innovatie					
Flankerend beleid	100	0	0	-100	0
Minder uitgaven relatiebeheer en netwerkontwikkeling	-28	0	0	0	-28
Totaal Programma 2 Werken in Assen	**673**	**-1.068**	**-833**	**-100**	**-1.328**
Programma 3 Meedoen in Assen					
Beleidsthema Jeugdzorg					
Meerkosten en kosten zorgcontinuiteit/inhaalzorg	407	-125	0	0	282
Maatwerk jeugdorganisaties	29	-29	0	0	0
Beleidsthema Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk					
Meerkosten en kosten zorgcontinuiteit/inhaalzorg	863	-115	0	0	748
Beschermd wonen (ontvangen als centrum gemeente)	135	0	0	0	135
Maatschappelijke opvang: ontvangen als centrumgemeente	323	-323	0	0	0
Saldo abonnementsbijdragen Wmo	72	-64	0	0	8
Beleidsthema Meedoenbeleid					
Extra ondersteuning Voedselbank	59	0	0	0	59
Beleidsthema Onderwijs					
Voorschoolse voorziening peuters	0	-34	0	0	-34
Noodopvang ouders met een cruciaal beroep	0	-86	0	0	-86
Beleidsthema Schuldhulpverlening					
Minder dienstverlening GKB door lagere instroom	-113	0	0	0	-113
Hoger aandeel neg resultaat GKB door lagere omzet	48	0	0	0	48
Totaal Programma 3 Meedoen in Assen	**1.823**	**-776**	**0**	**0**	**1.047**

Omschrijving	Financieel voordeel/nadeel	Compensatie Rijk gemeentefonds	Compensatie Rijk Overig	Dekking binnen begroting 2020	Coronaresultaat 2020
Programma 4 Aantrekkelijk Assen					
Beleidsthema Kunst en cultuur					
Minder aanvragen subsidies cultuur	-150	0	0	0	-150
Cofinanciering externe subsidies corona DNK	47	0	0	0	47
Ondersteuning cultuurorganisaties	505	-530	0	0	-25
In begroting verwerkte rijksbijdrage (blijkt 2021-correctie in AFB)	0	-1.132	0	0	-1.132
Beleidsthema Evenementen					
Minder aanvragen subsidies evenementen	-150	0	0	0	-150
Evenementen: Vrijval activiteiten 75 jaar vrijheid	-34	0	0	0	-34
Vrijval Uitvoerende werkzaamheden	-60	0	0	0	-60
TT Week	-193	0	0	0	-193
Beleidsthema Veiligheid					
Kosten Toezicht en handhaving en binnenstadsmaatregelen	232	-205	0	0	27
Kosten bevolkingszorg (oranje kolom) - inzet eigen personeel	251	0	0	-251	0
Totaal Programma 4 Aantrekkelijk Assen	**448**	**-1.867**	**0**	**-251**	**-1.670**
Programma 5 Samen werken aan Assen					
Beleidsthema Bestuur					
Tweede impactanalyse corona	40	0	0	0	40
Beleidsthema Dienstverlening					
Vergoeding extra corona kosten verkiezingen (BO)	0	-116	0	0	-116
Lagere opbrengsten rijbewijzen /huwelijksvoltrekkingen	116	0	0	0	116
Totaal Programma 5 Samen werken aan Assen	**156**	**-116**	**0**	**0**	**40**
Programma 6 Bedrijfsvoering					
ICT: Kosten digitale (thuis) werkomgeving	111	0	0	0	111
Beschermingsmiddelen en coronamaatregelen gebouwen	50	0	0	0	50
Lagere projectdekking	318	0	0	0	318
Centrale bedrijfsvoeringskosten	38	0	0	0	38
Totaal Programma 6 Bedrijfsvoering	**517**	**0**	**0**	**0**	**517**
Programma 7 Vastgoed en grondbedrijf					
Beleidsthema Vastgoed					
Huren: niet indexeren huren tweede half jaar	15	0	0	0	15
Huren: ventilatie en beschermingsmiddelen	28	0	0	0	28
Huren: compensatie huur sportverenigingen	231	0	-161	0	70
Opbrengsten verhuur -maatwerk wijkgebouwen	54	-70	0	0	-16
Beleidsthema Parkeren					
Lagere opbrengst parkeerheffingen	1.159	-591	0	0	568
Totaal Programma 7 Vastgoed en grondbedrijf	**1.487**	**-661**	**-161**	**0**	**665**

Omschrijving	Financieel voordeel/nadeel	Compensatie Rijk gemeentefonds	Compensatie Rijk Overig	Dekking binnen begroting 2020	Coronaresultaat 2020
Programma 8 Algemeen financieel beleid					
Beleidsthema Belastingheffing					
Lagere opbrengst toeristenbelasting	268	-110	0	0	158
Lagere opbrengsten wegens minder invordering	73	0	0	0	73
Beleidsthema Gemeentefonds					
Coronacompensatie Rijk 2021 - correctie progr. 4 Aantrekkelijk Assen	0	1.132	0	0	1.132
Coronacompensatie Rijk -steunpakket december	0	-582	0	0	-582
Beleidsthema Overige algemene dekkingsmiddelen					
Uitstel opschalingskorting	0	-290	0	0	-290
Totaal Programma 8 Algemeen financieel beleid	**341**	**150**	**0**	**0**	**491**
Totaal conform programmaverantwoording	**5.882**	**-4.391**	**-994**	**-351**	**146**

Aanvullend ontvangen als centrumgemeente	
SW-bedrijf (IWerk)- deel Aa en Hunze en Tynaarlo	-297
Maatschappelijke opvang- afgerekend via reserve regio	-755
Totaal coronacompensatie 2020	**-5.443**
Reeds toegezegde dekking voor corona effecten 2021:	
Septembercirculaire 2020	-660
Decembercirculaire 2020	-2.252
Totaal compensatiepakket 1, 2 en 3 Rijk	**-8.355**

.....Visie op genomen en te nemen maatregelen .....

Binnen de gemeentelijke kaders zijn op lokaal niveau aanvullende maatregelen genomen om inwoners, ondernemers, instellingen en maatschappelijke organisaties te ondersteunen. Hiertoe is onder andere het Drents maatregelenpakket vastgesteld en zijn eveneens op regionaal niveau afspraken gemaakt met zorgaanbieders. Waar nodig is dit aangevuld met lokale maatregelen. We hebben hierbij zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de landelijke maatregelen. In de tweede impactanalyse is dit uitgebreid toegelicht. Deze tweede impactanalyse is behandeld in het informerend en consulterend debat in de raad van 10 september 2020. Wij blijven de effecten van de coronapandemie voor de samenleving monitoren en gaan met uw raad in gesprek over de mogelijke aanvullende maatregelen vanuit de gemeente.

We hebben in de openbare ruimte toezicht gehouden op het naleven van de landelijke maatregelen om de verspreiding van het coronavirus zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast hebben we maatregelen genomen om in de stad wat wel kon ook veilig door te laten gaan. In gemeentelijke gebouwen zijn hygiënemiddelen beschikbaar gesteld en routes aangegeven. Ook in de buitenruimte volgen voetgangers veilige routes via stempels op de stoepen en we hebben maatregelen genomen om veilig winkelen op de weekmarkt mogelijk te maken. Meer informatie leest u in de covid-19 teksten die per programma in dit jaarverslag zijn opgenomen en in de impactanalyses.

Verwachte effecten voor 2021

In april 2021 hebben we de eerder genoemde impactanalyses geactualiseerd. In deze analyse hebben we een beeld geschetst over welk effect de coronapandemie heeft voor 2021, met de op dat moment beschikbare informatie. Daarbij hebben we gekeken welke effecten in 2020 niet meer op zullen treden 2021, welke in 2021 ook nog op zullen treden en of er nieuwe effecten zijn ontstaan in 2021. Daarbij is een onderscheid gemaakt naar onderwerpen met directe financiële effecten en onderwerpen met financiële risico's.

De financiële risico's bestaan uit posten waarvan nog niet zeker is of deze tot een financieel effect gaan leiden. Duidelijk is dat dit verwachtingen zijn, het verloop van de coronapandemie en effecten hiervan voor 2022 en verder is in het voorjaar van 2021 nog niet in te schatten.

Het Rijk heeft aangegeven dat medeoverheden mogen blijven rekenen op een reële en passende compensatie voor geleden schade. Voor het jaar 2021 zijn voor een aantal onderdelen in dat kader al afspraken gemaakt. Voor de overige onderdelen heeft het Rijk in de decembercirculaire 2020 aangegeven dat in ieder geval voor het eerste kwartaal van 2021 over de al bestaande dossiers compensatie beschikbaar wordt gesteld. Inmiddels heeft het rijk een 4e maatregelenpakket vastgesteld voor een aantal onderwerpen met financiële consequenties in 2021. Gezien de ontwikkelingen verwachten wij bij het verschijnen van de meicirculaire 2021 meer duidelijkheid over de rest van het jaar.

Totaal van de risico's

In paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing hebben we aangegeven dat niet exact voorspeld kan worden hoe lang deze coronapandemie nog effect zal hebben op de economische ontwikkelingen, de samenleving en het gemeentelijk huishoudboekje. Tot nu toe vallen de financiële gevolgen voor de gemeente mee, mede door adequate compensatie van het Rijk. Over toekomstige financiële effecten kan nog geen goede indicatie worden gegeven. Wij houden in ons weerstandsvermogen 1% van ons begrotingstotaal aan als coronarisico, ad € 3,2 miljoen.

Verwachtingen voor 2022 en verder

De beschikbaarheid van vaccins geeft aanleiding tot optimisme ten aanzien van het indammen van het aantal besmettingen en het verder afschalen van de landelijke maatregelen. In hoeverre afschalen daadwerkelijk mogelijk is, zal onder andere afhankelijk zijn van de beschikbaarheid en werkzaamheid van de vaccins. De mate van herstel van vertrouwen bij inwoners en bedrijven is van cruciaal belang voor het herstel van de economie. Daarnaast is de hoogte van de compensatie van het Rijk voor geleden schade van grote invloed op de uiteindelijke gevolgen van deze crisis voor onze financiële positie. Via diverse samenwerkingsverbanden, zoals de G40 en de VNG, blijven wij hierover met het Rijk in gesprek.

Voor 2022 en de jaren daarna is het opstellen van een reële en betrouwbare inschatting van de financiële effecten op de gemeentelijk begroting dan ook niet mogelijk. Gegeven de verwachtingen van het Centraal Planbureau voor 2022 en daarna is een stabiel, evenwichtig, prudent en verstandig beleid met betrekking de ontwikkelingen in en van

Wij blijven de eerder genoemde coronamonitor beschikbaar stellen zo lang dit nodig is. Het vervolg op de impactanalyses zullen we koppelen aan de reguliere P&C-documenten.

1. Lasten en baten per programma en beleidsthema

Programma's en producten	LASTEN				BATEN				SALDO				
(bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
Programma Wonen in Assen													
Woningbouw/woonplan	1.816	2.213	2.050	163	1.566	1.566	1.984	418	-250	-647	-66	582	V
Openbare ruimte	15.944	12.290	12.461	-171	7.962	7.909	8.239	330	-7.982	-4.381	-4.223	159	V
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	1.189	1.167	748	419	185	185	274	89	-1.004	-982	-474	508	V
Duurzaamheid	5.884	6.076	5.952	124	9.220	9.455	9.164	-291	3.336	3.380	3.212	-167	N
Programmaresultaat vóór bestemmi	**24.833**	**21.746**	**21.211**	**535**	**18.933**	**19.115**	**19.661**	**546**	**-5.900**	**-2.631**	**-1.550**	**1.081**	**V**
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	410	410	0	4.464	1.318	1.380	63	4.464	908	970	63	V
Programmaresultaat ná bestemming	**24.833**	**22.156**	**21.621**	**535**	**23.397**	**20.433**	**21.041**	**609**	**-1.436**	**-1.723**	**-580**	**1.143**	**V**
Programma Werken in Assen													
Werkgelegenheid	55.239	63.416	66.439	-3.023	29.509	36.464	40.650	4.186	-25.730	-26.952	-25.789	1.163	V
Econ. ontwikkeling en innovatie	1.169	1.664	1.754	-90	120	120	719	599	-1.049	-1.544	-1.035	509	V
FlorijnAs	3.900	9.670	5.201	4.469	2.680	2.680	4.790	2.110	-1.220	-6.990	-411	6.579	V
Programmaresultaat vóór bestemmi	**60.308**	**74.750**	**73.394**	**1.356**	**32.309**	**39.264**	**46.158**	**6.894**	**-27.999**	**-35.486**	**-27.236**	**8.250**	**V**
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	2.680	2.680	4.790	-2.110	3.900	9.720	5.251	-4.469	1.220	7.040	461	-6.580	N
Programmaresultaat ná bestemming	**62.988**	**77.430**	**78.185**	**-755**	**36.209**	**48.984**	**51.409**	**2.425**	**-26.779**	**-28.446**	**-26.775**	**1.671**	**V**

Programma's en producten	LASTEN				BATEN				SALDO				
(bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
Programma Meedoen in Assen													
Jeugdzorg	28.615	29.516	27.987	1.529	0	0	286	286	-28.615	-29.516	-27.700	1.815	V
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	70.084	74.420	77.823	-3.402	2.540	2.476	3.819	1.343	-67.544	-71.944	-74.004	-2.060	N
Mijn Buurt Assen	4.729	5.171	5.012	159	0	0	112	112	-4.729	-5.171	-4.900	271	V
Meedoenbeleid	4.358	4.578	4.036	541	0	0	23	23	-4.358	-4.578	-4.013	564	V
Sport	336	426	270	156	0	0	40	40	-336	-426	-230	196	V
Schuldhulpverlening	1.470	1.414	1.732	-318	0	0	0	0	-1.470	-1.414	-1.732	-318	N
Onderwijs	8.110	7.911	7.682	230	5.403	5.572	6.204	632	-2.707	-2.339	-1.477	862	V
Programmaresultaat vóór bestemmi	**117.702**	**123.436**	**124.541**	**-1.106**	**7.943**	**8.048**	**10.484**	**2.436**	**-109.759**	**-115.387**	**-114.057**	**1.331**	**V**
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	97	-97	0	0	0	0	0	0	-97	-97	N
Programmaresultaat ná bestemming	**117.702**	**123.436**	**124.638**	**-1.202**	**7.943**	**8.048**	**10.484**	**2.436**	**-109.759**	**-115.387**	**-114.153**	**1.234**	**V**
Programma Aantrekkelijk Assen													
Aantrekkelijke binnenstad	415	826	1.635	-809	25	375	1.224	849	-390	-451	-411	40	V
Kunst en cultuur	10.611	12.193	12.372	-178	125	125	1.792	1.667	-10.486	-12.068	-10.579	1.489	V
Evenementen	1.173	1.242	859	382	4	4	41	37	-1.169	-1.238	-818	419	V
Veiligheid	3.495	3.650	3.807	-157	43	43	34	-9	-3.452	-3.607	-3.773	-166	N
Programmaresultaat vóór bestemmi	**15.694**	**17.911**	**18.673**	**-762**	**197**	**547**	**3.092**	**2.545**	**-15.497**	**-17.364**	**-15.582**	**1.782**	**V**
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	1.585	1.858	2.008	150	1.585	1.858	2.008	150	V
Programmaresultaat ná bestemming	**15.694**	**17.911**	**18.673**	**-762**	**1.782**	**2.405**	**5.100**	**2.695**	**-13.912**	**-15.506**	**-13.574**	**1.932**	**V**

Programma's en producten	LASTEN				BATEN				SALDO				
(bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
Programma Samen werken aan Assen													
Bestuur	2.944	3.058	3.855	-797	0	0	9	9	-2.944	-3.058	-3.846	-788	N
Regionale samenwerking	335	482	415	67	0	0	0	0	-335	-482	-415	67	V
Dienstverlening	746	950	727	223	771	771	697	-74	25	-179	-30	149	V
Programmaresultaat vóór bestemmi	**4.025**	**4.490**	**4.997**	**-507**	**771**	**771**	**706**	**-65**	**-3.254**	**-3.719**	**-4.291**	**-572**	**N**
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat ná bestemming	**4.025**	**4.490**	**4.997**	**-507**	**771**	**771**	**706**	**-65**	**-3.254**	**-3.719**	**-4.291**	**-572**	**N**
Programma Bedrijfsvoering													
Bedrijfsvoering	56.928	58.606	58.535	71	8.399	9.233	8.303	-930	-48.529	-49.373	-50.232	-860	N
Programmaresultaat vóór bestemmi	**56.928**	**58.606**	**58.535**	**71**	**8.399**	**9.233**	**8.303**	**-930**	**-48.529**	**-49.373**	**-50.232**	**-860**	**N**
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat ná bestemming	**56.928**	**58.606**	**58.535**	**71**	**8.399**	**9.233**	**8.303**	**-930**	**-48.529**	**-49.373**	**-50.232**	**-860**	**N**
Programma Vastgoed en Grondbedrijf													
Vastgoed	23.852	23.997	22.976	1.021	10.953	11.413	12.203	790	-12.899	-12.584	-10.773	1.811	V
Grondbedrijf	6.279	6.005	5.139	866	5.333	5.333	5.161	-172	-946	-672	22	694	V
Parkeren	3.900	3.820	3.559	260	4.843	4.252	3.684	-568	943	432	124	-308	N
Programmaresultaat vóór bestemmi	**34.031**	**33.821**	**31.674**	**2.147**	**21.129**	**20.998**	**21.048**	**50**	**-12.902**	**-12.823**	**-10.627**	**2.197**	**V**
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	180	180	202	-22	1.502	1.011	295	-716	1.322	831	94	-738	N
Programmaresultaat ná bestemming	**34.211**	**34.001**	**31.876**	**2.125**	**22.631**	**22.009**	**21.343**	**-666**	**-11.580**	**-11.992**	**-10.533**	**1.459**	**V**

Programma's en producten	LASTEN				BATEN				SALDO				
(bedragen x € 1.000)	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo	V/N
Programma Algemeen financieel beleid													
Onvoorzien/incidenteel	485	49	0	49	0	0	0	0	-485	-49	0	49	V
Belastingheffing	682	682	616	66	18.613	20.333	20.057	-276	17.931	19.651	19.441	-210	N
Financiering/Belegging	173	173	107	66	4.375	4.375	3.917	-458	4.202	4.202	3.810	-392	N
Gemeentefonds	3.813	5.062	4.294	768	185.554	196.243	197.404	1.161	181.741	191.182	193.111	1.929	V
Heffing vennootschapsbelasting	30	50	-32	82	0	0	0	0	-30	-50	32	82	V
Overige algemene dekkingsmiddelen	-1.143	-466	197	-663	62	1.062	1.781	719	1.205	1.528	1.583	56	V
Reserves en voorzieningen	0	0	176	-176	0	0	332	332	0	0	155	155	V
Saldi kostenplaatsen	-920	-920	0	-920	0	0	708	708	920	920	708	-212	N
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programmaresultaat vóór bestemmi	**3.120**	**4.630**	**5.358**	**-727**	**208.604**	**222.013**	**224.199**	**2.185**	**205.484**	**217.383**	**218.841**	**1.458**	**V**
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	1.154	15.696	15.980	-284	10.904	26.025	24.246	-1.779	9.750	10.329	8.266	-2.063	N
Programmaresultaat ná bestemming	**4.274**	**20.326**	**21.338**	**-1.011**	**219.508**	**248.039**	**248.445**	**406**	**215.234**	**227.712**	**227.107**	**-605**	**N**
RESULTAAT VÓÓR BESTEMMING	**316.641**	**339.390**	**338.384**	**1.006**	**298.285**	**319.990**	**333.650**	**13.661**	**-18.356**	**-19.400**	**-4.734**	**14.666**	**V**
Saldo onttrekkingen/Stortingen	4.014	18.966	21.479	-2.513	22.355	39.932	33.181	-6.752	18.341	20.966	11.702	-9.264	N
RESULTAAT NÁ BESTEMMING	**320.655**	**358.356**	**359.863**	**-1.507**	**320.640**	**359.922**	**366.831**	**6.909**	**-15**	**1.566**	**6.968**	**5.402**	**V**

2. Lasten en baten per taakveld

Programma 1. Wonen in Assen

0.10 Mutaties reserves
0.2 Burgerzaken
0.64 Belastingen overig
0.8 Overige baten en lasten
2.1 Verkeer en vervoer
2.3 Recreatieve havens
2.4 Economische havens en waterwegen
2.5 Openbaar vervoer
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
3.4 Economische promotie
5.4 Musea
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
7.2 Riolering
7.3 Afval
7.4 Milieubeheer
7.5 Begraafplaatsen en crematoria
8.1 Ruimtelijke ordening
8.3 Wonen en bouwen

Programma 2. Werken in Assen

0.10 Mutaties reserves
2.1 Verkeer en vervoer
3.1 Economische ontwikkeling
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
6.3 Inkomensregelingen
6.4 Begeleide participatie
6.5 Arbeidsparticipatie

Programma 3. Meedoen in Assen

0.10 Mutaties reserves
4.1 Openbaar basisonderwijs
4.2 Onderwijshuisvesting
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
5.1 Sportbeleid en activering
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
6.2 Wijkteams
6.3 Inkomensregelingen
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
6.81 Geëscaleerde zorg 18+
6.82 Geëscaleerde zorg 18-
7.1 Volksgezondheid

Programma 4. Aantrekkelijk Assen

0.10 Mutaties reserves
0.63 Parkeerbelasting
1.1 Crisisbeheersing en brandweer
1.2 Openbare orde en veiligheid
2.2 Parkeren
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie, cultuurparticipatie
5.6 Media
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
8.3 Wonen en bouwen

Programma 5. Samen werken aan Assen

0.1 Bestuur
0.10 Mutaties reserves
0.2 Burgerzaken
0.4 Overhead, ondersteuning organisatie
0.61 OZB woningen

Programma 6. Bedrijfsvoering

0.1 Bestuur
0.10 Mutaties reserves
0.2 Burgerzaken
0.4 Overhead, ondersteuning organisatie
0.61 OZB woningen
0.8 Overige baten en lasten
1.1 Crisisbeheersing en brandweer
1.2 Openbare orde en veiligheid
2.1 Verkeer en vervoer
2.2 Parkeren
2.4 Economische havens en waterwegen
2.5 Openbaar vervoer
3.1 Economische ontwikkeling
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
4.2 Onderwijshuisvesting
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
5.1 Sportbeleid en activering
5.2 Sportaccommodaties
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie, cultuurparticipatie
5.4 Musea
5.5 Cultureel erfgoed
5.6 Media
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
6.2 Wijkteams
6.3 Inkomensregelingen
6.4 Begeleide participatie
6.5 Arbeidsparticipatie
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
6.81 Geëscaleerde zorg 18+
6.82 Geëscaleerde zorg 18-
7.1 Volksgezondheid

7.2	Riolering
7.3	Afval
7.4	Milieubeheer
7.5	Begraafplaatsen en crematoria
8.1	Ruimtelijke ordening
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven terreinen)
8.3	Wonen en bouwen

Programma 7. Vastgoed en Grondbedrijf

0.10	Mutaties reserves
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie
0.8	Overige baten en lasten
1.1	Crisisbeheersing en brandweer
2.2	Parkeren
2.3	Recreatieve havens
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
4.2	Onderwijshuisvesting
5.2	Sportaccommodaties
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie, cultuurparticipatie
5.4	Musea
5.6	Media
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie
6.81	Geëscaleerde zorg 18+
7.3	Afval
7.5	Begraafplaatsen en crematoria
8.1	Ruimtelijke ordening
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven terreinen)

Programma 8. Algemeen financieel beleid

0.10	Mutaties reserves
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten
0.5	Treasury
0.61	OZB woningen
0.62	OZB niet-woningen
0.64	Belastingen overig
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8	Overige baten en lasten
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)
3.4	Economische promotie

Tabel lasten per taakveld 2020

(bedragen x € 1.000)

#	Taakveld	Begroting	Realisatie	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur	3.816	4.387	-571
0.2	Burgerzaken	4.866	5.202	-336
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	714	802	-88
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	21.558	19.767	1.791
0.5	Treasury	9.258	7.724	1.534
0.61	OZB woningen	982	964	18
0.62	OZB niet-woningen	0	0	0
0.63	Parkeerbelasting	45	34	11
0.64	Belastingen overig	39	24	15
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	4.036	-4.036
0.8	Overige baten en lasten	338	811	-473
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	50	-32	82
0.10	Mutaties reserves	18.966	21.479	-2.513
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.585	6.968	-5.383
Totaal 0.	Bestuur en ondersteuning	62.218	72.166	-9.948
1.	Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4.267	4.333	-67
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.436	1.696	-260
Totaal 1.	Veiligheid	5.703	6.030	-327
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.1	Verkeer en vervoer	18.666	13.440	5.226
2.2	Parkeren	4.552	4.597	-44
2.3	Recreatieve havens	0	21	-20
2.4	Economische havens en waterwegen	190	213	-23
2.5	Openbaar vervoer	30	55	-24
Totaal 2.	Verkeer, vervoer en waterstaat	23.440	18.326	5.114
3.	Economie			
3.1	Economische ontwikkeling	1.867	2.002	-135
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.571	497	2.074
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	278	287	-10
3.4	Economische promotie	98	1.015	-917
Totaal 3.	Economie	4.813	3.801	1.012
4.	Onderwijs			
4.1	Openbaar basisonderwijs	3.407	3.647	-240
4.2	Onderwijshuisvesting	9.632	9.781	-149
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.804	3.268	536
Totaal 4.	Onderwijs	16.843	16.696	147
5.	Sport, cultuur en recreatie			
5.1	Sportbeleid en activering	591	459	132
5.2	Sportaccommodaties	5.311	5.268	43
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie, cultuurparticipatie	12.667	12.522	145
5.4	Musea	262	340	-78
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0
5.6	Media	3.581	3.700	-119
5.7	Openbaar groen en (open)luchtrecreatie	9.431	9.239	193
Totaal 5.	Sport, cultuur en recreatie	31.843	31.528	315

#	Taakveld	Begroting	Realisatie	Saldo
6.	Sociaal domein			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	8.130	8.319	-189
6.2	Wijkteams	2.046	1.817	229
6.3	Inkomensregelingen	50.098	49.511	588
6.4	Begeleide participatie	22.070	19.825	2.246
6.5	Arbeidsparticipatie	1.477	1.518	-41
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.494	2.464	29
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	22.027	24.763	-2.736
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	17.701	18.535	-834
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	50.269	52.358	-2.089
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	13.679	11.117	2.562
Totaal 6.	Sociaal domein	189.991	190.227	-236
7.	Volksgezondheid en milieu			
7.1	Volksgezondheid	2.684	2.800	-116
7.2	Riolering	4.740	5.167	-427
7.3	Afval	7.161	7.616	-456
7.4	Milieubeheer	1.849	2.107	-258
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	713	728	-14
Totaal 7.	Volksgezondheid en milieu	17.147	18.417	-1.270
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1	Ruimtelijke ordening	4.412	4.448	-36
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven terreinen)	2.720	3.750	-1.030
8.3	Wonen en bouwen	2.589	3.667	-1.077
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimt.ordening en sted.vernieuwing		9.721	11.865	-2.144
Totaal lasten		**361.718**	**369.055**	**-7.337**

#	Taakveld	Begroting	Realisatie	Saldo

Tabel baten per taakveld 2020

#	Taakveld			(bedragen x € 1.000)
0.	Bestuur en ondersteuning	Begroting	Realisatie	Saldo
0.1	Bestuur	0	17	17
0.2	Burgerzaken	771	997	226
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	13	12	-2
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	1.076	278	-798
0.5	Treasury	14.380	12.237	-2.143
0.61	OZB woningen	16.242	15.960	-282
0.62	OZB niet woningen	3.401	3.672	271
0.63	Parkeerbelasting	1.348	1.330	-18
0.64	Belastingen overig	133	10	-123
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	196.243	197.404	1.161
0.8	Overige baten en lasten	1.227	2.122	895
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	39.932	33.181	-6.752
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
Totaal 0.	Bestuur en ondersteuning	274.767	267.219	-7.548
1.	Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	41	24	-17
1.2	Openbare orde en veiligheid	2	92	90
Totaal	1. Veiligheid	43	116	73
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.1	Verkeer en vervoer	3.575	6.243	2.668
2.2	Parkeren	2.903	2.418	-485
2.3	Recreatieve havens	29	26	-3
2.4	Economische havens en waterwegen	0	4	4
2.5	Openbaar vervoer	0	0	0
Totaal	2. Verkeer, vervoer en waterstaat	6.507	8.691	2.184
3.	Economie			
3.1	Economische ontwikkeling	120	745	625
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.690	931	-1.759
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	118	250	132
3.4	Economische promotie	598	473	-125
Totaal	3. Economie	3.526	2.399	-1.127
4.	Onderwijs			
4.1	Openbaar basisonderwijs	3.407	3.647	240
4.2	Onderwijshuisvesting	882	1.345	463
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.165	2.601	436
Totaal 4.	Onderwijs	6.454	7.593	1.140
5.	Sport, cultuur en recreatie			
5.1	Sportbeleid en activering	0	52	52
5.2	Sportaccommodaties	2.656	2.878	222
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.856	5.511	1.655
5.4	Musea	318	313	-6
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0
5.6	Media	828	814	-14
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	275	864	589

#	Taakveld	Begroting	Realisatie	Saldo
Totaal 5.	Sport, cultuur en recreatie	7.933	10.431	2.498
6.	Sociaal domein			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.157	1.748	591
6.2	Wijkteams	0	134	134
6.3	Inkomensregelingen	36.464	36.660	196
6.4	Begeleide participatie	0	4.037	4.037
6.5	Arbeidsparticipatie	0	1	1
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	260	809	549
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-64	275	339
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	102	102
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	3.046	3.450	404
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	228	228
Totaal 6.	Sociaal domein	40.862	47.443	6.581
7.	Volksgezondheid en milieu			
7.1	Volksgezondheid	0	81	81
7.2	Riolering	6.093	6.270	177
7.3	Afval	8.985	9.424	439
7.4	Milieubeheer	470	30	-440
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	590	609	19
Totaal 7.	Volksgezondheid en milieu	16.138	16.414	275
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1	Ruimtelijke ordening	972	1.268	296
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven terreinen)	2.643	4.218	1.575
8.3	Wonen en bouwen	1.872	3.262	1.390
Totaal 8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.487	8.748	3.261
Totaal baten		**361.718**	**369.055**	**7.337**

3. EMU - saldo

Tabel EMU-saldo

(bedragen x € 1.000, per ultimo jaar)

Omschrijving	begroting 2019	realisatie 2019	begroting 2020	realisatie 2020
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	-20768	-18490	-17050	-4733
Afschrijving tlv exploitatie	12562	14880	12006	12573
Toevoeging voorzieningen tlv exploitatie	3358	4367	2553	3929
Investeringen geactiveerd	-17823	-22302	-22396	-22454
Bijdragen niet via exploitatie	0	10724	0	8829
Desinvesteringen niet tlv exploitatie	0	0	0	0
Onttrekking voorzieningen tgv exploitatie	-5679	-3902	-2214	-7105
EMU-saldo	**-28350**	**-14723**	**-27101**	**-8960**

4. Stortingen en onttrekkingen reserves

Tabel Stortingen in reserves

(bedragen x € 1.000)

Programma/ Beleidsthema	Reserve	Primair budget	Actueel budget	Reali-satie	Saldo
Programma Wonen in Assen					
Duurzaamheid	Res.aardgasvrijewijk	0	410	410	0
Totaal programma Wonen in Assen		**0**	**410**	**410**	**0**
Programma Werken in Assen					
FlorijnAs	Res. RSP gelden - FlorijnAs	2.680	2.680	4.790	-2.110
Totaal programma Werken in Assen		**2.680**	**2.680**	**4.790**	**-2.110**
Programma Meedoen in Assen					
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	Res. dec.-uitk. maatsch.opvang	0	0	97	-97
Totaal programma Meedoen in Assen		**0**	**0**	**97**	**-97**
Programma Vastgoed en Grondbedrijf					
Vastgoed	Reserve nieuwbouwprojecten	180	180	180	0
Grondbedrijf	Algemene reserve grondbedrijf	0	0	-940	940
	Weerstandsreserve grondbedrijf	0	0	962	-962
Totaal programma Vastgoed en grondbedrijf		**180**	**180**	**202**	**-22**
Programma Algemeen financieel beleid					
Gemeentefonds	Res. dec.-uitk. maatsch.opvang	0	0	755	-755
Reserves en voorzieningen	Algemene reserve	71	10.789	10.318	470
	Reserve nieuwbouwprojecten	66	54	54	0
	Reserve tbv maatsch. rend. invest.	122	100	100	0
	Reserve Essent-gelden tbv expl. DNK	103	0	0	0
	Reserve investeringsfonds	0	4.000	4.000	0
	Reserve wielerbaan	56	49	49	0
	Amortisatieres.gebiedsgericht werken	6	5	5	0
	Reserves Voortgezet Onderwijs	14	14	14	0
	Reserves MFA Assen-Oost	44	37	37	0
	Amortisatieres. Mien Ruysweg 1	14	12	12	0
	Reserve De Nieuwe Kolk	347	368	368	0
	Amortisatiereserve Veemarktplein	24	22	22	0
	Amortisatieres.fietspad Europaweg Zd	4	3	3	0
	Amortisatiereserve FlorijnAs	283	231	231	0
	Amortisatieres Bosbeek-Nijlandsloop	0	13	13	0
Totaal programma Algemeen financieel beleid		**1.154**	**15.696**	**15.980**	**-284**
Totalen stortingen in reserves		**4.014**	**18.966**	**21.479**	**-2.513**

Tabel Onttrekkingen uit reserves

(bedragen x € 1.000)

Programma/ Beleidsthema	Reserve	Primair budget	Actueel budget	Reali-satie	Saldo
Wonen in Assen					
Woningbouw/woonplan	Res. herziening bestemmingsplannen	0	-264	-169	-95
	Res. RSP gelden - FlorijnAs	-100	-100	-100	0
Openbare ruimte	Reserve Straten- en wegenbeheer	-3.483	0	0	0
	Reserve sport-/spelvoorz. jongeren	-44	-44	-44	0
	Amortisatieres.gebiedsgericht werken	-19	-15	-15	0
	Amortisatiereserve Veemarktplein	-59	-61	-61	0
	Amortisatieres.fietspad Europaweg Zd	-12	-10	-10	0
	Amortisatiereserve FlorijnAs	-494	-461	-461	0
	Amortisatieres Bosbeek-Nijlandsloop	0	-22	-22	0
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	Reserve Verkeersmaatregelen	0	-18	-18	0
	Res. RSP gelden - FlorijnAs	-50	-107	0	-107
	Reserve investeringsbijdrage GAE	-203	-203	-115	-88
	Amortisatieres Bosbeek-Nijlandsloop	0	-13	-13	0
Duurzaamheid	Res.aardgasvrijewijk	0	0	-352	352
Totaal programma Wonen in Assen		**-4.464**	**-1.318**	**-1.380**	**63**
Werken in Assen					
Econ. ontwikkeling en innovatie	Res. co-fin. regionaal econ.beleid	0	-50	-50	0
FlorijnAs	Reserve beeldende kunst	0	-79	0	-79
	Res. RSP gelden - FlorijnAs	-3.900	-9.591	-5.201	-4.390
Totaal programma Werken in Assen		**-3.900**	**-9.720**	**-5.251**	**-4.469**
Aantrekkelijk Assen					
Aantrekkelijke binnenstad	Reserve Binnenstad	0	-27	-96	69
	Amortisatie reserve Binnenstad	-78	0	0	0
Kunst en cultuur	Reserve De Nieuwe Kolk	-1.507	-1.831	-1.830	-1
	Reserve beeldende kunst	0	0	-82	82
Totaal programma Aantrekkelijk Assen		**-1.585**	**-1.858**	**-2.008**	**150**
Vastgoed en Grondbedrijf					
Vastgoed	Reserve wielerbaan	-263	-103	-103	0
	Reserves Voortgezet Onderwijs	-138	-28	-28	0
	Reserves MFA Assen-Oost	-135	-77	-77	0
	Reserve duurzaamheid	-20	-131	-87	-44
Grondbedrijf	Algemene reserve grondbedrijf	-435	-284	0	-284
	Weerstandsreserve grondbedrijf	-511	-388	0	-388
Totaal programma Vastgoed en grondbedrijf		**-1.502**	**-1.011**	**-295**	**-716**

Tabel Onttrekkingen uit reserves

(bedragen x € 1.000)

Programma/ Beleidsthema	Reserve	Primair budget	Actueel budget	Reali-satie	Saldo
Algemeen financieel beleid					
Reserves en voorzieningen	Algemene reserve	-9.120	-10.996	-9.216	-1.780
	Reserve weerstandsvermogen	0	-5.000	-5.000	0
	Reserve nieuwbouwprojecten	-505	-505	-505	0
	Reserve jaarovergang	0	-1.008	-1.008	0
	Reserve tbv maatsch. rend. invest.	-764	-719	-720	1
	Reserve Essent-gelden tbv expl. DNK	-448	0	0	0
	Reserve IJsbaancomplex/TRZ	0	-2.500	-2.500	0
	Reserve Straten- en wegenbeheer	0	-2.000	-2.000	0
	Amortisatieres. Mien Ruysweg 1	-67	-550	-550	0
	Reserve Grote Projecten	0	-1.588	-1.588	0
	Reserve Verkeersmaatregelen	0	-88	-88	0
	Res. herziening bestemmingsplannen	0	-208	-208	0
	Reserve groenontwikkeling	0	-150	-150	0
	Res. woningbouw / sted.vernieuwing	0	-19	-19	0
	Res. co-fin. regionaal econ.beleid	0	-695	-695	0
Algemeen financieel beleid - Totaal		**-10.904**	**-26.025**	**-24.246**	**-1.779**
Totaal onttrekkingen uit reserves		**-22.355**	**-39.932**	**-33.181**	**-6.752**

5. Wet normering topinkomens

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de dertiende maand van de functievervulling.

Tabel Wet Normering Topinkomens (WNT)

(bedragen x € 1)

Gegevens 2020	**Dijkstra, T**	**Rozema, I**	**De Jonge, J**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12 2020	1/1 - 30/4 2020	1/5 - 31/12 2020
Deeltijdfactor in fte	1,000	0,889	1,000
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	132.761	28.711	58.499
Beloningen betaalbaar op termijn	20.693	5.127	8.063
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging 2020	**153.454**	**33.838**	**66.562**
Individueel toepassellijke bezoldigingsmaximum	*201.000*	*59.075*	*134.549*
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	*n.v.t.*	*n.v.t.*	*n.v.t.*

Gegevens 2019	**Dijkstra, T**	**Rozema, I**	**De Jonge, J**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12 2019	1/1 - 31/12 2019	n.v.t
Deeltijdfactor 2019 in fte	1,000	0,889	n.v.t
Dienstbetrekking	ja	ja	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.479	82.852	0
Beloningen betaalbaar op termijn	19.949	14.410	0
Totaal bezoldiging 2019	**144.428**	**97.262**	**0**
Individueel toepassellijke bezoldigingsmaximum	*194.000*	*172.444*	*0*

Kader

De WNT is per 1 januari 2013 in werking getreden. Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi)publieke sector dienen wettelijk genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Hiermee wordt WOPT ingetrokken. De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd voor de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De gemeente is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Voor gemeentes gaat het om de functies van gemeentesecretaris en griffier. In 2020 heeft Assen geen externen die een van deze functies hebben vervuld.

Norm

Op grond van de WNT mag in 2020 het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke sector maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Dat komt in 2020 neer op € 201.000, inclusief belaste kostenvergoeding en pensioenbijdrage werkgever.

Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

In 2020 hebben geen bezoldigingen boven deze bezoldigingsnorm plaatsgevonden.

Rapportageverplichtingen op grond van de WNT

De WNT geeft aan dat gemeente Assen verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Dit houdt in dat de gemeentesecretaris en griffier van de gemeente Assen opgenomen moeten worden in het financieel jaarverslag. Dit is opgenomen in de navolgende tabel.

Naast de in de tabel vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6. Balans met toelichting

Tabel Balans A

Balans A. Vaste Activa		31-12-2019	01-01-2020	31-12-2020
0.	Immateriële vaste activa			
0.1	kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio	235	235	127
totaal 0. Immateriële vaste activa		235	235	127
1.	Materiële vaste activa			
1.1	gronden uitgegeven in erfpacht	1.111	1.111	1.111
1.2	investeringen die verband houden met een heffing	28.335	28.335	28.180
1.3	overige investeringen met economisch nut	346.900	347.864	344.632
1.4	overige investeringen met maatschappelijk nut	38.695	37.731	41.556
totaal 1. Materiële vaste activa		415.041	415.041	415.478
2.	Financiële vaste activa			
2.1	kapitaalverstrekkingen - deelnemingen	330	330	330
2.2	leningen - deelnemingen	0	0	1.900
2.3	overige langlopende leningen u/g	3.748	3.748	3.921
totaal 2. Financiële vaste activa		4.078	4.078	6.151
totaal A. Vaste activa		419.354	419.354	421.756

Tabel Balans C

Balans C. Vaste Passiva		31-12-2019	01-01-2020	31-12-2020
1.	Eigen vermogen/reserves			
1.1	algemene reserve	20.891	23.345	22.741
1.2	bestemmingsreserves	126.563	126.563	115.465
1.3	resultaat na bestemming (nog te bestemmen)	2.454	0	6.968
totaal 1. Eigen vermogen/reserves		149.908	149.908	145.174
2.	Voorzieningen			
2.1	diverse voorzieningen	32.368	32.368	29.192
totaal 2. Voorzieningen		32.368	32.368	29.192
3.	Vaste schulden rentetypische looptijd 1 jaar of langer			
3.1	onderhanden leningen			
	binnenl. banken en overige financiele instellingen	171.960	171.960	194.763
	binnenl. pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	6.000	6.000	5.000
	buitenlandse instellingen	29.550	29.550	28.875
	openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	14.250	14.250	13.500
3.2	door derden belegde gelden	86	86	93
3.3	waarborgsommen	60	60	45
totaal 3. Vaste schulden rentetyp. looptijd 1 jaar of >		221.906	221.906	242.276
totaal C. Vaste passiva		404.182	404.182	416.643

Tabel Balans B

Balans B. Vlottende Activa		31-12-2019	01-01-2020	31-12-2020
1.	Voorraden			
1.1	onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten explotatie)	22.019	22.019	21.348
1.2	gereed product en handelsgoederen	918	918	0
totaal 1. Voorraden		22.938	22.938	21.348
2.	Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar			
2.1	vorderingen op openbare lichamen	11.054	11.054	11.246
2.2	overige vorderingen	4.254	4.254	4.836
2.3	uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	9.887	9.887	3.266
totaal 2. Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar		25.195	25.195	19.348
3.	Liquide middelen			
3.1	kassaldi	15	15	14
3.2	banksaldi	661	661	678
totaal 3. Liquide middelen		677	677	692
4.	Overlopende activa			
4.1	nog te ontvangen bedragen overheden	5.888	5.888	4.795
4.2	overige nog te ontvangen bedragen	1.888	1.888	1.890
4.3	vooruitbetaalde bedragen overheden	4	4	162
4.4	overige vooruitbetaalde bedragen	614	614	573
4.5	overige overlopende activa	0	0	0
totaal 4. Overlopende activa		8.394	8.394	7.420
totaal B. Vlottende activa		57.203	57.203	48.808
totaal Activa		**476.557**	**476.557**	**470.564**
E. Niet uit balans blijkende rechten				
1.	aanwijzingsrechten	0	0	0

(voor de gehele balans bedragen x € 1.000)

Tabel Balans D

Balans D. Vlottende Passiva		31-12-2019	01-01-2020	31-12-2020
1.	Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar			
1.1	overige kasgeldleningen	20.000	20.000	0
1.2	banksaldi	9.349	9.349	8.787
1.3	overige schulden	8.423	8.423	8.538
totaal 1. Vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar		37.772	37.772	17.325
2.	Overlopende passiva			
2.1	nog te betalen bedragen overheden	11.393	11.393	9.560
2.2	overige nog te betalen bedragen	9.305	9.305	14.715
2.3	vooruit ontvangen bedragen overheden	13.071	13.071	11.461
2.4	overige vooruit ontvangen bedragen	832	832	859
totaal 2. Overlopende passiva		34.602	34.602	36.596
totaal D. Vlottende passiva		72.374	72.374	53.921
totaal Passiva		**476.557**	**476.557**	**470.564**
F. Niet uit balans blijkende verplichtingen				
1.	garantstellingen	2.204	2.204	1.943

Waarderingsgrondslagen

Coronavirus

De nader te onderzoeken financiële effecten als gevolg van de uitbraak van de coronapandemie zijn toegelicht in de gebeurtenissen na balansdatum en in de paragraaf Impact coronapandemie. De coronacrisis leidt nog niet tot aanpassing van de waarderingsgrondslagen.

Materiële vaste activa

Conform het BBV hebben we de op de balans opgenomen activa gewaardeerd op de historische verkrijgingsprijs, verminderd met eventueel ontvangen bijdragen, voorzieningen en gecumuleerde afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte nuttigheidsduur. In geval van duurzame waardeverminderingen worden activa afgewaardeerd.

De activa bestaan zowel uit investeringen met een economisch nut, als uit investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden verstaan: investeringen in aanleg en onderhoud van (inrichting) wegen, waterwegen; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken.

Investeringen met een verkrijging- of vervaardigingprijs lager dan het drempelbedrag worden direct ten laste van de exploitatierekening gebracht, tenzij anders besloten. Dit om te voorkomen dat er relatief hoge beheerskosten worden gemaakt. Afwijkingen van deze regel in het verleden worden niet gecorrigeerd.

Als drempelbedrag wordt gehanteerd:

- Investeringen met economisch nut en afschrijvingstermijn minder dan 8 jaar: € 10.000.
- Investeringen met economisch nut en afschrijvingstermijn 8 jaar en langer: € 25.000.
- Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut: € 150.000.

Uitgezonderd gronden en terreinen. Deze worden altijd geactiveerd.

Er kan rente worden geactiveerd.

De afschrijvingen berekenen we per investering op basis van:

- de looptijd
- het rentepercentage
- de afschrijvingsmethode die we voor die investering toepassen

In artikel 10 van de financiële verordening gemeente Assen zijn de vastgestelde termijnen voor de afschrijvingsduur (levensduurverwachting) voor materiële vaste activa opgenomen.

Per activagroep is een bandbreedte bepaald:

Tabel levensduur activa (jaar)

Activasoort	Levensduur
Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten en bedrijfsgebouwen	10-50
Grond-weg-waterbouwkundige werken	10-70
Vervoermiddelen	5-10
Machines, apparaten en installaties	3-20
Overige materiële activa	3-15

Activa met een gebruiksduur van minder dan 8 jaar kunnen zowel lineair als annuïtair worden afgeschreven, dit wordt per categorie bepaald. Activa met een gebruiksduur van 8 jaar en langer worden middels de annuïtaire methode afgeschreven. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Overzicht afschrijvingsmethoden per balanscode

el2-naam	categorie	Afschrijvingscode
Kst sluiten geldlening + (dis)agio	financiering	Lineair
Gronden en terreinen	Gronden en terreinen	geen
Woonruimten	Gebouwen	Annuitair
	Gronden en terreinen	geen
	Restwaarde	geen
Bedrijfsruimten	Gebouwen	Annuitair
	Gronden en terreinen	geen
	Restwaarde	geen
Grond-, weg- & waterb.w(maatsch.nut)	Grond-, weg- & waterb.w(maatsch.nut)	Annuitair
	Gronden en terreinen	geen
Grond-, weg- & waterb.w.(econ..nut)	Grond-, weg- & waterb.w.(econ..nut)	Annuitair
	Gronden en terreinen	geen
	Restwaarde	geen
Vervoermiddelen	Overige materiele vaste activa	Annuitair
	Restwaarde	geen
	Vervoermiddelen	Annuitair
Machines, apparaten en installaties	Hardware	Lineair
	Machines, apparaten en installaties	Annuitair
Inventaris en apparatuur Pro Assen	Overig	Lineair
Overige materiele vaste activa	Hardware	Lineair
	Inventaris	Annuitair
	Overige materiele vaste activa	Annuitair
	Software	Lineair
Ov. materiele vaste activa Pro Assen	Overig	Lineair
Aandelen/effecten	Aandelen/effecten	nvt
Geldl.u/g St. SVn/Revolving Fund	Overige geldleningen u/g: diversen	nvt
Overige geldleningen u/g: diversen	Overige geldleningen u/g: diversen	nvt
Overige geldleningen u/g: hyp. amb.	Overige geldleningen u/g: hyp. amb.	nvt

De waardering van de vaste activa is gebaseerd op de verkrijgingsprijs (art. 61, lid 1 BBV), verminderd met bijdragen van derden en de afschrijvingen.

Verkrijgingsprijs

De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

Bij investeringen met een meerjarig economisch nut geldt dat verminderingen over gehele looptijd (lineair) gecorrigeerd worden met de berekende afschrijvingslasten.

Restwaarden

Er wordt rekening gehouden met een restwaarde voor alle gemeentelijke vastgoedobjecten. De restwaarden worden op het moment van activeren bepaald. Dit is van toepassing op de waardering van de balansposten gronden en terreinen, woonruimten en bedrijfsruimten. Voor het bepalen van de restwaarde wordt een berekeningsmethodiek toegepast.

De gehele vastgoedportefeuille is onderverdeeld in vijf hoofdcategorieën, te weten: woningen, kantoren met een bruto vloeroppervlakte kleiner dan 1.000 m^2, scholen, wijk- en buurtcentra met een bruto vloeroppervlakte kleiner dan 1.000 m^2, sportcomplexen en overige vastgoedobjecten.

Per categorie is een specifieke berekeningsmethodiek van toepassing om de restwaarde te bepalen. De toegepaste methodieken zijn de volgende:

- Woningen: 75% van de WOZ-waarde
- Kantoren (bruto vloeroppervlakte kleiner dan

1.000 m^2), bruto vloeroppervlakte * € 80 * 7 jaar

- Scholen/wijk- en buurtcentra (bruto vloeroppervlakte kleiner dan 1.000 m^2): 25% van de stichtingskosten
- Sportcomplexen: Grondoppervlakte * € 10* verhoging (1,5% per jaar bij investeringen van voor 2003; 0,5% per jaar bij investeringen vanaf 2003. Beide over een periode van 40 jaar).
- Overige vastgoedobjecten: Aanschafwaarde grond * verhoging over een looptijd van 40 jaar (1,5% per jaar voor investeringen van voor 2003; 0,5% per jaar voor investeringen vanaf 2003). Op DNK is een percentage van 1,5% van toepassing.
- Indien er geen, of geringe, aanschafwaarde grond in de administratie staat, wordt uitgegaan van € 40 per vierkante meter. Op de restwaarde is wel rentecalculatie van toepassing. Restwaarden worden niet toegepast op noodlokalen, inventaris en installaties.

Op basis van historische gegevens kan worden gesteld dat gemeentelijke voertuigen altijd een restwaarde hebben. Deze wordt gesteld op 5% van de verkrijgingsprijs.

De erfpachtgronden bij het Grondbedrijf zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs bij eerste uitgifte, tenzij in het verleden tegen een lagere waarde is gewaardeerd op basis van verkrijging of afwaardering.

De strategische gronden zijn gewaardeerd tegen marktwaarde bij huidige bestemming.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De waardering is gebaseerd op de historische kostprijs c.q. aanschafprijs, verminderd met - voor wat betreft de geldleningen - de aflossingen op geldleningen.

Indien de marktwaarde duurzaam lager is dan de verkrijgingsprijs, wordt ze afgewaardeerd tegen de marktwaarde.

Voorraden

Grondbeleid

De voorraden (grond- en hulpstoffen en onderhanden-werk) bij het Grondbedrijf zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of, indien deze lager is, de marktwaarde. De boekwaarden van de afgesloten exploitaties zijn overeenkomstig de te verwachten opbrengsten.

De ramingen zijn gebaseerd op calculaties per complex, de raming van het eindresultaat is op basis van eindwaarde. Voor het nog te realiseren negatieve resultaat is een voorziening getroffen.

Grondbeleid: tussentijds winst nemen (Percentage Of Completion-methode (Poc)):

Met ingang van de BBV notitie grondexploitaties 2016 vindt tussentijdse winstneming plaats volgens de methode percentage of completion (POC). Hierbij wordt bij een voordelig resultaat naar rato van gerealiseerde kosten en opbrengsten, onder aftrek van een risico bedrag, tussentijds winst genomen, ongeacht de boekwaarde.

Uitzettingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waar sprake is van een risico op oninbaarheid, is een voorziening getroffen en is dit risico afgetrokken van de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Eigen vermogen/reserves

De reserves zijn onderverdeeld in een algemene reserve en bestemmingsreserves. Algemene reserves zijn reserves waaraan geen specifieke bestemming is gegeven, terwijl dit bij bestemmingsreserves wel het geval is.

Resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover ze op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Personeelslasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Vakantiegelden en verlofaanspraken worden, conform voorschriften in het BBV, toegerekend aan het jaar waarop de uitbetaling plaatsvindt.

Het resultaat wordt bepaald op basis van het stelsel van baten en lasten. Het programmaresultaat voor bestemming komt voort uit het saldo van lasten en baten uit de programma's voor bestemming en de doorgevoerde correcties. Het resultaat na bestemming ontstaat door toevoeging aan en onttrekking uit de betreffende bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Volgens het BBV mogen voorzieningen worden gemaakt in de volgende drie gevallen:

- Er zijn verplichtingen en verliezen waarvan we de hoogte op de balansdatum niet zeker weten, maar wel redelijk kunnen inschatten.
- Er zijn op de balansdatum risico's die kunnen leiden tot verplichtingen of verliezen, waarvan we de hoogte al redelijk kunnen inschatten.
- We moeten in de toekomst kosten maken. We mogen alleen een voorziening maken, als de kosten voor de balansdatum ontstonden en de voorziening bedoeld is om de lasten gelijk te verdelen over een aantal begrotingsjaren.

Voorzieningen worden gevormd tegen nominale waarde, behalve de APPA-voorziening, die is gewaardeerd tegen actuariële waarde.

Onderhoudskosten in de onderhoudsvoorzieningen vastgoed worden gereserveerd tot het gebouw, of een specifiek omschreven gebouwonderdeel, is afgeschreven. Nadat een gebouw (of gebouwonderdeel) is afgeschreven worden investeringen geactiveerd en ontstaat er een activastaat conform de componentenmethode. Als de investering lager is dan € 25.000 wordt deze ten laste van de exploitatie geboekt.

Conform de BBV-regelgeving hanteert Assen voor het bepalen voor de hoogte onderhoudsvoorziening civiele kunstwerken een doorkijk voor de komende 10 jaren. Op basis van jaarlijkse inspecties wordt de onttrekking voor de komende 10 jaren berekend. Op basis van deze jaarlijkse inspecties wordt bepaald of de stand van de voorziening aangevuld met de stortingen voor de komende 10 jaren toereikend zijn om het onderhoud de komende 10 jaren te kunnen uitvoeren. Mocht blijken dat binnen de komende 10 jaren de voorziening niet toereikend is dan wordt aan de Raad een, incidentele of structurele, storting in de onderhoudsvoorziening gevraagd om deze weer op peil te brengen.

Vaste schulden

De leningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Het bedrag van de aflossingen die binnen een jaar vervallen, is niet afzonderlijk onder kortlopende schulden opgenomen.

Vaste schulden zijn schulden waarvan de rente één jaar of langer vast staat.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vennootschapsbelasting

Op basis van het BBV mogen geen latenties gevormd worden. Tot nu toe doet de belastingdienst geen definitieve uitspraak over de wijze waarop de vennootschapsbelasting bepaald en opgenomen dient te worden. Hierdoor is sprake van een onzekerheid met een beperkte materialiteit.

Eigen bijdragen van het Centraal administratiekantoor (CAK)

Een aanvrager van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage.

Doordat de wetgever heeft besloten de systematiek te volgen dat het CAK de eigen bijdragen vaststelt en daarover geen inzicht geeft op cliëntniveau aan de gemeentes kan de juistheid en volledigheid van deze bijdrage niet getoetst worden. Hiermee heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente.

NUBBV: Garant- en borgstellingen

De garant- en borgstellingen worden in de bijlage niet uit de balans blijkende verplichtingen (NUBBV) tegen de nominale waarde opgenomen.

NUBBV: Meerjarige inkoopcontracten

Belangrijke financiële verplichtingen (beïnvloedbaar inkoopvolume)

Conform art. 53 BBV moet in de toelichting op de balans een item worden opgenomen over de belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente in de toekomstige jaren is gebonden maar die niet uit de balans zelf blijken. Uit de balans blijken slechts die verplichtingen die per ultimo van het boekjaar zijn aangegaan, waar ook het werk al voor is gedaan maar waar nog geen factuur voor is ontvangen. Die verplichtingen die al wel zijn aangegaan maar waar het werk nog niet voor is gedaan, bijvoorbeeld omdat het over een langlopend contract gaat, zijn niet opgenomen in de cijfers. U kunt dan denken aan onder andere langlopende lease verplichtingen, langlopende huurcontracten en grote investeringen.

Bij de overheid zijn deze verplichtingen met name relevant bij het bepalen van de beleidsvrijheid van de gemeenteraad. Aan dergelijke financiële verplichtingen wordt reeds aandacht besteed in de P&C cyclus en bij het opstellen van de bijvoorbeeld de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Voor alle niet uit de balans blijkende verplichtingen geldt dat deze ofwel in de meerjarenbegroting zijn opgenomen, ofwel in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn benoemd.

Voorwaardencriterium kadernota Rechtmatigheid 2018 BBV: Meerjarige contracten

Bij meerjarige inkoopcontracten kunnen, afhankelijk van het geraamde inkoopbedrag, de Europese aanbestedingsregels van toepassing zijn. Een onrechtmatigheid bij de contractverlening kan in zo'n geval jaarlijks in de afweging naar de controleverklaring blijven doorwerken, doordat jaarlijks de lasten voortvloeiende uit het inkoopcontract in de jaarrekening zijn opgenomen.

In de toelichting op de jaarrekening zijn de meerjarige inkoopcontracten, die zouden moeten voldoen aan Europese aanbestedingsregels maar dat niet doen, opgenomen bij de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten.

Balansaanpassingen per 1 januari 2020

In de beginbalans per 1 januari 2020 is een aanpassing doorgevoerd t.o.v. van de balanscijfers per 31 december 2019. Door een re-classificatie van een aantal activa met een totale boekwaarde per 1 januari 2020 van € 964.000 heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen de balanstotalen Materiële vaste activa: overige investeringen met economisch nut en Materiële vaste activa: overige investeringen met maatschappelijk nut.

Het resultaat na bestemming jaarrekening 2019 is conform besluit toegevoegd aan de algemene reserve.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa: overige investeringen met economisch nut; gronden en terreinen: strategische gronden

Betreft de waardering van tien complexen. Eind 2020 bedraagt de totale boekwaarde van deze complexen € 79,6 miljoen. Hiervoor is een voorziening getroffen van € 55,7 miljoen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 23,9 miljoen.

Materiële vaste activa

De gehanteerde afschrijvingstermijnen van investeringen in 2020 zijn conform de vastgestelde bandbreedte per activagroep verwerkt.

Voorraden: onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten exploitatie)

Lopende exploitaties/bouwgrond in exploitatie

Betreft 13 lopende exploitaties met betrekking tot gebiedsontwikkeling voor woningbouw en bedrijventerreinen. Eind 2020 bedraagt de totale boekwaarde van deze complexen € 73,6 miljoen. Hiervoor is een voorziening getroffen van € 54,0 miljoen. De balanswaarde per 31-12 bedraagt € 19,6 miljoen.

Afgesloten exploitaties

Betreft zeven complexen met restgronden, waarbij de complexen op 31 december 2020 een boekwaarde hebben die gelijk is aan de balanswaarde van € 1,8 miljoen.

Raming bouwgrond in exploitatie

De ramingen zijn gebaseerd op calculaties per exploitatie exclusief indexatie en rente, het resultaat is op basis van nominale waarde. Voor het nog te realiseren negatieve resultaat is een voorziening getroffen.

Uitzettingen rente typische looptijd < 1 jaar: uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan een jaar

Op basis van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden heeft de gemeente Assen in totaal een bedrag van € 13,1 miljoen aan publieke gelden aangehouden bij het ministerie van Financiën. Hiervan is in 2020 weer € 9,9 miljoen naar onze werkrekening bij de BNG overgeboekt.

Per saldo heeft de gemeente Assen op 31 december 2020 nog een bedrag van € 3,3 miljoen aan publieke middelen aangehouden bij het ministerie van Financiën.

Vlottende passiva:

vlottende schulden rente typische looptijd korter dan een jaar

De volgende kredietfaciliteiten waren in 2020 van toepassing: Rekening Courant BNG € 20,0 miljoen en ABN AMRO Bank € 0.

Eigen vermogen/reserves

De stand van de reserve verkeersmaatregelen is 31 december 2020 € 13.192. Dit is lager dan het minimum bedrag van € 25.000 genoemd in punt 3.1 Nota Reserves en Voorzieningen. Afwikkeling van de reserve is meegenomen in de jaarrekening 2020.

Schatkistbankieren

Het drempelbedrag voor schatkistbankieren in 2020 is € 2,4 miljoen.

Het bedrag van de overschrijding van het drempel bedrag, conform de berekening artikel 2, lid 4, van de Wet financiering decentrale overheden door de gemeente Assen in ieder kwartaal van 2020 buiten 's Rijks schatkist is aangehouden, is nihil.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen tussen het einde van het boekjaar en de vaststelling van de jaarrekening met financiële consequenties, die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente Assen, zijn verwerkt.

Overdracht aandelen Groningen Airport Eelde

De gemeente Assen heeft haar belang in de luchthaven in maart 2021 voor 1 euro overgedaan aan de gemeente Tynaarlo. De afgesproken financiële bijdragen voor het investeringsscenario voor de periode tot en met 2026 blijft ongewijzigd in stand en wordt beschikbaar gesteld uit de eerder gevormde reservering.

Toeslagenaffaire

Bij de toeslagen affaire werden ouders in Nederland slachtoffer van onterechte fraudeverdenkingen met kinderopvangtoeslag over de 2006 tot en met zeker 2019. Dit kan voor slachtoffers tot kwijtschelding leiden van gemeentelijke schulden. Assen heeft 48 inwoners waarvoor onderzocht wordt of hier sprake van is. Het onderzoek loopt, er is op dit moment nog geen duidelijkheid te geven over de omvang hiervan.

Corona

De coronapandemie is in 2021 nog niet beëindigd en zal daarom ook in 2021 voor verschillende beleidsterreinen van onze begroting gevolgen hebben. In paragraaf 8 Impact coronapandemie wordt aangegeven welke impact dit heeft gehad voor 2020. In 2021 zullen we een vervolg geven aan de impactanalyses van 2020. Hierin worden de gevolgen voor lasten, baten, activa en het weerstandsvermogen in kaart gebracht.

We monitoren onze risico's en die van onze partners en verbonden partijen voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren. Om een zo goed mogelijk beeld te krijgen en te houden van de (financiële) consequenties, zijn we continu in gesprek met partijen die op dit moment al of eventueel later, geconfronteerd zijn of worden met de gevolgen van de coronapandemie.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Garant- en borgstellingen

Dit betreft het saldo per 31 december 2020 van de verstrekte garantstellingen aan de Stichting Zorggroep Drenthe van € 1,8 miljoen en de GKB voor de verstrekte kredieten aan cliënten van € 0,1 miljoen. Vanwege het minimale risico hebben we de post garantstellingen gesteld op het bedrag waarvoor de gemeente direct en voor 100% garant staat.

Daarnaast zijn er de gewaarborgde leningen door Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). In de toelichting op de balans hebben we een overzicht opgenomen van alle geborgde leningen met een totaalbedrag van € 287,2 miljoen. WSW is nog nooit aangesproken op de borg en schat het risico van de gemeenten en het Rijk in als zeer klein, of zelfs theoretisch.

Meerjarige contracten: Europese aanbestedingsregels

De totale contractwaarde waarbij onrechtmatigheden in Europese aanbestedingen zijn geconstateerd bij de bedrijfsvoering door inhuur externen bedraagt € 0,9 miljoen. Dit betreft de geconstateerde onrechtmatigheden over het jaar 2020 van € 1,1 miljoen en de doorlopende contractuele verplichtingen daarvan in 2021 van € 0,9 miljoen.

Tabel Doel van de Reserves en Voorzieningen

Toelichting reserves

Categorie / naam	toelichting doel van de reserve
Algemene reserves	
algemene reserve	risicobuffer financiële tegenvallers (€ 100 per inwoner)
Bestemmingsreserves	
Reserve weerstandsvermogen	
reserve weerstandsvermogen	brede risicoafdekking en structurele versterking van het weerstandvermogen en de solvabiliteit
Amortisatiereserves	
reserve nieuwbouwprojecten	kostendekking nieuwbouwprojecten
reserve maatschappelijke renderende investeringen (MRI)	dekking grootschalige en maatschappelijk renderende investeringen
reserve opbrengst Essent-aandeel DNK	exploitatie DNK
reserve wielerbaan	realisatie van een wielerbaan
reserve voortgezet onderwijs	diverse onderwijsdoeleinden
reserve MFA Assen-Oost	bestemd voor nieuwe accommodatie
reserve De Nieuwe Kolk	bestemd voor kapitaallasten en exploitatietekorten
reserve amortisatie brandweerkazerne	compensatie nadelige exploitatieresultaten
reserve amortisatie gebiedsgericht werken	compensatie nadelige exploitatieresultaten
reserve amortisatie Veemarktterrein	dekking kapitaallasten
reserve amortisatie fietspad Europaweg Zuid	dekking kapitaallasten
reserve amortisatie FlorijnAs	dekking kapitaallasten
reserve amortisatie Binnenstad	dekking kapitaallasten
Reserve Bosbeek-Nijlandsloop	dekking kapitaallasten
Egalisatiereserves	
reserve straten- en wegenbeheer	onderhoudskosten wegen, wandel- en fietspaden
reserve maatschappelijke opvang	opvangen effecten exploitatie
Reserves grondexploitaties	
algemene reserve + weerstandsvermogen grondexploitaties	opvangen risico's/schommelingen grondexploitaties

Toelichting reserves

Categorie / naam	toelichting doel van de reserve
Reserves meerjarige projecten	
reserve grote projecten	medebekostiging grootschalige investeringsprojecten
reserve verkeersmaatregelen	projecten verkeersmaatregelen
reserve herziening bestemmingsplannen	dekking exploitatielasten
reserve duurzaamheid	uitwerking duurzaamheidsbeleid
reserve groenontwikkeling	financiering onderhoud en aanleg groenvoorzieningen
reserve woningbouw /stedelijke vernieuwing	stimulering projecten woningbouw/stedelijke vernieuwing
reserve beeldende kunst	uitvoering percentage regeling beeldende kunst
reserve RSP-gelden FlorijnAs	bestemd voor projecten FlorijnAs en middels het raadsbesluit 'Herstelplan 2020-2024' d.d. 23 april 2020 zijn delen van deze reserve specifiek geoormerkt ten behoeve van: - de vorming van een risico voorziening FlorijnAs (€ 0,5 miljoen) - de vorming van een amortisatiereserve doorfietsroute Assen – Groningen (€ 1,8 miljoen) - de derde hoofdontsluiting Kloosterveen (€ 1,5 miljoen) - de vorming van een amortisatiereserve uitvoeringsprogramma mobiliteit (€ 2,5 miljoen)
reserve Binnenstad	faciliteren uitvoeringsprogramma Binnenstad
reserve aardgasvrije wijken	reservering ten behoeve van pilot aardgasvrije wijken
Reserves overige specifieke beleidstaken	
bestemmingsreserve jaarovergang	restantbudgetten, overheveling naar jaar t+1
reserve ijsbaancomplex/Toeristisch Recreatieve Zone	reserve garantstelling ijsbaancomplex
reserve speelvoorzieningen	aanleg sport- en spelvoorzieningen oudere jeugd
reserve investeringsfonds	stedelijke ontwikkeling
reserve stimulering economisch beleid	cofinanciering projecten lokale en regionale economie
reserve investeringsbijdrage Groningen Airport Eelde	uitvoering businessplan Groningen Airport Eelde

Toelichting voorzieningen

Categorie / naam	toelichting doel van de voorziening
diverse onderhoudsvoorzieningen gebouwen en dergelijke	instandhouding gem. panden/scholen e.d.
voorziening onderhoud parkeergarages	instandhouding diverse parkeergarages
voorziening onderhoud Sociale Huurwoningen	instandhouding sociale huurwoningen
voorziening rioolbeheer	bestemd voor (vervangings)investeringen/groot onderhoud
voorziening rioolbeheer m.b.t. derden	gelden bestemd voor derden
voorziening pensioenverplichtingen (oud-) bestuurders	afwikkeling verplichtingen
voorziening frictiekosten personeel	verplichtingen n.a.v. reorganisatie
voorziening frictiekosten harmonisatie PSW	frictiekosten harmonisatie peuterspeelzaalwerk

Tabel A. Vaste activa

(voor de gehele toelichtingentabel bedragen x € 1.000)

Balanspost(* *extra afschrijving door duurzame waardevermindering/desinvesterin*		boekwaarde 1-1-2020	investering	bijdragen van derden	extra afschrijving*	afschrijving	boekwaarde 31-12-2020
0.	Immateriële vaste activa						
	0.1 kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio	235	0	0	0	109	127
	totaal 0. Immateriële vaste activa	235	0	0	0	109	127
1.	Materiële vaste activa						
	totaal 1.1 gronden uitgegeven in erfpacht	1.111	0	0	0	0	1.111
	1.2 investeringen die verband houden met een heffing						
	bedrijfsgebouwen	2.141	71	0	0	102	2.110
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: economisch nut	21.146	0	0	0	250	20.897
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: maatschappelijk nut	1.036	0	0	0	57	979
	vervoermiddelen	1.644	660	0	16	407	1.881
	machines, apparaten en installaties	71	0	0	0	5	66
	overige materiële vaste activa	2.297	175	0	0	224	2.247
	totaal 1.2 investeringen die verband houden met een heffing	28.335	906	0	16	1.046	28.180
	1.3 overige investeringen met economisch nut						
	gronden en terreinen	678	0	0	0	0	678
	gronden en terreinen: strategische gronden	25.013	-1.041	0	0	0	23.973
	woonruimten	4.192	0	0	0	35	4.157
	bedrijfsgebouwen	297.943	4.566	214	1.228	6.260	294.808
	bedrijfsgebouwen: activa in aanbouw	445	263	3	0	0	705
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	9.017	586	63	0	255	9.286
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: activa in aanbouw	242	25	0	0	0	267
	vervoermiddelen	1.695	322	0	14	372	1.632
	vervoermiddelen: activa in aanbouw	0	45	0	0	0	45
	machines, apparaten en installaties	2.996	2.573	0	0	643	4.925
	machines, apparaten en installaties: activa in aanbouw	632	-623	0	0	0	9
	overige materiële vaste activa	5.011	370	0	0	1.242	4.138
	overige materiële vaste activa: activa in aanbouw	0	10	0	0	0	10
	totaal 1.3 overige investeringen met economisch nut	347.864	7.095	280	1.241	8.807	344.632

Balanspost(* *extra afschrijving door duurzame waardevermindering/desinvesterin*	boekwaarde 1-1-2020	investering	bijdragen van derden	extra afschrijving*	afschrijving	boekwaarde 31-12-2020
1.4 overige investeringen met maatschappelijk nut						
grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: maatschappelijk nut	34.539	2.658	173	0	1.037	35.988
grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: activa in aanbouw	3.191	5.130	2.754	0	0	5.568
grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: FlorijnAs	0	5.623	5.623	0	0	0
totaal 1.4 overige investeringen met maatschappelijk nut	37.731	13.412	8.550	0	1.037	41.556
totaal 1. Materiële vaste activa	415.041	21.413	8.829	1.257	10.889	415.479
2. Financiële vaste activa						
2.1 kapitaalverstrekkingen - deelnemingen	330	0			0	330
2.2 leningen - deelnemingen	0	1.900			0	1.900
2.3 overige langlopende leningen u/g	3.748	600			427	3.921
totaal 2. Financiële vaste activa	4.078	2.500			427	6.151
totaal A. Vaste activa	**419.354**	**23.913**	**8.829**	**1.257**	**11.425**	**421.756**

Tabel B. Vlottende activa

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	vermeer-dering			vermin-dering	boekwaarde 31-12-2020
1.	Voorraden						
	1.1 onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten exploitatie)						
	a. lopende exploitaties	20.058	0			501	19.557
	b. afgesloten exploitaties	1.961	0			170	1.791
	totaal 1. Voorraden; 1.1 onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten expl.)	22.019	0			671	21.348
	1.2 gereed product en handelsgoederen						
	gereed product en handelsgoederen	918	0			918	0
	totaal 1.2 gereed product en handelsgoederen	918	0			918	0
	totaal 1. Voorraden	22.938	0			1.590	21.348
2.	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar						
	2.1 vorderingen op openbare lichamen	11.054	192			0	11.246
	2.2 overige vorderingen	4.254	582			0	4.836
	2.3 uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één jaar	9.887	0			6.621	3.266
	totaal 2. uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	25.195	774			6.621	19.348
3.	Liquide middelen						
	3.1 kassaldi	15	0			1	14
	3.2 banksaldi	661	17			0	678
	totaal 3. Liquide middelen	677	17			1	692
4.	Overlopende activa						
	4.1 nog te ontvangen bedragen overheden	5.888	0			1.093	4.795
	4.2 overige nog te ontvangen bedragen	1.888	2			0	1.890
	4.3 vooruitbetaalde bedragen overheden	4	158			0	162
	4.4 overige vooruitbetaalde bedragen	614	0			41	573
	4.5 overige overlopende activa: kruisposten	-0	0			0	-0
	totaal 4. Overlopende activa	8.394	159			1.133	7.420
totaal B. Vlottende activa		**57.203**	**950**			**9.346**	**48.808**
totaal Activa		**476.557**	**24.863**	**8.829**	**1.257**	**20.770**	**470.564**

Tabel C. Vaste passiva

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	rente-bijschrijving	toevoeging	vrijval tgv exploitatie	onttrekking	boekwaarde 31-12-2020
1.	Eigen vermogen/reserves						
	1.1 algemene reserve	23.345	0	10.318	0	10.922	22.741
	1.2 bestemmingsreserves	126.563	907	23.879	13	35.871	115.465
	1.3 resultaat na bestemming (nog te bestemmen)	0	0	6.968	0	0	6.968
	totaal 1. Eigen vermogen/reserves	149.908	907	41.166	13	46.793	145.174
2.	Voorzieningen						
	2.1 diverse voorzieningen	32.368	0	3.929	223	6.882	29.192
	totaal 2. Voorzieningen	32.368	0	3.929	223	6.882	29.192
3.	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer						
	3.1.1 onderhandse leningen: binnenlandse banken en overige fin. instell.	171.960	50.000			27.197	194.763
	3.1.2 onderhandse leningen: binnenlandse pensioenf. en verzekeringsinst.	6.000	0			1.000	5.000
	3.1.3 onderhandse leningen: buitenlandse instellingen	29.550	0			675	28.875
	3.1.4 onderhandse leningen: openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	14.250	0			750	13.500
	totaal 3.1 onderhandse leningen	221.760	50.000			29.622	242.138
	3.2 door derden belegde gelden: spaarpremies hypotheken	86	7			0	93
	3.3 waarborgsommen	60	0			15	45
	totaal 3. Vaste schulden met rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	221.906	50.007			29.636	242.276
totaal C. Vaste passiva		**404.182**	**50.914**	**45.095**	**236**	**83.312**	**416.643**

Tabel D. Vlottende passiva

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	vermeer-dering			vermin-dering	boekwaarde 31-12-2020
1.	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar						
	1.1 overige kasgeldleningen	20.000	100.000			120.000	0
	1.2 banksaldi: betreft totaal saldo BNG	9.349	0			562	8.787
	1.3 overige schulden	8.423	115			0	8.538
	totaal 1. Vlottende schulden rentetypische looptijd korter dan een jaar	37.772	100.115			120.562	17.325
2.	Overlopende passiva						
	2.1 nog te betalen bedragen overheden	11.393	0			1.833	9.560
	2.2 overige nog te betalen bedragen	9.305	5.410			0	14.715
	2.3 vooruit ontvangen bedragen overheden	13.071	0			1.610	11.461
	2.4 overige vooruitontvangen bedragen	832	28			0	859
	totaal 2. Overlopende passiva	34.602	5.437			3.443	36.596
totaal D. Vlottende passiva		**72.374**	**105.552**			**124.006**	**53.921**
totaal Passiva		**476.557**	**156.466**	**45.095**	**236**	**207.317**	**470.564**

F. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Balanspost		boekwaarde 31-12-19	correctie 1-1-2020	boekwaarde 1-1-2020	aflossing/ mutatie	boekwaarde 31-12-2020
1.	garantstellingen	2.204	0	2.204	-261	1.943
totaal F. niet uit de balans blijkende verplichtingen		**2.204**	**0**	**2.204**	**-261**	**1.943**

A0. Immateriële vaste activa

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	boekwaarde 31-12-2020
0.1	Kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio		
	herfinanciering vaste geldleningen	235	127
	totaal 0.1 kosten verbonden aan sluiten geldlening + saldo (dis)agio	**235**	**127**

A1. Materiële vaste activa

Balanspost		vermeerdering 2020	verminde-ring 2020
1.2	investeringen die verband houden met een heffing		
	bedrijfsgebouwen		
	Vloeistofdichte vloer GTL-tank	71	0
	totaal bedrijfsgebouwen	71	0
	vervoermiddelen		
	vervanging zijbeladers en heftruck milieupark	660	0
	extra afschrijving i.v.m. afstoting vervoermiddelen	0	16
	totaal vervoermiddelen	660	16
	overige materiële vaste activa		
	minicontainers	45	0
	ondergrondse glas- en perscontainers	130	0
	totaal overige materiële vaste activa	175	0
	totaal 1.2 investeringen die verband houden met een heffing	906	16

Balanspost		vermeerdering 2020	vermindering 2020
1.3	Overige investeringen met economisch nut		
	gronden en terreinen: strategische gronden (zie toelichting op de balans)		
	mutatie balanswaarde strategische gronden	-1.041	0
	totaal gronden en terreinen	-1.041	0
	bedrijfsgebouwen		
	Verbouwing raadszaal: audiovisuele middelen (verschuiving naar Machines apparaten en installaties)	0	0
	Stadhuis: brandveiligheid/luchtbevochtiging/noodkoeling/zonwering	7	0
	Lift Kloosterveste	228	0
	Aanpassingen de Boomgaard	81	0
	Sporthallen: bouwk verduurzaming/installaties	2.384	214
	De Dissel: bouw/installaties/keuken	88	0
	Rodeweg 23/25: installaties	24	0
	Tennispark De Hertenkamp: onderhoud gebouw	45	0
	Parkeergarages: p-installaties, slagboom, camera's	791	0
	diverse kleine investeringen	0	0
	correctie reclassificatie Kleuvenstee 2019	918	0
	extra afschrijving i.v.m. afstoting bedrijfsgebouwen en voorgenomen verkoop	0	1.228
	activa in aanbouw: onderwijsgebouwen, sporthallen en gymvoorzieningen	161	180
	activa in aanbouw: stadsboerderij	192	0
	activa in aanbouw: parkeergarages	532	379
	activa in aanbouw: overige projecten	699	762
	totaal bedrijfsgebouwen	6.150	2.763
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken		
	toplaagrenovatie hoofdvelden sportparken	85	0
	straatparkeren: kaartlezers tap&go	21	0
	Tennispark De Hertenkamp: matchclay en padelbanen	480	63
	activa in aanbouw: rioleringswerkzaamheden	64	0
	activa in aanbouw: TVH pand en velden	423	462
	totaal grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	650	525
	vervoermiddelen		

Balanspost	vermeerde-ring 2020	vermin-de-ring 2020
overname materieel Alescon	76	0
robotmaaier, wiedenmann, zitmaaier	101	0
aanschaf MB Bedrijfsafval	80	0
aanschaf MB Handhaving	62	0
corr restwaarde vervoermiddelen	3	0
extra afschrijving i.v.m. afstoting vervoermiddelen	0	14
activa in aanbouw: materiaal overig	45	0
totaal vervoermiddelen	367	14
machines, apparaten en installaties		
hardware automatisering	74	0
netwerk automatisering	1.859	0
bladzuigmachine	11	0
electrische laadpalen Buitenzorg	4	0
zonnepanelen diverse gebouwen	518	0
inventaris en apparatuur Pro Assen	108	0
extra afschrijving i.v.m. afstoting machines, apparaten en installaties	0	0
activa in aanbouw: parkeerinstallaties	465	812
activa in aanbouw: vervanging pinmodules	283	360
activa in aanbouw: zonnepanelen	27	225
totaal machines, apparaten en installaties	3.348	1.397
overige materiële vaste activa		
softwarepakketten automatisering	35	0
bedrijfsafvalcontainers	117	0
1ste inrichting groepen diverse scholen	132	0
overige materiële vaste activa Pro Assen	11	0
inventaris binnensport	53	0
meubilair : thuiswerkbureau's ivm corona	21	0
activa in aanbouw: digitaal stelsel omgevingswet	10	0
totaal overige materiële vaste activa	380	0
totaal 1.3 overige investeringen met economisch nut	9.853	4.698

Balanspost		vermeerde-ring 2020	vermin-de-ring 2020
1.4	Overige investeringen met maatschappelijk nut		
	grond, weg-, en waterbouwkundige werken		
	verharding Veemarktterrein	100	0
	asfalt Europaweg-west	18	0
	herinrichting Emmastraat en Pr Irenestraat	333	0
	wegen mba/gww Luchiesland	1.141	0
	UPM uitbr/aanp parkeerpl WC Marsdijk	132	0
	UPM aanl oversteekpl Sacharov/Stoepv	157	53
	Loonerbrug	-91	120
	MTR ledverlichting	85	0
	masten	29	0
	UPM fietsverlichting en veiligheid	32	0
	VRI div locaties	577	0
	groenrenovatie	145	0
	extra afschrijving i.v.m. afstoting grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: maatschappelijk nut	0	0
	grond-, weg-, en waterbouwkundige werken: maatschappelijk nut	2.658	173
	FlorijnAs: overige projecten + bijdrage RSP en bijdragen derden	5.623	5.623
	activa in aanbouw: doorfietsroutes en fietssnelweg	2.121	0
	activa in aanbouw: UPM diverse projecten	499	69
	activa in aanbouw: MBA diverse projecten	2.924	2.108
	activa in aanbouw: renovatie bruggen	971	0
	activa in aanbouw: Koopmansplein	2.082	1.196
	activa in aanbouw: overige projecten	2.499	2.593
	totaal 1.4 overige investeringen met maatschappelijk nut	**19.377**	**11.762**

A2. Financiële vaste activa

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	boekwaarde 31-12-2020
2.1	Kapitaalverstrekkingen		
	deelnemingen		
	aandelen Enexis	110	110
	aandelen Bank Nederlandse Gemeenten nv	213	213
	aandelen NV Waterleidingmaatschappij Drenthe	7	7
	totaal 2.1 kapitaalverstrekkingen	330	330
2.2	Lening u/g Enexis	0	1.900
2.3	Overige langlopende leningen u/g		
	leningen aan ambtenaren in verband met secundaire arbeidsvoorwaarden	172	168
	geldlening u/g Stichting SVn voor startersleningen	2.370	2.706
	geldlening u/g Stichting SVn voor zonneleningen	1.206	1.047
	totaal 2.3 overige langlopende leningen u/g	**3.748**	**3.921**

B1. Voorraden, balanspost

(bedragen x € 1.000)	woningbouw	bedrijven-terrein	totaal BIE	afgesloten	totaal ohw
1.1 Onderhanden werk (bouwgrond in- & afgesloten exploitatie, specificatie voorraden: zie toelichting op de balans)					
Mutatie onderhandenwerk					
saldo begin jaar					
boekwaarde	27.939	45.608	73.547	1.961	75.508
voorziening	-30.088	-23.401	-53.489	0	-53.489
balanswaarde	-2.149	22.207	20.058	1.961	22.019
mutatie boekwaarde					
opbrengsten	-4.218	-739	-4.957	-192	-5.149
kosten	2.482	1.284	3.765	-14	3.752
resultaatverrekening	1.202	0	1.202	35	1.237
totaal mutatie	-535	545	10	-170	-160
saldo ultimo jaar					
boekwaarde	27.404	46.153	73.556	1.791	75.347
voorziening	-30.351	-23.649	-54.000	0	-54.000
balanswaarde	-2.947	22.504	19.557	1.791	21.348
Raming bouwgrond in exploitatie					
nog te maken kosten, exclusief rente	32.733	17.229	49.963		
nog te realiseren opbrengsten, exclusief rente	31.923	46.718	78.641		
nog te realiseren resultaat (nominaal)	-32.576	-26.677	-59.253		

Balanspost	vermeerde-ring 2020	verminde-ring 2020
1.2 Gereed product en handelsgoederen		
voorgenomen verkoop vastgoed	0	918
1.2 Gereed product en handelsgoederen	**0**	918

B2. Uitzettingen rentetypische looptijd korter dan één jaar en de afloop openstaande vorderingen

Afloop	Balanspost	boekwaarde 1-1-2020	boekwaarde 31-12-2020
2.1	Vorderingen op openbare lichamen		
	vordering op het Rijk: BCF-aangifte	10.417	10.778
	vordering op overige overheid	637	468
	totaal 2.1 vorderingen op openbare lichamen	11.054	11.246
2.2	Overige vorderingen		
	diverse gemeentebelastingen	1.524	2.125
	vorderingen m.b.t. parkeren	121	107
	vorderingen m.b.t. afval aangelegenheden	231	269
	vorderingen m.b.t. sportaangelegenheden	135	110
	vorderingen onderwijsaangelegenheden	328	62
	huren en pacht	740	484
	grondbedrijf (verhuur, grondverkopen en dergelijke)	338	165
	Actium	403	207
	zorgaanbieders WMO en Jeugd	360	110
	overig (incl. creditnota's inkoopfacturen)	214	1.404
	voorziening dubieuze debiteuren	-141	-208
	totaal 2.2 overige vorderingen	4.254	4.836
2.3	Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan 1 jaar (zie toelichting op de balans)	9.887	3.266
totaal B2 uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar en de afloop openstaande vorderingen		**25.194**	**19.348**

B4. Overlopende activa

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	boekwaarde 31-12-2020
4.1	Nog te ontvangen bedragen overheden		
	nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	2.717	1.287
	nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	3.171	3.508
	totaal 4.2 overige nog te ontvangen bedragen	5.888	4.795
4.2	Overige nog te ontvangen bedragen		
	Nedvang/afvalbedrijven	159	396
	raming opbrengst toeristenbelasting	542	439
	raming opbrengst gemeentelijke belastingen	0	228
	parkeeropbrengsten	119	121
	onderwijs aangelegenheden	0	39
	Vaart Welzijn: detacheringen	0	193
	BNG dividend 2019	0	108
	WMO en Jeugd: proportioneel declareren	848	220
	verkoop Dissel	107	0
	overig nog te ontvangen bedragen	113	145
	totaal 4.2 overige nog te ontvangen bedragen	1.888	1.890
4.3	Vooruitbetaalde bedragen overheden		
	vooruitbetaalde bedragen aan overige overheid	4	162
	totaal 4.3 vooruitbetaalde bedragen	4	162
4.4	Overige vooruitbetaalde bedragen		
	automatiseringskosten	305	289
	verzekeringen	137	62
	stichting Schakelveld: btw 2021	31	32
	VVV subsidie 2021	0	59
	APG bevoorschotting januari 2020	14	0
	TT week Assen: vs 1/4 deel seizoen 2020	123	119
	overige vooruitbetaalde bedragen	4	12
	totaal 4.4 vooruitbetaalde bedragen	615	573
4.5	Overige overlopende activa		
	kruisposten	0	0
totaal B4 overlopende activa		**8.394**	**7.420**

C1. Eigen vermogen/reserves

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	resultaat-best. vorig jr	rente-bijschrijving	toevoeging	onttrekking	boekwaarde 31-12-2020
	algemene reserve	23.345	-1.707	0	10.318	9.216	22.741
1.1	totaal 1.1 algemene reserves	23.345	-1.707	0	10.318	9.216	22.741
1.2	Bestemmingsreserves						
	Reserve weerstandsvermogen						
	reserve weerstandsvermogen	16.000	0	0	0	5.000	11.000
	Amortisatiereserves						
	reserve nieuwbouwprojecten	2.998	0	54	180	505	2.727
	reserve maatschappelijke renderende investeringen (MRI)	5.551	0	100	0	720	4.931
	reserve opbrengst Essent-aandeel DNK	4.679	0	0	0	4.679	0
	reserve wielerbaan	2.702	0	49	0	103	2.648
	reserve voortgezet onderwijs	755	0	14	0	28	740
	reserve MFA Assen-Oost	2.068	0	37	0	77	2.028
	reserve De Nieuwe Kolk	15.744	0	368	4.679	1.830	18.961
	reserve amortisatie brandweerkazerne	648	0	12	0	550	109
	reserve amortisatie gebiedsgericht werken	295	0	5	0	15	285
	reserve amortisatie Veemarktterrein	1.215	0	22	0	61	1.176
	reserve amortisatie fietspad Europaweg Zuid	192	0	3	0	10	186
	reserve amortisatie FlorijnAs	12.843	0	231	0	461	12.613
	reserve Binnenstad	1.490	0	0	0	0	1.490
	reserve Bosbeek-Nijlandsloop	0	699	13	0	35	677
	Egalisatiereserves						
	reserve straten- en wegenbeheer	6.427	0	0	0	2.000	4.427
	reserve maatschappelijke opvang	1.158	0	0	851	0	2.010
	Reserves grondexploitaties						
	algemene reserve grondexploitaties	19.739	0	0	0	940	18.799
	weerstandsvermogen grondexploitaties	11.811	0	0	962	0	12.774
	Reserves overige specifieke beleidstaken						
	bestemmingsreserve jaarovergang	0	1.008	0	0	1.008	0

Balanspost	boekwaarde 1-1-2020	resultaat-best. vorig jr	rente-bijschrijving	toevoeging	onttrekking	boekwaarde 31-12-2020
reserve ijsbaancomplex/TRZ	2.500	0	0	0	2.500	0
reserve speelvoorzieningen	44	0	0	0	44	0
reserve investeringsfonds	0	0	0	4.000	0	4.000
reserve stimulering economisch beleid	795	0	0	0	745	50
reserve investeringsbijdrage Groningen Airport Eelde	1.279	0	0	0	115	1.164
Reserves meerjarige projecten						
reserve grote projecten	1.588	0	0	0	1.588	0
reserve verkeersmaatregelen	106	0	0	0	106	0
reserve herziening bestemmingsplannen	472	0	0	0	377	95
reserve duurzaamheid	205	0	0	0	87	117
reserve groenontwikkeling	150	0	0	0	150	0
reserve woningbouw / stedelijke vernieuwing	19	0	0	0	19	0
reserve beeldende kunst	271	0	0	0	82	189
reserve RSP gelden FlorijnAs						
- geoormerkt t.b.v. risico voorziening FlorijnAs	0	0	0	500	0	500
- geoormerkt t.b.v. amortisatiereserve doorfietsroute Assen - Groningen	0	0	0	1.800	0	1.800
- geoormerkt t.b.v. derde hoofdontsluiting Kloosterveen	0	0	0	1.500	0	1.500
- geoormerkt t.b.v. amortisatiereserve uitvoeringsprogramma mobiliteit	0	0	0	2.500	0	2.500
- restant reserve RSP gelden FlorijnAs	7.935	0	0	4.790	11.601	1.124
reserve Binnenstad	887	0	0	0	96	791
reserve aardgasvrije wijken	3.996	0	0	410	352	4.054
totaal 1.2 bestemmingsreserves	126.563	1.707	907	22.173	35.884	115.465
totaal C1. Eigen vermogen/reserves	**149.908**	**0**	**907**	**32.491**	**45.100**	**138.207**

C2. Voorzieningen Balanspost

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	toevoeging	vrijval	onttrekking	boekwaarde 31-12-2020
2.1	Diverse voorzieningen					
	diverse onderhoudsvoorzieningen gebouwen e.d.	11.123	1.270	0	1.662	10.731
	voorziening onderhoud parkeergarages	1.243	498	0	505	1.236
	voorziening onderhoud Sociale Huurwoningen	145	34	0	0	179
	voorziening rioolbeheer	10.035	501	0	3.408	7.128
	voorziening rioolbeheer derden	3.771	459	0	947	3.284
	voorziening pensioenverplichtingen (oud-)bestuurders	5.183	1.067	0	0	6.250
	voorziening frictiekosten personeel	822	100	223	350	349
	voorziening frictiekosten harmonisatie PSW	45	0	0	11	34
	totaal 2.1 diverse voorzieningen	**32.368**	**3.929**	**223**	**6.882**	**29.192**

C3. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Balanspost	hoofdsom lening	boekwaarde 1-1-2020	nieuwe lening 2020	rente	aflossing	boekwaarde 31-12-2020
3.1.1 onderhandse leningen: binnenlandse banken en overige financiële instellingen						
Bank Nederlandse Gemeenten	243.069	148.200	35.000	2.707	11.657	171.543
Nederlandse Waterschaps Bank	27.000	23.760	15.000	143	15.540	23.220
totaal 3.1.1 onderhandse leningen binnenlandse banken ea fin. instellingen	270.069	171.960	50.000	2.850	27.197	194.763
3.1.2 onderhandse leningen: binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars						
Aegon (154318)	10.000	6.000	0	45	1.000	5.000
totaal onderhandse leningen binnenlandse pensioenfondsen/verzekeringsinst	10.000	6.000	0	45	1.000	5.000
3.1.3 onderhandse leningen: buitenlandse instellingen						
Süddeutsche Krankenversicherung a.G.	17.000	15.300	0	239	425	14.875
AG Insurance SA	15.000	14.250	0	262	250	14.000
totaal 3.1.3 onderhandse leningen buitenlandse instellingen	32.000	29.550	0	501	675	28.875
3.1.4 onderhandse leningen: openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)						
Provincie Noord Brabant	15.000	14.250	0	183	750	13.500
totaal onderhandse leningen openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	15.000	14.250	0	183	750	13.500
totaal 3.1 vaste schulden met rente typische looptijd langer dan één jaar	**327.069**	**221.760**	**50.000**	**3.579**	**29.622**	**242.138**

D1. Vlottende schulden rentetypische looptijd korter dan één jaar

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	boekwaarde 31-12-2020
1.3	Overige kortlopende schulden		
	schulden aan overheden		
	schuld aan Rijk	30	11
	schuld aan overige overheid	584	177
	totaal schulden aan overheden	614	188
	overige kortlopende schulden		
	bedrijfsverenigingen	541	604
	aanneemsommen/grondverwerving e.d.	1.355	2.082
	nutsbedrijven	32	57
	onderwijs aangelegenheden (Plateau en Pro Assen)	47	101
	Wmo en Jeugdzorg kosten	3.533	2.365
	subsidies	15	207
	uitzendkrachten/inhuur	813	806
	huren en pachten januari 2021	670	648
	parkeren Kroonwerk 2021-2022	42	28
	overig	761	1.453
	totaal overige kortlopende schulden	7.810	8.351
	totaal 1.3 overige kortlopende schulden	**8.423**	**8.538**

D2. Overlopende passiva

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	boekwaarde 31-12-2020
2.1	Nog te betalen bedragen		
	nog te betalen bijdragen aan het Rijk	3.721	4.436
	nog te betalen bijdragen aan overige overheid	7.673	5.124
	totaal 2.1 nog te betalen bedragen overheden	11.393	9.560
2.2	overige nog te betalen bedragen		
	transitorische rente vaste geldleningen	2.325	2.148
	subsidies en bijdragen welzijns-/onderwijsaangelegenheden (Plateau/ProAssen)	468	200
	zorgaanbieders/cliënten WMO en Jeugd	4.884	8.447
	overig nog te betalen facturen	1.628	3.920
	totaal 2.2 overige nog te betalen bedragen	9.305	14.715
	totaal 2.1 en 2.2 nog te betalen bedragen	20.699	24.275

Balanspost		boekwaarde 1-1-2020	toevoeging	onttrekking	boekwaarde 31-12-2020
2.3	vooruit ontvangen bedragen overheden (van overheden ontvangen, nog te besteden) uitkeringen				
	uitkering RMC	504	46	99	452
	uitkering gem. onderwijsachterstandsbeleid	220	0	96	124
	uitkering OSO PraktijkOnderwijs Assen (PrO Assen)	4.997	82	0	5.079
	specifieke uitkering regionale aanpak voortijdige schoolverlaters	60	0	60	0
	voorziening REP	5.000	0	2.263	2.737
	voorziening binnenstadsfonds	2.054	0	1.040	1.014
	totaal van overheden ontvangen, nog te besteden uitkeringen	12.835	128	3.558	9.406
	vooruit ontvangen bedragen van het Rijk tbv projecten onderhanden werk	0	398	0	398
	vooruitontvangen bedragen van openbare lichamen:				
	gemeenten	0	266	0	266
	provincie Drenthe	236	1.156	0	1.392
	totaal 2.3 vooruit ontvangen bedragen overheden	13.071	1.948	3.558	11.461
2.4	Overige vooruit ontvangen bedragen				
	vooruit ontvangen bedragen van derden tbv projecten onderhanden werk			832	859
	totaal 2.4 overige vooruit ontvangen bedragen			**832**	**859**

F. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Balanspost	hoofdsom lening 31-12-20	rente % dekkings %	hfdsom rest. 1-1-2020	aflossing/ mutatie	hoofdsom restant 31-12-2020
1. Garantstellingen					
1.1 Gegarandeerde geldleningen als garant					
BNG Stichting Zorggroep Drenthe	2.300	100%	2.038	-198	1.840
totaal 1.1 Gegarandeerde geldleningen als garant	2.300		2.038	-198	1.840
1.2 Verstrekte kredieten GKB aan cliënten					
GKB verstrekte kredieten aan cliënten	271		167	-64	103
totaal 1.2 Verstrekte kredieten GKB aan cliënten	271		167	-64	103
totaal 1. garantstellingen	2.571		2.204	-261	1.943
totaal F. Niet uit de balans blijkende verplichtingen (garantstellingen)			**2.204**	**-261**	**1.943**

WSW

	hoofdsom lening 31-12-20	hoofdsom restant 31-12-2020
Overzicht van door WSW geborgde leningen in EUR (afgerond op 1.000) per ultimo december 2020 Gemeente Assen		
BNG Stichting Actium	103.200	103.200
NWB Stichting Actium	127.209	127.209
SRLEV N.V. Stichting Actium	10.000	10.000
INTER Krankenversicherung aG Stichting Actium	12.000	12.000
Aegon Levensverzekering N.V. Stichting Actium	10.000	10.000
Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Stichting Actium	10.000	10.000
BNG Stichting Mooiland	2.900	2.900
NWB Stichting Omnia Wonen	2.226	2.226
BNG Stichting Woonzorg Nederland	6.293	4.693
NWB Stichting Woonzorg Nederland	1.049	295
Aegon Levensverzekering N.V. Stichting Woonzorg Nederland	4.736	4.736
totaal door WSW geborgde leningen (zie toelichting op de balans)	**289.613**	**287.259**

7. Overzicht investeringen

Tabel Investeringen 2020

(bedragen x € 1.000)

Project	Investerings-raming	Realisatie per 31 december 2020	Ruimte per 31 december 2020	Datum besluit
Doorfietsroute	7.700	958	6.742	16-1-2020
Mijn Buurt Assen	9.330	5.828	3.502	17-1-2019
Mobiliteit	4.000	840	3.160	20-12-2018
Binnenstad	6.000	3.357	2.643	8-3-2018
Verduurzamen/renoveren SH Marsdijk	2.690	621	2.069	13-2-2020
Digitaal Stelsel Omgevingswet	1.000	10	990	9-4-2020
Omgevingswet	2.200	1.498	702	11-4-2019
Vervanging Groen	1.110	530	580	27-3-2018
Renovatie 2 bruggen	2.238	1.999	239	21-11-2019
Aardgasvrijewijk	782	601	181	9-5-2019
Zonnepanelen 5 gem gebouwen	472	292	180	12-3-2020
Stadsboerderij	285	197	88	4-7-2019
Transitievisie warmte	100	67	33	12-9-2019
Onderw Huisv Prog	132	132	-	17-9-2019
Verv lift Kloosterveste	225	227	-2	6-6-2019
TV Hertenkamp pand en velden	450	462	-12	43.592

8. SiSa - tabel

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	**B1**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen *Aard controle R* *Indicator: B1/01*	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	**C31**	**Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen** Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C31/01*	Cumulatieve besteding (t/m Jaar T) *Aard controlen n.v.t.* *Indicator: C31/02*	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/03*	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C31/05*	
			€ 0	€ 0	€ 0	0	Nee	
OCW	**D1**	**Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten** **Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Contactgemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D1/01*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D1/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D1/03*			
			€ 543.987	€ 504.571	Nee			
OCW	**D1A**	**Regionale maatregelen voortijdig schoolverlaten 2016-2021** **Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Contactgemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D1A/01*	Besteding aan contactschool (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D1A/02*	Totale besteding (jaar T) van educatie (automatisch) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D1A/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D1A/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D1A/05*	
			€ 269.458	€ 20.789	€ 290.247	€ 60.160	Nee	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		

		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: D8/01*	*Aard controle R* *Indicator: D8/02*	*Aard controle R* *Indicator: D8/03*	*Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 1.440.409	€ 92.942	€ 0	€ 123.945		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
		1						
OCW	**D11**	**Regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie** Contactgemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D11/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D11/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D11/03*			
			€ 0	€ 0	Nee			
OCW	**D12**	**Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020–2024** **Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Contactgemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D12/01*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D12/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12/03*			
			€ 0	€ 0	Nee			
OCW	**D12A**	**Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020–2024** **Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten** Contactgemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D12A/01*	Besteding aan contactschool (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D12A/02*	Totale besteding (jaar T) van educatie (automatisch) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12A/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D12A/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D12A/05*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*		
			€ 235.797	€ 235.797	€ 152.253	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*		
		1	107. Aanleggen vrijliggend fiets-/bromfietspad	Nee	0			
		2	108. Aanleg kruispuntplateau	Nee	1			

		3	109.Aanleg verticale elementen voor korte rechtstanden	Nee	14				
		4	110. Aanleg utritcontructie van zijstraten van gebeidsontsluitingswegen naa 30 km/uur zone	Nee	0				
		5	111. Aanleg veilige voetgangersoversteekplaats	Nee	0				
		6	117. Volwaardig afwaarderen gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur	Nee	0				
		7	119. Aanleg fietsoversteek, via een middeneiland, alleen bij een kruispunt	Nee	2				
		8	122. Aanleg kruispuntplateau	Nee	0				
		9	124. Aanleg één rijloper met fiets (suggestie) stroken en bermen	Nee	0				
SZW	**G2**		**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZW	**G2A**		**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2019** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**)	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**)	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)

			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/01*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
			1 060106 Gemeente Assen	€ 26.339.943	€ 24.985	€ 1.355.096	€ 4.449	€ 100.718
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
			1 060106 Gemeente Assen	€ 6.620	€ 512.262	€ 223.034	€ 0	€ 731.059
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*				
			1 060106 Gemeente Assen	€ 0				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/07*					
			Nee					
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)

		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G3A/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
			1 060106 Gemeente Assen	€ 387.230	€ 213.643	€ 168.221	€ 64.333	€ 131.410
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G3A/07*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/10*		
			1 060106 Gemeente Assen	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/01*	*Aard controle R* *Indicator: G4/02*	*Aard controle R* *Indicator: G4/03*	*Aard controle R* *Indicator: G4/04*	*Aard controle R* *Indicator: G4/05*	*Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/07*	*Aard controle R* *Indicator: G4/08*	*Aard controle R* *Indicator: G4/09*	*Aard controle R* *Indicator: G4/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	€ 0	Nee	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	0	0		Nee	

			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R.* *Indicator: H4/01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 644.870	-€ 2.948.785				
			Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
			1 802815	€ 3.593.655	€ 3.010.086	€ 444.801	€ 138.768	
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/11*			
			1 802815	€ 3.593.655	557%			
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	
			€ 0	€ 42.625	€ 0	€ 42.625	Ja	
DRE	**DRE2C**	**Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer (Drenthe)** Uitvoeringsregling BDU verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Drenthe	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welke regeling betreft het	Totale besteding (in jaar T) De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen	**Correctie** t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen

				Aard controle n.v.t. *Indicator: DRE2C/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE2C/02*	*Aard controle R* *Indicator: DRE2C/03*	*Aard controle R* *Indicator: DRE2C/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE2C/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE2C/06*
			1	201702466-00731137	2.1 Verkeer, wegen en water	€ 930.925		€ 1.808.896	
			2	201902994-00858113	2.1 Verkeer, wegen en water	€ 175.266	€ 1.644	€ 176.910	
			3	VVBD/2020009	2.1 Verkeer, wegen en water	€ 204.011		€ 204.011	
			4	201902995-00858123	2.1 Verkeer, wegen en water	€ 971.275		€ 971.275	
				Kopie beschikkingsnummer	De besteding (in jaar T) ten laste van alleen provinciale middelen Alleen de besteding (in jaar T) ten laste van alleen provinciale middelen	**Correctie** t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden	
				Aard controle n.v.t. *Indicator: DRE2C/07*	*Aard controle R* *Indicator: DRE2C/08*	*Aard controle R* *Indicator: DRE2C/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE2C/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE2C/11*	
			1	201702466-00731137	€ 181.759		€ 300.000	Ja	
			2	201902994-00858113	€ 48.554		€ 48.554	Ja	
			3	VVBD/2020009	€ 102.006		€ 102.006	Nee	
			4	201902995-00858123	€ 103.602		€ 103.602	Nee	
DRE	**DRE8C**	**Ruimtelijke ontwikkeling** Uitvoeringsregeling Binnenstadfonds SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Drenthe		Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welke regeling betreft het	Totale besteding in jaar T De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen	**Correctie** t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
				Aard controle n.v.t. *Indicator: DRE8C/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE8C/02*	*Aard controle R* *Indicator: DRE8C/03*	*Aard controle R* *Indicator: DRE8C/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE8C/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE8C/06*
			1	20/5.4/2018001215-201801177	8.1 Ruimtelijke ordening	€ 2.378.456		€ 3.527.667	
				Kopie beschikkingsnummer	De besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Alleen de besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	**Correctie** t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden	
				Aard controle n.v.t. *Indicator: DRE8C/07*	*Aard controle R* *Indicator: DRE8C/08*	*Aard controle R* *Indicator: DRE8C/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE8C/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: DRE8C/11*	
			1	20/5.4/2018001215-201801177	€ 1.040.257		€ 1.385.962	Nee	

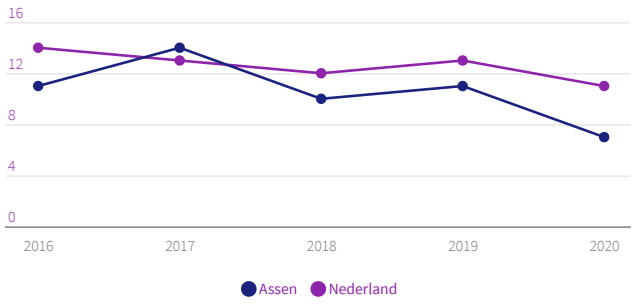
Besluit Begroting en Verantwoording

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Assen - Nederland

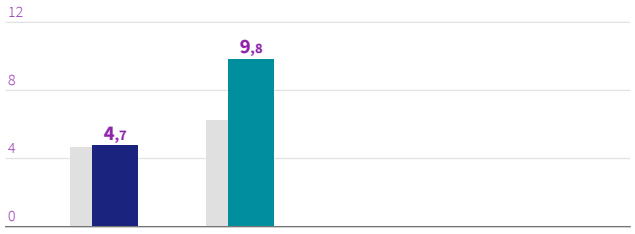
Veiligheid

Verwijzingen Halt
per 1.000 jongeren

Halt | **2016 - 2020**

Misdrijven
Assen, per 1.000 inwoners

Geweldsmisdrijven
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)
Diefstallen uit woning*
Winkeldiefstallen*
| Nederland

meerdere bronnen | **2020**

Economie

Functiemenging

56,9% Assen **53,2%** Nederland

Meerdere bronnen | **2019**

Vestigingen (van bedrijven)
per 1.000 inw.15 t/m 64jr

114,0 Assen **151,6** Nederland

LISA | **2019**

Onderwijs

Absoluut verzuim
per 1.000 leerlingen

0,8
Assen

2,4
Nederland

DUO/Ingrado | **2019**

Relatief verzuim
per 1.000 leerlingen

16
Assen

26
Nederland

DUO/Ingrado | **2019**

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,9% Assen **2,0%** Nederland

DUO/Ingrado | **2019**

Sport, cultuur en recreatie

Sociaal domein

Niet-sporters

50,9% Assen

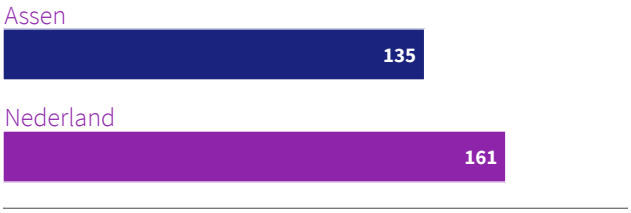
48,7% Nederland

Meerdere bronnen | **2016**

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval

kg per inwoner

CBS statistiek Huishoudelijk afval | **2019**

Hernieuwbare elektriciteit

11,8% Assen

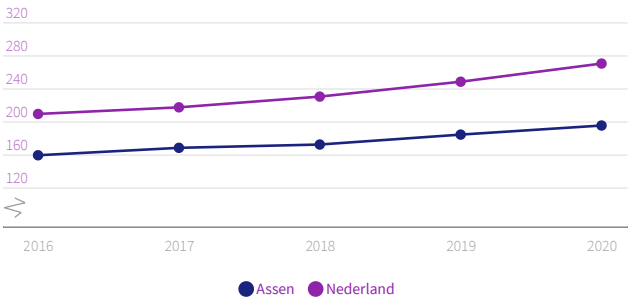
20,1% Nederland

Klimaatmonitor-RWS | **2019**

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ waarde

x €1.000

CBS - WOZ | **2016 - 2020**

Nieuw gebouwde woningen

per 1.000 woningen

11,5 Assen

8,9 Nederland

BAG/ABF | **2020**

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

Assen	Nederland
961,0	**792,1**

Meerdere bronnen | **2019**

Jongeren met een delict voor de rechter

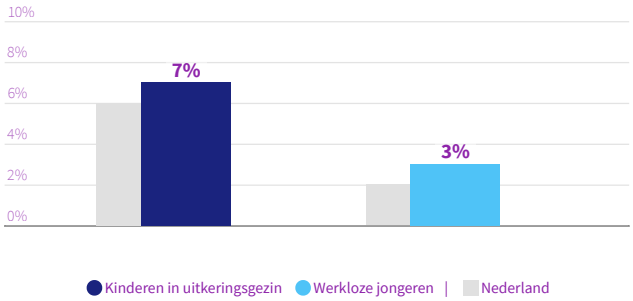
1% Assen

1% Nederland

CBS Jeugd | **2019**

Achterstand onder jeugd

Assen

CBS Jeugd | **2019**

Netto arbeidsparticipatie

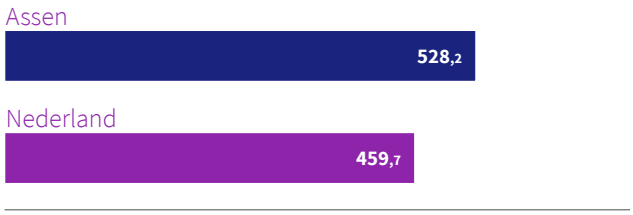
68,0% Assen

68,8% Nederland

CBS | **2019**

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

CBS | **2020**

Lopende re-integratievoorzieningen

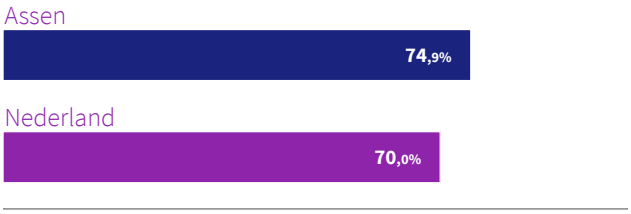
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

308,9 Assen

202,0 Nederland

CBS | **2020**

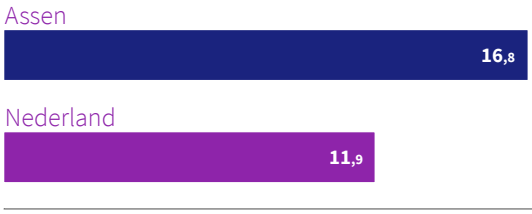
Demografische druk

CBS | 2020

Jongeren met jeugdhulp

% van alle jongeren tot 18 jaar

CBS Jeugd | 2020

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 652
Assen

Geen data
Nederland

COELO, Groningen | 2021

Jongeren met jeugdbescherming

1,3%
Assen

1,2%
Nederland

CBS Jeugd | 2020

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 722
Assen

Geen data
Nederland

COELO, Groningen | 2021

Jongeren met jeugdreclassering

0,6%
Assen

0,4%
Nederland

CBS Jeugd | 2020

Cliënten met een maatwe...	Assen	Nederland
per 10.000 inwoners	920	700

CBS MSD WMO | 2020

Gerelateerde thema's

› Thema Gemeentelijke financiën

Meer over dit onderwerp

› Regeling beleidsindicatoren gemeenten
› Aanpassingen beleidsindicatoren gemeenten
› Definities beleidsindicatoren bestuur en organisatie

Meer cijfers

› Overzicht beleidsindicatoren bestuur en organisatie in de database
› Gegevensset beleidsindicatoren bestuur en organisatie

Besluit Begroting en Verantwoording

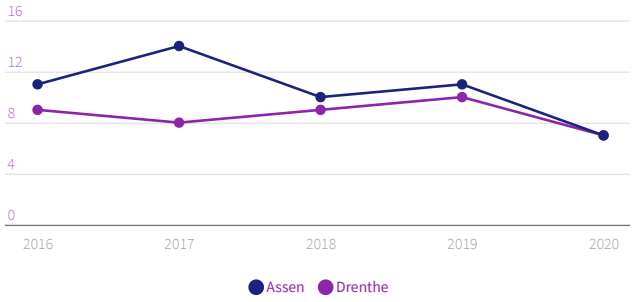
Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Assen - Drenthe

Veiligheid

Verwijzingen Halt

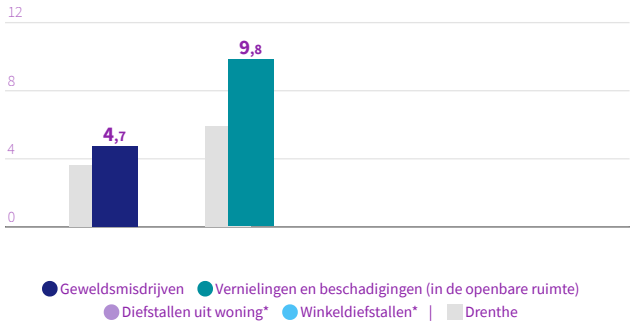
per 1.000 jongeren

Halt | **2016 - 2020**

Misdrijven

Assen, per 1.000 inwoners

meerdere bronnen | **2020**

Economie

Functiemenging

56,9% Assen **49,9%** Drenthe

Meerdere bronnen | **2019**

Vestigingen (van bedrijven)

per 1.000 inw.15 t/m 64jr

114,0 Assen **140,3** Drenthe

LISA | **2019**

Onderwijs

Absoluut verzuim

per 1.000 leerlingen

0,8 Assen

0,7 Drenthe

DUO/Ingrado | **2019**

Relatief verzuim

per 1.000 leerlingen

16 Assen

21 Drenthe

DUO/Ingrado | **2019**

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,9% Assen **1,8%** Drenthe

DUO/Ingrado | **2019**

Sport, cultuur en recreatie

Sociaal domein

Niet-sporters

50,9% Assen

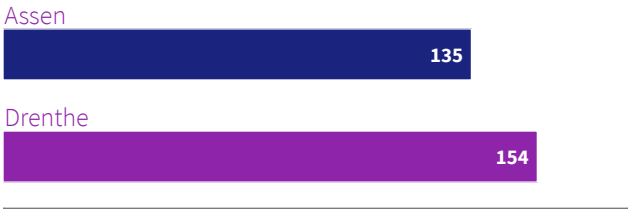
55,1% Drenthe

Meerdere bronnen | **2016**

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval

kg per inwoner

CBS statistiek Huishoudelijk afval | **2019**

Hernieuwbare elektriciteit

11,8% Assen

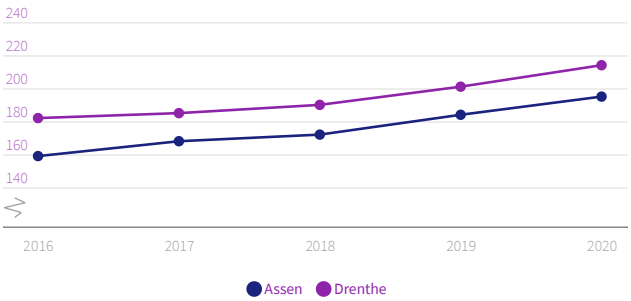
22,3% Drenthe

Klimaatmonitor-RWS | **2019**

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ waarde

x €1.000

CBS - WOZ | **2016 - 2020**

Nieuw gebouwde woningen

per 1.000 woningen

11,5 Assen

6,5 Drenthe

BAG/ABF | **2020**

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

Assen **961,0**

Drenthe **728,7**

Meerdere bronnen | **2019**

Jongeren met een delict voor de rechter

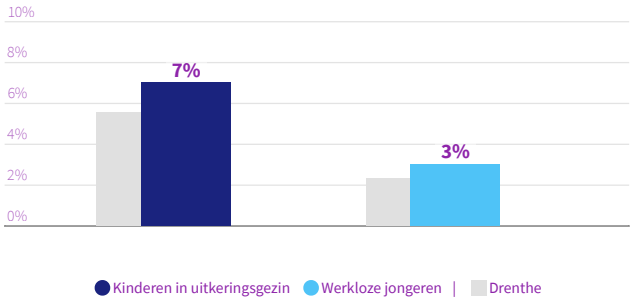
1% Assen

1% Drenthe

CBS Jeugd | **2019**

Achterstand onder jeugd

Assen

CBS Jeugd | **2019**

Netto arbeidsparticipatie

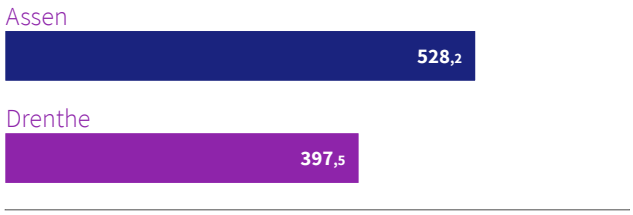
68,0% Assen

66,8% Drenthe

CBS | **2019**

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

CBS | **2020**

Lopende re-integratievoorzieningen

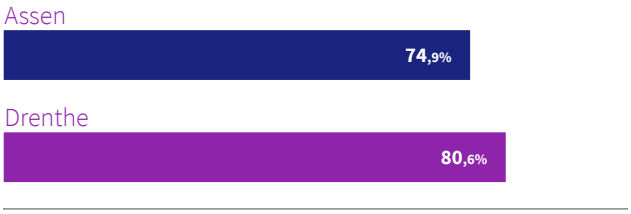
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

308,9 Assen

244,6 Drenthe

CBS | **2020**

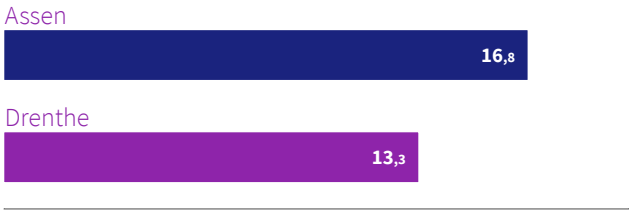
Demografische druk

CBS | 2020

Jongeren met jeugdhulp

% van alle jongeren tot 18 jaar

CBS Jeugd | 2020

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 652
Assen

x
Drenthe

COELO, Groningen | 2021

Jongeren met jeugdbescherming

1,3%
Assen

1,2%
Drenthe

CBS Jeugd | 2020

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 722
Assen

x
Drenthe

COELO, Groningen | 2021

Jongeren met jeugdreclassering

0,6%
Assen

0,4%
Drenthe

CBS Jeugd | 2020

Cliënten met een maatwe...
per 10.000 inwoners

Assen	Drenthe
920	750

CBS MSD WMO | 2020

Gerelateerde thema's

› Thema Gemeentelijke financiën

Meer over dit onderwerp

› Regeling beleidsindicatoren gemeenten
› Aanpassingen beleidsindicatoren gemeenten
› Definities beleidsindicatoren bestuur en organisatie

Meer cijfers

› Overzicht beleidsindicatoren bestuur en organisatie in de database
› Gegevensset beleidsindicatoren bestuur en organisatie

Tabel bijlage 3.1 Verantwoording IBT Ruimtelijke ordening 2020

Omschrijving	Stand van zaken: groen / oranje / rood:	Toelichting
Totaalbeeld: Is er reden voor extra aandacht?	**groen**	**Nee**
Gemeente beschikt voor het gehele grondgebied over actuele, bestuurlijk vastgestelde structuurvisiegroens) conform de wettelijke vereisten.	groen	Ja. Zie voor het complete overzicht www.ruimtelijkeplannen.nl
Gemeente beschikt voor het gehele grondgebied over actuele, bestuurlijk vastgestelde bestemmingsplannen conform de wettelijke vereisten.	groen	Ja. Zie voor het complete overzicht www.ruimtelijkeplannen.nl

Tabel bijlage 3.2 Verantwoording IBT Omgevingsrecht 2020

Omschrijving	Stand van zaken: groen / oranje / rood:	Toelichting
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	**groen**	**Nee**
Gemeente heeft een actueel beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), inclusief veiligheid, bouwplantoetsing, bodembeleid en een probleem- en risicoanalyse.	groen	Ja. We hebben het VTH-beleid 2017-2022 op 17 januari 2017 vastgesteld. Op 15 december 2020 is het VTH-beleid verlengd tot 2022.
Gemeente heeft een consistent en duidelijk, bestuurlijk vastgesteld Jaarprogramma op het gebied van VTH, met voldoende operationele doelen.	groen	Ja. We hebben het VTH-Uitvoeringsprogramma 2020 op 1 december 2020 vastgesteld.
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgesteld Jaarverslag op het gebied van VTH.	groen	Ja. We hebben het VTH-Jaarverslag 2019 op 1 december 2020 vastgesteld.
Uit het Jaarverslag blijkt dat doelen en normen op het gebied van VTH zijn behaald volgens de wettelijke vereisten.	groen	Ja. In het VTH-Jaarverslag hebben we verantwoording over de resultaten afgelegd.
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgestelde kwaliteits-verordening op het gebied van VTH.	groen	Ja. We hebben de verordening kwaliteit VTH op 27 juni 2016 vastgesteld. Uw raad heeft deze op 06 oktober 2016 vastgesteld.

Tabel bijlage 3.3 Verantwoording IBT Monumenten 2020

Omschrijving	Stand van zaken: groen / oranje / rood:	Toelichting
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	**groen**	**Nee**
Gemeente heeft bij de vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen, of bij vrijstelling op bestaande plannen, aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met in geding zijnde cultuurhistorische en archeologische waarden; deze bestemmingsplannen zijn bestuurlijk vastgesteld.	groen	Ja. We nemen deze onderwerpen standaard op in nieuwe bestemmingsplannen. Daarnaast toetsen we aan de archeologische beleidsadvieskaart en de cultuurhistorische waardenkaart.
Gemeente heeft een commissie ingesteld die adviseert over omgevingsvergunningen voor het aanpassen van een beschermd monument en vraagt deskundig advies bij vergunning-verlening waarbij cultuurhistorische en/of archeologische waarden aan de orde zijn.	groen	Ja. Advies wordt gegeven door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK). Leden van de commissie zijn onder andere een monumentendeskundige en cultuurhistoricus.
Binnen de gemeente vindt adequaat toezicht en handhaving plaats op het gebied van monumenten en archeologie; dit is tevens vastgelegd in documenten.	groen	Ja. Toezicht en handhaving hebben we opgenomen in het VTH-beleid en VTH-Uitvoeringsprogramma.

Tabel bijlage 3.4 Verantwoording IBT Huisvesting statushouders 2020

Omschrijving	Stand van zaken: groen / oranje / rood:	Toelichting
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	**oranje**	**Ja. De taakstelling 2020 is deels gerealiseerd.**
Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling (eerste helft van het jaar) op het gebied van huisvesting van statushouders en heeft geen achterstand of loopt hierop in.	rood	Nee. De netto taakstelling voor de eerste helft van 2020 bedroeg 19 te huisvesten statushouders. In het 1e halfjaar werden 2 statushouders gehuisvest. Dit resulteerde in een achterstand van 17 per 1 juli 2020. De achterstand werd veroorzaakt door: a. de lockdown in maart, waardoor niet de noodzakelijke begeleiding bij de huisvesting kon worden gegeven. b. Een beperkt aantal koppelingen vanuit COA in de eerste helft 2020.
Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling (tweede helft van het jaar) op het gebied van huisvesting van statushouders en heeft geen achterstand of loopt hierop in.	oranje	Nee. De netto taakstelling voor de tweede helft van het jaar bedroeg 42 te huisvesten statushouders. In het tweede halfjaar heeft Assen 27 statushouders gehuisvest. Dit resulteerde in een achterstand van 15 per 31 december 2019. Het niet inlopen van de achterstand uit de 1e helft 2020 werd veroorzaakt door: a. Een onevenwichtige verdeling van de koppelingen door COA in de tijd. 60% van de te huisvesten statushouders werd pas in het 4e kwartaal 2020 aan Assen gekoppeld. b. Door de 2e lockdown in december en coronabesmettingen bij medewerkers van Vluchtelingenwerk, die de begeleiding bij huisvesting doen, moesten geplande huisvestingen worden uitgesteld. c. Bij één gezin (5 personen) bleken de pasjes die door de IND moeten worden verstrekt niet op orde, waardoor de geplande huisvesting niet door kon gaan.

Tabel bijlage 3.5 Verantwoording IBT Archief 2020

Omschrijving	Stand van zaken: groen / oranje / rood:	Toelichting
Totaalbeeld: is er reden voor extra aandacht?	**oranje**	

Omschrijving	Stand van zaken: groen / oranje / rood:	Toelichting
Het beheer van zowel analoge als digitale overheidsinformatie voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem.	oranje	
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht.	oranje	
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt tijdig vernietigd dan wel overgebracht, openbaar gemaakt en beschikbaar gesteld.	oranje	
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt duurzaam beheerd en is geplaatst in daartoe geëigende beheeromgevingen.	oranje	
Er is een passend verbeterplan voor het archiefbeheer.	groen	

3. Bezuinigingen Herstelplan

		Realisatie besparing / bezuiniging 2020			
1 Programma Wonen in Assen	**S / I**	**opgave**	**vgr**	**real**	**saldo**
Beleidsthema Woningbouw en woonplan					
Korten op budget voor bestemmingsplannen	S	40	40	40	0
Korten op budget voor bodem	S	5	5	5	0
Korten op budget voor lucht, geluid, ecologie en veiligheid	S	5	5	5	0
Geen gebruik van budget voor subsidies/bijdragen gem regelingen	S	2	2	2	0
Afromen budget voor monumenten	S	4	4	4	0
Korten budget voor diensten van derden bouw- en woningtoezicht	S	8	8	8	0
Bouw en woningtoez: verlagen vrije beleidsruimte voor vergunningverlening	S	30	30	30	0
Ruimtelijke Ordening: verlagen vrije beleidsruimte bestemmingsplannen	S	100	100	100	0
Ruimtelijke Ordening: verlagen vrije beleidsr lucht, geluid, veiligheid, ecologie	S	30	30	30	0
Totaal beleidsthema Woningbouw/woonplan		223	223	223	0
Beleidsthema Openbare ruimte					
Overige infra: minder kosten beheer civiele kunstwerken	S	100	100	100	0
Verlagen budget gladheidsbestrijding	S	20	20	20	0
Wegbeheer: uitstellen van reconstructies en herinrichtingen *[Ad 1]*	S	185	185	0	-185
Wegbeheer: sober ontwerpen (technisch)	S	10	10	10	0
Beleid wegbeheer: verlagen vrije beleidsruimte onderzoeken en inhuur	S	150	150	150	0
Overige Infra: verlagen vrije beleidsruimte onderzoeken en inhuur	S	30	30	30	0
Overige infra: vertraging investeringsplanning verkeersregelinstallaties	S	0	0	0	0
Gladheidsbestrijding: budget aanpassen gem besteding afgelopen 5 jaar	S	40	40	40	0
Totaal beleidsthema Openbare ruimte		535	535	350	-185
Beleidsthema Duurzaamheid					
Aanpassen openingstijden milieupark *[Ad 2]*	S	100	100	0	-100
Verlagen vrije beleidsruimte voor extra onderzoeken milieubeleid *[Ad 3]*	S	163	163	100	-63
Totaal beleidsthema Duurzaamheid		263	263	100	-163
Beleidsthema Bereikbaarheid, verkeer en vervoer					
Verkeer: lagere kapitaallasten door temporiseren uitv prog Mobiliteit	I	40	40	40	0
Verkeer: inzet deel vrije ruimte FlorijnAs tbv uitvoeringsprog Mobiliteit	S	57	57	57	
Totaal beleidsthema Bereikbaarheid, verkeer en vervoer		97	97	97	0
Totaal Programma 1 Wonen in Assen		**1.118**	**1.118**	**770**	-348
- waarvan structureel		1.078	1.078	730	-348
- waarvan incidenteel		40	40	40	0

Ad 1 In de begroting zijn deze bezuinigingen vervallen Er is € 1,5 miljoen als structurele last opgenomen voor groot onderhoud en de inzet van de reserve is vervallen ihkv structureel begrotingsevenwicht

Ad 2 Maatregel is wel doorgevoerd, maar door corona geen besparing op de inzet op het milieupark

Ad 3 Door een nabetaling aan de RUD is deze bezuiniging niet volledig gerealiseerd

2 programma Werken in Assen	S / I	opgave	vgr	real	saldo
Beleidsthema Participatie en inkomen: activering en uitstroom					
Korting budget reïntegratietrajecten conform collegebesluit 28 mei 2019	S	110	110	110	0
Lagere kosten vanaf 2020 door wijziging ict-serverpark in 2019 Na samenvoeging Alescon-Noord en WPDA alle servers nu binnen gem Assen	S	90	90	90	0
Totaal beleidsthema Participatie en inkomen		200	200	200	0
Beleidsthema Economische ontwikkelingen en innovatie					
Verlagen budget voor relatiemanagement (open dagen, mkb-avond, awards)	S	5	5	5	0
Verlagen budget voor netwerkontwikkeling (promotiedagen en beurzen)	S	5	5	5	0
Verlagen budget voor procesmiddelen regionale economische ontwikkeling	S	10	10	10	0
Verlagen budget voor economische activering en onderzoek	S	20	20	20	0
Totaal beleidsthema Economische ontwikkelingen en innovatie		40	40	40	0
Totaal Programma 2 Werken in Assen		**240**	**240**	**240**	**0**
- waarvan structureel		240	240	240	0
- waarvan incidenteel		0	0	0	0

Programma 3 Meedoen in Assen	S / I	opgave	vgr	real	saldo
Beleidsthema Sociaal domein Jeugdzorg en Wmo					
Besparingen sociaal domein (opbrengsten businesscases) *[Ad4]*	S	1.303	1.303	2.076	773
Investeringen sociaal domein *[Ad 5]*	S	-1.103	-1.103	-750	353
Verlagen vrije beleidsruimte CJG-budget	S	200	200	200	0
Maatschappelijke begeleiding (te hoog begroot)	S	25	25	25	0
Totaal beleidsthema Sociaal domein (Jeugdzorg en Wmo)		425	425	1.551	1.126
Beleidsthema Mijn Buurt Assen					
Opheffen SCW Pittelo	S	15	15	15	0
Totaal beleidsthema Mijn Buurt Assen		15	15	15	0
Beleidsthema Meedoenbeleid					
Meedoenbeleid: onbenut budget collectieve ziektekostenverzekering	S	200	200	200	0
Totaal beleidsthema Meedoenbeleid		200	200	200	0
Beleidsthema Schuldhulpverlening					
Bijstellen naar door GKB in begroting opgenomen meerjarenbudget *[Ad 6]*	S	56	56	56	0
Totaal beleidsthema Schuldhulpverlening		56	56	56	0
Beleidsthema Onderwijs					
Beperken budget beleid huisvesting onderwijs (ivm lagere groei aantal leerlingen)	S	20	20	20	0
Verlagen inzet gemeentelijke middelen Brede school (als gevolg van verruiming rijksmiddelen)	S	210	210	210	0
Verlagen budget beheer huisvesting onderwijs	S	19	19	19	0
Verlagen vrije beleidsruimte onderwijsachterstandenbeleid	S	75	75	75	0
Totaal beleidsthema Onderwijs		324	324	324	0
Totaal programma 3 Meedoen in Assen		**1.020**	**1.020**	**2.146**	**1.126**
- waarvan structureel		1.020	1.020	2.146	1.126
- waarvan incidenteel		0	0	0	0

Ad 4 Betreft effect van de businesscases

Ad 5 Mede door corona was meer opstarttijd nodig en zijn onderdelen verschoven naar 2021 (onderdeel van voorstel budgetoverheveling)

Ad 6 Bezuiniging op de dienstverlening is gerealiseerd Door het treffen van een frictievoorziening in 2020 is er op het budget van de GKB wel sprake van een overschrijding

Programma 4 Aantrekkelijk Assen	S / I	opgave	vgr	real	saldo
Beleidsthema Aantrekkelijke binnenstad					
Budget voor stedelijke vernieuwing laten vervallen	S	161	161	161	0
Totaal beleidsthema Aantrekkelijke binnenstad		161	161	161	0
Beleidsthema Kunst en cultuur					
Taakstelling cultuur	S	50	50	50	0
Totaal beleidsthema Kunst en cultuur		50	50	50	0
Beleidsthema Veiligheid					
Meer opbrengsten uit vergunningen *[Ad 7]*	S	26	26	5	-21
Verminderen inzet coördinatie openbare orde en rampenplan	S	20	20	20	0
Verlagen budget coördinatie beheer regiopolitie	S	30	30	30	0
Totaal beleidsthema Veiligheid		76	76	55	-21
Totaal Programma 4 Aantrekkelijk Assen		**287**	**287**	**266**	**-21**
- waarvan structureel		287	287	266	-21
- waarvan incidenteel		0	0	0	0

Ad 7 Door de coronapandemie niet volledig gerealiseerd

Programma 5 Samen werken aan Assen	S / I	opgave	vgr	real	saldo
Beleidsthema Bestuur					
Risicoverzekering oud-wethouders niet meer aan de orde	S	15	15	15	0
Vervallen investering Webselfservicesysteem	S	3	3	3	0
Laten vervallen vervangingsinvestering audiovisuele middelen collegekamer	S	9	9	9	0
Vervangingsinvestering digitaal vergadersysteem raad kan vervallen	S	12	12	12	0
Verlagen budget Rekenkamercommissie	S	7	7	7	0
Temporiseren nieuwe huisstijl, website en intranet	I	7	7	7	0
Totaal beleidsthema Bestuur		53	53	53	0
Beleidsthema Dienstverlening					
Gedeeltelijk afvoeren (50%) stelpost KCC	S	10	10	5	-5
Stelpost voor onvoorziene uitgaven abonnementen, contributies en overige goederen aframen	S	7	7	2	-5
Meer opbrengsten uit Asser pas (actualisatie)	S	5	5	14	9
Vervallen investering GBRO/G4PRO	S	1	1	1	0
Budget voor verkiezingen tor in 2020 opgenomen	I	20	20	20	0
Totaal beleidsthema Dienstverlening		43	43	42	-1
Totaal Programma 5 Samen werken aan Assen		**96**	**96**	**95**	**-1**
- waarvan structureel		69	69	68	-1
- waarvan incidenteel		27	27	27	0

Programma 6 Bedrijfsvoering	S / I	opgave	vgr	real	saldo
Bedrijfsvoering, directe taken					
Uitstel investeringen handhaving en toezicht	I	15	15	15	0
Totaal Bedrijfsvoering, directe taken		15	15	15	0
Beleidsthema Bedrijfsvoering, overhead					
Verlagen budget ondernemingsraad (geen vervangingsbudget OR-leden)	S	50	50	50	0
Verlagen uitgaven catering: beleid voor lunches/vergaderingen aanscherpen	S	10	10	10	0
Verlagen uitgaven kantoorartikelen	S	13	13	13	0
Verlagen telefoonkosten door verlengen afschrijvingstermijn mobiele telefoons	S	75	75	75	0
Verlagen kosten telefonie door lagere abonnements- en gesprekskosten	S	20	20	20	0
Verlagen portikosten dmv minder papieren post en meer digitalisering	S	50	50	50	0
Afvoeren vrije ruimte voor aanschaf van software	S	130	130	130	0
Totaal Bedrijfsvoering, overhead		348	348	348	0
Totaal programma 6 Bedrijfsvoering		**363**	**363**	**363**	**0**
- waarvan structureel		348	348	348	0
- waarvan incidenteel		15	15	15	0

Programma 7 Vastgoed en grondbedrijf	S / I	opgave	vgr	real	saldo
Beleidsthema Vastgoed					
Herziening onderhoudsvoorzieningen agv BBV	S	250	250	250	0
Beheer MFA Pittelo	S	50	50	50	0
Begroting schades vastgoed bijstellen	S	70	70	70	0
Verlagen onderhoudsniveaus schoonmaak *[Ad 8]*	S	21	0	0	-21
Verkoop panden (incidentele opbrengst)	I	230	230	230	0
Door verkoop panden vervallen de exploitatielasten	S	42	42	42	0
Efficiencieverbetering schoonmaak gemeente Assen door iWerk: tijden waarbinnen de werkzaamheden worden uitgevoerd worden verruimd waardoor i-Werk vaker eigen personeel kan inzetten en de kosten voor extra inhuur lager worden	S	36	36	36	0
Schilderwerk stadhuis niet meer op afroep, uitsluitend cyclisch	S	20	20	20	0
Eenmalige vrijval van kapitaallasten	I	170	170	170	0
Beperken functionele aanpassingen in het stadhuis (zoals bijvoorbeeld aanbrengen zonwering)	S	50	50	50	0
Reinigen en in de was zetten aluminium gevels van 2 naar 4 jaar	S	42	42	42	0
Bijstelling verkoopresultaten Groningerstraat 63 *[Ad 9]*	I	170	150	150	-20
Bijstelling verkoopresultaten Noordersingel 29 *[Ad 10]*	I	130	0	0	-130
Technische begrotingsbijstelling huurkosten sporthal de Spreng (raming onjuist opgenomen)	S	13	13	13	0
Technische begrotingsbijstelling compensatie zwembadhuur zwemverenigingen (raming onjuist) *[Ad 11]*	S	15	15	0	-15
Klimaatproblemen bestuursvleugel stadhuis worden niet aangepakt	S	25	25	25	0
Totaal beleidsthema Vastgoed		1.334	1.163	1.148	-186
Totaal Programma 7 Vastgoed en grondbedrijf		**1.334**	**1.163**	**1.148**	**-186**
- waarvan structureel		764	613	598	-166
- waarvan incidenteel		570	550	550	-20

Ad 8 Door de coronapandemie niet gerealiseerd

Ad 9 Verkoopopbrengst € 20.000 lager

Ad 10 Pand nog niet verkocht

Ad 11 Er is wel sprake van compensatie zwembadhuur zwemverenigingen, maar deze werden binnen sport verantwoord

Programma 8 Algemeen financieel beleid	S / I	opgave	vgr	real	saldo
Beleidsthema Onvoorzien / Incidenteel					
Beperken budget voor onvoorziene uitgaven	S	100	100	100	0
Totaal beleidsthema Onvoorzien / Incidenteel		100	100	100	0
Beleidsthema Belastingheffing					
OZB vanaf 2020 met 10% verhogen	S	1.580	1.580	1.580	0
Toeristenbelasting verhogen *[Ad 12]*	S	250	0	0	-250
Totaal beleidsthema Belastingheffing		1.830	1.580	1.580	-250
Beleidsthema Financiering/Belegging					
Verruiming dividendbeleid BNG *[Ad 12]*	S	20	0	0	-20
Rente-effect consolidatie van vlottende schuld	S	200	200	200	0
Totaal beleidsthema Financiering/Belegging		220	200	200	-20
Totaal Programma 8 Algemeen financieel beleid		**2.150**	**1.880**	**1.880**	**-270**
- waarvan structureel		2.150	1.880	1.880	-270
- waarvan incidenteel		0	0	0	0
Ad 12 Door de coronapandemie niet gerealiseerd					

	S / I	opgave	vgr	real	saldo
Totaal bezuinigingsmaatregelen		**6.608**	**6.167**	**6.908**	**300**
- waarvan structureel		5.956	5.535	6.276	320
- waarvan incidenteel		652	632	632	-20